

SAKSDOKUMENTER TIL REGULERINGSMØTET

2. OG 3. NOVEMBER 2016

Fiskeridirektoratet

Del 1 av 2

REGULERINGSMØTE 2. OG 3. NOVEMBER 2016
SAKSLISTE

Sak 6/2016

Orientering om kvoteforhandlinger med andre land

Sak 7/2016

Regulering av fisket etter torsk nord for 62° N i 2017

Sak 8/2016

Regulering av fisket etter hyse nord for 62° N i 2017

Sak 9/2016

Regulering av fisket etter sei nord for 62° N i 2017

Sak 10/2016

Regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2017

Sak 11/2016

Regulering av fisket etter

- a) uer nasjonalt i 2017
- b) uer i Irmingerhavet i 2017

Sak 12/2016

Regulering av fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark i 2017

Sak 13/2016

Regulering av fisket etter sei sør for 62 N° i 2017

Sak 14/2016

Regulering av fisket etter torsk sør for 62°N i Nordsjøen og Skagerrak i 2017

Sak 15/2016

Regulering av fisket etter

- a) bunnfisk ved Grønland i 2017
- b) torsk i NAFO-området i 2017

Sak 16/2016

Regulering av dyphavsarter i internasjonale farvann i 2017

Sak 17/2016

Regulering av fisket etter vassild i 2017

Sak 18/2016

Regulering av fisket etter reker i 2017

- a) Ved Grønland
- b) I Nordsjøen og Skagerrak
- c) Nord for 62°N

Sak 19/2016

Orientering om regulering av fisket etter leppefisk

Sak 20/2016

Orientering om forsøksfisket etter makrellstørje

Sak 21/2016

Regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2017

Sak 22/2016

Regulering av fisket etter makrell i 2017

Sak 23/2016

Regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2017

Sak 24/2016

Forbud mot fiske etter sild i Sognefjorden og Nordfjord

Sak 25/2016

Regulering av fisket etter hestmakrell i 2017

Sak 26/2016

Regulering av fisket etter brisling i 2017

Sak 27/2016

Regulering av fisket etter kolmule i 2017

Sak 28/2016

Orientering om fisket etter lodde i Barentshavet i 2017

Sak 29/2016

Regulering av fisket etter lodde ved Grønland, Island og Jan Mayen i 2016/2017

Sak 30/2016

Regulering av fisket etter tobis i 2017

Sak 31/2016

Regulering av fisket etter øyepål i 2017

Sak 32/2016

Eventuelt

Sak 7/2016

Regulering av fisket etter torsk nord for
62° N i 2017

SAK 7/2016

REGULERING AV FISKET ETTER TORSK NORD FOR 62°N I 2017

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter torsk nord for 62°N og kysttorsk i 2017 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets innspill vil bli lagt ved i sin helhet.

1 SAMMENDRAG

Bestanden av torsk ligger stabilt på et høyt nivå. På 46. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble det vedtatt ny forvaltningsregel der totalkvoten ble fastsatt til 890 000 tonn for 2017, omtrent på samme nivå som kvoten i inneværende år. De høye torskekvoteene vil ha betydning for avviklingen av andre fiskerier og vil også stille krav til aktører både på sjø og land for å få til en god ressursutnyttelse og verdiskapning i alle ledd.

Fiskeridirektøren legger opp til en videreføring av avsetningen på 7 000 tonn torsk til ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen skal dekke både registrert og uregistrert fangst i fritids- og turistfiske. Fiskeridirektøren legger til grunn at ordningen med kvotebonus for levende lagring av torsk skal videreføres og foreslår å avsette 4 000 tonn til kvotebonus for levende lagring også i 2017. Kystfiskekvoten på 3 000 tonn videreføres. Behovet for avsetning til forsknings- og forvaltningsformål i 2017 er ikke kjent, og fastsettes endelig rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger er det beste estimatet for avsetning i 2017.

Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at rekrutteringskvotene fra nå av skal belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Fiskeridirektøren har utarbeidet et forslag til hvordan kvotebelastningen i tilknytning til rekrutteringskvotene kan utformes. Fiskeridirektøren foreslår en enkel reguleringsmodell der rekrutteringskvotene «belastes toppen» før fordeling på fartøygruppene. Det forutsettes at fartøy som fisker på rekrutteringskvoter ellers skal reguleres likt med reguleringsgruppen.

Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2017. Fiskeridirektøren mener at kvotefleksibilitet mellom kvoteår ikke er det best egnede virkemiddelet for å oppnå målsettingen om å utjevne landingsmønsteret i fisket etter torsk. Ferskfiskordningen er et mer treffsikkert og målrettet virkemiddel, og det tilrås derfor å videreføre ferskfiskordningen på samme nivå som inneværende år.

Nærings- og fiskeridepartementet har gitt Fiskeridirektoratet i oppdrag å gjennomføre en høring vedrørende endring av kvoteåret fra 1. januar til 1. september i torskefiskeriene. Høringsfristen er satt til 5. januar 2017. Bakgrunnen er Stortingets behandling av Stortingsmelding nr. 10 «Konkurranseskraftig sjømatindustri» der regjeringen fikk i oppdrag å utrede flytting av kvoteåret.

Havfiskeflåten foreslås gitt fartøykvoter uten overregulering. Fiskeridirektøren ønsker ro og forutsigbarhet i kystfiskeflåtens fiske neste år og mener en fartøykvoteregulering med lav overregulering er best egnet til å motvirke kappfiske. Fiskeridirektøren foreslår en ny reguleringsmodell for fartøy under 11 meter hjemmelslengde der overreguleringen trappes ned jo større faktisk lengde fartøyene har.

For øvrig innebærer reguleringsforslaget i det vesentlige en videreføring av årets opplegg.

Fiskeridirektøren ønsker at reguleringsmøtet blant annet skal diskutere:

- Størrelse på avsetninger
- Kvotemessig dekning rekrutteringskvoter – foreslått reguleringsmodell
- Regulering av ferskfiskordningen
- Ny reguleringsmodell i lukket kystgruppe for fartøy under 11 meter hjemmelslengde
- Størrelse på overregulering i kystgruppens fiske etter torsk i en modell med kvotefleksibilitet på gruppenivå

Fiskeridirektøren ser behovet for forenkling, men erkjenner at det er mange næringspolitiske hensyn som må vektlegges ved regulering av torskefisket. Fiskeridirektøren ønsker synspunkt på om og eventuelt hvordan man skulle grepet an en forenklingsprosess.

2 GENERELT OM TORSK

2.1 FISKET I 2015

Tabell 1 gir en oversikt over kvoter, oppfisket kvantum og førstehåndsverdi i 2015 fordelt på de ulike fartøygruppene i fisket etter torsk nord for 62°N. Totalkvoten ble overfisket med 5 270 tonn, og det vil si 1,3 %. Førstehåndsverdien utgjorde nesten 5,6 milliarder kroner.

Tabell 1: Gruppekvoter, fangst og førstehåndsverdi år 2015

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt	130 677	129 763	914	99,3 %	2 109 469
Torsketrål	129 927	128 524	1 403	98,9 %	2 089 762
Avsetning seitrål	750	1 239	-489	165,2 %	19 707
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	269 544	278 069	-8 525	103,2 %	3 394 158
Lukket kystgruppe ¹ :	209 881	215 838	-5 957	102,8 %	2 471 959
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	52 744	58 666	-5 922	111,2 %	696 681
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	50 440	51 299	-859	101,7 %	647 765
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	51 365	48 290	3 075	94,0 %	653 517
<i>Fartøy over 21 meter hjemmelslengde</i>	34 363	34 726	-363	101,1 %	473 996
<i>Ferskfiskordning lukket kystgruppe</i>	20 969	22 857	-1 888	109,0 %	
Konvensjonelle havfiskefartøy:	33 987	36 194	-2 207	106,5 %	620 616
Åpen kystgruppe:	25 676	26 037	-361	101,4 %	301 583
<i>Fartøy åpen kystgruppe</i>	23 115	23 470	-355	101,5 %	301 583
<i>Ferskfiskordning åpen kystgruppe</i>	2 561	2 567	-6	100,2 %	
Bonus levende lagring	2 900	3 278	-378	113,0 %	36 990
Forskning og forvaltning	249	258	-9	103,6 %	3 441
Rekreasjons- og ungdomsfiske²	7 000	7 000		100,0 %	9 862
Kystfiskekvoten	500	551	-51	110,2 %	
Avsetning innblanding av torsk i loddefisket	370	370		100,0 %	
Kompensasjon havfiskeflåten³	3 680		3 680		
Annet⁴		901	-901		6 199
Totalt	414 920	420 190	-5 270	101,3 %	5 560 119

Kilde: Landings- og slutseddelregisteret i Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag pr. 5. oktober 2016

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

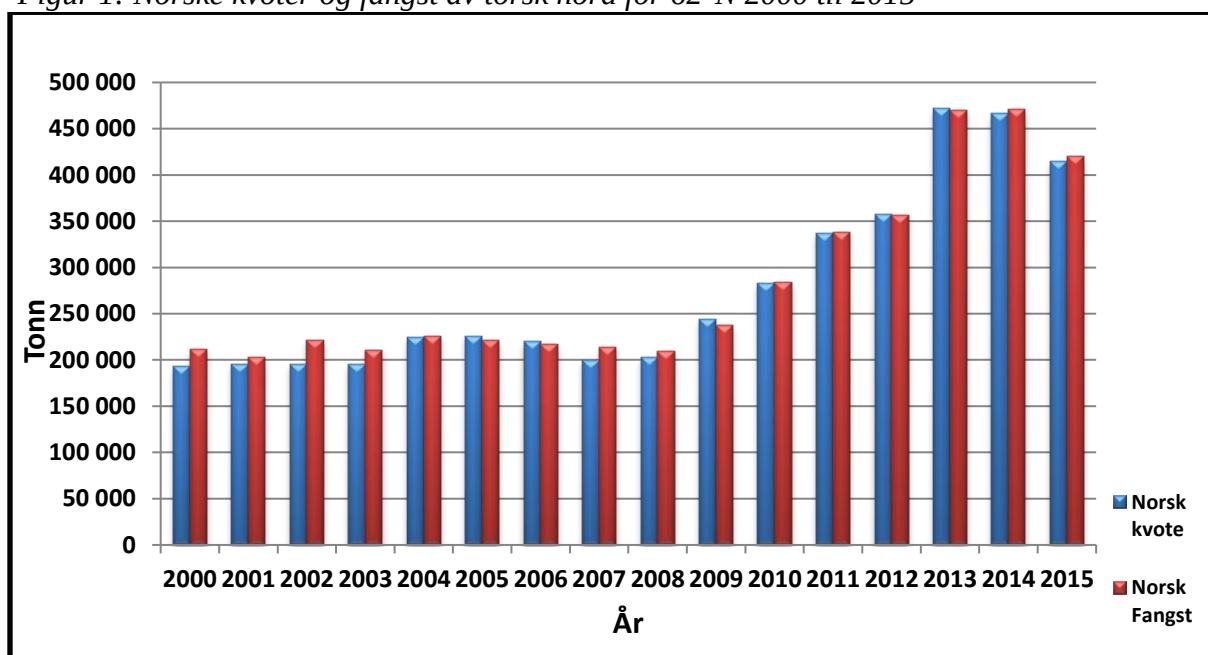
² Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 865 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

³ Kompensasjon til havfiskeflåten for manglende adgang til EU-sonen. Fangst på denne avsetningen føres på fartøygruppene

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Figur 1 viser norsk totalkvote og fangst av torsk nord for 62°N i årene 2000 til 2015.

Figur 1: Norske kvoter og fangst av torsk nord for 62°N 2000 til 2015

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 5. oktober 2016

Avtalen med Russland forplikter Norge til å gjøre fratrekk av ethvert overfiske av torskekvoten, og dette innebærer at 5 270 tonn i overfiske i 2015 er gått til fratrekk fra innværende års torskekvote.

13 680 tonn torsk ble overført fra avsatt tredjelandskvote til nasjonal kvote, og norsk kvote utgjorde totalt 414 920 tonn i 2015.

Havfiskeflåten ble tildelt kompensasjonskvoter på 40 tonn torsk pr. fartøy i 2015 som kompensasjon for manglende adgang til EU-sonen i tidligere sesonger. Torsketrålere, seitrålere og konvensjonelle havfiskefartøy fikk dette kvotetillegget uavhengig av kvotestige og bifangstregulering. Kvotetillegget kunne fiskes i et direktefiske også for seitrålerne. Fartøy med seigarnrettighet fikk ytterligere 100 tonn torsk i kompensasjon.

Torsketrålerne ble regulert med fartøykvoter uten overregulering, og det ble ikke foretatt kvoteøkninger i løpet av året. Dersom vi tar hensyn til kompensasjonskvotene, gjenstod totalt ca. 3 000 tonn av trålernes kvote ved årsskiftet.

Konvensjonelle havfiskefartøy ble fra årets begynnelse regulert med fartøykvoter uten overregulering, og det ble ikke foretatt kvoteøkninger i løpet av året. Dersom vi tar hensyn til kompensasjonskvotene, ble konvensjonelle havfiskefartøys kvote overfisket med ca. 50 tonn.

Fartøy i åpen og lukket kystgruppe overfisket kvotene med ca. 6 300 tonn i 2015. Overfisket fant i all hovedsak sted i den minste kystflåten. Reguleringsopplegget var fartøykvoter med høy overregulering for fartøy i lukket kystgruppe under 11 meter hjemmelslengde og i åpen kystgruppe fra årets start i 2015. I samråd med fiskerinæringen ble det fortatt to refordelinger i den minste kystfiskeflåten som følge av lav fisketakt. Kvotetilleggene ble gitt som

maksimalkvoter, og fisket ble stoppet på maksimumkvotene 13. april da gruppekvoteene var beregnet oppfisket. Fisket fortsatte etter den tid innenfor garanterte kvoter, ferskfiskordningen og kystfiskekvoten.

Tabell 2 viser overregulering i de enkelte lengdegruppene i løpet av året.

Tabell 2: Overregulering i lukket kystgruppes fiske etter torsk nord for 62°N i 2015

Hjemmels- lengde	Største lengde	1. jan - 5. mars	6.mars - 26. mars	27.mars - 12. april	13. april – 31. des
Under 11 m	Under 11 m	50 %	95 %*	140 %*	50 %
	Over 11 m	25 %	47,5 %*	70 %*	25 %
11 - 14,9 m	Under 11 m	10 %	10 %	10 %	10 %
	Over 11 m	5 %	5 %	5 %	5 %
15 - 20,9 m	Under 11 m	10 %	10 %	10 %	10 %
	Over 11 m	5 %	5 %	5 %	5 %
21 - 27,9 m	Under 11 m	2 %	2 %	2 %	2 %
	Over 11 m	1 %	1 %	1 %	1 %

*Maksimalkvoter. Øvrige kvoter er garanterte kvoter.

Situasjonen i landindustrien med mangel på leveranser av ferskt råstoff, ble vanskelig høsten 2015 som følge av at så mange fartøy i kystfiskeflåten hadde avsluttet årets fiske etter torsk. Det ble i samråd med fiskerinæringen gjennomført et kvotebytte mellom hav- og kystfiskeflåten. Kystfiskeflåten byttet 4 000 tonn hyse mot 1 759 tonn torsk fra havfiskeflåten. Ferskfiskordningen ble styrket med totalt 4 230 tonn for å legge til rette for leveranser av ferskt råstoff til landindustrien i høstmånedene.

Tabell 3 viser estimert fangst av torsk innenfor ferskfiskordningen i 2015 fordelt på fartøygrupper.

Tabell 3: Estimert fangst i kystfiskeflåten innenfor ferskfiskordningen i 2015

Fartøygrupper	Fangst ferskfiskordning (tonn)
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	6 519
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	6 567
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	6 080
<i>Fartøy over 21 meter hjemmelslengde</i>	3 691
Lukket kystgruppe:	22 857
Åpen kystgruppe:	2 567
Totalt	25 424

Kilde: Norges Råfisklag

Det ble avsatt 4 000 tonn til dekning av kvotebonus ved levende lagring av torsk i fisket med konvensjonelle redskap i 2015, og levende lagret fangst ble avregnet med 50 % av kvantumet på sluttseddelen. 5 044 tonn ble registrert som levende lagret torsk på sluttsedler i 2015, og kvotebonusen utgjorde 2 522 tonn. I tillegg er det registrert 756 tonn torsk medgått til ordningen på landingssedler som ikke er omsatt, og dette kvantumet belastes i helhet bonusavsetningen. 3 278 tonn er dermed bokført på avsetningen bonus levende lagring. Som følge av lav forventet kvoteutnyttelse, ble 1 100 tonn av avsetningen til levende lagring refordelt til reguleringsgruppene etter etablerte fordelingsnøkler i november 2015.

Det ble avsatt 3 000 tonn til eiere av fartøy i åpen kystgruppe som omfattes av Sametingets søkerbaserte tilskuddsordning, heretter kalt kystfiskekvoten, og det ble fisket ca. 550 tonn på denne ordningen i 2015. I samråd med Sametinget ble det foretatt to kvoteøkninger i april og mai for å legge til rette for at avsetningen skulle utnyttes. Som følge av lav kvoteutnyttelse, ble 2 500 tonn av avsetningen til kystfiskekvoten refordelt til reguleringsgruppene etter etablerte fordelingsnøkler i november 2015.

Det ble avsatt 500 tonn til dekning av innblanding av torsk i loddefisket. Overvåkningstjenesten har estimert innblandingen til å utgjøre 370 tonn i 2015, og 130 tonn ble refordelt til reguleringsgruppene etter etablerte fordelingsnøkler i november 2015.

2.2 KVOTER OG FANGST I 2016

2.2.1 Kvoter i 2016

Norge og Russland ble enige om en totalkvote på 915 000 tonn, inkludert 21 000 tonn «murmanskorsk» og 21 000 tonn kystorsk. Av totalkvoten er 124 520 tonn avsatt til tredjeland, og det resterende er delt likt mellom Norge og Russland. Etter en overføring på 6 000 tonn fra Russland til Norge er fordelingen som følger:

Tabell 4: Kvotesituasjonen for 2016

Land	Kvote (tonn)
Norge	401 240
Russland	389 240
Tredjeland	124 520
Sum	915 000

Det ble allerede ved årsskiftet tilbakeført 10 000 tonn torsk fra kvote avsatt til tredjeland til nasjonal kvote. Resterende tredjelandskvantum (6 278 tonn) ble refordelt etter etablerte fordelingsnøkler 22. august. Den nasjonale kvoten på torsk utgjør nå 417 518 tonn.

Av den norske kvoten er 707 tonn disponert til forskning- og forvaltningsformål. Det er dessuten avsatt 7 000 tonn til ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske, 3 000 tonn til kystfiskekvoten og 4 000 tonn til kvotebonus for levende lagring av torsk. Den resterende kvoten på 402 811 tonn er fordelt etter den vedtatte «trålstigen» med 132 928 tonn (33 %) til trålere og 269 883 tonn (67 %) til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper.

Tabell 5 viser kvotefordeling på de ulike gruppene i 2016:

Tabell 5: Gruppekvoter i 2016

Fartøygrupper	Kvoter i tonn
Torsketrål	132 178
Seitrål	750
Sum trål	132 928
Konvensjonelle havfiskefartøy	34 572
Lukket kystgruppe	192 462
Åpen kystgruppe	23 549
Avsetning til ferskfiskordning	19 300
Sum konvensjonelle redskaper	269 883

2.2.2 Kvotefleksibilitet

Avtalen om kvotefleksibilitet mellom kvoteår inngått med Russland forplikter Norge til å gjøre fratrekk av ethvert overfiske av torskeknoten i 2015. Av de 5 270 tonnene i overfiske for 2015 som trekkes fra 2016-kvoten, blir 3 115 tonn (netto) overført innenfor de enkelte reguleringsgruppene, mens 2 155 tonn trekkes fra reguleringsgruppene etter etablerte fordelingsnøkler. Totalkvote justert for kvotefleksibilitet i 2016 utgjør da 412 248 tonn.

For mer detaljer rundt overføringene fra 2015 på total- og gruppeknotenivå se vedlagt notat *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk & hyse i 2015*.

I reguleringen av fisket etter torsk er 2016-kvotene justert som følger:

Tabell 6: Forskriftskvoter, overføringer og justerte kvoter år 2016

Fartøygrupper	Forskriftskvoter 2016 (tonn)	Overføringer på gruppenivå (tonn)	Overføringer på totalkvotenivå (tonn)	Justerte kvoter 2016 (tonn)
Trål totalt	132 928	2 434	-711	134 651
Torsketrål	132 178	2 434	-711	133 901
Avsetning seitrål	750			750
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	269 883	-5 549	-1 444	262 890
Lukket kystgruppe:	209 662	-5 957	-1 122	202 583
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	53 216	-5 922	-310	46 984
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	51 118	-859	-298	49 961
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	52 812	3 075	-308	55 579
<i>Fartøy over 21 meter hjemmelslengde</i>	35 316	-363	-206	34 747
<i>Ferskfiskordning lukket kystgruppe</i>	17 200	-1 888		15 312
Konvensjonelle havfiskefartøy:	34 572	47	-185	34 434
Åpen kystgruppe:	25 649	361	-137	25 873
<i>Fartøy åpen kystgruppe</i>	23 549	361	-137	23 773
<i>Ferskfiskordning åpen kystgruppe</i>	2 100			2 100
Bonus levende lagring	4 000			4 000
Forskning og forvaltning	707			707
Rekreasjons- og ungdomsfiske	7 000			7 000
Kystfiskekvoten	3 000			3 000
Totalt	417 518	-3 115	-2 155	412 248

Justert totalkvote eller gruppekvoter fremgår ikke av forskrift, men kvotene på fartøynivå endres i henhold til justerte gruppekvoter 2016. For at næring og forvaltning skal være i stand å følge utviklingen i fisket, fremgår det av ukestatistikken hva som er de reelle total- og gruppekvote (justerte gruppekvoter).

2.2.3 Status i fisket i 2016

Tabell 7 gir en oversikt over forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst og førstehandsverdi av torsk nord for 62°N i 2016. Førstehandsverdien hittil i år utgjør nesten 5 milliarder kroner. Omtrent 83 % av kvoten er oppfisket pr. 22. oktober, og det betyr at det gjenstår ca. 69 000 tonn. På tilsvarende tidspunkt i fjor var omtrent 83 % av kvoten oppfisket, og det vil si at det gjensto ca. 70 000 tonn.

For havfiskeflåten (trålere og konvensjonelle havfiskefartøy) gjenstår ca. 54 000 tonn hittil i år mot ca. 62 000 på tilsvarende tidspunkt i 2015. For hele kystgruppen gjenstår ca. 14 000 tonn pr. 22. oktober, mens kvotene var overfisket med ca. 150 tonn på tilsvarende tidspunkt i fjor.

Tabell 7: Forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst og førstehandsverdi år 2016

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter (tonn)	Justerte kvoter (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt	132 928	134 651	94 324	40 327	70,1 %	1 485 502
Torsketrål	132 178	133 901	93 401	40 500	69,8 %	1 470 307
Avsetning seitrål	750	750	923	-173	123,1 %	15 195
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	269 883	262 890	234 681	28 209	89,3 %	3 410 488
Lukket kystgruppe ¹ :	209 662	202 583	186 810	15 773	92,2 %	2 659 519
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	53 216	46 984	47 138	-154	100,3 %	652 790
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	51 118	49 961	48 700	1 261	97,5 %	708 391
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	52 812	55 579	48 261	7 318	86,8 %	747 842
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	35 316	34 747	34 459	288	99,2 %	550 496
<i>Ferskfiskordning lukket kystgruppe²</i>	17 200	15 312	8 252	7 060	53,9 %	
Konvensjonelle havfiskefartøy:	34 572	34 434	20 516	13 918	59,6 %	358 459
Åpen kystgruppe:	25 649	25 873	27 355	-1 482	105,7 %	392 510
<i>Fartøy åpen kystgruppe</i>	23 549	23 773	26 351	-2 578	110,8 %	392 510
<i>Ferskfiskordning åpen kystgruppe²</i>	2 100	2 100	1 004	1 096	47,8 %	
Bonus levende lagring	4 000	4 000	3 692	308	92,3 %	49 134
Forskning og forvaltning	707	707	254	453	35,9 %	3 629
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	7 000	7 000	7 000	0	100,0 %	15 144
Kystfiskekvoten²	3 000	3 000	2 441	559	81,4 %	
Annet⁴			1 100	-1 100		9 070
Totalt	417 518	412 248	343 492	68 756	83,3 %	4 972 967

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet og statistikk fra Norges Råfisklag
pr. 22. oktober 2016

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

² Ved fiske innenfor ferskfiskordningen og kystfiskekvoten spesifiseres det ikke verditall på de ulike ordningene, men verdien oppgis som aggregerte tallstørrelser innenfor åpen og lukket kystgruppe totalt for alle kvoteordninger

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 1 119 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen tas

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Det er også i år avsatt 4 000 tonn til en ordning med kvotebonus for fartøy som leverer levende lagret torsk, og levende lagret torsk kvoteavskrives med 50 % på fartøyets kvote. Hittil er det landet 6 583 tonn torsk gjennom denne ordningen (fartøy i lukket kystgruppe), og 25 fartøy har deltatt i ordningen. Dette gir en kvotebonus på 3 692 tonn.

En nærmere redegjørelse av utviklingen i fisket i de ulike fartøygruppene blir gjort i kapittel 2.3.

2.3 ERFARINGER FRA REGULERINGENE I 2016

2.3.1 Trålgruppen

Etter avsetning til seitrålerne tilsvarende 750 tonn torsk, er torskeetrålerne gruppekvote på 132 178 tonn torsk. Gruppekvoten justert for kvotefleksibilitet er på 134 651 tonn.

Torskeetrålerne gruppekvote av torsk er fordelt som fartøykvoter uten overregulering. Fartøy med kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande innenfor en fartøykvote på inntil 1 514 tonn torsk. Det er landet ca. 93 000 tonn i denne fartøygruppen pr. 22. oktober, og det betyr at ca. 41 000 tonn (30 %) av kvoten gjenstår. På samme tid i fjor gjensto ca. 48 000 tonn, og det vil si 37 % av kvoten. Det forventes at gruppekvoten blir oppfisket.

Seitrålerne har en avsetning på 750 tonn torsk til dekning av bifangst. Avsetningen er overfisket med 173 tonn hittil i år.

Fartøy med seitråltillatelse kan ha bifangst inntil 15 % torsk og hyse regnet i rund vekt av fangst om bord til enhver tid og landet fangst. På grunn av problemer med innblanding av torsk er bifangstprosenten satt til 30 % i perioden 1. januar til 31. mai.

2.3.2 Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Reguleringsopplegget i 2016 har vært tredelt: Konvensjonelle havfiskefartøy, lukket og åpen kystgruppe. Kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap er på totalt 269 883 tonn i 2016. Gruppekvotene justert for kvotefleksibilitet er på 262 890 tonn. I tillegg til fartøykvoter og maksimalkvoter har reguleringsgruppene landet fangst på diverse avsetninger som ferskfiskordning, bonus levende lagring og kystfiskekvote. Nedenfor følger en gjennomgang av de enkelte reguleringsgruppene.

2.3.2.1 Konvensjonelle havfiskefartøy

Det er avsatt 34 572 tonn til denne fartøygruppen, noe som utgjør 12,81 % av kvoten til den konvensjonelle flåten. Gruppekvoten justert for kvotefleksibilitet er på 34 434 tonn. Fisket er regulert med fartøykvoter og eventuell bifangst må dekkes innenfor fartøykvotene. Kvoteenheten er satt til 373 tonn, og det vil si at et fartøy med kvotefaktor 1,0 har fartøykvote på 373 tonn. Kvotene for denne fartøygruppen er satt uten overregulering.

Pr. 22. oktober har konvensjonelle havfiskefartøy landet ca. 21 000 tonn, og det gjenstår dermed ca. 14 000 tonn (40 %) av gruppekvoten. På samme tid i fjor gjensto ca. 14 000 tonn, og det vil si 42 % av kvoten. Det forventes at gruppekvoten blir oppfisket.

2.3.2.2 Lukket kystgruppe

Fartøy i lukket kystgruppe med mindre enn 500 m³ lasteromsvolum har i 2016 en samlet gruppekvote på 209 662 tonn. Gruppekvoten justert for kvotefleksibilitet er på 202 583 tonn.

Fartøyene er innplassert i Finnmarksmodellen etter hjemmelslengde. Av gruppeknoten er det avsatt 17 200 tonn torsk for fartøy i lukket kystgruppe til en ferskfiskordning. Avsetningen justert for kvotefleksibilitet er på 15 312 tonn.

Ferskfiskordningen har som formål å stimulere til fiske etter hyse, sei og andre arter i ellers rolige perioder, særlig om høsten. I tillegg er det en målsetting å få kystflåten til å lande torsk etter at det tradisjonelle vinter- og vårfisket er avsluttet. Avsetningen er forbeholdt fartøy som leverer all fangst fersk, og ordningen innebærer at kystfiskefartøy med lasteromskapasitet under 500³ som fisker med konvensjonelle redskaper får et kvotetillegg på torsk.

Kvotetillegget gis uavhengig av om fartøyet har torskekvote igjen, og tillegget kan også gis i tilfeller med rene torskefangster bokført delvis på egen kvote og delvis på ferskfiskordningen. Det er videre et vilkår at torskefangsten leveres fersk som rund eller sløyd, hodekappet torsk og registreres med tilhørende produkttilstand og konserveringsmåte på landings- og sluttseddel. Fra og med 2. mai var kvotetillegget 20 % av hele ferske fangster på ukebasis, og kvotetillegget ble økt til 30 % 27. juni, 40 % 22. august og 60 % 24. oktober.

Tabell 8 viser antall deltakeradganger (aktive og passive) for fartøy i lukket kystgruppe med lasteromsvolum under 500 m³ ved årets begynnelse og pr. 13. oktober 2016, fordelt etter fartøyenes hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 8: Antall deltakeradganger i lukket kystgruppe fordelt på hjemmelslengde og største lengde pr. 1. januar og pr. 13. oktober 2016

Antall deltakeradganger 1. januar 2016					
	Største lengde				
Hjemmelslengde	Under 11 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	Over 21 m	Totalt
Under 11 m	984	177	15	6	1 182
11 - 14,9 m	34	325	27	22	408
15 - 20,9 m	2	14	74	66	156
21 - 27,9 m		2	3	65	70
Totalt	1 020	518	119	159	1 816
Antall deltakeradganger 13. oktober 2016					
	Største lengde				
Hjemmelslengde	Under 11 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	Over 21 m	Totalt
Under 11 m	960	203	13	6	1 182
11 - 14,9 m	31	304	27	25	387
15 - 20,9 m	3	11	68	68	150
21 - 27,9 m		2	2	63	67
Totalt	994	520	110	162	1 786

Kilde: Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 13. oktober 2016

Tabell 9 gir en oversikt over overreguleringen for fartøy i lukket kystgruppe i 2016. All overregulering er gitt som maksimalkvotetillegg.

Tabell 9: Overregulering i lukket kystgruppes fiske etter torsk nord for 62°N i 2016

Hjemmels- lengde	Største lengde	1. jan - 20. mars	21.mars - 17. april	18. april – 24. okt	24. okt – dags dato
Under 11 m	Under 11 m	50 %*	25 %*	Fartøykvoter uten overregulering	Fartøykvoter uten overregulering
	Over 11 m	25 %*	12,5 %*		
11 - 14,9 m	Under 11 m	Fartøykvoter uten overregulering			
	Over 11 m				
15 - 20,9 m	Under 11 m				50 %*
	Over 11 m				25 %*
21 - 27,9 m	Under 11 m				Fartøykvoter uten overregulering
	Over 11 m				

*Maksimalkvoter

Gruppekvoteene er beregnet på grunnlag av fartøysammensetningen ved årsskiftet. Utskiftninger som skjer i løpet av året vil derfor ikke medføre at gruppekvoteene endres, men vil kunne påvirke graden av overregulering i de enkelte reguleringsgruppene.

Pr. 22. oktober har lukket kystgruppe landet ca. 187 000 tonn torsk, og av dette utgjør fiske innenfor ferskfiskordningen ca. 8 300 tonn. Det vil si at det gjenstår ca. 15 800 tonn i lukket kystgruppe. Til sammenligning var det landet ca. 231 000 tonn og ca. 206 000 tonn på tilsvarende tidspunkt henholdsvis i 2014 og 2015.

Jf. fangst pr. 22. oktober i tabell 7 i de enkelte lengdegruppene. Den justerte gruppekvoten i lukket kystgruppe for fartøy under 11 meter hjemmelslengde er pr. 22. oktober overfisket med ca. 150 tonn. I samråd med fiskerinæringen ble maksimalkvotene for fartøy under 11 meter hjemmelslengde redusert i lukket kystgruppe 21. mars i år for å bremse fisketakten. Fisket innenfor maksimalkvotene ble stoppet 18. april da justert gruppekvote var beregnet oppfisket.

Fartøy på og over 11 og under 15 meter hjemmelslengde har ca. 1 300 tonn igjen av årets justerte gruppekvote. I fartøygruppen på og over 15 og under 21 meter hjemmelslengde gjenstår ca. 7 300 tonn. I samråd med fiskerinæringen økte Fiskeridirektoratet kvotene med virkning fra 24. oktober for å legge til rette for at gruppekvoten kan tas før årsskiftet. Det gjenstår ca. 290 tonn av den justerte gruppekvoten for fartøygruppen på og over 21 meter hjemmelslengde.

2.3.2.3 Lukket kystgruppe – samfiske

Samfiske innebærer at et fartøy kan fiske hele eller deler av kvoten av torsk, hyse og sei som er tildelt et annet fartøy. Det andre fartøyet har ikke adgang til å drive fiske så lenge samfisket pågår.

Pr. 22. oktober 2016 er 204 samfiskelag påmeldt (408 fartøy).

I likhet med tidligere år kan hvert fartøy kun drive samfiske med ett annet fartøy i 2016. Dersom et fartøy som deltar i et samfiskelag blir skiftet ut, kan det nye fartøyet imidlertid gå inn i samfiskelaget. Dersom fartøy A som deltar i et samfiskelag der samfisket er påbegynt selges og ikke blir erstattet, kan fartøy B i samfiskelaget ikke finne seg et nytt fartøy å samfiske med.

Nytt i 2016 er at Nærings- og fiskeridepartementet har innført en begrensning i samfisket for samfiskelag der det ene fartøyet har største lengde under 11 meter og det andre fartøyet har største lengde over 11 meter. For disse samfiskelagene vil størrelsen på kvoten, i motsetning til tidligere år, påvirkes for de tilfeller der minste fartøyet er passivt og det største fartøyet er aktivt. Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at overreguleringen for det minste fartøyet skal reduseres slik at det får en overregulering som om det er over 11 meter største lengde dersom det er det største fartøyet som er aktivt i fisket. Overreguleringen justeres ikke opp igjen når samfisket er avsluttet.

Fartøy med største lengde over 11 meter beholder sin overregulering dersom det ligger passivt og fartøyet med største lengde under 11 meter er aktivt.

2.3.2.4 Åpen kystgruppe

Åpen kystgruppe har 10,9 % av de konvensjonelle kystfiskefartøyene sin kvoteandel. Årets gruppekvote utgjør 25 649 tonn. Justert for kvotefleksibilitet er gruppeknoten på 25 873 tonn torsk, herav er det avsatt 2 100 tonn til fiske innenfor ferskfiskordningen. Jf. beskrivelse av ferskfiskordning i lukket kystgruppe punkt 2.3.2.2.

Fartøy i åpen kystgruppe har pr. 22. oktober fisket ca. 27 000 tonn, og den justerte gruppeknoten er overfisket med ca. 1 500 tonn (inklusive ferskfiskordningen). Fartøy i åpen kystgruppe ble fra årets start regulert med maksimalkvoter med garantert kvantum i bunn. Fisket ble stoppet på maksimalkvotetillegg 4. april, og fisket har etter den tid fortsatt innenfor garanterte kvoter, ferskfiskordning og kystfiskekvote.

Tabell 10 viser garanterte kvoter i åpen kystgruppe.

Tabell 10: Kvoter i åpen kystgruppe

Fartøylengde	Garanterte kvoter
Under 8 m	15
8 – 9,99 m	21
Over 10 m	24

Eiere av fartøy i åpen kystgruppe i Finnmark, Nord-Troms og øvrige kommuner som er omfattet av det geografiske virkeområdet til Sametingets søkerbaserte tilskuddsordning omfattes av kystfiskekvoten, kan fiske innenfor en tilleggskvote. Kystfiskekvoten i år ble gitt som et tillegg på 16 tonn fra årets start i tillegg til de ordinære kvotene i åpen kystgruppe som

fremgår av tabell 10. I samråd med Sametinget besluttet Fiskeridirektoratet å øke kvotetillegget til 26 tonn 21. april i år for å legge til rette for at avsetningen på 3 000 tonn tas. Fiske innenfor kystfiskekvoten utgjør ca. 2 400 tonn pr. 22 oktober.

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET I 2017

3.1 BESTANDSITUASJONEN

ICES (*The International Council for the Exploration of the Sea*) klassifiserer bestanden til å ha god reproduksjonsevne, og beskatningen er bærekraftig. Gytebestanden er noe lavere enn rekordnivået i 2013, men den er fortsatt godt over føre-var-nivået, noe den har vært siden 2002. Totalbestanden er på samme nivå som i perioden 1946 til 1955. Fiskedødeligheten ble redusert betydelig fra godt over kritisk nivå (F_{lim}) i 1999 til under føre-var-nivået i 2007. Deretter har den vært under føre-var nivået, men i 2014 og 2015 var den like i underkant av føre-var-nivået. Basert på en rapport fra den felles norsk-russiske analysegruppen som beregner totalfangsten av torsk, ble IUU-fangstene (*Illegal, Urapportert og Uregulert*) satt til null for 2015.

Bestanden inneholder betydelige mengder gammel fisk og beregningsmodellen er sensitiv for dette. Det er indikasjoner på at de sterke årsklassene 2004 og 2005 kan være undervurdert i årets bestandsvurdering. ICES planlegger en metoderevisjonsprosess våren 2017 for å evaluere beregningsmodeller for denne bestanden.

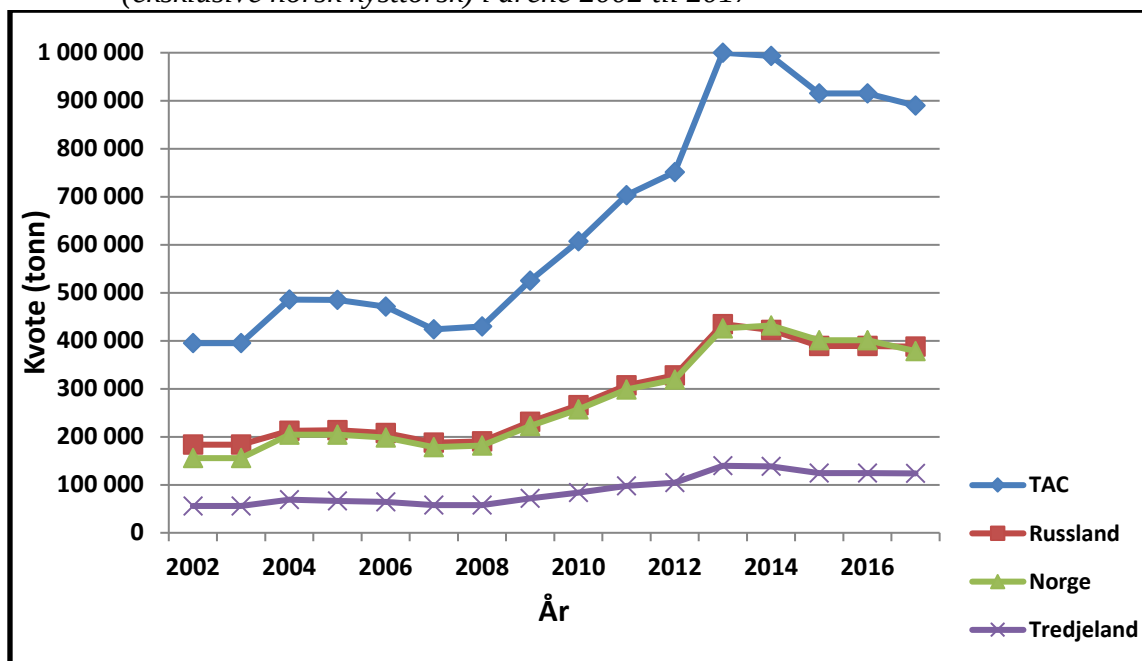
3.2 KVOTESITUASJONEN I 2017 – FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon vedtok i 2016 en ny forvaltningsregel der fiskedødeligheten økes når gytebestanden er høy. Denne nye regelen skal gjelde for en periode på fem år, med forbehold om at metoderevisjonen for torsk i 2017 ikke endrer konklusjonen fra ICES om denne regelens føre var-egenskaper.

I henhold til den nye forvaltningsregelen fastsatte partene en TAC for nordøst-arktisk torsk på 890 000 tonn for 2017, omtrent på samme kvotenivå som i inneværende år. I tillegg kommer 21 000 tonn norsk kysttorsk, og det avsettes 123 954 tonn torsk til tredjeland. De resterende 787 046 tonn deles likt mellom Norge og Russland.

Figur 2 viser utviklingen i TAC og kvoter av torsk nord for 62°N i årene 2002 til 2017.

Figur 2: TAC og kvoter til Norge, Russland og tredjeland av torsk nord for 62°N (eksklusive norsk kysttorsk) i årene 2002 til 2017

Etter en overføring på 6 000 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av torskekvoten i 2017 som følger:

Tabell 11: Kvotesituasjonen for 2017 (inklusive 21 000 tonn kysttorsk)

Land	Kvote i tonn
Norge	399 523
Russland	387 523
Tredjeland	123 954
Sum	911 000

Av dette kan inntil 14 000 tonn, 7 000 tonn til Russland og 7 000 tonn til Norge disponeres til forsknings- og forvaltningsformål.

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2017. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter i 2017 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger til formålene nevnt ovenfor, er det beste estimatet for avsetninger i 2017. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskerier og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I de fiskerier hvor det er innført kvotefleksibilitet mellom kvoteår, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrekk dersom avsetningene er for lave.

I 2016 er det avsatt 707 tonn torsk nord for 62°N til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter, og regneeksempelet i forslaget til reguleringer for 2017 legger dette kvantumet til grunn.

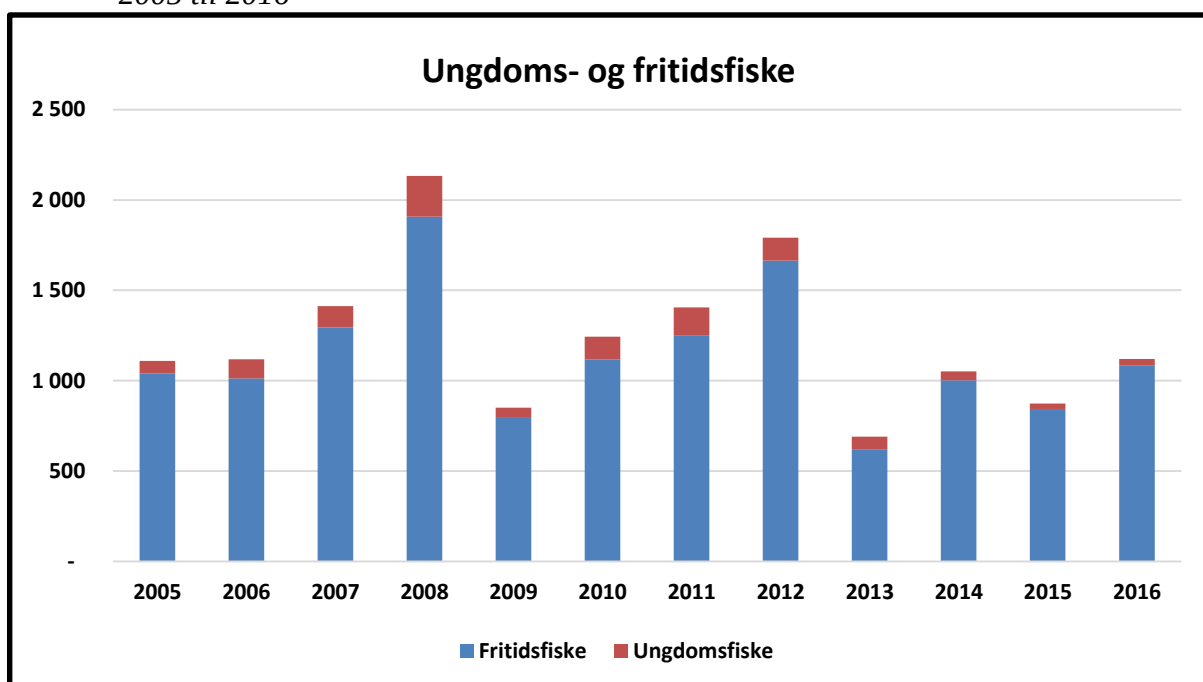
Basert på siste års erfaringer, legger man til grunn at det vil stå igjen en del ubenyttet tredjelandskvantum. Fra årets begynnelse foreslås å overføre 10 000 tonn av forventet ubenyttet tredjelandskvantum til nasjonal kvote. Disponibel kvote norsk kvote blir dermed 409 523 tonn i 2017.

3.2.1 Avsetning til ungdoms- og rekreasjonsfisket (turist- og fritidsfiske)

I årene 2010 til 2016 ble det avsatt 7 000 tonn til dekning av både registrert og uregistrert fangst fra ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningene ble gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

Figur 3 viser omsatt fritidsfangst og fangst fra ungdomsfiskeordningen de siste årene. Samlet omsatt fangst fra fritids- og ungdomsfiske var vesentlig lavere i 2009 og 2013 sammenlignet med de andre årene som følge av vanskelige markedssituasjon. I gjennomsnitt har det blitt omsatt om lag 1 200 tonn gjennom disse ordningene de siste 12 årene.

Figur 3: Omsatt fangst (tonn) av torsk i fritids- og ungdomsfisket i perioden 2005 til 2016

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 22. oktober 2016

Havforskningsinstituttet har kartlagt den kommersielle delen av turistfisket og har estimert at uttaket av torsk nord for 62°N utgjør om lag 1 500 tonn årlig. I tillegg kommer uregistrert fangst fra fritidsfiske og turistfiske som ikke går gjennom kommersielle turistfiskeanlegg, og

her har vi foreløpig ingen gode estimat på ressursuttak. Det er rimelig å legge til grunn at hele avsetningen på 7 000 tonn tas.

Vi forventer at torsken blir like tilgjengelig for fangst i kystnære strøk i 2017 som inneværende år, og Fiskeridirektøren ønsker å følge prinsippet om at *all* fangst skal avregnes totalkvote.

Fiskeridirektøren foreslår at det også i 2017 avsettes 7 000 tonn torsk til ungdoms- og rekreasjonsfiske, og at avsetningen blir gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.2 Avsetning til kvotebonus for levende lagring av torsk

I år ble det avsatt 4 000 tonn til kvotemessig dekning av kvotebonus ved levende lagring. Kvotebonusen utløses ved at endelig kvotebelastning ved levende lagret torsk blir beregnet til 50 % av kvantumet på sluttseddelen.

Nærings- og fiskeridepartementet har signalisert at ordningen med kvotebonus ved levendelagring av torsk skal evalueres høsten 2017. Pr. 22. oktober er det registrert 3 692 tonn på bonusordningen. I påvente av evalueringen, foreslår Fiskeridirektøren å videreføre avsetningen på 4 000 tonn med 50 % kvotebonus.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 4 000 tonn til dekning av kvotebonus ved levende lagring i 2017, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap. Levende lagret torsk avregnes med 50 % av kvantumet på sluttseddelen.

Fiskeridirektoratet gjør oppmerksom at det pågår et arbeid med å utarbeide et helhetlig rapporteringsregime for levende lagring av torsk. Dette arbeidet baseres på tidligere gjennomført høring. Dette vil stille endrede krav til elektronisk rapportering av fangst- og aktivitetsdata, føring av seddel og journal ved levende lagring av torsk. Dette for å sikre et riktig bilde av ressursuttaket.

3.2.3 Oppfølging av Kystfiskeutvalget

I 2016 er det satt av 3 000 tonn til oppfølging av Kystfiskeutvalget. Kvantumet tildeles fartøy som fisker i åpen kystgruppe i Finnmark og Nord-Troms, samt øvrige kommuner i Troms og Nordland som er omfattet av det geografiske virkeområdet til Sametingets søkerbaserte tilskuddsordning. Ordningen omtales også som kystfiskekvoten, og årets regulering er en videreføring fra tidligere års regulering. Fiske innenfor kystfiskekvoten utgjør ca. 2 400 tonn pr. 22 oktober. Fiskeridirektøren legger til grunn at avsetningen skal videreføres på samme nivå som i perioden 2011 til 2016.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 3 000 tonn til oppfølging av Kystfiskeutvalget i 2017, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.4 Rekrutteringskvoter

Fiskeridirektoratet viser til at Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at rekrutteringskvotene fra nå av skal belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Fiskeridirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide et forslag til hvordan kvotebelastningen i tilknytning til rekrutteringskvotene skal utformes. Fiskeridirektoratet foreslår en enkel modell med følgende forutsetninger:

- Kvantum i tilknytning til rekrutteringskvotene «tas fra toppen» før fordeling på fartøygrupper fra og med inneværende år
- Kvantumet som «tas fra toppen» korresponderer til fartøyenes garanterte kvoter. Dette innebærer at det ikke tas hensyn til eventuell:
  - overregulering
  - bifangstordning
  - ferskfiskordning
  - kvotebonus levende lagring
  - strukturadgang
- Kvantum i tilknytning til rekrutteringskvotene overføres til kystgruppen før fordeling av kvoter på fartøynivå, og fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy de i lukkede kystgruppene
- Kvantum som settes av til rekrutteringskvotene går til fratrekk på neste års kvote før fordeling mellom fartøygrupper, m.a.o. så salderes kvantum i tilknytning til rekrutteringskvotene inneværende år på neste års totalkvote før fordeling på fartøygruppene

Tabell 12 viser sum kvotefaktorer for rekrutteringskvoter fordelt på hjemmelslengdegrupper i fisket etter torsk nord for 62°N pr. 22. oktober 2016.

Tabell 12: Kvotefaktorer og garantert kvoter (tonn) i tilknytning til rekrutteringskvotene fordelt på hjemmelslengdegruppe pr. 22. oktober 2016

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter	Kvoteenhet	Garanterte kvoter
Under 11 m	87,5000	18,6655	1 633
11 - 14,9 m	115,2600	20,7108	2 387
Totalt	202,7600		4 020

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter, foreslår fiskeridirektøren at det settes av 4 020 tonn før fordeling på fartøygrupper.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 4 020 tonn i tilknytning til rekrutteringskvotene i 2017, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.5 Fordeling mellom trål og konvensjonelle redskap

Som grunnlag for fordeling av den norske kvoten av torsk, ble følgende stige vedtatt på Norges Fiskarlags Landsmøte i 2001 og anbefalt videreført på Norges Fiskarlags Landsmøte i 2007:

- ved en norsk totalkvote på mindre enn 130 000 tonn får konvensjonelle redskaper 72 % av totalkvoten, mens trålerne får 28 %
- ved en norsk totalkvote på 130 000 tonn og høyere utvikles gruppenes prosentandeler lineært til ved en norsk totalkvote på inntil 330 000 tonn, og fordeles med 67 % til konvensjonelle redskaper og 33 % til trål
- ved en norsk kvote på 330 000 tonn og høyere fordeles gruppenes andeler tilsvarende som ved 330 000 tonn, med 67 % til konvensjonelle redskaper og 33 % til trålerne

I vedtaket er det lagt til grunn at kvoten av norsk kysttorsk skal inngå i beregningsgrunnlaget for fordelingen mellom konvensjonelle fartøy og trål. Den norske kvoten blir 390 796 tonn etter avsetning til ulike formål, samt tilbakeføring av utbenyttet tredjelandskvantum på 10 000 tonn. Dette betyr at kvoten skal fordeles med 67 % til konvensjonelle redskaper og 33 % til trålerne.

Fiskeridirektøren foreslår at man for 2017 følger Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 og 6/07 om fordelingen av den norske kvoten. Dette innebærer at konvensjonelle redskaper får 67 % og trål 33 %. Dette betyr 261 833 tonn til konvensjonelle redskaper og 128 963 tonn til trål.

4 REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2017

4.1 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår for konsesjon videreføres i 2017, noe som innebærer at fartøyene må ha konsesjonspliktig torsketråltilatelse eller seitråltilatelse for å delta.

4.2 FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Det forventes at deltakervilkår i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N i all hovedsak videreføres i 2017.

5 REGULERINGSFORSLAG FOR 2017

5.1 KVOTEFLEKSIBILITET MELLOM KVOTEÅR

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon innførte ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår i fisket etter torsk fra og med 2015. Kvotefleksibiliteten gjelder norsk totalkvote. Fiskeridirektoratet viser til at kvotefleksibiliteten i fisket etter torsk samtidig ble innført på gruppekvotenivå i den nasjonale reguleringen.

Fiskeridirektøren mener at det kan være hensiktsmessig å innføre kvotefleksibilitet i flere fartøygrupper på fartøynivå i fremtiden. Fiskeridirektøren viser til arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister og fraråder en slik reguleringsmodell i torskefiskeriene før arbeidet med det nye kvoteregisteret er ferdigstilt i Fiskeridirektoratet. Arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister har vist seg å være mer krevende og komplekst enn først antatt. Fiskeridirektoratet og fiskesalgslagene er ikke i stand til å innføre kvotefleksibilitet på fartøynivå i torskefiskeriene med virkning fra 2017. Fiskeridirektøren anbefaler derfor å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2017.

Fiskeridirektøren foreslår at ethvert kvantum fisket ut over vedkommende fartøygruppes gruppekvote, skal gå til fratrekk på fartøygruppens gruppekvote det påfølgende år.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøygruppene kan overføre inntil 10 % av gruppekvoten til det påfølgende år. Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, skal den overskytende kvoten refordelles til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år.

I den videre saksfremstillingen legges det til grunn prognoser på hvor mye det kan forventes at de enkelte fartøygruppene kan overføre mellom 2016 og 2017, og det fastsettes foreløpige kvoteenheter ved årsskiftet. Endelige kvoteenheter fastsettes når fangststatistikken ansees for komplett i januar/februar 2017.

5.2 FERSKFISKORDNING

Ferskfiskordningen har som målsetting å stimulere fiskeflåten til ferske leveranser av råstoff til landindustrien i ellers rolige perioder i andre halvår. Det legges til grunn at ordningen videreføres i 2017 på samme nivå og med samme vilkår som i inneværende år. Ettersom gruppekvoter fordeles etter etablerte fordelingsnøkler, legges det til grunn at avsetninger til ferskfiskordningen avsettes fra de respektive gruppekvoter.

Fiskeridirektøren foreslår at nivået på ferskfiskordningen for ferskleveranse av torsk inneværende år videreføres i 2017, samt at gjeldene vilkår videreføres.

Størrelsen på avsetningene til ferskfiskordningen i åpen og lukket kystgruppe fremgår av tabell 13.

Tabell 13: Avsatt kvantum (tonn) ferskfisksordningen

Ferskfiskordningen	Avsetning (tonn)
Ferskfiskordning lukket kystgruppe	17 200
Ferskfiskordning åpen kystgruppe	2 100
Totalt	19 300

Fiskeridirektøren foreslår at ferskfiskordningen starter opp med en tillatt torskeandel på 20 % på ukesbasis fra og med 1. mai 2017.

Fiskeridirektøren foreslår videre at torskeandelen økes til 30 % på ukesbasis fra og med 26. juni 2017 med adgang til å justere den etter behov utover høsten.

5.3 FORSLAG TIL REGULERING AV TRÅLGRUPPEN

Trålernes gruppekvote av torsk vil utgjøre 128 963 tonn i 2017 etter forslaget i punkt 3.2.5.

Fiskeridirektøren foreslår at det fortsatt avsettes 750 tonn torsk til seitrålerne.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at seitrålerne kan ha inntil 15 % bifangst av torsk og hyse regnet i rund vekt av fangst om bord til enhver tid og av landet fangst. I perioden 1. januar til 31. mai er tillatt bifangst inntil 30 %.

Avsetningen til seitrålerne innebærer at torsketrålernes andel av gruppekvotene i 2017 blir 128 213 tonn torsk.

Torsketrålerne har tradisjonelt ikke hatt problemer med å ta gruppekvotene av torsk, og fiskeridirektøren foreslår derfor at fartøykvotene fordeles uten overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering. Det legges til grunn at trålerne utnytter gruppekvoten i 2016, og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2017.

Pr. 22. oktober 2016 er det 87,9265 kvotefaktorer i Konsesjons- og deltakerregisteret fordelt på 33 fartøy. Fartøykvoter på 1 458 tonn torsk pr. kvotefaktor innebærer ingen overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålerne reguleres med fartøykvoter og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 1 458 tonn torsk.

5.4 FORSLAG TIL REGULERING AV FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap får en torskekvote på 261 833 tonn i 2017 etter forslaget i punkt 3.2.5.

5.4.1 Forslag til regulering av konvensjonelle havfiskefartøy

Fiskeridirektøren foreslår å følge Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 og 6/07 hvor det foreslås at andelen av den konvensjonelle gruppekvoten for konvensjonelle havfiskefartøy settes til 12,81 %, det vil si 33 540 tonn.

Erfaring tilsier at alle fartøy utnytter sine fartøykvoter, og det er således ikke behov for å legge inn overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering. Det legges til grunn at konvensjonelle havfiskefartøy utnytter gruppekvoten i 2016 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2017.

Pr. 22. oktober 2016 er det 92,1576 kvotefaktorer i Konsesjons- og deltakerregisteret fordelt på 26 fartøy. Fartøykvoter på 364 tonn torsk pr. kvotefaktor innebærer ingen overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket for konvensjonelle havfiskefartøy reguleres med fartøykvoter, og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 364 tonn torsk.

5.4.2 Forslag til regulering av lukket kystgruppe

Gruppekvoten for konvensjonelle kystfartøy blir på 228 293 tonn. Fiskeridirektøren foreslår at lukket kystgruppe får samme andel som tidligere. Dette utgjør 203 409 tonn, og det vil si 89,1 %. Etter en avsetning på 17 200 tonn til ferskfiskordning, blir lukket kystgruppes samlede kvote 186 209 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i lukket kystgruppe får samme andel som tidligere. Dette utgjør 203 409 tonn torsk. Herav avsettes 17 200 tonn til en ferskfiskordning.

Fiskeridirektøren foreslår at vi benytter Finnmarksmodellen med gruppeinndeling i fire reguleringsgrupper etter hjemmelslengde som vist i tabell 14 under. Gruppekvotene følger Norges Fiskarlags vedtak fra 2007.

Dette innebærer følgende gruppeandeler og gruppekvoter for 2017:

Tabell 14: Gruppeinndeling og gruppekvoter i 2017

Lengdegrupper	Andel (tonn)	Gruppekvote
Under 11 meter hjemmelslengde*	51 487	27,65 %
11 - 14,9 meter hjemmelslengde*	49 457	26,56 %
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	51 096	27,44 %
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	34 169	18,35 %
Totalt	186 209	100,00 %

*Gruppekvoteene påplusses med 1 633 tonn og 2 387 tonn før fordeling på fartøynivå, jf. diskusjon i punkt 3.2.4 og rekrutteringskvoter

Gruppekvoteene må justeres for eventuelt over- eller underfiske av 2016-kvoten. Det er utarbeidet prognoser for forventede overføringer av kvoter, og prognosene går frem av tabell 15.

Tabell 15: Prognose for overføring av kvoter (tonn) fra 2015 til 2016

Lengdegrupper	Prognose overføring 2017	Prognose gruppekvoter 2017
Under 11 meter hjemmelslengde	- 1 000	50 487
11 - 14,9 meter hjemmelslengde	0	49 457
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	2 000	53 096
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	0	34 169
Totalt	1 000	187 209

5.4.2.1 Fordeling av strukturevinster og forslag til ny kvotestige

Fiskeridirektøren viser til saksfremstilling i reguleringsmøtet i juni i år der metode for fordeling av strukturevinster ble beskrevet og ny kvotestige ble foreslått i lukket kystgruppe. Som følge av at Nærings- og fiskeridepartementet i brev datert 30. mai, besluttet at rekrutteringskvotene nå skal belastes jevnt over alle fartøygrupper, valgte Fiskeridirektøren i vårens reguleringsmøte å komme tilbake til saken i neste reguleringsmøte. Det vises til punkt 3.2.4 vedrørende avsatt kvantum til kvotemessig dekning av rekrutteringskvotene. Siden fartøy med rekrutteringskvoter skal reguleres likt med øvrige fartøy i lukket kystgruppe, kan strukturevinstene fordeles i henhold til forslaget i vårens reguleringsmøte.

Strukturkvoteordningen for kystflåten baserer seg på hjemmelslengde. Når fartøy strukturerer, avkortes kvoten med 20 % som tilfaller hjemmelslengdegruppen som helhet. Fartøy under 11 meter hjemmelslengde har ikke mulighet til å strukturere, noe som medfører 100 %

avkortning på alle fartøy som går ut av andre årsaker. Disse avkortningene på henholdsvis 20 % og 100 % omtales i denne sammenhengen som strukturgevinster.

Forutsetningen for strukturkvoteordningen var at strukturgevinster skulle komme de øvrige fartøyene i lengdegruppen til gode. Strukturgevinsten fordeles ved å foreta en justering av kvotefaktorene i stigen tilsvarende strukturgevinsten innenfor hver lengdegruppe.

Det legges til grunn at gruppeandelene i lukket kystgruppes fiske etter torsk skal følge etablerte fordelingsnøkler, det vil si fordelingen i Norges Fiskarlag sitt landsmøtevedtak av 2007. Dette innebærer følgende fordeling i lukket kystgruppe:

Tabell 16: Gruppeandeler i lukket kystgruppe i fisket etter torsk nord for 62°N

Hjemmelslengde	Andel*
Under 11 m	27,65 %
11 - 14,9 m	26,56 %
15 - 20,9 m	27,44 %
21 - 27,9 m	18,35 %
Totalt	100,00 %

* Følger Norges Fiskarlags Landsmøtevedtak av 2007 (omregnet til 11-metersgrense)

Fordeling av strukturgevinster og inndekning i forhold til rekrutteringskvoter gjøres slik at summen av kvotefaktorene i de enkelte hjemmelslengdegruppene delt på den totale summen av kvotefaktorene tilsvarer gruppeandelene vedtatt av landsmøte 2007.

Strukturgevinster frem til 1. september 2012 er fordelt tidligere, mens strukturgevinster som det foreløpig ikke er tatt høyde for nå må fordeles. Lukket kystgruppe har hatt en netto reduksjon på 111 deltakeradganger i perioden 1. september 2012 til 1. april 2016. 139 deltakeradganger er gått ut i henhold til strukturkvoteordningen og 15 fartøy har gått ut av andre årsaker, mens det har funnet sted 43 nytildelinger (rekrutteringskvoter).

Tabell 17 gir oversikt over antall fartøy som har gått ut som følge av strukturkvoteordningen fordelt på hjemmelslengdegrupper i perioden 1. september 2012 til 1. april 2016:

Tabell 17: Antall fartøy som har gått ut i strukturkvoteordningen i perioden 1. september 2012 til 1. april 2016 i lukket kystgruppe

Hjemmelslengde	Antall utgåtte fartøy
Under 11 m	
11 - 14,9 m	87
15 - 20,9 m	33
21 - 27,9 m	19
Totalt	139

I perioden 2012 til 2016 er det tildelt 43 rekrutteringskvoter i lukket kystgruppes fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N. Rekrutteringskvotene utgjør totalt 129,92 kvotefaktorer i fisket etter torsk, jf. tabell 18.

Tabell 18: Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter i perioden 2012 til 2016 i lukket kystgruppes fiske etter torsk nord for 62°N

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter
Under 11 m	44,7200
11 - 14,9 m	85,2000
Totalt	129,9200

Summen av kvotefaktorene utgjorde 9 055,776 pr. 1. september 2012 etter fordeling av strukturgevinster. Antall kvotefaktorer øker med 129,92 til 9 185,696 som følge av nytildelinger (rekrutteringskvoter).

Pr. 1. april 2016 utgjør summen av kvotefaktorene i lukket kystgruppe 8 973,43. Det vil si at det er 212,266 kvotefaktorer til fordeling. For å tilfredsstille fordelingsnøkkelen i landsmøtevedtak av 2007 er det behov for en oppjustering av de individuelle kvotefaktorene (191 kvotefaktorer).

Tabell 19 viser antall kvotefaktorer pr. 1. september 2012 og 1. april 2016.

Tabell 19: Antall kvotefaktorer 1. september 2012 og 1. april 2016 i lukket kystgruppes fiske etter torsk nord for 62°N

Hjemmels- lengde	Sum kvotefaktorer 01.10.2012	Sum kvotefaktorer 01.04.2016	Sum kvotefaktorer etter fordeling av strukturevinster
Under 11 m	2 528,2000	2 555,9800	2 592,6421
11 - 14,9 m	2 417,4400	2 419,1940	2 490,4141
15 - 20,9 m	2 462,6120	2 416,1680	2 572,9049
21 - 27,9 m	1 647,5240	1 582,0880	1 720,7349
Totalt	9 055,7760	8 973,4300	9 376,6960

Tabell 20 viser gjeldende kvotestige, ny kvotestige som foreslås fra 1. januar 2017, samt den prosentvise endringen dette utgjør.

Tabell 20: Gjeldende og ny kvotestige, samt prosentvis økning i lukket kystgruppes fiske etter torsk nord for 62°N

Hjemmels- lengde	Gjeldende kvotestige	Ny kvotestige fra 01.01.2017	Prosentvis økning
Under 7 meter	1,21	1,2274	1,44 %
7 - 7,9	1,43	1,4506	
8 - 8,9	1,70	1,7244	
9 - 9,9	2,08	2,1099	
10 - 10,9	2,25	2,2823	
11 - 11,9	3,06	3,1501	2,94 %
12 - 12,9	3,63	3,7369	
13 - 13,9	4,40	4,5296	
14 - 14,9	5,01	5,1575	
15 - 15,9	5,92	6,3041	6,49 %
16 - 16,9	6,59	7,0175	
17 - 17,9	7,27	7,7417	
18 - 18,9	8,03	8,5510	
19 - 19,9	8,71	9,2751	
20 - 20,9	9,31	9,9140	
21 - 21,9	8,91	9,6909	8,76 %
22 - 22,9	9,30	10,1151	
23 - 23,9	9,67	10,5175	
24 - 24,9	10,04	10,9199	
25 - 25,9	10,34	11,2462	
26 - 26,9	10,73	11,6704	
27 - 27,9	11,02	11,9858	

Fiskeridirektøren foreslår at strukturgevinstene fordeles ved å foreta en justering av kvotefaktorene slik det fremgår av tabell 20 ovenfor.

Fiskeridirektøren foreslår at den nye kvotestigen har virkning fra 1. januar 2017.

5.4.2.2 Ny modell for overregulering

Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet om å legge frem en ny reguleringsmodell for fartøy under 11 meter hjemmelslengde der overreguleringen trappes ned jo større faktisk lengde fartøyene har. Dagens modell differensierer på overreguleringen med hel overregulering for fartøy som har en største lengde under 11 meter og halv overregulering for fartøy som har en største lengde på eller over 11 meter. Fiskeridirektøren mener det kan være hensiktsmessig å differensiere på overreguleringen i lukket kystgruppes fiske etter torsk som følger:

Tabell 21: Modeller for overregulering i lukket kystgruppes fiske etter torsk nord for 62°N

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering i gjeldende modell	Overregulering i ny modell
Under 11 m	Under 11 m	Hel overregulering	Hel overregulering
	11 - 14,9 m	Halv overregulering	Halv overregulering
	15 - 20,9 m		Kvart overregulering
	Over 21 m		Ingen overregulering
11 - 14,9 m	Under 11 m	Hel overregulering	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering	Halv overregulering
15 - 20,9 m	Under 11 m	Hel overregulering	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering	Halv overregulering
21 - 27,9 m	Under 11 m	Hel overregulering	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering	Halv overregulering

Fiskeridirektøren foreslår å endre reguleringsmodellen for overregulering i lukket kystgruppe for fartøy under 11 meter hjemmelslengde slik det fremgår av tabell 21.

5.4.2.3 Overregulering

Deltakelse og utnytting av kvotene i kystflåten er avhengig av hvor god tilgjengeligheten av torsk er i fjorder og kystnære strøk. Det forventes like god tilgjengelighet i 2017 som i de siste årene. Værforholdene i hovedsesongen har også vesentlig betydning for kvoteutnyttelsen, særlig for de mindre fartøyene. I de siste to årene har vi erfart at den minste kystflåten kan være veldig fangsteffektiv dersom markedssituasjon, værforhold og tilgjengelighet ligger til rette for et godt fiske.

Fartøygruppen på og over 11 meter hjemmelslengde har benyttet seg av strukturkvoteordningen gjennom flere år. I en strukturtilpasset flåte er behovet for overregulering langt mindre sammenlignet med flåtegrupper som ikke har mulighet for strukturering. Fiskeridirektøren mener derfor at fartøygruppen på og over 11 meter hjemmelslengde bør reguleres med garanterte kvoter uten overregulering (fartøykvoter).

Eventuelle restkvoter kan overføres til neste kvoteår. Dersom det skulle vise seg at det blir nødvendig, kan Fiskeridirektoratet legge til noen maksimalkvotetillegg i løpet av året for å legge til rette for at tildelte gruppekvoter tas.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i lukket kystgruppe på og over 11 meter hjemmelslengde reguleres med fartøykvoter, gitt prognose i tabell 15, slik som det fremgår av tabell 22.

Tabell 22: Forslag til fartøykvoter (rund vekt tonn) lukket kystgruppe på eller over 11 meter hjemmelslengde i 2017

Hjemmelslengde	Kvotefaktor	Fartøykvote
11 - 11,9	3,1501	65,6
12 - 12,9	3,7369	77,8
13 - 13,9	4,5296	94,3
14 - 14,9	5,1575	107,4
15 - 15,9	6,3041	130,1
16 - 16,9	7,0175	144,8
17 - 17,9	7,7417	159,8
18 - 18,9	8,5510	176,5
19 - 19,9	9,2751	191,4
20 - 20,9	9,9140	204,6
21 - 21,9	9,6909	192,4
22 - 22,9	10,1151	200,9
23 - 23,9	10,5175	208,8
24 - 24,9	10,9199	216,8
25 - 25,9	11,2462	223,3
26 - 26,9	11,6704	231,7
27 - 27,9	11,9858	238,0

Når det gjelder fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde, er det fremdeles behov for en del overregulering av flere årsaker blant annet:

- Ingen mulighet for strukturering i fartøygruppen
- Variabel deltakelse og kvoteutnyttelse i fartøygruppen

Samtidig ser vi en tendens mot stadig mer effektive fartøy i den minste fartøygruppen, og i kombinasjon med samfiskeordningen må det påregnes høyere kvoteutnyttelse i årene fremover. De siste årene har vi stoppet fisket i april på maksimalkvotetillegg.

Fiskeridirektøren mener at overreguleringen må en god del ned fra dagens nivå som ligger på 50 % for fartøy som har hjemmelslengde og største lengde under 11 meter og 25 % for fartøy som har hjemmelslengde under 11 meter og største lengde over 11 meter. Årets overregulering ble gitt som maksimalkvotetillegg.

Erfaringer fra de siste årenes fiske i den minste kystflåten viser at det er svært vanskelig å stoppe fisket i tide dersom det underveis i sesongen blir behov for å refordele som følge av lav fisketakt. Risikoen er da overfiske av gruppeknoten som må dekket inn det påfølgende året og som gjerne har fordelingsmessige effekter som følge av at fartøy fisker i ulike deler av året.

Fiskeridirektøren mener at i valg av reguleringsmodell er det slik at jo høyere overreguleringen settes, desto mindre andel av kvoten kan deles ut som garanterte kvoter. Fordelen med overregulerte garanterte kvoter er forutsigbarhet for næringen, og som igjen kan motvirke uønsket kappfiske og sesongtopping i de mest hektiske vårmånedene. Ulempen med overregulerte garanterte kvoter, er at det er lite rom for justeringer underveis hvis fisketakten blir veldig lav eller høy. Som tidligere skrevet, er risikoen for overfiske stor i denne fartøygruppen, da det er vanskelig å forutse hva som vil fiskes innenfor garanterte kvoter etter en eventuell stopp i fisket. Fordelen med lave garanterte kvoter er at det er lettere å justere kurs underveis i løpet av året med hensyn til overregulering ved behov.

Innføring av kvotefleksibilitet mellom kvoteår har konsekvenser for reguleringen av fiskeriene ved at man må vise større ansvarlighet for å unngå et eventuelt overfiske. Det er ikke ansvarlig forvaltning å tildele deler av fiskeflåten en garanti som man eventuelt ikke har kvotemessig dekning for, eller som kan gå utover andre fartøygrupper som dermed ikke har en reell mulighet til å benytte en 10 % kvotefleksibilitetsadgang.

Nedenfor skisseres to ulike reguleringsmodeller for lukket kystgruppe under 11 meter hjemmelslengde i 2017, gitt prognose i tabell 15.

Modell I

Modell I tar utgangspunkt i garanterte kvoter uten overregulering og maksimalkvoter med 40 %, 20 %, 10 % og ingen overregulering avhengig av fartøyets største lengde.

Tabell 23: Forslag til maksimalkvoter (rund vekt tonn) i lukket kystgruppe under 11 meter hjemmelslengde i 2017

Hjemmelslengde	Kvote-faktor	Maksimalkvote største lengde under 11 m	Maksimalkvote største lengde 11 - 14,9 m	Maksimalkvote største lengde 15 - 21,9 m	Herav garantert	Fartøykvoter største lengde over 21 m
under 7 meter	1,2274	34,5	29,6	27,1	24,7	24,7
7 - 7,9	1,4506	40,8	35,0	32,1	29,2	29,2
8 - 8,9	1,7244	48,5	41,6	38,1	34,7	34,7
9 - 9,9	2,1099	59,4	50,9	46,7	42,4	42,4
10 - 10,9	2,2823	64,2	55,1	50,5	45,9	45,9

Modell I innebærer maksimalkvoter med hel overregulering (40 %) for fartøy under 11 meter største lengde, halv overregulering (20 %) for fartøy på 11 meter og opp til 15 meter største lengde og kvart overregulering (10 %) for fartøy på 15 meter og opp til 21 meter største lengde. Fartøy med største lengde på og over 21 meter gis ingen overregulering i denne modellen, og det vil si at de fisker innenfor fartøykvoter.

Modell II

Modell II tar utgangspunkt i garanterte kvoter med overregulering på 20 %, 10 %, 5 % og ingen overregulering avhengig av fartøyets største lengde.

Tabell 24: Forslag til fartøykvoter (rund vekt tonn) i lukket kystgruppe under 11 meter hjemmelslengde i 2017

Hjemmelslengde	Kvote-faktor	Fartøykvote største lengde under 11 m	Fartøykvote største lengde 11 - 14,9 m	Fartøykvote største lengde 15 - 21,9 m	Fartøykvote største lengde over 21 m
under 7 meter	1,2274	29,6	27,1	25,9	24,7
7 - 7,9 m	1,4506	35,0	32,1	30,6	29,2
8 - 8,9 m	1,7244	41,6	38,1	36,4	34,7
9 - 9,9 m	2,1099	50,9	46,7	44,5	42,4
10 - 10,9 m	2,2823	55,1	50,5	48,2	45,9

Modell II innebærer fartøykvoter med hel overregulering (20 %) for fartøy under 11 meter største lengde, halv overregulering (10 %) for fartøy på 11 meter og opp til 15 meter største lengde og kvart overregulering (5 %) for fartøy på 15 meter og opp til 21 meter største lengde. Fartøy med største lengde på og over 21 meter gis ingen overregulering i denne modellen, og det vil si at de fisker innenfor fartøykvoter uten overregulering.

Fiskeridirektøren ønsker ro og forutsigbarhet i kystfiskeflåten sine neste år og mener en fartøykvoteregulering med lav overregulering er best egnet til å motvirke kappfiske. En slik regulering betinger at overreguleringen ikke overstiger forslaget i modell II. Dersom det skulle vise seg at fisketaket blir veldig lav neste år, kan reguleringen justeres i samråd med fiskerinæringen ved å gi kvoteøkninger i form av maksimalkvotetillegg utover i året. Eventuelt kan restkvantum overføres til 2017 hvis det står igjen et kvantum ved årets slutt (10 % dvs. 5 149 tonn). Da vil hele fartøygruppen få en andel av restkvantum fra 2016 som fartøykvoter i 2017.

Fiskeridirektøren foreslår modell II, og det vil si modell med fartøykvoter som angitt i tabell 24.

5.4.3 Samfiske i lukket kystgruppe

Intensjonen med samfiskeordningen var å legge til rette for å sikre avvikling av fisket og bedre lønnsomhet for de minste fartøyene gjennom økt kvotegrunnlag og bemanning på det enkelte fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre samfiskeordningen i 2017 i henhold til reguleringen for 2016.

5.4.4 Forslag til regulering av åpen kystgruppe

Som tidligere skrevet, blir gruppekvoten for konvensjonelle kystfartøy på 228 293 tonn. Fiskeridirektøren foreslår at åpen kystgruppe får samme andel som tidligere. Dette utgjør 24 884 tonn, det vil si 10,9 %. Det avsettes 2 100 tonn til en ferskfiskordning, jf. punkt 5.1.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe får samme andel som tidligere. Dette utgjør 24 884 tonn torsk. Herav avsettes 2 100 tonn til en ferskfiskordning.

Det ligger an til et overfiske av årets gruppekvote på et par tusen tonn, og overfisket må gå til fratrekk på neste års gruppekvote. Siden neste års disponible kvote blir noe lavere enn årets og siden fisket på maksimalkvoten har blitt stoppet allerede i april og mai de siste årene, mener Fiskeridirektøren at kvotene bør reduseres noe i 2017.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter torsk for fartøy i åpen gruppe reguleres med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn på et noe lavere nivå sammenlignet med inneværende år fra årets begynnelse. Kvotene fremgår av tabellen nedenfor.

Tabell 25: Forslag til kvoter for fartøy i åpen gruppe 2017

Fartøylengde	Kvotefaktor	Maksimalkvoter	Herav garantert
Under 8 m	1,0	18	14
8 – 9,99 m	1,4	25	20
Over 10 m	1,6	29	22

5.5 REGULERING AV KYSTFISKEKVOTE

Tabell 26 viser fiske innenfor kystfiskekvoten i perioden 2011 til 2016. Vi ser at kvoteutnyttelsen ligger langt høyere i år sammenlignet med tidligere år.

Tabell 26: Fangst (tonn) på kystfiskekvoten 2011 til 2016 pr. 22. oktober

År	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Restkvote (tonn)	Restkvote (%)
2011	3 000	290	2 710	90,3 %
2012	3 000	744	2 256	75,2 %
2013	3 000	171	2 829	94,3 %
2014	3 000	703	2 297	76,6 %
2015	3 000	551	2 449	81,6 %
2016	3 000	2 441	559	18,6 %

Kilde: Norges Råfisklag pr. 22. oktober 2016

Fiskeridirektoratet er kjent med at Sametinget og Nærings- og fiskeridepartementet i løpet av året har samarbeidet om en mer målrettet modell for kystfiskekvoten. Nærings- og fiskeridepartementet har gitt tilbakemelding om at arbeidet ikke er ferdigstilt og anbefaler derfor en videreføring av inneværende års regulering.

Fiskeridirektøren foreslår derfor å videreføre årets regulering med en garantert tilleggskvote på 16 tonn. Kvotetillegget kommer i tillegg til garanterte kvoter og maksimalkvoter i åpen kystgruppe og kan fiskes i kombinasjon med ferskfiskordningen. Fiskeridirektoratet vil være i dialog med Sametinget vedrørende utøvelsen av fisket og justere kvoten dersom fartøy kommer i kvotetaket.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre kystfiskekvoten med tilleggskvoter på 16 tonn til alle fartøy i åpen kystgruppe i virkeområdet til Sametingets søkerbaserte tilskuddsordning.

6 UNGDOMSFISKEORDNINGEN

Ungdomsfiskeordningen gir ungdom mellom 12 og 25 år adgang til å drive fiske i sommerferien. For 2010 ble ordningen utvidet fra å omfatte fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N til å omfatte hele landet og de fiskerier som omfattes av forskrift av 27. november 2009 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2010. Ordningen ble videreført i årene etter.

I 2016 er det avsatt 7 000 tonn torsk til dekning av ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen ble gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap. Tabell 27 viser antall fiskere som har deltatt i ungdomsfiskeordningen og levert fangst til Norges Råfisklag de siste årene.

Tabell 27: Antall deltakere og fangst (tonn) i ungdomsfiskeordningen i årene 2007 til 2016

År	Antall fiskere	Torsk	Hyse	Sei	Annet	Total fangst
2007	221	120	21	57	21	219
2008	292	223	31	50	33	337
2009	80	57	2	24	6	89
2010	144	128	9	54	26	218
2011	168	158	15	37	26	235
2012	181	127	13	71	31	242
2013	132	73	12	34	19	139
2014	84	48	8	19	16	91
2015	83	29	3	33	25	90
2016	99	37	2	20	23	82

Kilde: Norges Råfisklag pr. 19. september 2016

Fiskeridirektøren legger til grunn at ungdomsfiskeordningen videreføres i 2017.

7 BIFANGST TIL FARTØY SOM IKKE KAN DELTA I LUKKET ELLER ÅPEN KYSTGRUPPE

I utgangspunktet er det et vilkår for å delta i åpen kystgruppe i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N at fartøyet har en største lengde under 11 meter. Fartøy som ikke fyller vilkårene for å delta i åpen kystgruppe, og som heller ikke kan delta i lukket kystgruppe, kan ved fiske etter andre arter ha inntil 10 % bifangst til sammen av torsk, hyse og sei ved landing. Samlet torskefangst må i løpet av året ikke overstige 2 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av bifangstreguleringen for fartøy som ikke kan delta i åpen eller lukket kystgruppe.

8 KYSTTORSK

Det er utarbeidet en gjenoppbyggingsplan for kysttorsk nord for 62°N. Det internasjonale råd for havforskning (ICES) har vurdert gjenoppbyggingsplanen til å være i tråd med en føre-var tilnærming, forutsatt at den følges opp med nødvendige tiltak.

Gjenoppbyggingsplanen fastsetter et mål om å gjenoppbygge kysttorskbestandene nord for 62°N til fullt reproduksjonspotensiale, og samtidig oppnå tilfredsstillende vern av lokale bestandskomponenter. Inntil det foreligger en bestandsberegning som aksepteres av ICES og et vitenskapelig råd for hvor stor gytebestand som gir fullt reproduksjonspotensiale, skal bestanden betraktes som gjenoppbygget når toktindeksen for gytebestand i to etterfølgende år ligger over 60 000 tonn. Så lenge toktindeksen for gytebestand ikke øker, skal reguleringene sikte mot å redusere fiskedødeligheten med minst 15 % per år relativt til 2009-nivået. Gytebestanden av kysttorsk måles ved gjennomføringen av Havforskningsinstituttets høsttokt, og resultatene fra årets tokt vil formodentlig være klare i begynnelsen av desember. Det bør påpekes at de akustiske resultatene fra toktet er fastlagt med en nokså høy grad av usikkerhet. Gytebestanden etter toktindeksen i 2010 viste en nedgang i forhold til 2009, noe som innebar at reguleringen skulle ta sikte på en nedgang i fiskedødeligheten på 15 % i 2011. Toktet i 2011 viste en høyere gytebestand enn i 2010, og åpnet derfor for en videreføring av reguleringene. I 2012 viste toktet igjen en nedgang i gytebestanden i forhold til foregående år, og dette tilsa reduksjon av fiskedødeligheten på 30 % i 2013 sammenlignet 2009-nivået. I 2013 og 2014 viste toktet en økning i gytebestanden, og reguleringene kunne dermed videreføres. En nedgang i 2015 tilsier en reduksjon av fiskedødeligheten i 2016 på 45 %. Dersom høsttoktet inneværende år registrerer ytterligere nedgang, skal fiskedødeligheten i 2017 reduseres med 60 % i forhold til 2009.

Gjenoppbyggingsplanens mål om redusert fiskedødelighet er ikke oppnådd. Estimert samlet kommersiell fangst av kysttorsk i 2015 er høy, nesten 60 % over fangsten i 2009. Dette synes i hovedsak å være en følge av store fangster før skreiinsiget i begynnelsen av året av kysttorsk som beitet på sild utenfor Troms og nordlige Nordland. Fiskeridirektoratet har i 2016 på bestilling fra Nærings- og fiskeridepartementet hatt på høring en rekke forslag som berører kystnært fiske, herunder justering/utvidelse av enkelte fjordlinjer. Forslagene er for tiden til vurdering i departementet. Det er imidlertid ikke grunn til å anta at disse forslagene vil utgjøre en vesentlig forskjell på samlet fiskedødelighet på kysttorsk. Dersom fiskedødeligheten skal ned på det nivået gjenoppbyggingsplanen forutsetter, vil det kreve atskillig strengere tiltak enn det som følger av gjeldende regulering.

NOTAT

Saksnummer:

Dato: 05.10.2016

Side 1 av 10

Fra: Synnøve Liabø

Seksjon: Reguleringsseksjonen

Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk & hyse i 2015

Det vises til ordningen med kvotefleksibilitet som ble innført på totalkvote- og gruppekvote nivå i fisket etter torsk og hyse nord for 62°N i 2015. Ved fastsettelse av kvoter på fartøynivå ved årets begynnelse ble det tatt høyde for usikkerhet rundt kvoteutnyttelse i 2015. Kvotene ble oppjustert som følge av kvotefleksibiliteten pr. 26. januar. Siden fangststatistikken nå ansees som komplett, er notatet og justeringene fra 26. januar oppdatert i forkant av forhandlingene med Russland og reguleringsmøtet. Kvotjusteringene som foretas her ansees som endelige.

I reguleringsforskriften er kvotefleksibiliteten formulert som følger:

§ 6 Kvotefleksibilitet for torsk, hyse og sei over årsskiftet på gruppenivå

Ved overfiske i 2015 kan Fiskeridirektoratet belaste gruppekvote av torsk og hyse med et tilsvarende kvantum i 2016.

Ved underfiske i 2015 kan Fiskeridirektoratet godskrive gruppekvote av torsk og hyse med inntil 10 % i 2016.

Ved overfiske i 2016 kan Fiskeridirektoratet belaste gruppekvote av torsk, hyse og sei med et tilsvarende kvantum i 2017.

Ved underfiske i 2016 kan Fiskeridirektoratet godskrive gruppekvote av torsk, hyse og sei med inntil 10 % i 2017.

Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes restkvote, kan den overskytende kvoten refunderes til de andre fartøygruppene innen samme kvoteår.

Gruppekvote angitt i forskriften er ikke justert for eventuelt overfiske eller underfiske.

Dette betyr at total- og gruppekvote i forskrift ikke blir justert for eventuelt over- eller underfiske (forskriftskvote). Kvoter på fartøynivå justeres for kvotefleksibilitet.

Det fremgår av ukestatistikken hva som er de reelle total- og gruppekvotene (justerte gruppekvoter), samt restkvoter til enhver tid.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at grupper defineres som følgende i torskefiskeriene (torsk & hyse):

- Trålgruppen
- Konvensjonelle havfiskefartøy
- Lukket kystgruppe under 11 meter hjemmelslengde
- Lukket kystgruppe mellom 11 og 15 meter hjemmelslengde
- Lukket kystgruppe mellom 15 og 21 meter hjemmelslengde
- Lukket kystgruppe over 21 meter hjemmelslengde
- Ferskfiskordning; felles for hele lukket kystgruppe (under-/overfiske tilfaller hele lukket kystgruppe via saldering mot neste års ferskfiskordning)
- Åpen kystgruppe (inklusive ferskfiskordning)
- Bifangstordning hyse under 15 meter hjemmelslengde (under-/overfiske tilfaller lukket kystgruppe under 15 meter hjemmelslengde)

Det vises til behandlingen av saken om innføring av kvotefleksibilitet i torskefiskeriene i reguleringsmøte juni 2015.

I. Kvotefleksibilitet torsk nord for 62°N

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre maksimalt 10 % av torskekvoten angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Det vil si at det ikke er overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland, men kvotefleksibiliteten gjelder kysttorsk og murmanskorsk. Dette innebærer at Norge har adgang til å overføre 39 424 tonn torsk til eller fra 2015.

Tabell 1 viser totalkvote, gruppekvoter og fangst 2015 pr. 5. oktober 2016. Vi ser at torskekvotene ved årsskiftet var overfisket med 5 270 tonn, og dette innebærer at 5 270 tonn skal trekkes fra norsk totalkvote for 2016. Totalkvote justert for kvotefleksibilitet i 2016 utgjør da 412 248 tonn.

Tabell 1: Totalkvote, gruppekvote og fangst torsk år 2015

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)
Trål totalt	130 677	129 763	914	99,3 %
Torsketrål	129 927	128 524	1 403	98,9 %
Avsetning seitrål	750	1 239	-489	165,2 %
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	269 544	278 069	-8 525	103,2 %
Lukket kystgruppe ¹ :	209 881	215 838	-5 957	102,8 %
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	52 744	58 666	-5 922	111,2 %
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	50 440	51 299	-859	101,7 %
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	51 365	48 290	3 075	94,0 %
<i>Fartøy over 21 meter hjemmelslengde</i>	34 363	34 726	-363	101,1 %
<i>Ferskfiskordning lukket kystgruppe</i>	20 969	22 857	-1 888	109,0 %
Konvensjonelle havfiskefartøy:	33 987	36 194	-2 207	106,5 %
Åpen kystgruppe:	25 676	26 037	-361	101,4 %
<i>Fartøy åpen kystgruppe</i>	23 115	23 470	-355	101,5 %
<i>Ferskfiskordning åpen kystgruppe</i>	2 561	2 567	-6	100,2 %
Bonus levende lagring	2 900	3 278	-378	113,0 %
Forskning og forvaltning	249	258	-9	103,6 %
Rekreasjons- og ungdomsfiske²	7 000	7 000		100,0 %
Kystfiskekvoten	500	551	-51	110,2 %
Avsetning innblanding av torsk i loddefisket	370	370		100,0 %
Kompensasjon havfiskeflåten³	3 680		3 680	
Annet⁴		901	-901	
Totalt	414 920	420 190	-5 270	101,3 %

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag pr. 5. oktober 2016

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

² Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 865 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

³ Kompensasjon til havfiskeflåten for manglende adgang til EU-sonen. Fangst på denne avsetningen føres på fartøygruppene

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Kvoteoverføringer på gruppenivå - torsk

1. Trålgruppen

Trålgruppen hadde tre kvoteelement i 2015: gruppekvote torsketrålere, avsetning seitrålere og kompensasjonsordning havfiskeflåten. Trålerne andel av kompensasjonsordningene utgjorde 1 520 tonn i 2015. Totalt disponibelt kvantum

utgjorde dermed 132 197 tonn for trålerne i 2015, og det gjensvart 2 434 tonn (1,8 %) ved årsskiftet som overføres til 2016.

2. Konvensjonelle havfiskefartøy

Konvensjonelle havfiskefartøy hadde to kvoteelement i 2015: gruppekvote og kompensasjonsordning havfiskeflåten. Fartøygruppens andel av kompensasjonsordningene utgjorde 2 160 tonn i 2015. Totalt disponibelt kvantum utgjorde dermed 36 147 tonn i 2015, og kvoten var overfisket med 47 tonn (0,1 %) ved årsskiftet. 47 tonn trekkes fra gruppekvoten i 2016.

3. Lukket kystgruppe

Lukket kystgruppe hadde tre kvoteelement i 2015: gruppekvoter, ferskfiskordning og bonusordning levende lagring. Tabell 2 angir gruppekvoter- og fangst eksklusive ferskfiskordning, samt kvanta som overføres eller går til fratrekk fra 2015 til 2016:

Tabell 2: Gruppekvote, fangst, restkvoter og overføringer fra 2015 i lukket kystgruppe

Lengdegruppe	Kvoter 2015 (tonn)	Fangst 2015 (tonn)	Rest 2015 (tonn)	Rest 2015 (%)	Overføring 2016 (tonn)
Fartøy under 11 meter hj.lengde	52 744	58 666	-5 922	-11,2 %	-5 922
Fartøy 11 - 14,9 meter hj.lengde	50 440	51 299	-859	-1,7 %	-859
Fartøy 15 - 20,9 meter hj.lengde	51 365	48 290	3 075	6,0 %	3 075
Fartøy over 21 meter hj.lengde	34 363	34 726	-363	-1,1 %	-363
Totalt	188 912	192 981	-4 069	-2,2 %	-4 069

Det trekkes fra netto 4 069 tonn samlet i lukket kystgruppe fra 2015 til 2016, og fordelingen på de ulike lengdegruppene fremgår av tabell 5.

Ferskfiskordningen er overfisket med 1 888 tonn i 2015 og dette trekkes fra avsetningen til ferskfiskordningen i 2016. Ferskfiskordningen justert for kvotefleksibilitet utgjør dermed 15 312 tonn i 2016.

Bonuskvote levende lagring er tatt fra «toppen» og eventuell restkvote eller overfiske av kvote justeres mot totalkvoten.

4. Åpen kystgruppe

Åpen kystgruppe overfisket gruppeknoten inklusive ferskfiskordningen med 361 tonn i 2015 og dette kvantumet trekkes fra gruppeknoten som justert for kvotefleksibilitet utgjør 25 066 tonn i 2016.

Kystfiskekvoten er tatt fra «toppen» og eventuell restkvote eller overfiske av kvote justeres mot totalkvoten.

Kvoteoverføringer på totalkvotenivå - torsk

Av de 5 270 tonnene i overfiske for 2015 som trekkes fra 2016-kvoten, blir altså 3 115 tonn (netto) overført innenfor de enkelte reguleringsgruppene, mens 2 155 tonn trekkes fra gruppene etter etablerte fordelingsnøkler som følger:

Trålgruppen (33 %)	711 tonn		
Konvensjonelle fartøy (67 %)	1 444 tonn	Konv. havfiskefartøy (12,81 %)	185 tonn
		Rest	1 259 tonn
		Lukket kystgruppe (89,1 %)	1 122 tonn
		Under 11 m hj.l. (27,65 %)	310 tonn
		11 – 14,9 m hj.l. (26,56 %)	298 tonn
		15 – 20,9 m hj.l. (27,44%)	308 tonn
		Over 21 m hj.l. (18,35 %)	206 tonn
		Åpen kystgruppe (10,9 %)	137 tonn

Oppsummering kvotefleksibilitet torsk fra 2015 til 2016

Tabell 3 angir justert totalkvote og gruppekvoter i fisket etter torsk i 2016 etter overføringer på total- og gruppeknotenivå.

Tabell 3: Forskriftskvoter og justerte kvoter torsk i 2016

Fartøygrupper	Forskrifts- kvote 2016 (tonn)	Overføringer på gruppenivå (tonn)	Overføringer på totalkvotenivå (tonn)	Justerte kvoter 2016 (tonn)
Trål totalt	132 928	2 434	-711	134 651
Torsketrål	132 178	2 434	-711	133 901
Avsetning seitrål	750			750
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	269 883	-5 549	-1 444	262 890
Lukket kystgruppe:	209 662	-5 957	-1 122	202 583
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	53 216	-5 922	-310	46 984
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	51 118	-859	-298	49 961
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	52 812	3 075	-308	55 579
<i>Fartøy over 21 meter hjemmelslengde</i>	35 316	-363	-206	34 747
<i>Ferskfiskordning lukket kystgruppe</i>	17 200	-1 888		15 312
Konvensjonelle havfiskefartøy:	34 572	47	-185	34 434
Åpen kystgruppe:	25 649	361	-137	25 873
<i>Fartøy åpen kystgruppe</i>	23 549	361	-137	23 773
<i>Ferskfiskordning åpen kystgruppe</i>	2 100			2 100
Bonus levende lagring	4 000			4 000
Forskning og forvaltning	707			707
Rekreasjons- og ungdomsfiske	7 000			7 000
Kystfiskekvoten	3 000			3 000
Totalt	417 518	-3 115	-2 155	412 248

Som tidligere nevnt, fremgår ikke nye totalkvoter eller gruppekvoter av forskrift, men kvotene på fartøynivå endres i henhold til justerte gruppekvoter 2016. For at næring og forvaltning skal være i stand å følge utviklingen i fisket, fremgår det av ukestatistikken hva som er de reelle total- og gruppekvotene (justerte gruppekvoter).

II. Kvotefleksibilitet hyse nord for 62°N

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre maksimalt 10 % av hysekvoten angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Det vil si at det ikke er overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland. Dette innebærer at Norge har adgang til å overføre 10 489 tonn hyse til eller fra 2015.

Tabell 4 viser totalkvoter, gruppekvoter og fangst 2015 pr. 5. oktober 2016. Vi ser at det ved årsskiftet gjestod 16 872 tonn hyse, og dette innebærer at 6 383 tonn ikke kan overføres til 2016. 10 489 tonn overføres og totalkvote justert for kvotefleksibilitet for 2016 utgjør da 132 883 tonn.

Tabell 4: Totalkvote, gruppekvoter og fangst hyse år 2015

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)
Trål totalt	45 039	36 664	8 375	81,4 %
Torsketrål	44 289	35 960	8 329	81,2 %
Seitrål	750	704	46	93,9 %
Konvensjonelle	65 130	57 410	7 720	88,1 %
Lukket kystgruppe ¹ :	46 982	40 891	6 091	87,0 %
Fartøy under 11 meter hj.lengde	11 169	8 269	2 900	74,0 %
Fartøy 11 - 14,9 meter hj.lengde	10 295	10 711	-416	104,0 %
Bifangstordning under 15 meter hj.lengde	4 000	3 275	725	81,9 %
Fartøy 15 - 20,9 meter hj.lengde	13 860	11 721	2 139	84,6 %
Fartøy over 21 meter hj.lengde	7 658	6 915	743	90,3 %
Konvensjonelle havfiskefartøy	13 120	13 124	-4	100,0 %
Åpen kystgruppe	5 028	3 395	1 633	67,5 %
Forskning og forvaltning	548	139	409	25,4 %
Rekreasjons- og ungdomsfiske²	300	300		100,0 %
Kompensasjon havfiskeflåten³	930		930	
Annet⁴		562	-562	
Totalt	111 947	95 075	16 872	84,9 %

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag pr. 5. oktober 2016

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

² Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 56 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

³ Kompensasjon til havfiskeflåten for manglende adgang til EU-sonen. Fangst på denne avsetningen føres på fartøygruppene

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Kvoteoverføringer på gruppenivå - hyse

1. Trålgruppen

Trålgruppen hadde tre kvoteelement i 2015: gruppekvote torsketrålere, avsetning seitrålere og kompensasjonsordning havfiskeflåten. Trålnes andel av kompensasjonsordningene utgjorde 570 tonn i 2015. Totalt disponibelt kvantum utgjorde dermed 45 609 tonn for trålerne i 2015, og det gjenstod 8 375 tonn ved årsskiftet. 4 561 tonn (10 %) overføres til 2016.

2. Konvensjonelle havfiskefartøy

Konvensjonelle havfiskefartøy hadde to kvoteelement i 2015: gruppekvote og kompensasjonsordning havfiskeflåten. Fartøygruppens andel av kompensasjonsordningene utgjorde 360 tonn i 2015. Totalt disponibelt kvantum utgjorde dermed 13 480 tonn i 2015, og det gjenstod 356 tonn ved årsskiftet. 356 tonn (2,6 %) overføres til 2016.

3. Lukket kystgruppe

Lukket kystgruppe hadde to kvoteelement i 2015: gruppekvoter og bifangstordning for fartøy under 15 meter hjemmelslengde. Tabell 5 angir gruppekvoter- og fangst inklusive bifangst, samt kvanta som kan overføres fra 2015 til 2016:

Tabell 5: Gruppekvoter, fangst, restkvoter og overføringer hyse fra 2015 i lukket kystgruppe

Lengdegruppe	Kvoter 2015 (tonn)	Fangst 2015 (tonn)	Rest 2015 (tonn)	Rest 2015 (%)	Overføring 2016 (tonn)
Fartøy under 11 meter hj.lengde	13 249	9 834	3 415	25,8 %	1 325
Fartøy 11 - 14,9 meter hj.lengde	12 215	12 421	-206	-1,7 %	-206
Fartøy 15 - 20,9 meter hj.lengde	13 860	11 721	2 139	15,4 %	1 386
Fartøy over 21 meter hj.lengde	7 658	6 915	743	9,7 %	629
Totalt	46 982	40 891	6 091	13,0 %	3 134

Det overføres netto 3 134 tonn samlet i lukket kystgruppe fra 2015 til 2016, og fordelingen på de ulike lengdegruppene fremgår av tabell 2.

4. Åpen kystgruppe

Åpen kystgruppe fisket innenfor en felles gruppekvote på 5 028 tonn i 2015. Kvotutnyttelsen lå på ca. 68 %. 503 tonn (10 %) kan overføres til 2016.

Kvoteoverføringer på totalkvotenivå - hyse

Av de 10 489 tonnene vi kan overføre fra 2015 til 2016, blir 8 554 tonn (netto) overført innenfor de enkelte reguleringsgruppene, mens 1 935 tonn fordeles på gruppene etter etablerte fordelingsnøkler som følger:

Trålgruppen (38 %)	735 tonn		
Konvensjonelle fartøy (62 %)	1 200 tonn	Konv. havfiskefartøy (18 %)	216 tonn
		Lukket kystgruppe (74 %)	888 tonn
		Under 11 m hj.l. (28,2 %)	250 tonn
		11 – 14,9 m hj.l (26,0 %)	231 tonn
		15 – 20,9 m hj.l (29,5 %)	262 tonn
		Over 21 m hj.l. (16,3 %)	145 tonn
		Åpen kystgruppe (8 %)	96 tonn

Oppsummering kvotefleksibilitet hyse fra 2015 til 2016

Tabell 6 angir justert totalkvote og gruppekvoter i fisket etter hyse i 2016 etter overføringer på total- og gruppekvotenivå.

Tabell 6: Forskriftskvoter og justerte kvoter hyse i 2016

Fartøygrupper	Forskriftskvote 2016 (tonn)	Overføringer på gruppenivå (tonn)	Overføringer på totalkvotenivå (tonn)	Justerte kvoter 2016 (tonn)
Trål totalt	46 254	4 561	735	51 550
Torsketrål	45 504	4 561	735	50 800
Seitrål	750			750
Konvensjonelle	75 467	3 993	1 200	80 660
Lukket kystgruppe:	55 846	3 134	888	59 868
<i>Fartøy under 11 meter hj.lengde</i>	<i>14 056</i>	<i>1 325</i>	<i>250</i>	<i>15 631</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hj.lengde</i>	<i>12 960</i>	<i>-206</i>	<i>231</i>	<i>12 985</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hj.lengde</i>	<i>14 705</i>	<i>1 386</i>	<i>262</i>	<i>16 353</i>
<i>Fartøy over 21 meter hj.lengde</i>	<i>8 125</i>	<i>629</i>	<i>145</i>	<i>8 899</i>
<i>Bifangstordning lukket kystgruppe</i>	<i>6 000</i>			<i>6 000</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy	13 584	356	216	14 156
Åpen kystgruppe	6 037	503	96	6 636
Forskning og forvaltning	373			373
Rekreasjons- og ungdomsfiske	300			300
Totalt	122 394	8 554	1 935	132 883

Som tidligere nevnt, fremgår ikke nye totalkvoter eller gruppekvoter av forskrift, men kvotene på fartøynivå endres i henhold til justerte gruppekvoter 2016. For at næring og forvaltning skal være i stand å følge utviklingen i fisket, fremgår det av ukestatistikken hva som er de reelle total- og gruppekvotene (justerte gruppekvoter).

Kopiija
Guro Gjelsvik

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI /SAKSBEHANDLER
Inge Arne Eriksen, +47 91 52 02 02
inge.arne.eriksen@samediggi.no

MIN ČUJ./VÅR REF.
16/497 - 62
Almmut go válddát oktavuoda/Oppgis ved henvendelse

DIN ČUJ./DERES REF.
BEAIVI/DATO
28.10.2016

Sámediggi
Ájovárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka

telefonnumma: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Ápningstider:
Mandag - Fredag
08.00 - 15.30

Reguleringsmøtet Sak 7/2016 - Sametingets innspill til regulering av fisket etter torsk nord for 62 grader N i 2017

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske, samt bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, og gjennom dette legge til rette og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og landindustrien i STN-området. I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre enheter. Sametinget vil gjennom sine forslag til reguleringer i 2016, sikre driftsgrunnlaget til disse fartøyene og gjennom dette få til ordninger som er langsiktige og forutsigbare. I regulering av fiske i 2017 foreslår Sametinget følgende:

Torsk generelt:

- *Revisjon av fordelingsnøkler (eks. trålstigen) som nyttes i forvaltning av torsk, hyse, sei og lignende, slik at man gjennom dette kan styrke driftsgrunnlaget for kyst- og fjordfisket*
- *Forbud mot fiske med fartøy over 15 meter innenfor gjeldende fjordlinjer*
- *Fiskerettighetene som noen trålere har skal overflyttes til kyst- og fjordflåten når de (trålerne) ikke overholder sine forpliktelser*
- *Fiskekvoter / overregulering må baseres på fartøyets faktiske lengde, og ikke hjemmelslengde*
- *Sikre de minste flåtegruppene en tilpasset overregulering*
- *Sikre en tilfredsstillende ungdomsfiske- og rekrutteringsordning*

Kysttorsk spesielt:

- *Kysttorskkvoten skal i sin helhet tildeles og fiskes av den konvensjonelle kyst- og fjordflåten*
- *Forbud mot fiske med trål innenfor 12. n.mil*
- *Forbud mot fiske innenfor 12. n.mil med fartøy som driver innfrysning av fangst*
- *Forbud mot fiske med fartøy over 21 fiske innenfor 4 n. mil*
- *Forbud mot å fiske med fartøy over 15 meter innenfor gjeldende fjordlinjer*

Oppfølging av Kystfiskeutvalget:

- *Det gjøres en avsetning på 3 000 tonn torsk som fiskes som tilleggskvote i åpen gruppe i STN-området. Tilleggskvoten blir på samme nivå i 2017 som i 2016*
- *Inntektene av fiske i åpen og lukket gruppe, skal være like store i STN-områdene*
- *De som selger sine fiskerettigheter (kvote) i lukket gruppe og fortsetter sitt fiske i åpen gruppe, kan først etter 5 år (fra salgsdato) få tildelt tilleggskvote.*

Bakgrunn

Tilleggskvote i åpen gruppe på 3 000 tonn

I oppfølging av Kystfiskeutvalgets arbeid ble det i 2011 gjort en avsetning på 3 000 torsk, som skulle benyttes av fartøy som fisker i åpen gruppe i STN-området.

Mange fiskere ønsker å fiske i åpen gruppe siden kvoten er gratis, men på grunn av liten kvote blir de «presset» til å kjøpe kvote og etablere seg i lukket gruppe. En likestilling av kvoter mellom lukket og åpen gruppe, vil også føre til at fiskere i åpen gruppe vil ta med mannskap da inntekts-grunnlaget blir større, samt at kvoten og inntekten for sesongen blir mer forutsigbar enn dagens ordning er.

Sametingets forslag (se tabell 1):

Inntektene av fiske i åpen og lukket gruppe, skal være like store i STN-områdene. Dette gjøres ved å bruke deler av Kystfiskekvoten til å høyne den satte båtkvoten i åpen gruppe, til samme nivå som i lukket gruppe i STN-området.

Ved likestilling av kvoter i åpen og lukket er det rimelig å anta at mange i lukket gruppe vil selge sine rettigheter/kvoter, for deretter å fortsette sitt fiske i åpen gruppe. Salget vil være økonomisk motivert ettersom de må kjøpe kvoter i lukket gruppe mens kvotene er gratis (kostnadsfrie) i åpen gruppe. Over tid vil en slik overgang medføre at deltakelsen i åpen gruppe øker, og båtkvotene til den enkelte bli redusert.

For å hindre at noen prøver tjene på kvotesalg og samtidig fortsette sitt fiske i åpen gruppe, går Sametinget inn for at de som selger sine kvoter i lukket gruppe – i løpet av de første 5 årene etter salgs år - ikke får tildelt tilleggskvote.

Tabell 1 Eksempel på likestilling i kvotegrunnlaget for et fartøy i lukket og åpen gruppe	
Lukket gruppe	Åpen Gruppe
Ordinær torskekvote 70 tonn	Ordinær torskekvote (50 % av lukket gruppe)
	35 tonn
	Tillegg fra Kystfiskekvoten:
	35 tonn
Sum: 70 tonn	Sum: 70 tonn

Trålstigen

Sametinget har merket seg at fordeling av de marine ressursene (torsk, hyse, sei, sild, etc.) skjer etter en fordelingsnøkkel (trålstigen), som stort sett er lik den som ble laget i 1990. Vi vet at forholdene som omhandler bestandssituasjon, flåte, industri, miljøhensyn og samfunnet generelt er totalt annerledes i dag enn hva tilfelle var i 1990. Ettersom mye av utviklingen innen ressursgrunnlaget, flåte, landindustri og demografisk utvikling henger nøye sammen, må fordeling av fiskeressurser også stå i forhold til hva som er gjeldende i dagens samfunn og ikke slik det var i 1990. Sametinget forslår en snarlig revisjon av trålstigen og en diskusjon vedrørende bruk/anvendelse av kvoter og samfunnets behov for aktivitet og arbeidsplasser.

Sametinget går videre inn for at kvoter som tilhører trålere som ikke overholder sine leveringsforpliktelser, blir overført til kyst- og fjordflåten som leverer sine fangster til mottaksanlegg på land.

Flytting av kvoterettigheter

Sametinget støtter ikke ordninger som fører til at kvoterettigheter flyttes fra nord til sør i Norge.

Sametinget støtter heller ikke ordninger som gjør at store fartøy kjøper opp fiskekvoter fra små fartøy. Fiskerettigheter som mange av de store fartøyene i dag fisker på, kommer fra gruppene under, og da helst kvoterettigheter fra små båter under 11 meter. Kvoterettighetene må tilbakeføres til de kvotegruppene hvor rettigheten hører hjemme.

Bruk av båtens lengste lengde vs. hjemmelslengde

For å motvirke at de store båtene fisker opp kvotene til de minste fartøyene har Sametinget i en årrekke gått inn for at båtens lengste lengde skal legges til grunn for kvotefordeling og regulering, og ikke hjemmelslengde. Dette forslaget vil sikre Finnmarksmodellen, og hindre at

store båter drar nytte av ordninger som er laget til for å tilrettelegge fisket for de minste fartøyene.

Norsk kysttorsk

Sametinget går inn for at kvoten av kysttorsk i sin helhet skal tildes og fiskes av den konvensjonelle flåten. For å bygge opp bestanden av kysttorsk, samt legge forholdene bedre til rette for fjord- og kystfiske for de miste båtene, går Sametinget inn for at forbud mot fiske innenfor fjordlinjene med fartøy over 15 meter opprettholdes.

Ungdomsfiske

Sametinget anser rekruttering av ungdom og andre som viktig for å videreføre samisk språk, kultur, næring og levesett. Sametinget støtter derfor de innkomne forslagene om avsetning av agn-kvoter til ungdomsfiskeordning.

Dearvvuodaiguin/Med hilsen

John Osvald Grønmo
fágajodiheaddji/fagleder

Inge Arne Eriksen
seniorráddeaddi/seniorrådgiver

Kopijja/Kopi til:
Guro Gjelsvik

Sak 8/2016

Regulering av fisket etter hyse nord for
62° N i 2017

SAK 8/2016

REGULERING AV FISKET ETTER HYSE NORD FOR 62°N I 2017

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter hyse nord for 62°N i 2017 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets innspill vil bli lagt ved i sin helhet.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren viser til økningen i totalkvoten på hyse de siste årene. Økningen vil gjøre det enklere for fiskeflåten å få avviklet torskefiskeriene i flere områder og på ulike tider av året uten at innblanding av hyse er for høy og dermed mangler kvotemessig dekning.

På 46. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble kvoten for 2017 satt til 233 000 tonn, og det vil si 4,5 % ned fra inneværende års nivå.

Fiskeridirektøren legger opp til en videreføring av avsetningen på 300 tonn hyse til ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen skal dekke både registrert og uregistrert fangst i fritids- og turistfiske. Behovet for avsetning til forsknings- og forvaltningsformål i 2017 er ikke kjent, og fastsettes endelig rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger er det beste estimatet for avsetning i 2017.

Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at rekrutteringskvotene fra nå av skal belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Fiskeridirektøren har utarbeidet et forslag til hvordan kvotebelastningen i tilknytning til rekrutteringskvotene kan utformes. Fiskeridirektøren foreslår en enkel reguleringsmodell der rekrutteringskvotene «belastes toppen» før fordeling på fartøygruppene. Det forutsettes at fartøy som fisker på rekrutteringskvoter ellers skal reguleres likt med reguleringsgruppen.

Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2017.

Havfiskeflåten foreslås gitt fartøykvoter uten overregulering, mens det i lukket kystgruppe tilrås maksimalkvoter med garanterte kvoter uten overregulering i bunn. Fiskeridirektøren foreslår en ny reguleringsmodell for fartøy under 11 meter hjemmelslengde der overreguleringen trappes ned jo større faktisk lengde fartøyene har. Som følge av restkvoter i

lukket kystgruppe i 2015 og 2016, anbefaler Fiskeridirektøren romsligere overregulering neste år sammenlignet med overreguleringen de siste årene.

For øvrig innebærer reguleringsforslaget i det vesentlige en videreføring av årets opplegg.

Fiskeridirektøren ønsker at reguleringsmøtet blant annet skal diskutere:

- Ny reguleringsmodell i lukket kystgruppe for fartøy under 11 meter hjemmelslengde
- Størrelse på overregulering i kystgruppens fiske etter hyse i en modell med kvotefleksibilitet på gruppenivå

2 GENERELT OM HYSE

2.1 FISKET I 2015

Tabell 1 gir en oversikt over kvoter, oppfisket kvantum og førstehåndsverdi i 2015 fordelt på de ulike fartøygruppene i fisket etter hyse nord for 62°N. Vi ser at det ved årsskiftet gjenstod ca. 16 900 tonn hyse, og det vil si ca. 15 %. Førstehåndsverdien utgjorde vel 1,1 milliarder kroner.

Tabell 1: Gruppekvoter, fangst og førstehåndsverdi år 2015

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt	45 039	36 664	8 375	81,4 %	450 205
Torsketrål	44 289	35 960	8 329	81,2 %	441 132
Seitrål	750	704	46	93,9 %	9 073
Konvensjonelle	65 130	57 410	7 720	88,1 %	660 767
Lukket kystgruppe ¹ :	46 982	40 891	6 091	87,0 %	383 266
<i>Fartøy under 11 meter hj.lengde</i>	11 169	8 269	2 900	74,0 %	94 504
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hj.lengde</i>	10 295	10 711	-416	104,0 %	116 019
<i>Bifangstordning under 15 meter hj.lengde</i>	4 000	3 275	725	81,9 %	
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hj.lengde</i>	13 860	11 721	2 139	84,6 %	108 356
<i>Fartøy over 21 meter hj.lengde</i>	7 658	6 915	743	90,3 %	64 387
Konvensjonelle havfiskefartøy	13 120	13 124	-4	100,0 %	233 914
Åpen kystgruppe	5 028	3 395	1 633	67,5 %	43 587
Forskning og forvaltning	548	139	409	25,4 %	1 370
Rekreasjons- og ungdomsfiske²	300	300	0	100,0 %	446
Kompensasjon havfiskeflåten³	930		930		
Annet⁴		562	-562		
Totalt	111 947	95 075	16 872	84,9 %	1 112 788

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 5. oktober 2016

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen.

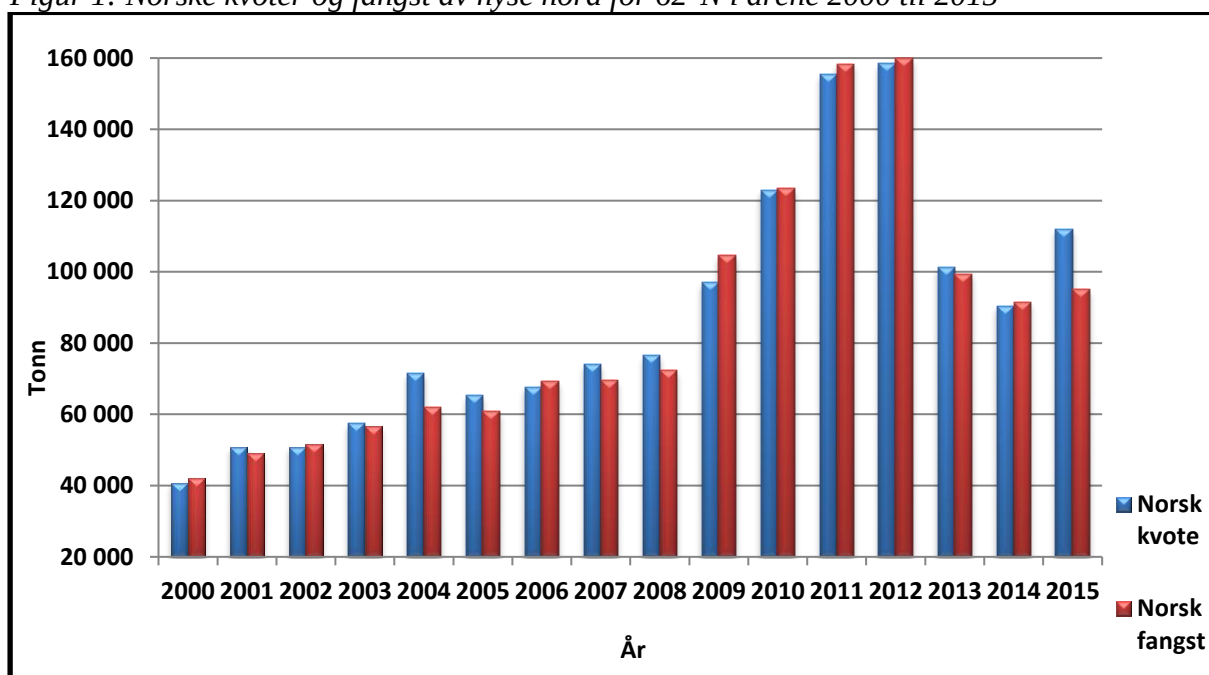
² Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 54 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

³ Kompensasjon til havfiskeflåten for manglende adgang til EU-sonen. Fangst på denne avsetningen føres på fartøygruppene.

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Figur 1 viser norsk totalkvote og fangst av hyse i årene 2000 til 2015.

Figur 1: Norske kvoter og fangst av hyse nord for 62°N i årene 2000 til 2015

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 5. oktober 2016

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre maksimalt 10 % av ubenyttet hysekvote fra 2015 til 2016. Ved årsskiftet gjenstod 16 872 tonn hyse, og dette innebærer at 6 383 tonn ikke kan overføres til 2016. Totalkvote for 2016 er justert for kvotefleksibilitet ved at kvoten er påpluset 10 489 tonn.

Norge og Russland ble enige om å øke totalkvoten for 2015 fra 178 500 til 223 000 tonn i juni 2015. Bakgrunnen for økningen av hysekvoten midt i året var at forskerne i ICES har oppjustert hysebestanden som følge av en revidert metodikk for bestandsvurdering. Økningen på 25 % i disponibel hysekvote midt i året førte til utfordringer for næring og forvaltning med hensyn til å utnytte minst 90 % av hysekvoten. Kvotøkning kombinert med prisfall på hyseprodukter, førte til at det gjenstod mer enn 10 % hysekvoten ved året slutt. Fiskeridirektoratet innførte i samråd med fiskerinæringen en rekke tiltak for å stimulere til økt hysefiske høsten 2015. Blant annet ble det gjennomført et kvotebytte mellom hav- og kystfiskeflåten. Kystfiskeflåten byttet 4 000 tonn hyse mot 1 759 tonn torsk fra havfiskeflåten.

2.2 KVOTER OG FANGST I 2016

2.2.1 Kvoter i 2016

På 45. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble det enighet om en totalkvote på 244 000 tonn hyse for 2016. 15 600 tonn ble avsatt til tredjeland, og de resterende 228 400 tonn ble fordelt likt mellom Norge og Russland.

Etter en overføring på 4 500 tonn til Norge fra Russland ble fordelingen av hysekvoten som følger:

Tabell 2: Kvotesituasjonen for 2016

Land	Kvote (tonn)
Norge	118 700
Russland	109 700
Tredjeland	15 600
Totalt	244 000

Av dette kunne inntil 8 000 tonn, 4 000 til Russland og 4 000 tonn til Norge disponeres til forsknings- og forvaltningsformål. Av den norske kvoten har man valgt å disponere 373 tonn til forsknings- og forvaltningsformål, og 300 tonn til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske (fritids- og turistfiske). 3 694 tonn av ubenyttet avsatt tredjelandskvantum er tilbakeført til norsk kvote. Dette innebærer en disponibel kvote for norske fiskere på 121 721 tonn. Den norske kvoten er videre fordelt med 46 254 tonn (38 %) til trål og 75 467 tonn (62 %) til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper

Tabell 3 viser kvotefordeling på de ulike fartøygruppene i 2016:

Tabell 3: Gruppekvoter i 2016

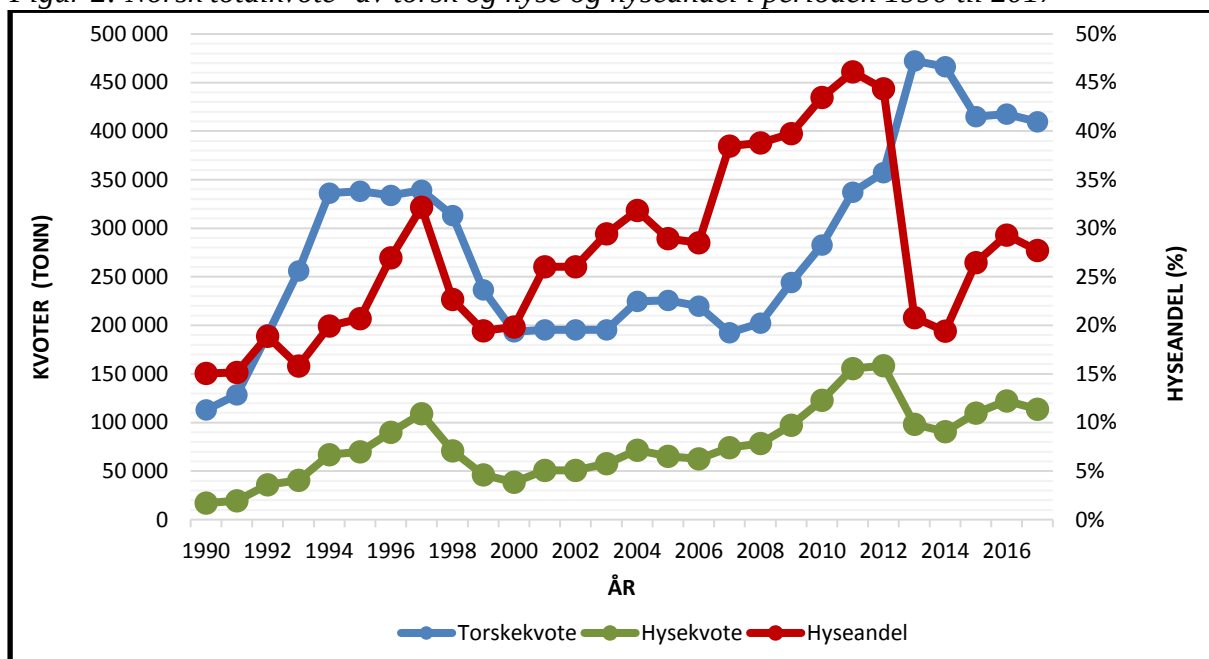
Fartøygrupper	Kvoter i tonn
Torsketrål	45 504
Seitrål	750
Sum trål	46 254
Konvensjonelle havfiskefartøy	13 584
Lukket kystgruppe	55 846
Åpen kystgruppe	6 037
Sum konvensjonelle redskaper	75 467

2.2.2 Blandingsforholdet mellom torsk og hyse

Blandingsforholdet mellom torske- og hysekvotene har vært utfordrende med tanke på å få gjennomført torskefisket i enkelte år. I perioder har de kystnære torskefiskeriene vært preget av høy innblanding av hyse til tross for lave hysekvoter.

Figur 2 gir en oversikt over totalkvotene på torsk og hyse og hyseandel av torskeknoten de siste 27 årene. I årene 2008 til 2011 var hysekvoten høy og hyseandelen lå på 40 % og mer. I 2013 ble hysekvoten kraftig redusert og hyseandelen lå på 21 %, og i 2014 utgjorde hyseandelen enda mindre av torskeknoten, ned mot 19 %. Økning i hysekvoten de siste årene i kombinasjon med en reduksjon i torskeknoten, har bidratt til at hyseandelen i 2017 vil utgjøre 28 %. Inneværende års og neste års blandingsforhold mellom torsk og hyse bør bidra til at det blir enklere for fiskeflåten å få gjennomført torskefiskeriene.

Figur 2: Norsk totalkvote¹ av torsk og hyse og hyseandel i perioden 1990 til 2017

¹TAC avtalt i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon justert for kysttorsk, kysthyse og overføring/tilbakeføring tredjelandskvoter

2.2.3 Kvotefleksibilitet

Avtalen om kvotefleksibilitet mellom kvoteår inngått med Russland, gir Norge adgang til å overføre 10 % av ubenyttet kvote fra 2015 til 2016. Av de 10 489 tonnene som kan overføres fra 2015 til 2016-kvoten, blir 8 554 tonn (netto) overført innenfor de enkelte reguleringsgruppene, mens 1 935 tonn overføres til reguleringsgruppene etter etablerte fordelingsnøkler. Totalkvote justert for kvotefleksibilitet i 2016 utgjør 132 883 tonn.

For mer detaljer rundt overføringene fra 2015 på total- og gruppekvotenivå se vedlagt notat *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk & hyse i 2015*.

I reguleringen av fisket etter hyse er 2016-kvotene justert som følger:

Tabell 4: Forskriftskvoter, overføringer og justerte kvoter år 2016

Fartøygrupper	Forskriftskvoter 2016 (tonn)	Overføringer på gruppenivå (tonn)	Overføringer på totalkvotenivå (tonn)	Justerte kvoter 2016 (tonn)
Trål totalt	46 254	4 561	735	51 550
Torsketrål	45 504	4 561	735	50 800
Seitrål	750			750
Konvensjonelle	75 467	3 993	1 200	80 660
Lukket kystgruppe:	55 846	3 134	888	59 868
<i>Fartøy under 11 meter hj.lengde</i>	14 056	1 325	250	15 631
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hj.lengde</i>	12 960	-206	231	12 985
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hj.lengde</i>	14 705	1 386	262	16 353
<i>Fartøy over 21 meter hj.lengde</i>	8 125	629	145	8 899
<i>Bifangstordning lukket kystgruppe</i>	6 000			6 000
Konvensjonelle havfiskefartøy	13 584	356	216	14 156
Åpen kystgruppe	6 037	503	96	6 636
Forskning og forvaltning	373			373
Rekreasjons- og ungdomsfiske	300			300
Totalt	122 394	8 554	1 935	132 883

Justert totalkvote og gruppekvoter fremgår ikke av forskrift, men kvotene på fartøynivå endres i henhold til justerte gruppekvoter 2016. For at fiskerinæring og forvaltning skal være i stand å følge utviklingen i fisket, fremgår det av ukestatistikken hva som er de reelle total- og gruppekvotene (justerte gruppekvoter).

2.2.4 Status i fisket i 2016

Tabell 5 gir en oversikt over kvoter, fangst og førstehandsverdi av hyse nord for 62°N i 2016 pr. 22. oktober. Førstehandsverdien hittil i år utgjør nesten en milliarder kroner. Ca. 70 % av kvoten er oppfisket, og det betyr at det gjenstår ca. 40 000 tonn. På tilsvarende tidspunkt i fjor var ca. 66 % av kvoten er oppfisket, og det vil si at det gjensto ca. 38 000 tonn.

For havfiskeflåten (trålere og konvensjonelle havfiskefartøy) gjenstår ca. 17 000 tonn av årets kvoter mot ca. 20 000 tonn på tilsvarende tidspunkt i 2015. I kystgruppen gjenstår ca. 23 000 tonn av årets kvoter mot ca. 17 000 tonn i på tilsvarende tidspunkt i 2015. Gitt maksimalt tillatte overføringssandel på 11 470 tonn hyse fra 2016 til 2017, bør reguleringene legge til rette for at det landes ca. 29 000 tonn hyse før årsskiftet.

Tabell 5: Forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst og førstehandsverdi år 2016

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter (tonn)	Justert kvoter (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt	46 254	51 550	40 133	11 417	77,9 %	401 283
Torsketrål	45 504	50 800	39 844	10 956	78,4 %	398 503
Seitrål	750	750	289	461	38,5 %	2 780
Konvensjonelle	75 467	80 660	51 975	28 685	64,4 %	493 223
Lukket kystgruppe ¹ :	55 846	59 868	40 976	18 892	68,4 %	349 698
<i>Fartøy under 11 meter hj.lengde</i>	<i>14 056</i>	<i>15 631</i>	<i>6 750</i>	<i>8 881</i>	<i>43,2 %</i>	<i>67 027</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hj.lengde</i>	<i>12 960</i>	<i>12 985</i>	<i>10 620</i>	<i>2 365</i>	<i>81,8 %</i>	<i>96 896</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hj.lengde</i>	<i>14 705</i>	<i>16 353</i>	<i>12 427</i>	<i>3 926</i>	<i>76,0 %</i>	<i>99 649</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hj.lengde</i>	<i>8 125</i>	<i>8 899</i>	<i>11 179</i>	<i>-2 280</i>	<i>125,6 %</i>	<i>86 126</i>
<i>Bifangstordning lukket kystgruppe</i>	<i>6 000</i>	<i>6 000</i>		<i>6 000</i>		
Konvensjonelle havfiskefartøy	13 584	14 156	8 562	5 594	60,5 %	121 321
Åpen kystgruppe	6 037	6 636	2 437	4 199	36,7 %	22 204
Forskning og forvaltning	373	373	25	348	6,7 %	272
Rekreasjons- og ungdomsfiske²	300	300	300		100,0 %	457
Annet³			186	-186		1 858
Totalt	122 394	132 883	92 619	40 264	69,7 %	897 093

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 22. oktober 2016

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen.

² Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 53 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen tas.

³ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser.

2.3 ERFARINGER FRA REGULERINGENE I 2016

2.3.1 Trålgruppen

Etter avsetning til seitrålerne tilsvarende 750 tonn hyse, er torsketrålernes gruppekvote på 45 504 tonn hyse i 2016, 50 800 tonn justert for kvotefleksibilitet. Torsketrålerne er regulert med fartøykvoter uten overregulering med 578 tonn pr. kvotefaktor.

Torsketrålerne har landet ca. 40 000 tonn hyse pr. 22. oktober, og det betyr at ca. 11 000 tonn (22 %) av kvoten gjenstår. På samme tid i fjor gjenstod ca. 13 000 tonn, og det vil si 33 % av kvoten. Det forventes at gruppekvoten blir oppfisket.

Seitrålerne har en avsetning på 750 tonn hyse til dekning av bifangst i seifisket. Fartøy med seitråltillatelse kan ha bifangst inntil 15 % torsk og hyse regnet i rund vekt av fangst om bord til enhver tid og landet fangst. På grunn av problemer med innblanding av torsk er bifangstprosenten satt til 30 % i perioden 1. januar til 31. mai. Pr. 22. oktober er det landet ca. 290 tonn hyse av fartøy med seitrålkonsesjon.

2.3.2 Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Reguleringsopplegget i 2016 har vært tredelt: Konvensjonelle havfiskefartøy, lukket og åpen kystgruppe. Kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap er på totalt 75 467 tonn i 2016, 80 660 tonn justert for kvotefleksibilitet. Nedenfor følger en gjennomgang av de enkelte reguleringsgruppene.

2.3.2.1 Konvensjonelle havfiskefartøy

Konvensjonelle havfiskefartøy har 18 % av gruppekvote til konvensjonelle fartøy, det vil si 13 584 tonn, 14 156 tonn justert for kvotefleksibilitet. Konvensjonelle havfiskefartøy er regulert med fartøykvoter uten overregulering med 159 tonn pr. kvotefaktor. I samråd med fiskerinæringen besluttet Fiskeridirektøren å refordele 6 000 tonn hyse fra kystfiskeflåten til konvensjonelle havfiskefartøy med virkning fra 20. oktober for å legge til rette for at minst 90 % av norsk totalkvote blir utnyttet i 2016. Konvensjonelle havfiskefartøy reguleres nå med maksimalkvoter på 215 tonn pr. kvotefaktor, hvorav 159 tonn er garantert.

Pr. 22. oktober er det fisket ca. 8 500 tonn i fartøygruppen, og det gjenstår således ca. 5 600 tonn (40 %) av gruppekvote. På samme tid i fjor var det landet ca. 6 000 tonn og det gjensto da ca. 6 000 (50 %) tonn av gruppekvote til konvensjonelle havfiskefartøy. Det forventes at gruppekvote tas.

2.3.2.2 Lukket kystgruppe

Lukket kystgruppe har 74 % av gruppekvote til konvensjonelle fartøy, det vil si 55 846 tonn i 2016. Justert gruppekvote utgjør 59 868 tonn. Lukket kystgruppe vært regulert med maksimalkvoter med høy overregulering og garanterte kvoter i bunn uten overregulering.

Det er satt av 6 000 tonn hyse av gruppekvotene til fartøy i lukket kystgruppe øremerket en bifangstordning i 2016. Fartøy som har fisket maksimalkvoten kan ha 30 % bifangst av hyse i de enkelte fangster og ved landing.

Fartøy i lukket kystgruppe er innplassert i Finnmarksmodellen etter hjemmelslengde, og hver lengdegruppe har egne gruppekvoter. Fartøy i de ulike lengdegruppene er tildelt ulik grad av overregulering. All overregulering er utdelt som maksimalkvoter fra årets begynnelse. Fartøyene har garanterte kvoter uten overregulering i bunn. Sammenlignet med 2015 er det i år gitt en høyere overregulering fra årets start.

Tabell 6 viser antall deltakeradganger (aktive og passive) for fartøy i lukket kystgruppe i fisket etter hyse nord for 62°N med lasteromsvolum under 500 m³ ved årets begynnelse og pr. 13. oktober 2016, fordelt etter fartøyenes hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 6: Antall deltakeradganger i lukket kystgruppe fisket etter hyse nord for 62°N fordelt på hjemmelslengde og største lengde pr. 1. januar og pr. 13. oktober 2016

Antall deltakeradganger 1. januar 2016					
	Største lengde				
Hjemmelslengde	Under 11 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	Over 21 m	Totalt
Under 11 m	980	169	16	5	1 170
11 - 14,9 m	38	328	23	22	411
15 - 20,9 m	2	17	75	59	153
21 - 27,9 m		4	5	73	82
Totalt	1 020	518	119	159	1 816
Antall deltakeradganger 13. oktober 2016					
	Største lengde				
Hjemmelslengde	Under 11 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	Over 21 m	Totalt
Under 11 m	955	196	14	5	1 170
11 - 14,9 m	35	306	24	25	390
15 - 20,9 m	4	14	68	61	147
21 - 27,9 m		4	4	71	79
Totalt	994	520	110	162	1 786

Kilde: Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 13. oktober 2016

Overreguleringen i lukket kystgruppe er økt i samråd med fiskerinæringen ved fire anledninger i 2016 for å legge til rette for at gruppekvoter kan tas før årsskiftet. Det ble innført fritt fiske for fartøy under 11 meter hjemmelslengde 18. april, og alle kystfartøy har hatt fritt fiske siden 20. oktober. Tabell 7 gir en oversikt over refordelingsdatoer og overregulering i de enkelte lengdegruppene så langt i år.

Tabell 7: Overregulering i lukket kystgruppes fiske etter hyse nord for 62°N i 2016

Hjemmelslengde	Største lengde	1. jan – 17. april	18. april – 9. juni	10. juni - 31. aug	1. sept – 19. okt	20. okt – dags dato
Under 11 m	Under 11 m	1 600 %	Fritt fiske	Fritt fiske	Fritt fiske	Fritt fiske
	Over 11 m	800 %	Fritt fiske	Fritt fiske	Fritt fiske	
11 - 14,9 m	Under 11 m	900 %	900 %	2 000 %	4 000 %	
	Over 11 m	450 %	450 %	1 000 %	2 000 %	
15 - 20,9 m	Under 11 m	300 %	300 %	800 %	2 000 %	
	Over 11 m	150 %	150 %	400 %	1 000 %	
21 - 27,9 m	Under 11 m	300 %	300 %	800 %	2 000 %	
	Over 11 m	150 %	150 %	400 %	1 000 %	

Fartøy med hjemmelslengde under 11 meter og en største lengde over 11 meter, har halvparten så stor overregulering som fartøy som har både en største lengde og hjemmelslengde under 11 meter. Fartøy med hjemmelslengde over 11 meter og største lengde

under 11 meter, har dobbelt så stor overregulering som fartøy som både har hjemmelslengde og største lengde over 11 meter.

Pr. 22 oktober er det registrert landet ca. 41 000 tonn hyse i lukket kystgruppe, og det gjenstår således ca. 19 000 tonn av gruppekvoten. Til sammenligning var det landet ca. 40 000 tonn og 35 000 tonn på tilsvarende tidspunkt henholdsvis i 2014 og 2015.

Det står igjen ca. 19 000 tonn (32 %) av gruppekvoten, og det er usannsynlig at lukket kystgruppe klarer å utnytte denne innen årsskiftet. Fiskeridirektoratet har i samråd med fiskerinæringen forsøkt å legge til rette for høyere kvoteutnyttelse gjennom en rekke refordelinger som går frem av tabell 7. 10 % (5 585 tonn) kan overføres til neste år på gruppenivå som følge av kvotefleksibilitetsordningen. Det er i all hovedsak fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde som ikke utnytter kvotene sine.

For å legge til rette for at minst 90 % av norsk totalkvote skal tas før årsskiftet ble det, som tidligere skrevet, refordelt til konvensjonelle havfiskefartøy med virkning fra 20. oktober. Konvensjonelle havfiskefartøy får «skli» på et kvantum tilsvarende 6 000 tonn.

2.3.2.3 Åpen kystgruppe

Åpen kystgruppe har 8 % av gruppekvoten til konvensjonelle fartøy, det vil si 6 037 tonn i 2016. Justert gruppekvote utgjør 6 636 tonn. Pr. 22. oktober er det landet ca. 2 400 tonn i fartøygruppen, og det gjenstår således ca. 4 200 tonn av gruppekvoten. Åpen kystgruppe har fisket uten begrensninger i kvoten hele året, og det forventes ikke at åpen kystgruppe utnytter årets gruppekvote.

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET I 2017

3.1 BESTANDSITUASJONEN

ICES (*The International Council for the Exploration of the Sea*) klassifiserer hysebestanden til å ha god reproduksjonsevne og bærekraftig beskatning. Gytebestandens størrelse har vært over føre-var-grensen (B_{pa}) siden 1989 og økende siden 2000 med et maksimum i 2015. Fiskedødeligheten har ligget rundt nivået i høstingsregelen (F_{mp}) fra midten av 1990-tallet til 2011, men har vært lavere de siste årene. Årsklassene 2004–2006 er vurdert som meget sterke og bidrar fortsatt til gytebestanden, mens ingen sterke årsklasser er observert etter disse.

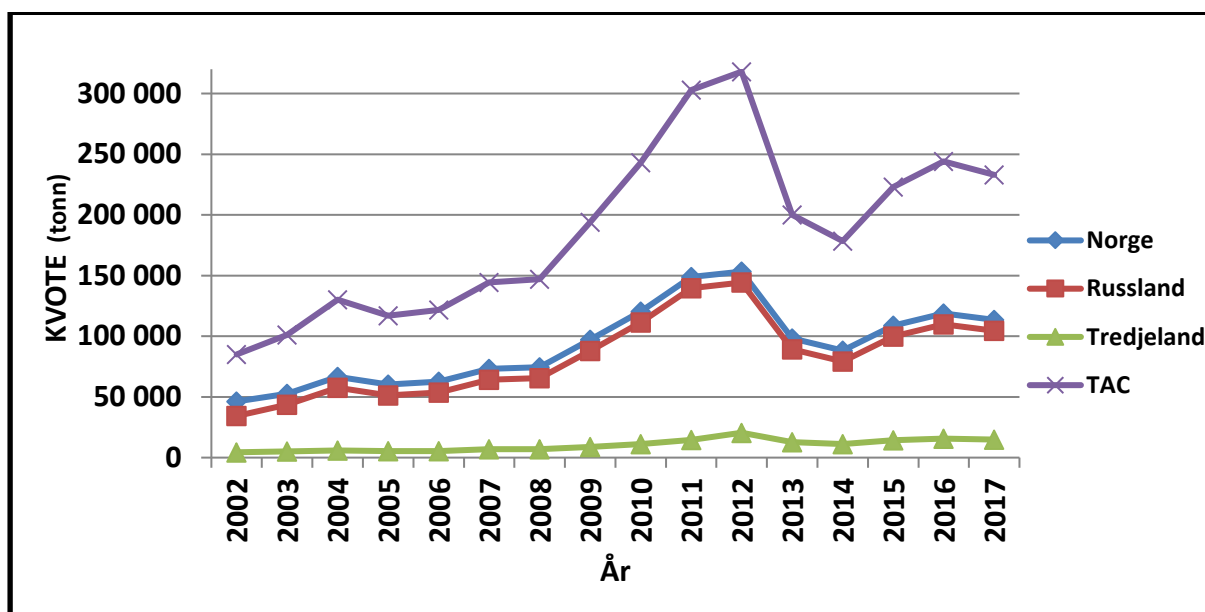
ICES anbefaler å følge den vedtatte høstingsregelen tilsier en totalfangst inntil 233 000 tonn for 2017. Dette tilsvarer en fiskedødelighet $F(4-7\text{år})$ lik 0,35.

3.2 KVOTESITUASJONEN I 2017 – FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN

På 46. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble partene enige om å fastsette en totalkvote for 2017 på 233 000 tonn i tråd med rådgivningen fra ICES. Det er avsatt 14 872 tonn til tredjeland, og de resterende 218 128 tonn deles likt mellom Norge og Russland.

Figur 3 viser utviklingen i TAC og kvoter av hyse nord for 62°N i årene 2002 til 2017. Kvotene økte med over 270 % i perioden frem til 2012, og TAC var på 85 000 tonn i 2002.

Figur 3: TAC og kvoter til Norge, Russland og tredjeland av hyse nord for 62°N i årene 2002 til 2017

Etter en overføring på 4 500 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av hysekvoten i 2017 som følger:

Tabell 8: Kvotesituasjonen for 2017

Land	Kvote (tonn)
Norge	113 564
Russland	104 564
Tredjeland	14 872
Totalt	233 000

Av dette kan inntil 8 000 tonn, 4 000 til Russland og 4 000 tonn til Norge disponeres til forsknings- og forvaltningsformål.

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2017. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingskvoter i 2017 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger til formålene nevnt ovenfor, er det beste estimatet for avsetninger i 2017. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I de fiskerier hvor det er innført kvotefleksibilitet mellom kvoteår, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrekk dersom avsetningene er for lave.

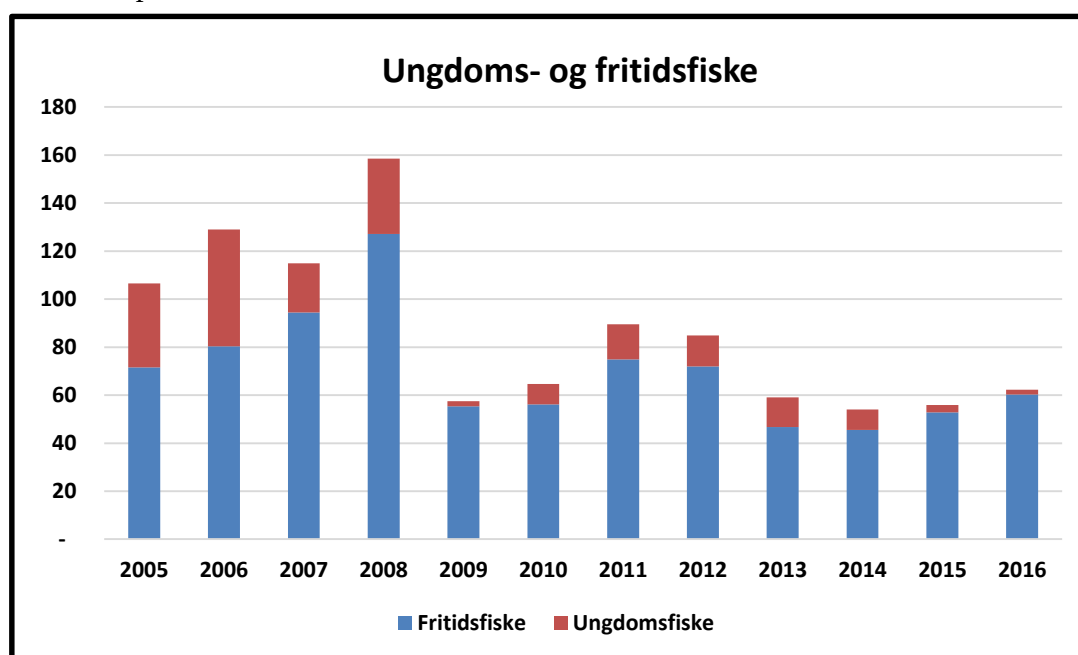
I 2016 er det avsatt 373 tonn hyse nord for 62°N til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter, og regneeksempelet i forslaget til reguleringer for 2017 legger dette kvantumet til grunn. Disponibel kvote eksklusive avsetning til forsknings- og forvaltningsformål blir dermed 113 191 tonn i 2017.

3.2.1 Avsetning til ungdoms- og rekreasjonsfisket (turist- og fritidsfiske)

I 2016 er det avsatt 300 tonn hyse til dekning av registrert og uregistrert fangst fra ungdoms- og rekreasjonsfisket. Fiskeridirektøren ønsker å følge prinsippet om at *all* fangst skal avregnes totalkvote og at det derfor avsettes hyse til dette formålet i også 2017.

Figur 4 viser omsatt fritidsfangst og fangst av hyse fra ungdomsfiskeordningen de siste årene. I gjennomsnitt har det blitt omsatt ca. 90 tonn hyse innenfor disse ordningene de siste 12 årene. I tillegg kommer det uregistrerte uttaket av hyse fra turist- og fritidsfiske.

Figur 4: Omsatt fangst (tonn) av hyse nord for 62°N i fritids- og ungdomsfisket i perioden 2006 til 2016

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 22. oktober 2016

Fiskeridirektøren foreslår at det for 2017 avsettes 300 tonn hyse til ungdoms- og rekreasjonsfiske, og at avsetningen blir gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.2 Rekrutteringskvoter

Fiskeridirektoratet viser til at Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at rekrutteringskvotene fra nå av skal belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Fiskeridirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide et forslag til hvordan kvotebelastningen i tilknytning til rekrutteringskvotene skal utformes. Det vises videre til sak 7 avsnitt 3.2.4 vedrørende rekrutteringskvoter. Det foreslås samme reguleringsmodell i fisket etter hyse som etter torsk.

Tabell 9 viser sum kvotefaktorer for rekrutteringskvoter fordelt på hjemmelslengdegrupper i fisket etter hyse nord for 62°N pr. 22. oktober 2016.

Tabell 9: Kvotefaktorer og garanterte kvoter (tonn) i tilknytning til rekrutteringskvotene fordelt på hjemmelslengdegruppe pr. 22. oktober 2016

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter	Kvoteenhet	Garanterte kvoter
Under 11 m	80,3000	6,5952	530
11 - 14,9 m	107,4000	6,1790	664
Totalt	187,7000		1 194

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 1 194 tonn i tilknytning til rekrutteringskvotene i 2017, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

Dette innebærer en disponibel kvote av hyse nord for 62°N for norske fiskere på 111 697 tonn.

3.2.3 Fordeling mellom trål og konvensjonelle redskap

Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 og 6/07 foreslår en ressursfordeling som gir en trålandel på 38 %. Forslaget vil gi en gruppekvote til trålerne på 42 445 tonn, mens konvensjonelle fartøy kan fiske inntil 69 252 tonn, og det vil si 62 %.

Fiskeridirektøren tilrår at trål får en gruppekvote på 42 445 tonn (38 %), mens konvensjonelle fartøy får en gruppekvote på 69 252 tonn (62 %).

4 REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2017

4.1 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår for konsesjon videreføres i 2017, noe som innebærer at fartøyene må ha konsesjonspliktig torsketråltillatelse eller seitråltillatelse for å delta.

4.2 FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Det forventes at deltakervilkår i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N i all hovedsak videreføres i 2017.

5 REGULERINGSFORSLAG FOR 2017

5.1 KVOTEFLEKSIBILITET MELLOM KVOTEÅR I TORSKEFISKERIENE

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon innførte ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår i fisket etter hyse fra og med 2015. Kvotefleksibiliteten gjelder norsk totalkvote. Fiskeridirektoratet viser til at kvotefleksibiliteten i fisket etter hyse samtidig ble innført på gruppekvote nivå i den nasjonale reguleringen.

Fiskeridirektøren mener at det kan være hensiktsmessig å innføre kvotefleksibilitet i flere fartøygrupper på fartøynivå i fremtiden. Fiskeridirektøren viser til arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister og fraråder en slik reguleringsmodell i torskefiskeriene før arbeidet med det nye kvoteregisteret er ferdigstilt i Fiskeridirektoratet. Fiskeridirektøren anbefaler derfor å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2017.

Fiskeridirektøren foreslår at ethvert kvantum fisket ut over vedkommende fartøygruppes gruppekvote, skal gå til fratrekk på fartøygruppens gruppekvote det påfølgende år.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøygruppene kan overføre inntil 10 % av gruppeknoten til det påfølgende år. Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, skal den overskytende kvoten reforddeles til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år.

I den videre saksfremstillingen legges det til grunn prognoser på hvor mye det kan forventes at de enkelte fartøygruppene kan overføre mellom 2016 og 2017, og det fastsettes foreløpige kvoteenheter ved årsskiftet. Endelige kvoteenheter fastsettes når fangststatistikken ansees for komplett i januar/februar 2017.

5.2 FORSLAG TIL REGULERING AV TRÅLGRUPPEN

Trålernes gruppekvote av hyse vil utgjøre 42 445 tonn i 2017 etter forslaget i punkt 3.2.2.

Fiskeridirektøren foreslår at det fortsatt avsettes 750 tonn hyse til seitrålerne.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at seitrålerne kan ha inntil 15 % bifangst av torsk og hyse regnet i rund vekt av fangst om bord til enhver tid og av landet fangst. I perioden 1. januar til 31. mai foreslås tillatt bifangst å være inntil 30 %.

Avsetningen til seitrålerne innebærer at torsketrålernes andel av gruppekvotene i 2017 blir 41 695 tonn hyse.

Torsketrålernes har tradisjonelt ikke hatt problemer med å ta gruppekvotene av hyse, og Fiskeridirektøren foreslår derfor at fartøyskvotene fordeles uten overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering. Det legges til grunn at trålerne utnytter gruppekvoten i 2016 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2017.

Pr. 22. oktober 2016 er det 87,9266 kvotefaktorer i Konesjons- og deltakerregisteret fordelt på 33 fartøy. Fartøyskvoter på 474 tonn hyse pr. kvotefaktor innebærer kvoter uten overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålernes fiske reguleres med fartøyskvoter og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøyskvote på 474 tonn hyse.

5.3 FORSLAG TIL REGULERING AV FARTØY SOM FISKE MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap får en hysekvote på 69 252 i 2017 etter forslaget i punkt 3.2.2.

5.3.1 Forslag til regulering av konvensjonelle havfiskefartøy

Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 og 6/07 foreslår at 18 % av den konvensjonelle kvoten tildeles konvensjonelle havfiskefartøy. Dette er den samme kvoteandelen som denne fartøygruppen har hatt i år.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle havfiskefartøy blir tildelt en kvote på 12 466 tonn (18 %).

Erfaring tilsier at alle fartøy utnytter sine fartøykvoter, og det er således ikke behov for å legge inn overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering. Det legges til grunn at konvensjonelle havfiskefartøy utnytter gruppekvoten i 2016 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2017.

Pr. 22. oktober 2016 er det 88,5292 kvotefaktorer i Konsesjons- og deltakerregisteret fordelt på 26 fartøy. Fartøykvoter på 141 tonn hyse pr. kvotefaktor innebærer kvoter uten overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle havfiskefartøys fiske reguleres med fartøykvoter og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 141 tonn hyse.

5.3.2 Forslag til regulering av lukket kystgruppe

Fiskeridirektøren legger til grunn at lukket kystgruppe får samme kvoteandel som i inneværende år, det vil si 74 %, noe som gir en gruppekvote på 51 246 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at lukket kystgruppe får en gruppekvote på 51 246 tonn.

5.3.2.1 Bifangstordning i lukket kystgruppe

De siste årene har kvotesituasjonen vært romslig i lukket kystgruppe, og avsetningen til bifangst har ikke vært utnyttet i særlig grad. Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre dagens bifangstadgang. Det vil si at fartøy som har fisket maksimalkvoter eller fartøykvoter, kan ha inntil 30 % bifangst av hyse i de enkelte fangster og ved landing. Fiskeridirektøren mener derimot det er unødvendig å avsette et eget kvantum til kvotemessig dekning av dette kvantumet siden kvoteutnyttelsen av gruppekvoten ikke er 100 %. Dersom det skulle vise seg at fisketakten blir høyere enn antatt, bør det heller bremses på overreguleringen slik at det tas høyde for bifangst innenfor gruppkvotene.

Fiskeridirektøren foreslår at det ikke avsettes et eget kvantum til å dekke bifangst av hyse til i lukket kystgruppe i 2017.

Fiskeridirektøren foreslår videre å tillate inntil 30 % bifangst i hver enkelt fangst og landing for fartøy som er ferdige med fartøy- eller maksimalkvoter. Tillatt bifangst kan justeres ved behov.

5.3.2.2 Gruppekvoter i lukket kystgruppe

Det legges opp til å videreføre reguleringen i lukket kystgruppe med Finnmarksmodellen hvor kystflåten deles inn i fire lengdegrupper etter fartøyenes hjemmelslengde.

Fiskeridirektøren foreslår å benytte Finnmarksmodellen med gruppeinndeling i fire reguleringsgrupper etter hjemmelslengde som vist i tabell 10. Gruppekvoteene følger Norges Fiskarlags vedtak fra 2007.

Dette innebærer følgende gruppeandeler og gruppekvoter for 2017:

Tabell 10: Forslag til gruppekvoter i 2017

Lengdegrupper	Andel	Gruppekvoter (tonn)
Under 11 meter hjemmelslengde*	28,2 %	14 451
11 - 14,9 meter hjemmelslengde*	26,0 %	13 324
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	29,5 %	15 118
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	16,3 %	8 353
Totalt	100,00 %	51 246

*Gruppekvoteene påplusses med 530 tonn og 664 tonn før fordeling på fartøynivå, jf. diskusjon i punkt 3.2.2 og rekrutteringskvoter

Det enkelte fartøys kvote beregnes med utgangspunkt i en kvotefaktor som korresponderer med fartøyet's hjemmelslengde.

Gruppekvoteene må justeres for eventuelt over- eller underfiske av 2016-kvoten. Det er vanskelig å ha noen kvalifisert formening om hvordan fisketakten etter hyse utvikler seg i tiden frem mot årsskiftet, men det er rimelig å anta at det vil stå igjen mer enn de 10 % som hele lukket kystgruppe kan overføre til 2016. I dette regneeksempelet legges det derfor opp til 10 % overføring av 2015-kvote til 2016 for fartøy under 21 meter hjemmelslengde. Prognoser for forventede overføringer av kvoter går frem av tabell 11.

Tabell 11: Prognose for overføring av kvoter (tonn) i lukket kystgruppe fra 2016 til 2017

Lengdegrupper	Prognose overføring fra 2016 til 2017	Prognose gruppekvote 2017
Under 11 meter hjemmelslengde	1 406	15 857
11 - 14,9 meter hjemmelslengde	1 296	14 620
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	1 471	16 589
21 - 27,9 meter hjemmelslengde		8 353
Totalt	4 173	55 419

5.3.2.3 Fordeling av strukturgevinster og forslag til ny kvotestige

Fiskeridirektøren viser til saksfremstilling i reguleringsmøtet i juni i år der metode for fordeling av strukturgevinster ble beskrevet og ny kvotestige ble foreslått i lukket kystgruppe. Som følge av at Nærings- og fiskeridepartementet i brev datert 30. mai, besluttet at rekrutteringskvotene nå skal belastes jevnt over alle fartøygrupper, valgte Fiskeridirektøren i vårens reguleringsmøte å komme tilbake til saken i neste reguleringsmøte. Det vises til punkt 3.2.2 vedrørende avsatt kvantum til kvotemessig dekning av rekrutteringskvotene. Siden fartøy med rekrutteringskvoter skal reguleres likt med øvrige fartøy i lukket kystgruppe, kan strukturgevinstene fordeles i henhold til forslaget i vårens reguleringsmøte.

Strukturkvoteordningen for kystflåten baserer seg på hjemmelslengde. Når fartøy strukturerer, avkortes kvoten med 20 % som tilfaller hjemmelslengdegruppen som helhet. Fartøy under 11 meter hjemmelslengde har ikke mulighet til å strukturere, noe som medfører 100 % avkortning på alle fartøy som går ut av andre årsaker. Disse avkortningene på henholdsvis 20 % og 100 % omtales i denne sammenhengen som strukturgevinster.

Forutsetningen for strukturkvoteordningen var at strukturgevinster skulle komme de øvrige fartøyene i lengdegruppen til gode. Strukturgevinsten fordeles ved å foreta en justering av kvotefaktorene i stigen tilsvarende strukturgevinsten innenfor hver lengdegruppe.

Det legges til grunn at gruppeandelene i lukket kystgruppes fiske etter hyse skal følge etablerte fordelingsnøkler, det vil si fordelingen i Norges Fiskarlag sitt landsmøtevedtak av 2007. Dette innebærer følgende fordeling i lukket kystgruppe:

Tabell 12: Gruppeandeler i lukket kystgruppe i fisket etter hyse nord for 62°N

Hjemmelslengde	Andel*
Under 11 m	28,2 %
11 - 14,9 m	26,0 %
15 - 20,9 m	29,5 %
21 - 27,9 m	16,3 %
Totalt	100,0 %

* Følger Norges Fiskarlags Landsmøtevedtak av 2007 (omregnet til 11-metersgrense)

Fordeling av strukturgevinster og inndekning i forhold til rekrutteringskvoter gjøres slik at summen av kvotefaktorene i de enkelte hjemmelslengdegruppene delt på den totale summen av kvotefaktorene tilsvarer gruppeandelene vedtatt av landsmøte 2007.

Strukturgevinster frem til 15. november 2006 er fordelt tidligere, mens strukturgevinster som det foreløpig ikke er tatt høyde for nå må fordeles. Lukket kystgruppe har hatt en netto reduksjon på 541 deltakeradganger i perioden 15. november 2006 til 1. april 2016. 509 deltakeradganger er gått ut i henhold til strukturkvoteordningen og 102 fartøy har gått ut av andre årsaker som for eksempel kondemneringsordningen, mens det har funnet sted 70 nytildelinger (rekrutteringskvoter).

Tabell 13 gir oversikt over antall fartøy som har gått ut som følge av strukturkvoteordningen fordelt på hjemmelslengdegrupper i perioden 15. november 2006 til 1. april 2016:

Tabell 13: Antall fartøy som har gått ut i strukturkvoteordningen i perioden 15. november 2006 til 1. april 2016 i lukket kystgruppe

Hjemmelslengde	Antall utgåtte fartøy
Under 11 m*	84
11 - 14,9 m	249
15 - 20,9 m	110
21 - 27,9 m	66
Totalt	509

*Gruppeinndelingen i Finnmarksmodellen ble endret fra og med 2008 fra 10 til 11 meter

I perioden 2010 til 2016 er det tildelt 70 rekrutteringskvoter i lukket kystgruppes fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N. Rekrutteringskvotene utgjør totalt 187,7 kvotefaktorer i fisket etter hyse, jf. tabell 14.

Tabell 14: Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter i perioden 2010 til 2016 i lukket kystgruppes fiske etter hyse nord for 62°N

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter
Under 11 m	80,3000
11 - 14,9 m	107,4000
Totalt	187,7000

Summen av kvotefaktorene utgjorde 9 141,69 pr. 15. november 2006 etter fordeling av strukturgevinster. Antall kvotefaktorer øker med 187,70 til 9 329,39 som følge av nytildelinger (rekrutteringskvoter).

Pr. 1. april 2016 utgjør summen av kvotefaktorene i lukket kystgruppe 8 582,83. Det vil si at det er 746,56 kvotefaktorer til fordeling. For å tilfredsstille fordelingsnøkkelen i landsmøtevedtak av 2007 er det i tillegg behov for en oppjustering av de individuelle kvotefaktorene (208 kvotefaktorer).

Tabell 15 viser antall kvotefaktorer pr. 15. november 2006 og 1. april 2016.

Tabell 15: Antall kvotefaktorer 15. november 2006 og 1. april 2016 i lukket kystgruppes fiske etter hyse nord for 62°N

Hjemmels- lengde	Sum kvotefaktorer 15.11.2006	Sum kvotefaktorer 01.04.2016	Sum kvotefaktorer etter fordeling av strukturgevinst
Under 11 m	1 214,9000	2 347,9020	2 685,2566
11 - 14,9 m	3 700,1500	2 312,0940	2 484,2394
15 - 20,9 m	2 666,9000	2 488,3740	2 809,7986
21 - 27,9 m	1 559,7400	1 434,4600	1 558,0955
Totalt	9 141,6900	8 582,8300	9 537,3900

*Kvotefaktorene i 2006 fulgte 10-metersgrensen i Finnmarksmodellen

Tabell 16 viser gjeldende kvotestige, ny kvotestige som foreslås fra 1. januar 2017, samt den prosentvise endringen i hver lengdegruppe utgjør.

Tabell 16: Gjeldende og ny kvotestige, samt prosentvis økning i lukket kystgruppes fiske etter hyse nord for 62°N

Hjemmels- lengde	Gjeldende kvotestige	Ny kvotestige fra 01.01.2017	Prosentvis økning
Under 7 meter	1,12	1,2810	14,37 %
7 - 7,9	1,31	1,4983	
8 - 8,9	1,56	1,7842	
9 - 9,9	1,93	2,2074	
10 - 10,9	2,06	2,3560	
11 - 11,9	2,85	3,0622	7,45 %
12 - 12,9	3,38	3,6317	
13 - 13,9	4,10	4,4053	
14 - 14,9	4,67	5,0178	
15 - 20,9	7,83	8,8415	12,92 %
21 - 27,9	7,83	8,5049	8,62 %

Fiskeridirektøren foreslår at strukturgevinstene fordeles ved å foreta en justering av kvotefaktorene slik det fremgår av tabell 16 ovenfor.

Fiskeridirektøren foreslår at den nye kvotestigen har virkning fra 1. januar 2017.

5.3.2.4 Ny modell for overregulering

Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet om å legge frem en ny reguleringsmodell for fartøy under 11 meter hjemmelslengde i torskefiskeriene der overreguleringen trappes gradvis ned jo større faktisk lengde fartøyene har. Dagens modell differensierer på overreguleringen med hel overregulering for fartøy som har en største lengde under 11 meter og halv overregulering for fartøy som har en største lengde på eller over 11 meter. Det vises til foreslått reguleringsmodell i lukket kystgruppes fiske etter torsk i sak 7, avsnitt 5.4.2.3. Siden kvotesituasjonen for enkelte reguleringsgrupper er romsligere og overreguleringen dermed er høyere, kan foreslått reguleringsmodell i fisket etter torsk bli for drastisk i fisket etter hyse. En mulig differensiering av overreguleringen i lukket kystgruppes fiske etter hyse kan være som følger:

Tabell 17: Modeller for overregulering i lukket kystgruppes fiske etter hyse nord for 62°N

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering i gjeldende modell	Overregulering i ny modell
Under 11 m	Under 11 m	Hel overregulering	Hel overregulering
	11 - 14,9 m	Halv overregulering	Trekvart overregulering
	15 - 20,9 m		Halv overregulering
	Over 21 m		Kvart overregulering
11 - 14,9 m	Under 11 m	Hel overregulering	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering	Halv overregulering
15 - 20,9 m	Under 11 m	Hel overregulering	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering	Halv overregulering
21 - 27,9 m	Under 11 m	Hel overregulering	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering	Halv overregulering

5.3.2.5 Kvoter og overregulering i lukket kystgruppe

Deltakelse og utnytting av hysekvotene i kystflåten er svært varierende og avhengig av innsiget av hyse i fjorder og kystnære strøk. Fisketakten påvirkes også av hvor omfattende innblanding av hyse er i fisket etter torsk. Værforholdene i hovedsesongen har også vesentlig betydning for kvoteutnyttelsen, særlig for de mindre fartøyene.

Disponibel kvote for hele lukket kystgruppe vil utgjøre 55 419 tonn, gitt prognose i tabell 11. I tillegg vil trolig årets bifangstavsetning på 6 000 kunne tilføres lukket kystgruppe i sin helhet gjennom kvotefleksibilitetsordningen. Disponibel kvote i 2017 vil med andre ord ligge omtrent på samme nivå som for inneværende år. Fartøygruppen vil ikke klare å ta årets gruppekvote til tross for høy overregulering og perioder med fritt fiske. Dette betyr at overregulering fra inneværende år må settes betydelig opp fra årets start.

Fiskeridirektøren ber reguleringsmøtet diskutere valg av reguleringsmodell for overregulering i lukket kystgruppe for fartøy under 11 meter hjemmelslengde.

Nedenfor følger en gjennomgang av maksimalkvotene til fartøyene ved å velge ny modell eller å beholde gjeldende modell for overregulering.

Maksimalkvoter i ny reguleringsmodell

Gruppekvote av hyse foreslås utdelt som maksimalkvoter med varierende grad av overregulering fra årets begynnelse, og med garanterte kvoter uten overregulering i bunn. Foreslått overregulering går frem av tabell 18.

Tabell 18: Forslag til overregulering i lukket kystgruppes fiske etter hyse i 2017 i ny reguleringsmodell

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering
Under 11 m	Under 11 m	2 000 %
	11 - 15 m	1 500 %
	15 – 21 m	1 000 %
	Over 21 m	500 %
11 - 14,9 m	Under 11 m	1 000 %
	Over 11 m	500 %
15 - 20,9 m	Under 11 m	600 %
	Over 11 m	300 %
21 - 27,9 m	Under 11 m	300 %
	Over 11 m	150 %

Gitt ny reguleringsmodell og overregulering foreslått i tabell 18, så vil kvotene i lukket kystgruppe i 2017 fremgå av tabell 19 og 20:

Tabell 19: Maksimalkvoter (rundvekt tonn) lukket kystgruppe på og over 11 meter hjemmelslengde i ny reguleringsmodell i 2017

Hjemmelslengde	Kvotefaktor	Maksimalkvote største lengde under 11 m	Maksimalkvote største lengde over 11 m	Herav garantert kvote
11 - 11,9	3,0622	207,2	113,0	18,8
12 - 12,9	3,6317	245,8	134,1	22,3
13 - 13,9	4,4053	298,1	162,6	27,1
14 - 14,9	5,0178	339,6	185,2	30,9
15 - 15,9	8,8415	365,4	208,8	52,2
16 - 16,9	8,8415	365,4	208,8	52,2
17 - 17,9	8,8415	365,4	208,8	52,2
18 - 18,9	8,8415	365,4	208,8	52,2
19 - 19,9	8,8415	365,4	208,8	52,2
20 - 20,9	8,8415	365,4	208,8	52,2
21 - 21,9	8,5049	182,4	114,0	45,6
22 - 22,9	8,5049	182,4	114,0	45,6
23 - 23,9	8,5049	182,4	114,0	45,6
24 - 24,9	8,5049	182,4	114,0	45,6
25 - 25,9	8,5049	182,4	114,0	45,6
26 - 26,9	8,5049	182,4	114,0	45,6
27 - 27,9	8,5049	182,4	114,0	45,6

Tabell 20: Maksimalkvoter (rundvekt tonn) i lukket kystgruppe under 11 meter hjemmelslengde i ny reguleringsmodell i 2017

Hjemmelslengde	Kvotefaktor	Maksimalkvote største lengde under 11 m	Maksimalkvote største lengde 11 - 14,9 m	Maksimalkvote største lengde 15 - 20,9 m	Maksimalkvote største lengde over 21 m	Herav garantert kvote
under 7 meter	1,2810	164,2	125,1	86,0	46,9	7,8
7 - 7,9	1,4983	192,0	146,3	100,6	54,9	9,1
8 - 8,9	1,7842	228,7	174,2	119,8	65,3	10,9
9 - 9,9	2,2074	282,9	215,5	148,2	80,8	13,5
10 - 10,9	2,3560	301,9	230,0	158,2	86,3	14,4

Maksimalkvoter i gjeldende reguleringsmodell

Gruppekvote av hyse foreslås utdelt som maksimalkvoter med varierende grad av overregulering fra årets begynnelse, og med garanterte kvoter uten overregulering i bunn. Foreslått overregulering går frem av tabell 21.

Tabell 21: Forslag til overregulering i lukket kystgruppes fiske etter hyse i 2017 i gjeldende reguleringsmodell

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering
Under 11 m	Under 11 m	2 000 %
	Over 11 m	1 000 %
11 - 14,9 m	Under 11 m	1 000 %
	Over 11 m	500 %
15 - 20,9 m	Under 11 m	600 %
	Over 11 m	300 %
21 - 27,9 m	Under 11 m	300 %
	Over 11 m	150 %

I gjeldende reguleringsmodell og med overregulering som foreslått i tabell 21, så vil kvotene i lukket kystgruppe fremgå av tabell 22 i 2017:

Tabell 22: Maksimalkvoter (rundvekt tonn) lukket kystgruppe i gjeldende reguleringsmodell i 2017

Hjemmels- lengde	Kvote- faktor	Maksimalkvote største lengde under 11 m	Maksimalkvote største lengde over 11 m	Herav garantert kvote
under 7 meter	1,2810	164,2	86,0	7,8
7 - 7,9	1,4983	192,0	100,6	9,1
8 - 8,9	1,7842	228,7	119,8	10,9
9 - 9,9	2,2074	282,9	148,2	13,5
10 - 10,9	2,3560	301,9	158,2	14,4
11 - 11,9	3,0622	207,2	113,0	18,8
12 - 12,9	3,6317	245,8	134,1	22,3
13 -13,9	4,4053	298,1	162,6	27,1
14 -14,9	5,0178	339,6	185,2	30,9
15 - 15,9	8,8415	365,4	208,8	52,2
16 - 16,9	8,8415	365,4	208,8	52,2
17 -17,9	8,8415	365,4	208,8	52,2
18 - 18,9	8,8415	365,4	208,8	52,2
19 - 19,9	8,8415	365,4	208,8	52,2
20 - 20,9	8,8415	365,4	208,8	52,2
21 - 21,9	8,5049	182,4	114,0	45,6
22 - 22,9	8,5049	182,4	114,0	45,6
23 - 23,9	8,5049	182,4	114,0	45,6
24 - 24,9	8,5049	182,4	114,0	45,6
25 - 25,9	8,5049	182,4	114,0	45,6
26 - 26,9	8,5049	182,4	114,0	45,6
27 - 27,9	8,5049	182,4	114,0	45,6

Fiskeridirektøren stiller spørsmål om hvorvidt det er hensiktsmessig å gå over til en ny reguleringsmodell for overregulering i fisket etter hyse. Fartøy under 11 meter hjemmelslengde har en romslig kvotesituasjon og klarer ikke ta tildelt gruppekvote. Dette innebærer i realiteten fritt fiske store deler av året. Fiskeridirektøren ser i tillegg behovet for forenkling og mener at ny reguleringsmodell gjør reguleringen mer komplisert.

Fiskeridirektøren tilrår å videreføre gjeldende reguleringsmodell og foreslår maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn i lukket kystgruppe i 2017 som fremgår av tabell 22.

5.3.3 Forslag til regulering av åpen kystgruppe

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe får tilsvarende andel av konvensjonell kvote som i inneværende år, det vil si 8 %. Dette utgjør 5 540 tonn.

I år har fartøy i åpen gruppe hatt fritt fiske etter hyse med et garantert kvantum i bunn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe gis et fritt fiske innenfor gruppeknoten i 2017.

Fiskeridirektøren foreslår videre å fastsette garanterte kvoter dersom det mot formodning skulle være nødvendig å stoppe fiske. Kvotene fremgår av tabellen nedenfor.

Tabell 23: Forslag til kvoter (tonn) for fartøy i åpen kystgruppe 2017

Fartøylengde	Kvotefaktor	Maksimalkvoter	Herav garantert
Under 8 m	1,0	Fritt fiske	4
8 – 9,99 m	1,4	Fritt fiske	6
Over 10 m	1,6	Fritt fiske	6

Kopijja
Synnøve Liabø

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI /SAKSBEHANDLER
Inge Arne Eriksen, +47 91 52 02 02
inge.arne.eriksen@samediggi.no

MIN ČUJ./VÅR REF. 16/497 - 64
Almmut go válddát oktavuoda/Oppgis ved henvendelse

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
28.10.2016

Sámediggi
Ávjoivárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka

telefonuodna: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Ápningstider:
Mandag - Fredag
08.00-15.30

Reguleringsmøtet - Sak 8/2016 Sametingets innspill til reguleringer av fisket etter hyse nord for 62°N i 2017

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske, samt bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, og gjennom dette legge til rette og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og landindustrien i STN-området. I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre enheter, Sametinget vil gjennom sine forslag til reguleringer i 2016, sikre driftsgrunnlaget til disse fartøyene og gjennom dette få til ordninger som er langsiktige og forutsigbare. Sametinget foreslår ut fra dette til punkt Punkt 5.3.3

Forslag til regulering av åpen gruppe:

Hjemmelslengde	Største lengde	Maksimalkvote	Herav garantert
Under 8 meter	u/8 meter	Fritt fiske	12 tonn
	8 – 9,99 meter	Fritt fiske	18 tonn
	11 – 12,99 meter	Fritt fiske	18 tonn
	Over 13 meter	100 tonn	18 tonn
8 – 9,99 meter	8 – 9,99 meter	Fritt fiske	18 tonn
	11 – 12,99 meter	Fritt fiske	18 tonn
	Over 13 meter	100 tonn	18 tonn
11 – 12,99 meter	11 – 12,99 meter	Fritt fiske	18 tonn
	Over 13 meter	100 tonn	18 tonn
Over 13 meter	Over 13 meter	100 tonn	18 tonn

Dearvvuodáiguin/Med hilsen

John Osvald Grønmo
fágajodiheddji/fagleder

Inge Arne Eriksen
seniorráðđeaddi/seniorrådgiver

Kopijja/Kopi til:
Synnøve Liabø

Sak 9/2016

Regulering av fisket etter sei nord for
62° N i 2017

SAK 9/2016

REGULERING AV FISKET ETTER SEI NORD FOR 62°N I 2017

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter sei nord for 62°N i 2017 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets innspill er vedlagt i sin helhet.

1 SAMMENDRAG

Det legges til grunn at seikvoten fastsettes til 150 000 tonn i tråd med ICES sin tilrådning i 2017. Dette innebærer en oppgang på 10 000 tonn, det vil si 7 % fra innværende år.

Fiskeridirektøren viser til at det er innført kvotefleksibilitet på inntil 10 % på gruppenivå fra 2016, og foreslår å videreføre denne ordningen i 2017.

Reguleringsopplegget fra 2016 foreslås i hovedsak videreført i 2017.

Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at rekrutteringskvotene fra nå av skal belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Fiskeridirektøren har utarbeidet et forslag til hvordan kvotebelastningen i tilknytning til rekrutteringskvotene kan utformes. Fiskeridirektøren foreslår en enkel reguleringsmodell der rekrutteringskvotene «belastes toppen» før fordeling på fartøygruppene. Det forutsettes at fartøy som fisker på rekrutteringskvoter ellers skal reguleres likt med reguleringsgruppen.

I fisket etter sei med garn for konvensjonelle havfiskefartøy foreslås det maksimalkvoter på 420 tonn, som innebærer en overregulering på 70 %. For trålerne foreslås det fartøykvoter uten overregulering.

Fiskeridirektøren ønsker å følge opp sammenslåing av torsketrålgruppen og seitrålgruppen i en egen prosess med næringen.

Fiskeridirektøren foreslår at lukket kystgruppe reguleres med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn, men med lavere overregulering enn i innværende år for fartøy over 11 meter hjemmelslengde. Fiskeridirektøren ber om innspill på en ny reguleringsmodell for fartøy i lukket kystgruppe under 11 meter hjemmelslengde der overreguleringen trappes ned jo større faktisk lengde fartøyene har.

2 FISKET I 2015

Totalkvoten av sei nord for 62°N ble fastsatt til 122 000 tonn hvorav 16 050 tonn ble avsatt til andre lands fiske, 160 tonn til forsknings- og undervisningsformål, 2 000 tonn til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske og 350 tonn til agnformål. Dette ga en disponibel kvote på 103 440 tonn til fordeling mellom de ulike fartøygruppene.

I 2015 ble det i alt fisket vel 116 700 tonn sei nord for 62 °N til en førstehåndsverdi av ca. 1 094 millioner kroner.

Tabell 1: Gruppekvoter, fangst og førstehåndsverdi i 2015

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1 000 kr)
Trål	38 273	39 001	-728	101,9 %	458 040
Torsketrålere	30 618	33 248	-2 630	108,6 %	392 337
Seitrålere	7 155	5 723	1 432	80,0 %	65 646
Pelagiske trålere	500	30	470	6,0 %	57
Not¹	25 860	29 614	-3 754	114,5 %	221 132
Konvensjonelle¹	39 307	45 849	-6 542	116,6 %	412 254
Lukket gruppe:	29 480	34 290	-4 810	116,3 %	296 099
<i>U 11 m hj.l.</i>	8 343	6 490	1 853	78 %	52 910
<i>11 - 14,99 m hj.l.</i>	7 665	8 898	-1 233	116 %	76 947
<i>15 - 20,99 m hj.l.</i>	7 635	10 594	-2 959	139 %	91 854
<i>21 m og over</i>	5 837	8 308	-2 471	142 %	74 388
Åpen gruppe	5 503	6 743	-1 240	122,5 %	56 630
Konvensjonelle havfiskefartøy ²	4 324	4 816	-492	111,4 %	59 525
Forskning og forvaltning	160	7	153	4,4 %	41
Agn	350	294	56	84,0 %	924
Rekreasjon og ungdomsfiske³	2 000	2 000	0	100,0 %	3 506
Annet⁴		-25	25		-1 645
Totalt	105 950	116 740	-10 790	110 %	1 094 252

Kilde: Landings- og slutseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 16. oktober 2016

¹ I følge Råfisklaget er det fisket 1 756 tonn sei med konvensjonelle redskap som skal belastes seinotkvoten

² Konvensjonelle havfiskefartøy som har adgang til å delta i fisket etter sei med garn har fisket 4 608 tonn, mens 208 tonn er tatt som bifangst av konvensjonelle havfiskefartøy uten adgang til å delta i det direkte garnfisket

³ Registrert rekreasjon- og ungdomsfiske utgjør 430 tonn, men man antar at hele avsetningen ble tatt

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Samtlige fartøygrupper hadde en god kvoteutnyttelse. Notfartøy overfisket gruppekvoten med vel 3 700 tonn, det vil si nesten 15 %. Notfisket ble stoppet 23. juni, men fisket fortsatte innenfor garanterte kvoter. Trålerne har tilsammen overfisket gruppekvoten med ca. 2 %. Torsketrålernes fiske ble stoppet 10. oktober, men fortsatte innenfor garanterte kvoter. Konvensjonelle havfiskefartøy utnyttet gruppekvoten sin også i 2015. Maksimalkvotene ble økt fra 400 til 500 tonn 12. mars. Dette fisket har sin hovedsesong om våren. Ettersom gruppekvoten var overfisket, ble fisket stoppet 5. juni.

På bakgrunn av erfaringene fra det konvensjonelle fisket i de foregående årene og ønske fra næringen, ble det fra årets begynnelse gitt fritt fiske for alle kystfartøy. Fisketakten var høyere enn foregående år, og 11. mai ble det innført maksimalkvoter og bifangstordning. Det ble landet en god del sei utover høsten, og 9. november ble fisket på maksimalkvotene stoppet for fartøy over 11 meter hjemmelslengde. Fisket fortsatte innenfor garanterte kvoter og bifangstordning. Tabell 2 viser overregulering i de enkelte lengdegruppene i løpet av året.

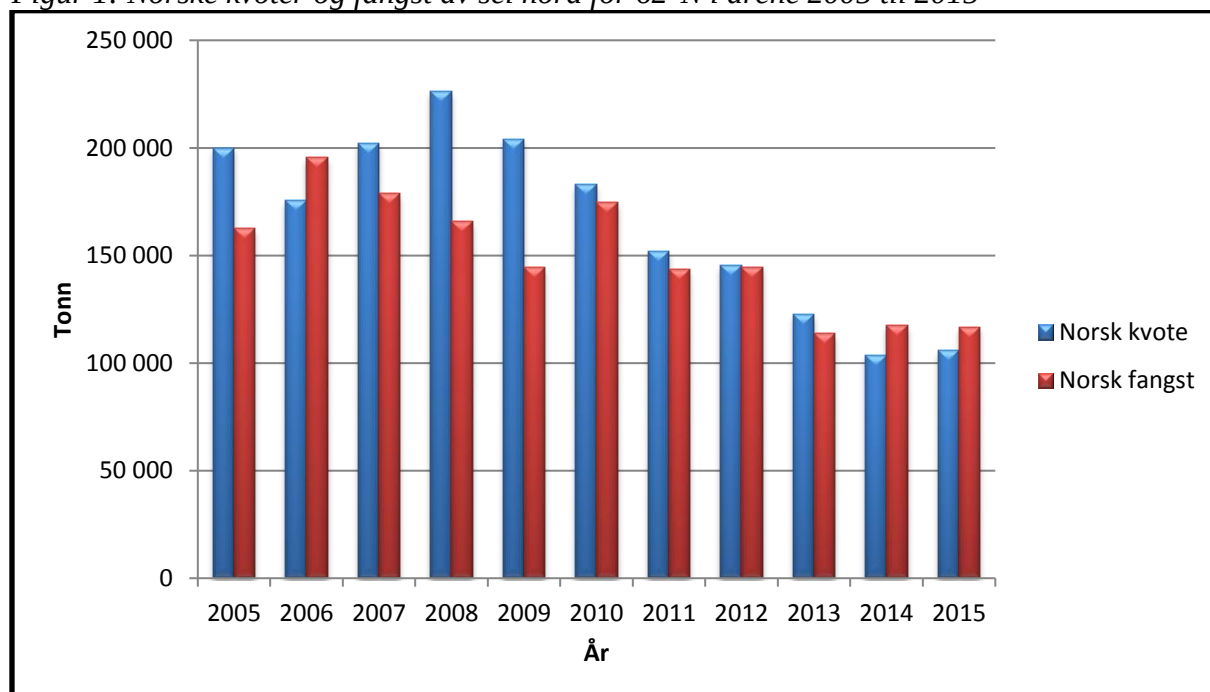
Fisket fortsatte innenfor garanterte kvoter og bifangstordning. Også åpen kystgruppe fisket godt i 2015, og det frie fisket ble stoppet 23. november.

Tabell 2: Overregulering i lukket kystgruppes fiske etter sei nord for 62°N i 2015

Hjemmelslengde	Største lengde	1. jan – 10. mai	11. mai -8. nov	9. nov – 31. des
Under 11 m	Under 11 m	Fritt fiske	3 000 %	3 000 %
	Over 11 m	Fritt fiske	1 500 %	1 500 %
11 - 14,9 m	Under 11 m	Fritt fiske	400 %	-
	Over 11 m	Fritt fiske	200 %	-
15 - 20,9 m	Under 11 m	Fritt fiske	250 %	-
	Over 11 m	Fritt fiske	125 %	-
21 - 27,9 m	Under 11 m	Fritt fiske	250 %	-
	Over 11 m	Fritt fiske	125 %	-

Figur 1 viser norsk totalkvote og fangst av sei de siste ti årene. I 2014 er kvoten på sitt laveste i denne perioden, og kvoten ble overfisket med ca. 14 %. Også i 2015 ble kvoten overfisket. Kvoten ble i 2012 fullt utnyttet for første gang siden 2006. I de øvrige årene har det stått igjen mellom 3 000 og 60 000 tonn ved årets slutt.

Figur 1: Norske kvoter og fangst av sei nord for 62°N i årene 2005 til 2015

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 16. oktober 2016

3 GENERELT OM FISKET I 2016

Tabell 3: Kvotesituasjonen i 2016

Land	Kvote
Norge	123 950
Andre land	16 050
Totalt	140 000

Totalkvoten av sei nord for 62°N ble fastsatt til 140 000 tonn hvorav 16 050 tonn ble avsatt til andre lands fiske. Av den norske kvoten på 123 950 tonn er 250 tonn avsatt til forsknings- og undervisningsformål, 2 000 tonn til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske og 350 tonn til agnformål. Dette ga en disponibel kvote på 121 350 tonn til fordeling mellom de ulike fartøygruppene, se tabell 4.

Tabell 4: Gruppekvoter i 2016

Fartøygrupper	Gruppekvoter (tonn)
Not	30 337
Konvensjonelle	46 113
Lukket gruppe	34 585
Åpen gruppe	6 456
Havfiskefartøy	5 072
Trål	44 900
Torsketråltilatelse	35 920
Seitråltilatelse	8 480
Pelagiske trålere	500
Totalt	121 350

Tabell 5: Gruppekvoter, fangst og førstehandsverdi i 2016

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1 000 kr)
Trål	44 900	31 204	13 696	69,5 %	319 915
Torsketrålere	35 920	26 638	9 282	74,2 %	268 592
Seitrålere	8 480	4 438	4 042	52,3 %	50 350
Pelagiske trålere	500	128	372	25,6 %	973
Not¹	30 337	28 354	1 983	93,5 %	167 996
Konvensjonelle¹	46 113	42 357	3 756	91,9 %	373 776
Lukket gruppe:	34 585	32 539	2 046	94,1 %	278 470
<i>U 11 m hj.l.</i>	9 788	6 309	3 479	64 %	49 598
<i>11 - 14,99 m hj.l.</i>	8 992	8 148	844	91 %	70 505
<i>15 - 20,99 m hj.l.</i>	8 957	10 256	-1 299	115 %	88 991
<i>21 m og over</i>	6 848	7 826	-978	114 %	69 376
Åpen gruppe	6 456	5 912	544	91,6 %	45 506
Konvensjonelle havfiskefartøy ²	5 072	3 906	1 166	77,0 %	49 800
Forskning og forvaltning	250	5	245	2,0 %	44
Agn	350	170	180	48,6 %	589
Rekreasjon og ungdomsfiske³	2 000	2 000	0	100,0 %	3 539
Annet⁴		69	-69		241
Totalt	123 950	104 159	19 791	84 %	866 100

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 16. oktober 2016

¹ I følge Råfisklaget er det fisket 1 534 tonn sei med konvensjonelle redskap som skal belastes seinotkvoten

² Konvensjonelle havfiskefartøy som har adgang til å delta i fisket etter sei med garn har fisket 3 775 tonn, mens 131 tonn er registrert som bifangst av konvensjonelle havfiskefartøy uten adgang til å delta i det direkte garnfisket

³ Registrert rekreasjon- og ungdomsfiske utgjør 464 tonn, men man antar at hele avsetningen ble tatt

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Ifølge Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister og Konesjons- og deltakerregister er det per 16. oktober fisket vel 104 000 tonn, det vil si at det gjenstår 16 % av totalkvoten.

En nærmere redegjørelse av utviklingen i fisket i de ulike fartøygruppene blir gjort i det følgende.

3.1 NOTFISKET

Deltakelsen i seinotfisket nord for 62°N for kystfartøy med største lengde på 13 meter og over har vært lukket siden 1999. Fartøy med største lengde under 13 meter kan delta i åpen gruppe. Notfisket med fartøy med lasteromsvolum over 500 m³ krever spesiell tillatelse (seinottillatelse, tidligere seinotkonsesjon). Det er tre fartøy som har slik tillatelse per oktober 2016. I tillegg er det 111 fartøy med mindre enn 500 m³ lasteromsvolum som har deltakeradgang i notfisket etter sei nord for 62°N.

Tabell 6: Maksimalkvoter 2016

Hjemmelslengde	Kvote faktor	Garanterte kvoter	Maksimal-kvoter
Under 15m	1,00	74	111
15 – 20,9	1,50	111	167
21 – 22,9	2,03	150	225
23 – 25,9	2,43	180	270
26 meter og over	2,82	209	313
Seinottillatelse	5,64	417	626

Fartøy i lukket gruppe var fra årets begynnelse regulert med differensierte maksimalkvoter som vist i tabell 6. Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe kan fiske og lande tilsvarende kvote som fartøy i lukket gruppe med hjemmelslengde under 15 meter.

Det vises til pressemelding fra Fiskeri- og kystdepartementet 14. juni 2013¹, der det går fram at det ikke lenger refordes fra andre redskapsgrupper til notgruppen.

Fisket på maksimalkvotene ble stoppet med virkning fra 19. oktober. Det sto da igjen i underkant av 2 000 tonn av gruppeknoten. Fartøy som har deltakeradgang i notfisket kan fiske notkvoten med konvensjonelle redskap, og dersom man tar hensyn til dette i kvoteavregningen er notkvoten beregnet oppfisket. Fisket fortsetter innenfor garanterte kvoter.

I åpen gruppe har 36 fartøy med største lengde under 13 meter har deltatt, og disse har til sammen fisket 205 tonn. Fra og med 2016 kan redskapsfleksibiliteten ikke benyttes i åpen gruppe. Tre fartøy med seinottillatelse har deltatt, og har fisket til sammen 1 580 tonn.

Høsten 2012 sendte Fiskeri- og kystdepartementet ut en høring vedrørende minstemål for sei nord og sør for 62°N. Høringen førte til en gjeninnføring av den opprinnelige dispensasjonsregelen i utøvelsesforskriften, slik at dispensasjonen fra 40 cm minstemål i området mellom 66°33'N og 62°N etter vedtak fra Fiskeridirektoratet opphører når de første 3 000 tonn er oppfisket, uavhengig av faktisk størrelsessammensetning i fangstene.

Minstemålet på 35 cm ble opphevet 21. april, og dermed gjelder et minstemål på 40 cm i dette området ut året.

¹ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/fkd/pressesenter/pressemeldinger/2013/nye-tiltak-for-a-spare-den-minste-seien.html?id=730601>

Råfisklaget opplyser at det er registrert nesten 890 tonn sei under 40 cm i deres distrikt per 18. oktober. Hos Vest-Norges Fiskesalgslag er det registrert ca. 1 367 tonn sei under minstemål og i SUROFI 760 tonn på samme tid.

Som det framgår av nevnte pressemelding, ble adgangen til å ha undermåls sei i notfisket redusert fra 30 til 20 %, unntatt i området mellom 62°N og 66°33'N hvor 30 % innblanding videreføres når minstemålet er 40 cm.

Et annet resultat av høringen var at det i juni 2013 ble åpnet for at fartøy over 15 meter største lengde kan fiske sei med not innenfor fjordlinjene i et område innenfor Sørøya til og med 30. november, forutsatt at fartøyet var påmeldt hos Fiskeridirektoratet og oppfylte rapporteringskravene. Området ble utvidet i juli samme år. Bestemmelsen ble opphevet i april 2014, for deretter å bli gjeninnført i juni 2014. Bestemmelsen har dermed blitt videreført i tiden etter dette.

3.2 FISKET MED KONVENSJONELLE REDSKAPER

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper kan fiske 46 113 tonn sei i 2016. Per 16. oktober har denne gruppen samlet sett fisket nesten 42 400 tonn.

Kystfartøy som fisker med konvensjonelle redskap har hatt fritt fiske de foregående årene, men på grunn av mindre romslig kvotesituasjon og god utnyttelse, har det vært nødvendig å innføre maksimalkvoter de to siste årene. I inneværende år ble lukket kystgruppe regulert med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn fra årets begynnelse. Tabell 4 viser at særlig fartøy over 11 meter hjemmelslengde har utnyttet gruppekvote sine. Fra 15. mars ble overreguleringen redusert med 15 – 25 % avhengig av fartøyenes største lengde. Fisketakten forble høy, og fisket på maksimalkvotene ble stoppet 30. april. Fisket fortsetter innenfor garanterte kvoter og bifangstordning. Tabell 7 viser overregulering i de enkelte lengdegruppene i løpet av året. All overregulering ble gitt som maksimalkvotetillegg.

Tabell 7: Overregulering i lukket kystgruppes fiske etter sei nord for 62°N i 2016

Hjemmelslengde	Største lengde	1. jan – 14. mar	15. mar -30. apr	31. apr- dags dato
Under 11 m	Under 11 m	3 000 %	3 000 %	3 000 %
	Over 11 m	1 500 %	1 500 %	1 500 %
11 - 14,9 m	Under 11 m	1 000 %	800 %	-
	Over 11 m	500 %	400 %	-
15 - 20,9 m	Under 11 m	700 %	500 %	-
	Over 11 m	350 %	250 %	-
21 - 27,9 m	Under 11 m	700 %	500 %	-
	Over 11 m	350 %	250 %	-

Kystfartøy i lukket gruppe har per 16. oktober fisket til sammen ca. 32 500 tonn. Det vil si at det gjenstår vel 2 000 tonn (6 %). Som nevnt ovenfor er det fisket et kvantum med

konvensjonelle redskap som skal belastes gruppeknoten til notfartøy. Per 17. oktober utgjør dette 1 534 tonn ifølge statistikk fra Råfisklaget, slik at de reelle restkvotene er høyere.

For fartøy under 21 meter største lengde som fisket etter hyse og sei med line ble det i oktober 2013 åpnet for å fiske innenfor fjordlinjene i området fra og med Vestfjorden i Nordland og sørover frem til og med 31. mars 2014. I desember 2013 ble bestemmelsen endret fra å gjelde fiske etter hyse og sei med line til å gjelde for fiske etter andre fiskeslag enn torsk med andre konvensjonelle redskaper enn snurrevad (med de begrensninger som fulgte av utøvelsesforskriften § 32). Bestemmelsen gjelder fremdeles.

Gruppeknoten i 2016 for konvensjonelle havfiskefartøy ble fastsatt til 5 072 tonn hvorav 500 tonn ble avsatt til dekning av bifangst. Gruppeknoten utgjør 11 % av den samlede gruppeknoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper. Det ble fastsatt en maksimalkvote på 350 tonn per fartøy med kvotefaktor 1,0 for fartøy som fisker etter sei med garn. Denne maksimalkvoten innebar en overregulering på ca. 70 %, når man legger til grunn at det ved årsskiftet var 22,338 kvotefaktorer i fartøygruppen.

Havgående konvensjonelle fartøy har fisket tilsammen vel 3 900 tonn per 16. oktober, hvorav 131 tonn er tatt som bifangst av fartøy som ikke har deltakeradgang i garnfisket etter sei. Det står dermed igjen nesten 1 200 tonn av gruppeknoten, det vil si 23 %.

Når fisket eventuelt stoppes, er det tillatt med inntil 25 % bifangst av sei i de enkelte fangster og av landet fangst.

3.3 TRÅLFISKET ETTER SEI

Den samlede trålknoten nord for 62°N er på 44 900 tonn sei. Denne kvoten ble fordelt med 35 920 tonn til torsketrålerne og 8 480 tonn til seitrålerne. Det ble avsatt et kvantum på 500 tonn til dekning for bifangst av sei i industritrålfisket.

Tabell 8 viser utviklingen for trålfisket etter sei nord for 62°N fordelt på torsketrålere, trålere med seitrålere og trålere med nordsjø-/pelagisk tråltillatelse. Til sammen står det igjen nesten 13 700 tonn av gruppeknoten til trålerne per 16. oktober.

Ved kvoteavregning på gruppenivå føres fangst på hovedtillatelsen til fartøyet. Torsketrål og seitrål kan strukturere på tvers av gruppene. Når torsketrålere fisker på strukturkvote fra seitrålgruppen, skal gruppeknoten til seitrål belastes, og motsatt. Kvoteavregningen i tabell 2 og 5 tar ikke hensyn til dette. Per 19. oktober er det beregnet at torsketrålgruppen har fisket 2 532 tonn sei som skal belastes seitrålerne.

Tabell 8: Fangst fordelt på de ulike trålgruppene

Fartøygruppe	Gruppekvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)
Torsketrålere	35 920	24 106	11 814
Seitrålere	8 480	6 970	1 510
Pelagiske trålere	500	128	372
Totalt	44 900	31 204	13 696

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 16. oktober 2016.

Inkludert overføring av fangst på 2 532 tonn fra torsketrål til seitrålgruppen.

3.3.1 Torsketrålerne

Torsketrålernes gruppekvote på 35 920 tonn ble fordelt med garantert fartøykvote etter følgende kvotefaktorer:

Tabell 9: Torsketrålernes kvotefaktorer og fartøykvoter i 2016

Trålgruppe	Kvotefaktor	Garantert kvote	Maksimalkvote fra 20. oktober
Småtrålere	0,58	212	234
Ferskfisk- /rundfrysetrålere	1,00	366	403
Fabrikktrålere	1,32	483	532

Torsketrålerne har tidligere år vært regulert med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn. På bakgrunn av relativt god kvoteutnyttelse og innføring av kvotefleksibilitet på gruppenivå ble torsketrålerne regulert med fartøykvoter fra årets begynnelse. Fartøykvotene er gitt uten overregulering.

Per 16. oktober har torsketrålerne fisket vel 24 100 tonn og det vil si at det gjenstår nesten 11 800 (33 %) av gruppekvoten. For å legge til rette for at gruppekvoten utnyttes, ble det gitt maksimalkvoter med 10 % overregulering fra 20. oktober.

3.3.2 Seitrålerne

Seitrålernes gruppekvote på 8 480 tonn ble fordelt med garantert fartøykvote etter følgende kvotefaktorer:

Tabell 10: Seitrålernes kvotefaktorer og fartøykvoter i 2016

Kvotefaktor	Fartøykvoter
0,35	249
0,75	533
0,85	604
1,00	711

Seitrålerne har, i likhet med torsketrålerne, tidligere år vært regulert med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn. På bakgrunn av relativt god kvoteutnyttelse og innføring av kvotefleksibilitet på gruppenivå ble torsketrålerne regulert med fartøykvoter fra årets begynnelse. Basert på tidligere års erfaring er det likevel lagt inn en liten overregulering på 5 % fra årets begynnelse.

Seitrålerne har fisket nesten 7 000 tonn per 16. oktober og det står igjen ca. 1 500 tonn (18 %) av gruppeknoten.

På grunn av problemer med innblanding av torsk, ble det i 2012 tillatt en økt bifangstprosent om våren. I årets regulering kan seitrålerne ha 30 % bifangst av torsk og hyse av landet fangst i fra 1. januar til og med 31. mai. Resten av året kan seitrålerne ha 15 % bifangst av torsk og hyse.

3.3.3 Pelagiske trålere

For å dekke bifangst av sei for de pelagiske trålerne, herunder også i fisket etter vassild, nord for 62°N, ble det avsatt et kvantum på 500 tonn. For å unngå overskridelse av avsetningen og begrense seifisket med småmasket trål, er det satt et tak på 100 tonn sei per tråler fra årets begynnelse. En tråler var i ferd med å nå kvotetaket, slik at dette ble økt til 130 tonn fra 17. juni. Det ble en ny økning til 180 tonn bifangst av sei fra 20. oktober.

I det pelagiske fisket nord for 62°N er det hittil i år registrert til sammen ca. 128 tonn sei av avsetningen på 500 tonn.

4 SEIFISKET NORD FOR 62°N I 2017

4.1 BESTANDSSITUASJONEN

Høstingsregelen for nordøstarktisk sei er:

1. Totalkvoten for nordøstarktisk sei skal baseres på gjennomsnittet av de totalkvoter som en fiskedødelighet lik 0,32 med referansealder 4-7 år vil innebære de neste tre år.
2. Totalkvoten skal likevel ikke endres fra år til år med mer enn 15 %.
3. Dersom gytebestanden faller under føre-var-gytebestandnivå (B_{pa}), skal det legges til grunn en fiskedødelighet som endres lineært fra føre-var-dødelighet (F_{pa}) ved B_{pa} til null ved en gytebestand lik null. Ved slike lave gytebestandsnivå setter en ikke noe grense på variasjonen i totalkvote fra et år til et annet.

Gytebestanden av nordøstarktisk sei har fluktuert mye og har vært over føre-var-nivå siden 1996. Fiskedødeligheten har vært under føre-var nivå siden 1997, med unntak av 2010 og 2011. Rekrutteringen har fluktuert, uten noen klare trender.

I henhold til høstingsregelen må fangstene i 2017 ikke overstige 150 000 tonn. Bifangst av kysttorsk og vanlig uer bør holdes så lav som mulig.

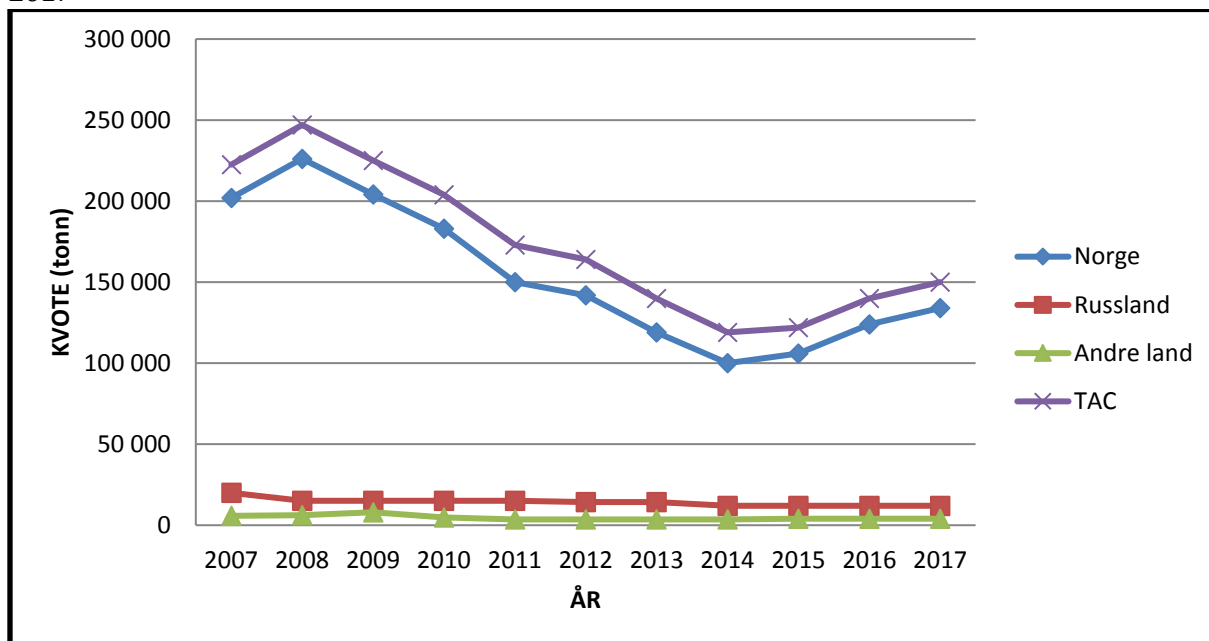
Havforskningsinstituttet støtter rådgivningen fra ICES, men understreker at beregningene er usikre på grunn av usikkerhet i både fangst og toktdata. De siste årene har det vært redusert biologisk prøvetaking av kommersielle fangster, noe som øker usikkerheten i beregningene.

4.2 KVOTESITUASJONEN

Det legges til grunn at TAC fastsettes i tråd med ICES sin tilrådning på 150 000 tonn. Dette innebærer en økning på 7 % fra inneværende år.

Etter en stipulert avsetning på til sammen 18 650 tonn til dekning for kvoter til andre land og avsetning til agn, undervisningsformål, ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske, blir disponibel kvote til norske fiskere 131 350 tonn. Avsetningen til andre land omfatter en kvote til Russland og tradisjonelle avsetninger til EU, Færøyene og Grønland. Hvor mye som faktisk skal avsettes er avhengig av de kommende kvoteforhandlingene med andre land, og kvotestørrelsene kan bli noe endret som følge av dette.

Figur 2: TAC og kvoter til Norge, Russland og andre land av sei nord for 62°N i årene 2007-2017

Figur 2 viser utviklingen i TAC og kvoter av sei nord for 62°N i årene 2007 til 2017. Den norske kvoten var på sitt høyeste i 2008 og utgjorde da 226 150 tonn. I 2016 økte TAC til det samme som i 2013, etter to år med litt lavere TAC. For 2017 er det en økning på 7 % sammenliknet med inneværende år.

4.2.1 Avsetninger til forskningsformål, undervisningsordningen og læringskvoter

For skoleåret 2016/2017 ble det tildelt 55 tonn sei til undervisningsordningen. Til forskningsformål ble det avsatt 195 tonn. Det er ikke avsatt kvantum til ordningen med læringskvoter i 2016, da det ikke er behov for sei til dette formålet.

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2017. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og læringskvoter i 2017 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger til formålene nevnt ovenfor, er det beste estimatet for avsetninger i 2017. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I de fiskerier hvor det er innført kvotefleksibilitet mellom kvoteår, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrekk dersom avsetningene er for lave.

4.2.2 Agn

I 2015 ble det avsatt et kvantum til agnkvoter på henholdsvis 350 tonn sei, 1 300 tonn makrell og 550 tonn norsk vårgytende sild. Kvantumet har vært disponert av S/L Fiskernes Agnforsyning (Agnforsyningen), og har vært trukket fra den norske kvoten før den ble fordelt

mellom de ulike fartøygruppene. Avsetningen til agn i 2017 er ikke fastsatt ennå, og det er derfor i dokumentet tatt høyde for 350 tonn i reguleringsforslaget for 2017.

4.2.3 Avsetning til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske (fritids- og turistfiske)

Havforskningsinstituttet har i en kartlegging av den kommersielle delen av turistfisket estimert et uttak av sei nord for 62°N på over 800 tonn årlig.

I tillegg kommer uregistrert fangst fra fritidsfiske og turistfiske som ikke går gjennom kommersielle turistfiskeanlegg, og her har vi foreløpig ingen gode estimat på ressursuttak. Uttaket antas å være minst like høyt som i den kommersielle delen av turistfisket.

Fiskeridirektøren ønsker å følge prinsippet om at *all* fangst skal avregnes totalkvoten og det er i inneværende år avsatt 2 000 tonn til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske.

Per 16. oktober 2016 er det registrert 464 tonn omsatt i fritidsfisket, men man legger til grunn at hele avsetningen tas.

Fiskeridirektøren foreslår at det for 2017 avsettes 2 000 tonn sei til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske (fritids- og turistfiske).

4.2.4 Rekrutteringskvoter

Fiskeridirektoratet viser til at Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at rekrutteringskvotene skal belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri, og viser til forslaget til hvordan reguleringen skal utformes i sak 7/2016, punkt 3.2.4.

Tabell 11 viser sum kvotefaktorer fordelt på hjemmelslengdegrupper i fisket etter sei nord for 62°N per 24. oktober 2016.

Tabell 11: Kvotefaktorer og garantert kvoter i tilknytning til rekrutteringskvotene fordelt på hjemmelslengdegruppe per 24. oktober 2016

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter	Kvoteenhet	Garanterte kvoter
Under 11 m	80,3000	4,4645	358
11 - 14,9 m	106,1400	4,4645	474
Totalt	186,4400		832

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter, foreslår fiskeridirektøren at det settes av 832 tonn sei før fordeling på fartøygrupper.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 832 tonn i tilknytning til rekrutteringskvotene i 2017.

4.2.5 Kvotefleksibilitet mellom kvoteår

Det vises til behandlingen av sak 5/2015 Innføring av kvotefleksibilitet mellom kvoteår i torskefiskeriene nord for 62°N på reguleringsmøtet 4. juni 2015, da det som kjent ble det innført kvotefleksibilitet på gruppenivå innenfor 10 % av gruppekvote i fisket etter torsk og hyse i 2015.

På reguleringsmøtet 4. juni 2015 foreslo fiskeridirektøren å innføre kvotefleksibilitet i fisket etter sei etter samme modell som i fisket etter torsk og hyse. Næringen var enig i dette, men ønsket å vente til 2016. Kvotefleksibilitet i fisket etter torsk og hyse var varslet høsten 2014, og det ble innført på totalkvotenivå fra starten av 2015. Da reguleringen for seifisket 2015 ble fastsatt, var det ikke tatt hensyn til kvotefleksibilitet mellom kvoteår. Dette vil påvirke overreguleringsgraden i fartøygruppene. På denne bakgrunn ble kvotefleksibilitet for sei over årsskiftet på gruppenivå fra 2016, etter samme modell som for torsk og hyse. Det vises punkt 5.1 i sak 7/2016.

Fiskeridirektøren foreslår at ethvert kvantum fisket ut over vedkommende fartøygruppes gruppekvote, skal gå til fratrekk på fartøygruppens gruppekvote det påfølgende år.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøygruppene kan overføre inntil 10 % av gruppekvote til det påfølgende år. Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, skal den overskytende kvoten reforderes til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år.

I den videre saksframstillingen legges det til grunn prognoser for mye det kan forventes at de enkelte fartøygruppene kan overføre mellom 2016 og 2017, men endelige kvoteenheter fastsettes når fangststatistikken ansees for komplett etter årsskiftet.

4.3 MINSTEMÅL

Det alminnelige minstemålet på sei nord for 62°N er 45 cm. I fisket etter sei med not gjelder i utgangspunktet et minstemål på 42 cm nord for Lofotodden, og 40 cm i området sør for Lofotodden til 62°N. I området mellom 66°33'N (polarsirkelen) og 62°N er det dessuten fastsatt et minstemål på 35 cm, dette minstemålet opphører når de første 3 000 tonn sei er oppfisket uavhengig av faktisk størrelsessammensetning i fangstene.

4.4 FORDELING PÅ REGULERINGSGRUPPER

Med utgangspunkt i en disponibel kvote på 130 518 tonn, vil fiskeridirektøren, - i tråd med landsmøtevedtak 7/01 i Norges Fiskarlag om fordeling av kvoten av sei nord for 62°N på redskapsgrupper og vedtaket om videreføring i landsmøtesak 6/07 foreslå følgende fordeling på de ulike fartøygruppene:

Tabell 12: Gruppekvoter 2017

Redskapsgruppe	Andel (%)	Gruppekvote (tonn)
Konvensjonelle redskaper	38	49 597 ¹
Notgruppen	25	32 629
Trålgruppen	37	48 292
Sum	100	130 518

¹I tillegg kommer 832 tonn i lukket kystgruppe under 15 meter hjemmelslengde

Reguleringene av de enkelte redskapsgrupper vil bli behandlet enkeltvis i det følgende.

4.5 REGULERINGER I NOTFISKET ETTER SEI

Gruppekvoten for seinotfisket i 2017 på 32 629 tonn innebærer en økning på ca. 8 % sammenliknet med inneværende år.

På fartøynivå har notfisket vært regulert med maksimalkvoter med en relativt høy overregulering av gruppekvoten, der fangstutviklingen i stor grad har vært bestemt av tilgjengelighet og mottakskapasitet. Fiskeridirektøren mener det er hensiktsmessig å regulere notfisket med maksimalkvoter og et garantert kvantum i bunn.

Fiskeridirektøren foreslår at alle fartøy i notfisket etter sei reguleres med maksimalkvoter og et garantert kvantum.

Notfisket foregår i hovedsak på kysten av Møre på vårparten og fortsetter på Finnmarkskysten i sommermånedene. Hvor stor maksimalkvote en setter i utgangspunktet og tidspunktet for eventuelle refordelinger, vil kunne ha betydning for den geografiske fordelingen av fisket. En balansert maksimalkvote kan i utgangspunktet sikre en rimelig geografisk fordeling. For stor overregulering kan imidlertid ved gode fangstforhold føre til et uforutsigbart styrtfiske med stopp i fisket og redusert lønnsomhet som konsekvens for både fangstledd og landside.

Gruppekvoten for notfartøy i 2016 er oppfisket. Det vil antakelig fiskes et mindre kvantum med not ut året, men det vil også fiskes en del på notkvoten med konvensjonelle redskap. Det estimeres at det vil fiskes ca. 1 500 tonn på forskudd av gruppekvoten i 2017.

Tabell 13: Forslag til kvoter i notfisket

Hjemmelslengde	Kvotestige	Maksimalkvoter	Garanterte kvoter
under 15 meter	1,00	116	77
15 – 20,9 meter	1,50	174	116
21 – 22,9 meter	2,03	235	156
23 – 25,9 meter	2,43	282	187
26 meter og over	2,82	327	217
Seinottillatelse	5,64	654	434

Det er til sammen 403,0544 kvotefaktorer i den lukkede delen av seinotfisket, dvs. fartøy over 13 meter med deltakeradgang og fartøy med seinottillatelse.

Seinotgruppen har vært regulert med maksimumkvoter med meget høy overregulering. Overreguleringen har blitt redusert hvert år i takt med reduksjon i totalkvoten. Gruppekvoten har blitt overfisket de seks siste årene. Fisket har blitt stoppet på maksimumkvotene relativt tidlig på sommeren, men har fortsatt innenfor garanterte kvoter. De siste årene har det vært særlig god pris etter at fisket er stoppet. I år har det vært dårlige priser for notseien, og fisket har gått uvanlig tregt sammenliknet med foregående år.

Ved innføring av kvotefleksibilitet mellom kvoteår, vil det ha fordelingsmessige konsekvenser å overfiske gruppekvoten. Ved høy overregulering er det en mindre andel fartøy som får utnyttet denne, mens alle i gruppen får redusert kvote til neste år. Fiskeridirektøren ønsker ikke en overregulering som legger opp til et overfiske av gruppekvoten. Selv om kvoten øker, bør overreguleringen ikke økes. I inneværende år har maksimumkvotene blitt gitt med 50 % overregulering, og fisket på maksimumkvotene ble ikke stoppet før 19. oktober.

Fiskeridirektøren mener det vil være hensiktsmessig med en overregulering som i inneværende år på ca. 50 %.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimumkvotene i notfisket fastsettes som vist i tabell 13.

4.6 REGULERINGER AV SEIFISKET MED KONVENSJONELLE REDSKAPER

4.6.1 Konvensjonelle havfiskefartøy

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle havfiskefartøy skal ha en andel på 11 % av den konvensjonelle kvoten. Dette utgjør 5 456 tonn i 2017.

Tidligere år har et kvantum på 750 tonn av gruppekvote til konvensjonelle havfiskefartøy vært avsatt til dekning av bifangst. Når det direkte fisket stoppes eller når det enkelte fartøy har fisket sin maksimalkvote, settes bifangstprosenten til 25 %. Som følge av reduksjon i seikvoten ble avsetningen redusert til 500 tonn de tre siste årene.

Fiskeridirektøren foreslår at avsetningen til bifangst settes til 500 tonn i 2017.

Fisket etter sei med garn er deltakerregulert, og har vært regulert med maksimalkvoter med relativt høy overregulering de siste årene. Gruppen består av 13 fartøy med rett til å delta i garnfisket etter sei som disponerer i alt 22,338 kvotefaktorer. I inneværende år har denne gruppen var regulert med maksimalkvoter på 350 tonn som innebærer en overregulering på ca. 70 % fra årets begynnelse.

Kvoteutnyttelsen på fartøynivå er meget forskjellig. Enkelte tar hele kvoten, mens andre deltar ikke i fisket. Ved innføring av kvotefleksibilitet på gruppenivå må det benyttes en hensiktsmessig overregulering som lar de deltakende fartøyene utnytte kvoten, uten at den overfiskes i særlig grad. Ettersom seigarngruppen har overfisket gruppekvote sin tidligere år, kan en overregulering som i inneværende år være hensiktsmessig.

Fisket etter sei med garn forgår om våren, slik at det forventes svære lite landinger av sei i denne gruppen resten av året. Det legges til grunn at konvensjonelle havfiskefartøy kan overføre 10 % av gruppekvote sin, det vil si 507 tonn sei fra 2016 til 2017.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle havfiskefartøy reguleres med maksimalkvoter på 420 tonn.

4.6.2 Fartøy i lukket kystgruppe

Fiskeridirektøren legger til grunn at lukket kystgruppe får samme kvoteandel som i inneværende år, dvs. 75 %.

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvote for fartøy i lukket kystgruppe settes til 37 198 tonn.

Fiskeridirektøren mener det er mest hensiktsmessig å videreføre Finnmarksmodellen for kystgruppens fiske etter sei siden torsk- og hysereguleringen følger denne inndelingen. Hensikten med Finnmarksmodellen var å opprettholde en fortsatt variert kystflåte og å få til et

mer rettferdig konkurransegrunnlag mellom fartøyene. Hovedprinsippet i Finnmarksmodellen er at kystfartøyenes gruppekvote deles mellom de fire lengdegruppene. Fartøyene konkurrerer da bare om sin andel av gruppekvoten med fartøy innen den samme lengdegruppen. Modellen gir dermed en mer jevnbyrdig konkurranse fartøyene imellom og bidrar til at små fartøy kan konkurrere om ressursene på linje med de største fartøyene i kystfiskeflåten.

Finnmarksmodellen gir også grunnlag for å variere overreguleringen mellom de fire lengdegruppene. Dette gir dermed reguleringssystemer som er bedre tilpasset den enkelte gruppe. Overreguleringen kan på denne måten også justeres underveis for den enkelte lengdegruppe, når en ser utviklingen i fisket over året.

Fiskeridirektøren foreslår å benytte Finnmarksmodellen med gruppeinndeling i fire reguleringsgrupper etter hjemmelslengde som vist i tabell 14. Gruppekvotene fastsettes i henhold til etablerte fordelingsnøkler (Norges Fiskarlags landsmøtevedtak fra 2007, justert for flytting av metergrense i Finnmarksmodellen).

Tabell 14: Gruppeinndeling og gruppekvoter i 2017

Lengdegrupper	Andel (tonn)	Gruppekvote
Under 11 meter hjemmelslengde*	10 527	28,3 %
11 - 14,9 meter hjemmelslengde*	9 672	26,0 %
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	9 634	25,9 %
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	7 365	19,8 %
Totalt	37 198	

*Gruppekvotene påplusses med 358 tonn og 474 tonn før fordeling på fartøynivå, jf. diskusjon i punkt 4.2.3 og rekrutteringskvoter

Gruppekvotene må justeres for eventuelt over- eller underfiske av 2016-kvoten. Fisket på maksimalkvotene er stoppet for fartøy over 11 meter hjemmelslengde, men det landes likevel mindre kvanta sei på garanterte kvoter og som bifangst. For fartøy under 11 meter hjemmelslengde er det rimelig å anta det vil stå igjen mer enn 10 % av gruppekvoten. I tillegg er det som nevnt tidligere fisket et kvantum med konvensjonelle redskap som skal belastes gruppekvoten. Som det framgår av tabellen under, utgjør dette 1 534 tonn per 17. oktober, slik at de reelle restkvotene er høyere.

Tabell 15: Prognose for overføring av kvoter (tonn) fra 2016 til 2017

Lengdegrupper	Kvantum som skal belastes notkvoten ¹	Prognose overføring 2017	Prognose gruppekvoter 2017
Under 11 meter hjemmelslengde ²		979	11 506
11 - 14,9 meter hjemmelslengde ²	28	0	9 700
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	210	-2 000	7 844
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	1 296	-1 500	7 161
Totalt	1 534	-2 521	36 211

¹Kvantum beregnet fisket med konvensjonelle redskap som skal belastes notkvoten i Råfisklagets distrikt per 17. oktober 2016

4.6.3 Fordeling av strukturgevinster og forslag til ny kvotestige

Fiskeridirektoratet viser til saksfremstilling i reguleringsmøtet i juni i år der det ble foreslått å fordele strukturgevinster og foreslått ny kvotestige i lukket kystgruppe. Som følge av at Nærings- og fiskeridepartementet i brev datert 30. mai, besluttet at rekrutteringskvotene skal belastes jevnt over alle fartøygrupper, besluttet Fiskeridirektøren i vårens reguleringsmøte å komme tilbake til saken i neste reguleringsmøte. Det vises til punkt 4.2.4 vedrørende avsatt kvantum til kvotemessig dekning av rekrutteringskvotene. Siden fartøy med rekrutteringskvoter skal reguleres likt med øvrige fartøy i lukket kystgruppe, kan strukturgevinstene fordeles i henhold til forslaget i vårens reguleringsmøte.

Strukturkvoteordningen for kystflåten baserer seg på hjemmelslengde. Når fartøy strukturerer, avkortes kvoten med 20 % som tilfaller hjemmelslengdegruppen som helhet. Fartøy under 11 meter hjemmelslengde har ikke mulighet til å strukturere, noe som medfører 100 % avkortning på alle fartøy som går ut av andre årsaker. Disse avkortningene på henholdsvis 20 % og 100 % omtales i denne sammenhengen som strukturgevinster.

Forutsetningen for strukturkvoteordningen var at strukturgevinster skulle komme de øvrige fartøyene i lengdegruppen til gode. Strukturgevinsten fordeles ved å foreta en justering av kvotefaktorene i stigen tilsvarende strukturgevinsten innenfor hver lengdegruppe.

Det legges til grunn at gruppeandelene i lukket kystgruppes fiske etter sei skal følge etablerte fordelingsnøkler, det vil si fordelingen i Norges Fiskarlag sitt landsmøtevedtak av 2007. Dette innebærer følgende fordeling i lukket kystgruppe:

Tabell 16: Gruppeandeler i lukket kystgruppe i fisket etter sei nord for 62°N

Hjemmelslengde	Andel*
Under 11 m	28,3 %
11 - 14,9 m	26,0 %
15 - 20,9 m	25,9 %
21 - 27,9 m	19,8 %
Totalt	100,0 %

* Følger Norges Fiskarlags Landsmøtevedtak av 2007 (omregnet til 11-metersgrense)

Fordeling av strukturgevinster og inndeckning i forhold til rekrutteringskvoter gjøres slik at summen av kvotefaktorene i de enkelte hjemmelslengdegruppene delt på den totale summen av kvotefaktorene tilsvarer gruppeandelene vedtatt av landsmøte 2007.

Strukturgevinster frem til 15. november 2006 er fordelt tidligere, mens strukturgevinster som det foreløpig ikke er tatt høyde for nå må fordeles. Lukket kystgruppe har hatt en nettoreduksjon på 541 deltakeradganger i perioden 15. november 2006 til 1. april 2016. 509 deltakeradganger er gått ut i henhold til strukturkvoteordningen og 102 fartøy har gått ut av

andre årsaker som for eksempel kondemneringsordningen, mens det har funnet sted 70 nytildelinger (rekrutteringskvoter).

Tabell 17 gir oversikt over antall fartøy som har gått ut som følge av strukturkvoteordningen og andre årsaker fordelt på hjemmelslengdegrupper i perioden 15. november 2006 til 1. april 2016:

Tabell 17: Antall fartøy som har gått ut i strukturkvoteordningen i perioden 15. november 2006 til 1. april 2016 i lukket kystgruppe

Hjemmelslengde	Antall utgåtte strukturkvoter
Under 11 m*	84
11 - 14,9 m	249
15 - 20,9 m	110
21 - 27,9 m	66
Totalt	509

*Gruppeneinndelingen i Finnmarksmodellen ble endret fra og med 2008 fra 10 til 11 meter

I perioden 2010 til 2016 er det tildelt 70 rekrutteringskvoter i lukket kystgruppes fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N. Rekrutteringskvotene utgjør totalt 186,44 kvotefaktorer i fisket etter sei, jf. tabell 18.

Tabell 18: Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter i perioden 2010 til 2016 i lukket kystgruppes fiske etter sei nord for 62°N

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter
Under 11 m	80,3000
11 - 14,9 m	106,1400
Totalt	186,4400

Summen av kvotefaktorene utgjorde 9 153,20 per 15. november 2006 etter fordeling av strukturgevinster. Antall kvotefaktorer øker med 186,44 til 9 339,64 som følge av nytildelinger (rekrutteringskvoter).

Per 1. april 2016 utgjør summen av kvotefaktorene i lukket kystgruppe 8 590,456. Det vil si at det er 749,184 kvotefaktorer til fordeling. For å tilfredsstille fordelingsnøkkelen i landsmøtevedtak av 2007 er det behov for en oppjustering av de individuelle kvotefaktorene (210 kvotefaktorer).

Tabell 19 viser antall kvotefaktorer per 15. november 2006 og 1. april 2016.

Tabell 19: Antall kvotefaktorer 15. november 2006 og 1. april 2016 i lukket kystgruppes fiske etter sei nord for 62°N

Hjemmels- lengde	Sum kvotefaktorer 15.11.2006	Sum kvotefaktorer 01.04.2016	Sum kvotefaktorer 01.04.2016 etter fordeling av strukturevinster
Under 11 m	1 214,9000	2 347,9020	2 700,6556
11 - 14,9 m	3 700,2000	2 285,8780	2 485,9720
15 - 20,9 m	2 345,7000	2 204,7400	2 470,6788
21 - 27,9 m	1 892,4000	1 751,9360	1 892,3336
Totalt	9 153,2000	8 590,4560	9 549,6400

*Kvotefaktorene i 2006 fulgte 10-metersgrensen i Finnmarksmodellen

Tabell 20 viser gjeldende kvotestige, ny kvotestige som foreslås fra 1. januar 2017, samt den prosentvise endringen dette utgjør.

Tabell 20: Gjeldende og ny kvotestige, samt prosentvis økning i lukket kystgruppes fiske etter sei nord for 62°N

Hjemmels- lengde	Gjeldende kvotestige	Ny kvotestige fra 1.1.2017	Økning
under 7 meter	1,12	1,2893	15,11 %
7 - 7,9	1,31	1,5080	
8 - 8,9	1,56	1,7958	
9 - 9,9	1,93	2,2217	
10 - 10,9	2,06	2,3714	
11 - 11,9	2,82	3,0669	8,75 %
12 - 12,9	3,35	3,6433	
13 - 13,9	4,05	4,4046	
14 - 14,9	4,61	5,0136	
15 - 15,9	5,65	6,3316	12,06 %
16 - 16,9	6,30	7,0600	
17 - 17,9	6,95	7,7884	
18 - 18,9	7,67	8,5952	
19 - 19,9	8,31	9,3124	
20 - 20,9	8,89	9,9624	
21 - 21,9	8,54	9,2244	8,01 %
22 - 22,9	8,90	9,6133	
23 - 23,9	9,26	10,0021	
24 - 24,9	9,62	10,391	
25 - 25,9	9,90	10,6934	
26 - 26,9	10,26	11,0823	
27 - 27,9	10,55	11,3955	

Fiskeridirektøren foreslår at strukturegevinstene fordeles ved å foreta en justering av kvotefaktorene slik det fremgår av tabell 20 ovenfor.

Fiskeridirektøren foreslår at den nye kvotestigen har virkning fra 1. januar 2017.

4.6.4 Ny modell for overregulering

Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet om å legge frem en ny reguleringsmodell for fartøy under 11 meter hjemmelslengde i torskefiskeriene der overreguleringen trappes gradvis ned jo større faktisk lengde fartøyene har. Dagens modell differensierer på overreguleringen med hel overregulering for fartøy som har en største lengde under 11 meter og halv overregulering for fartøy som har en største lengde på eller over 11 meter. Det vises til foreslått reguleringsmodell i lukket kystgruppes fiske etter torsk i sak 7, avsnitt 5.4.2.3. Siden kvotesituasjonen for enkelte reguleringsgrupper er romsligere og overreguleringen dermed er høyere, kan foreslått reguleringsmodell i fisket etter torsk bli for drastisk i fisket etter sei. En mulig differensiering av overreguleringen i lukket kystgruppes fiske etter sei kan være som følger:

Tabell 21: Modeller for overregulering i lukket kystgruppes fiske etter sei nord for 62°N

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering i gjeldende modell	Overregulering i ny modell
Under 11 m	Under 11 m	Hel overregulering	Hel overregulering
	11 - 14,9 m	Halv overregulering	Trekvart overregulering
	15 - 20,9 m		Halv overregulering
	Over 21 m		Kvart overregulering
11 - 14,9 m	Under 11 m	Hel overregulering	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering	Halv overregulering
15 - 20,9 m	Under 11 m	Hel overregulering	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering	Halv overregulering
21 - 27,9 m	Under 11 m	Hel overregulering	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering	Halv overregulering

4.6.4.1 Kvoter og overregulering i lukket kystgruppe

Kystfartøy som fisker med konvensjonelle redskap har hatt fritt fiske etter sei de foregående årene, men på grunn av mindre romslig kvotesituasjon og god utnyttelse, har det vært nødvendig å innføre maksimalkvoter de tre siste årene. I inneværende år ble lukket kystgruppe regulert med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn fra årets begynnelse. Tabell 5 viser at særlig fartøy over 11 meter hjemmelslengde har utnyttet gruppekvotene sine. Fisket ble stoppet relativt tidlig, slik at det er lite sei igjen til høstfisket. Næringen har selv uttrykt at dette er uheldig, og at overreguleringen må reduseres fra årets begynnelse for å sikre forutsigbarhet og at seifisket kan pågå hele året. Fiskeridirektøren er enig i at overreguleringen fra inneværende år må settes ned fra årets start.

Det er svært varierende utnyttelsesgrad for fartøy i kystgruppen, og ulik grad av strukturering. Det er derfor utfordrende å finne en overregulering som treffer godt. Tabell 2 og 7 viser overreguleringen i henholdsvis 2015 og 2016.

Fiskeridirektøren ber reguleringsmøtet diskutere valg av reguleringsmodell for overregulering i lukket kystgruppe for fartøy under 11 meter hjemmelslengde.

Nedenfor følger en gjennomgang av maksimalkvotene til fartøyene ved å velge ny modell eller å beholde gjeldende modell for overregulering.

Maksimalkvoter i ny reguleringsmodell

Gruppekvote av sei foreslås utdelt som maksimalkvoter med varierende grad av overregulering fra årets begynnelse, og med garanterte fartøykvoter uten overregulering i bunn. Foreslått overregulering går frem av tabell 22.

Tabell 22: Forslag til overregulering i lukket kystgruppes fiske etter sei nord for 62°N

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering
Under 11 m	Under 11 m	3 000 %
	11 - 14,9 m	2 250 %
	15 - 20,9 m	1 500 %
	Over 21 m	750 %
11 - 14,9 m	Under 11 m	700 %
	Over 11 m	350 %
15 - 20,9 m	Under 11 m	400 %
	Over 11 m	200 %
21 - 27,9 m	Under 11 m	400 %
	Over 11 m	200 %

Gitt ny reguleringsmodell og overregulering foreslått i tabell 22, så vil kvotene i lukket kystgruppe i 2017 fremgå av tabell 23 og 24:

Tabell 23: Maksimalkvoter og garanterte kvoter i 2017 for konvensjonelle kystfartøy i lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde

Hjemmelslengde	Kvotefaktor	Maksimalkvote største lengde under 11 m	Maksimalkvote største lengde 11 - 14,9 m	Maksimalkvote største lengde 15 - 20,9 m	Maksimalkvote største lengde over 21 m	Herav garantert kvote
under 7 meter	1,2893	175,6	133,1	90,6	48,1	5,7
7 - 7,9	1,5080	205,4	155,7	106,0	56,3	6,6
8 - 8,9	1,7958	244,6	185,4	126,2	67,1	7,9
9 - 9,9	2,2217	302,6	229,4	156,2	83,0	9,8
10 - 10,9	2,3714	322,9	244,8	166,7	88,5	10,4

Tabell 24: Maksimalkvoter og garanterte kvoter i 2017 for konvensjonelle kystfartøy i lukket gruppe over 11 meter hjemmelslengde

Hjemmelslengde	Kvotefaktor 2017	Garantert kvote	Maksimalkvote største lengde under 11 meter	Maksimalkvote største lengde over 11 meter
11 - 11,9	3,0669	12,6	100,4	56,5
12 - 12,9	3,6433	14,9	119,3	67,1
13 - 13,9	4,4046	18,0	144,2	81,1
14 - 14,9	5,0136	20,5	164,1	92,3
15 - 15,9	6,3316	20,1	100,5	60,3
16 - 16,9	7,0600	22,4	112,1	67,2
17 - 17,9	7,7884	24,7	123,6	74,2
18 - 18,9	8,5952	27,3	136,4	81,9
19 - 19,9	9,3124	29,6	147,8	88,7
20 - 20,9	9,9624	31,6	158,1	94,9
21 - 21,9	9,2244	34,9	174,5	104,7
22 - 22,9	9,6133	36,4	181,9	109,1
23 - 23,9	10,0021	37,9	189,3	113,6
24 - 24,9	10,3910	39,3	196,6	118,0
25 - 25,9	10,6934	40,5	202,3	121,4
26 - 26,9	11,0823	41,9	209,7	125,8
27 - 27,9	11,3955	43,1	215,6	129,4

Maksimalkvoter i gjeldende reguleringsmodell

Gruppekvote av sei foreslås utdelt som maksimumkvoter med varierende grad av overregulering fra årets begynnelse, og med garanterte fartøykvoter uten overregulering i bunn. Foreslått overregulering går frem av tabell 25.

Tabell 25: Forslag til overregulering i lukket kystgruppes fiske etter sei i 2017 i gjeldende reguleringsmodell

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering
Under 11 m	Under 11 m	3 000 %
	Over 11 m	1 500 %
11 - 14,9 m	Under 11 m	700 %
	Over 11 m	350 %
15 - 20,9 m	Under 11 m	400 %
	Over 11 m	200 %
21 - 27,9 m	Under 11 m	400 %
	Over 11 m	200 %

I gjeldende reguleringsmodell og med overregulering som foreslått i tabell 25, så vil kvotene i lukket kystgruppe i 2017 fremgå av tabell 26:

Tabell 26: Forslag til maksimalkvoterlukket kystgruppe i gjeldende reguleringsmodell i 2017

Hjemmels- lengde	Kvotefaktor 2017	Maksimalkvote største lengde under 11 meter	Maksimalkvote største lengde over 11 meter	Herav garantert kvote
under 7 meter	1,2893	175,6	90,6	5,7
7 - 7,9	1,5080	205,4	106,0	6,6
8 - 8,9	1,7958	244,6	126,2	7,9
9 - 9,9	2,2217	302,6	156,2	9,8
10 - 10,9	2,3714	322,9	166,7	10,4
11 - 11,9	3,0669	100,4	56,5	12,6
12 - 12,9	3,6433	119,3	67,1	14,9
13 - 13,9	4,4046	144,2	81,1	18,0
14 - 14,9	5,0136	164,1	92,3	20,5
15 - 15,9	6,3316	100,5	60,3	20,1
16 - 16,9	7,0600	112,1	67,2	22,4
17 - 17,9	7,7884	123,6	74,2	24,7
18 - 18,9	8,5952	136,4	81,9	27,3
19 - 19,9	9,3124	147,8	88,7	29,6
20 - 20,9	9,9624	158,1	94,9	31,6
21 - 21,9	9,2244	174,5	104,7	34,9
22 - 22,9	9,6133	181,9	109,1	36,4
23 - 23,9	10,0021	189,3	113,6	37,9
24 - 24,9	10,3910	196,6	118,0	39,3
25 - 25,9	10,6934	202,3	121,4	40,5
26 - 26,9	11,0823	209,7	125,8	41,9
27 - 27,9	11,3955	215,6	129,4	43,1

Fiskeridirektøren stiller spørsmål om hvorvidt det er hensiktsmessig å gå over til en ny reguleringsmodell for overregulering i fisket etter sei. Fartøy under 11 meter hjemmelslengde har en romslig kvotesituasjon og klarer ikke ta tildelt gruppekvote. Dette innebærer i realiteten fritt fiske store deler av året. Fiskeridirektøren ser i tillegg behovet for forenkling og mener at ny reguleringsmodell gjør reguleringen mer komplisert.

Fiskeridirektøren tilrår å videreføre gjeldende reguleringsmodell og foreslår maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn i lukket kystgruppe i 2017 som fremgår av tabell 26.

4.6.5 Fartøy i åpen gruppe

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe får samme kvoteandel som i inneværende år på 14 % av den konvensjonelle kvoten i 2017. Dette gir en gruppekvote på 6 943 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe gis et fritt fiske av sei innenfor gruppeknoten.

4.7 REGULERINGER I TRÅLFISKET ETTER SEI

En andel på 37 % av en norsk totalkvote på 130 518 tonn gir en trålkvote på 48 292 tonn i 2017.

4.7.1 Bifangst av sei for pelagiske trålere nord for 62°N

I de foregående årene har det blitt avsatt 1 000 tonn av gruppeknoten til seitrålerne til dekning av bifangst for de pelagiske trålerne i fisket etter vassild, sild og øyepål. I 2012 ble avsetningen redusert til 500 tonn. Per 16. oktober 2016 er det seddelført 128 tonn sei, som det fremgår av tabell 4 foran. I 2015 (2014) utgjorde dette 30 (95) tonn.

Ved fiske med småmasket trål sør for 64° N er det i utgangspunktet tillatt å ha inntil 20 % bifangst av torsk, hyse og sei til sammen i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

Ved fiske etter vassild er det nord for 64°N tillatt å ha inntil 10 % bifangst av torsk, hyse og sei til sammen i vekt av de enkelte fangster og ved landing.

Fartøy med nordsjøtråltillatelse eller pelagisk tråltillatelse kan tråle etter nordsjøsild, øyepål, tobis m.v sør for 64°N og etter torsk, hyse, hvitting, sei mv. sør for 62°N og øst for 4°V. Tillatelsen gjelder også tråling etter kolmule i de områder og til de tider departementet bestemmer.

Bifangstreglene er et kompromiss mellom hensynet til at fartøyene skal kunne utøve et lovlig trålfiske og hensynet til å begrense bifangstgangen så mye som mulig for i størst mulig utstrekning unngå bl.a. torsk, hyse og sei i fangstene.

Basert på erfaringene fra de siste år, kan det synes hensiktsmessig å videreføre avsetningen til bifangst på nivå med inneværende år.

Fiskeridirektøren forslår at det avsettes et kvantum på 500 tonn sei til dekning av bifangst i trålfisket nord for 62°N etter vassild, sild og øyepål, og at denne som tidligere trekkes fra seitrålerne gruppekvote.

Fra og med 2014 ble totalt kvantum sei per tråler redusert fra 150 tonn til 100 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse kan fiske inntil 100 tonn sei som bifangst.

4.7.2 Fordeling mellom trålere med torsketråltillatelse og trålere med seitråltillatelse

Fiskeridirektøren foreslår at kvoten på 48 292 tonn blir fordelt med en andel på 80 % til torsketrålerne og 20 % til trålere med seitråltillatelse.

Når bifangstavsetningen på 500 tonn til industritrålfiske trekkes fra seitrålerne gruppekvote, gir dette seitrålerne en gruppekvote på 9 158 tonn, mens torsketrålerne får en gruppekvote på 38 634 tonn.

4.7.3 Torsketrålerne

Basert på siste års erfaringer mener Fiskeridirektøren det er hensiktsmessig å regulere trålerne med garanterte fartøykvoter uten overregulering. Fisket ble stoppet relativt tidlig i høsten 2015, mens det fremdeles gjenstår en god del av gruppekvoten i inneværende år. Dersom det viser seg at det vil stå igjen kvantum, kan dette enten reforderes eller overføres til neste års gruppekvote.

Fiskeridirektøren vil i samråd med næringen forsøke å legge til rette for at gruppekvotene tas. Det legges til grunn at gruppekvotene blir utnyttet i 2016 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2017.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålerne reguleres med fartøykvoter uten overregulering.

Tabell 27: Torsketrålerne kvotefaktorer og kvoter 2017

Trålggruppe	Faktor	Fartøykvote
Småtrålere	0,58	218
Ferskfisk-/rundfrysetrålere	1,00	375
Fabrikktrålere	1,32	495

Torsketrålerne disponerer per medio oktober 102,9713 kvotefaktorer.

4.7.4 Fartøy med seitråltillatelse

Som nevnt foran foreslås seitrålerne gruppekvote i 2017 satt til 9 158 tonn.

Fiskeridirektøren vil i samråd med næringen forsøke å legge til rette for at gruppekvotene tas. Det legges til grunn at gruppekvotene blir utnyttet i 2016 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2017.

Basert på siste års erfaringer mener Fiskeridirektøren det er hensiktsmessig å regulere trålerne med garanterte fartøykvoter uten overregulering. Dersom det viser seg at det vil stå igjen kvantum, kan dette enten reforderes eller overføres til neste års gruppekvote.

Fiskeridirektøren foreslår at seitrålerne reguleres med fartøykvoter uten overregulering.

Tabell 28: Seitrålernes kvotefaktorer og kvoter 2017

Trålgruppe	Faktor	Fartøykvote
Fartøy med kvotefaktor	0,35	256
Fartøy med kvotefaktor	0,75	548
Fartøy med kvotefaktor	0,85	621
Fartøy med kvotefaktor	1,00	731

Per medio oktober er det i alt 12,5225 kvotefaktorer i seitrålgruppen. Forslaget innebærer kvoter på samme nivå som de garanterte kvotene i innværende år.

Fiskeridirektoratet har mottatt en henvendelse fra Fiskebåt 7. september d.å. angående endring av bifangstordningen på torsk og hyse for seitrålerne, samt konvertering av strukturkvoter til grunnkvoter i seitrålgruppen. Dette er ment som et første steg mot sammenslåing av torskestrål og seitrål til en trålgruppe. Fiskeridirektøren vil håndtere dette i en egen prosess med de berørte parter.

Fiskeridirektoratet
 Postboks 185 Sentrum
 5804 BERGEN

Sámediggi
 Ávjoivárgeaidnu 50
 9730 Kárášjohka

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI /SAKSBEHANDLER
 Inge Arne Eriksen, +47 91 52 02 02
inge.arne.eriksen@samediggi.no

MIN ČUJ./VÁR REF.
 16/497 - 56

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
 28.10.2016

Almmut go válddát oktavuoda/Oppgis ved henvendelse

telefonuodna: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Ápningstider:
 Mandag - Fredag
 08.00-15.30

Reguleringsmøtet sak 9/ 2016 - Sametingets innspill til regulering av fisket etter sei nord for 62 grader N i 2017

Avsetning av 3000 tonn sei til låssetting og/eller direktelevering av bløgget sei til industrien i STN-området.

Fiske og omsetning av sei - fanget med not - har lange tradisjoner i Nord Norge og i sjøsamiske områder.

Som et ledd i bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, ønsker Sametinget å styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og landindustrien i STN-området.

For å sikre råstoff til industrien, arbeidsplasser på sjø og land i sommer og høstmånedene, foreslår Sametinget:

- *Det gjøres en avsetning på 3 000 tonn sei som settes i lås eller leveres bløgget direkte til industrien i STN-området.*
- *Avsetningen gjøres fra not-gruppen*
- *Deler av avsetningen kan også benyttes som kvotebonus ved låssetting av sei i STN-området*

Dearvvuodáiguin/Med hilsen

John Osvald Grønmo
 fágajodiheddji/fagleder

Inge Arne Eriksen
 seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

Sak 10/2016

Regulering av fisket etter blåkveite nord
for 62° N i 2017

SAK 10/2016

REGULERING AV FISKET ETTER BLÅKVEITE NORD FOR 62° N I 2017

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter blåkveite i 2017 for Sametinget, som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter.

1 SAMMENDRAG

Reguleringsopplegget for fisket av blåkveite foreslås i hovedsak videreført i 2017. Når det gjelder fangstperiode for kystflåten direktefiske, foreslår Fiskeridirektøren at fisket tillates i to perioder og at kystflåten under 28 meter får en kvote på 7 100 tonn og en økning av inneværende års maksimalkvoter. Trålere og konvensjonelle havfiskefartøy gis fartøyskvoter på 71 tonn.

2 FISKET I 2015

Den norske kvoten av blåkveite var i 2015 på 9 675 tonn, hvorav 123 tonn var avsatt til forskning. Tabell 1 viser fangst av blåkveite fordelt på fartøygrupper i 2015.

Tabell 1: Fangst og førstehandsverdi i 2015

Fartøygruppe	Fangst (tonn)	Verdi (1 000 kr)	Antall fartøy
Trålere	2 348	87 084	41
Konvensjonelle havfiskefartøy	1 340	58 624	21
Fartøy under 28 meter største lengde	6 093	149 071	416
Andre	193	6 081	
Forskningsfangst	15	410	
Totalt	9 989	301 270	

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister og Konsesjons- og deltakerregister per 23. oktober 2016

I 2015 utgjorde det norske fisket av blåkveite nesten 10 000 tonn. Dette inkluderer også norske skolekvoter og forskningsfangst. Førstehandsverdien var ca. 301 millioner kroner.

Reguleringen av kystflåten direktefiske i 2015 besto av følgende elementer:

- bare fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap kunne delta i det direkte kystfisket etter blåkveite.
- tillatt med et direkte fiske i to perioder fra mandag 25. mai til periodekvoten var beregnet oppfisket (fisket ble ikke stoppet) og fra mandag 27. juli til periodekvoten var beregnet oppfisket (16. august).
- to periodekvoter på henholdsvis 4 000 i første periode og 1 700 tonn i andre periode.
- differensierte maksimumkvoter etter fartøylengde.

På bakgrunn av funn av for høye verdier av fremmedstoffer i blåkveite var to områder i Nordland stengt for fiske etter blåkveite i 2015.

3 REGULERINGEN I 2016

På møte i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i 2009 ble partene enige om en fordelingsnøkkel for blåkveite. Denne innebærer at Norge får en andel på 51 %, Russland får 45 %, og 4 % avsettes til tredjeland.

Videre ble partene i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i 2015 enige om en totalkvote på 22 000 tonn for 2016, hvilket innebærer en kvote til Norge på 11 205 tonn, hvorav inntil 750 tonn kunne avsettes til forskningsformål.

Det ble avsatt 80 tonn til forskningsformål.

Reguleringen av fisket i 2016 besto av følgende elementer:

- bare fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap, kunne delta i det direkte fisket etter blåkveite.
- to periodekvoter på henholdsvis 4 600 i første periode og 2 000 tonn i andre periode.
- tillatt med et direkte fiske i to perioder fra mandag 23. mai til periodekvoten var beregnet oppfisket (13. juni) og fra mandag 25. juli til periodekvoten var beregnet oppfisket (8. august).
- differensierte maksimumkvoter etter fartøylengde. Disse var ved periodeoppstart som følger:

Tabell 2: Maksimumkvoter 2016

Største lengde	Maksimumkvote
0 – 13,9 meter	18 tonn
14 – 19,9 meter	21 tonn
20 – 27,9 meter	24 tonn

- fartøy som ikke har adgang til å delta i det direkte fisket eller når dette fisket ikke er tillatt, kan ha inntil 7 % bifangst av blåkveite. Bifangsten for konvensjonelle kystfartøy over 28 meter største lengde er i tillegg begrenset til 20 tonn.

- trålere og konvensjonelle havfiskefartøy er regulert med en fartøykvote på 66 tonn. Denne kvoten skal også dekke bifangst av blåkkeite i andre fiskerier.

De to områdene i Nordland som har vært stengt for fiske i flere år på bakgrunn av funn av for høye verdier av fremmedstoffer i blåkkeite, ble i år åpnet for fiske i forkant av første periode.

4 UTVIKLINGEN I FISKET I 2016

Tabell 3 gir en oversikt over fangst av blåkkeite fordelt på fartøygrupper per 23. oktober i år. Av Norges kvote på 11 205 tonn, står det nesten 1 200 tonn igjen. Det er registrert 19 tonn forskningsfangst hittil i år. Når det gjelder havfiskeflåten, har 21 konvensjonelle havfiskefartøy og 36 trålere landet fangst av blåkkeite så langt i 2016.

Tabell 3: Fangst og førstehandsverdi i 2016

Fartøygruppe	Fangst (tonn)	Verdi (1 000 kr)	Antall fartøy
Trålere	1 464	44 454	36
Konvensjonelle havfiskefartøy	1 187	54 299	21
Fartøy under 28 meter største lengde	7 031	206 174	508
Andre	312	10 758	
Forskningsfangst	19	589	
Totalt	10 013	316 274	

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister og Konsesjons- og deltakerregister per 23. oktober 2016

Tabell 4 viser status over fangst, førstehandsverdi og deltakelse av fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap. Før oppstart hadde 86 fartøy fisket til sammen 14 tonn blåkkeite som bifangst. Totalt er kvoten på 6 600 tonn i det direkte kystfisket etter blåkkeite overfisket med vel 400 tonn.

Tabell 4: Fangst, førstehandsverdi og deltakelse av konvensjonelle fartøy under 28 meter største lengde i 2016

	Fangst (tonn)	Verdi (1 000 kr)	Antall fartøy
Bifangst før direktefiske	41	853	
Direktefiske 1. periode	4 635	136 619	391
Bifangst mellomperiode	93	2 318	7
Direktefiske 2. periode	2 233	64 569	101
Bifangst etter direktefiske	29	1 815	9
Totalt	7 031	206 174	508

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 23. oktober 2016

Deltakelsen og fisketakten i første periode var god, og fisket ble stoppet 13. juni. Også i andre periode var fisketakten relativt høy, slik at fisket ble stoppet 8. august. Ettersom totalkvoten økte med nesten 16 % sammenliknet med 2014, ble det gitt høyere maksimalkvoter fra årets begynnelse. Det var ikke nødvendig med refordelinger i kystflåten direktefiske i innværende år.

Som tabell 4 viser, har 508 kystfartøy landet blåkveite så langt i år, mot 416 (403) fartøy i 2015 (2014). Den reelle deltakelsen i direktefisket har vært noe lavere, siden en del fartøy kun har landet blåkveite som bifangst.

Tabell 5 viser at 228 fartøy har utnyttet sine maksimalkvoter, mens 280 fartøy ikke har utnyttet maksimalkvotene sine fullt.

Tabell 5: Restkvoter i direktefisket etter blåkveite i 2016 fordelt på antall fartøy og lengdegrupper

Lengdegruppe (største lengde)	Antall fartøy overfisket kvote	Antall fartøy ferdig med kvote	Antall fartøy med restkvote på under 50 %	Antall fartøy med restkvote på over 50 %	Totalt antall
0 – 13,99 meter	19	79	74	126	298
14 – 19,99 meter	35	54	41	18	148
20 – 27,99 meter	18	23	12	9	62
Totalt	72	156	127	153	508

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 23. oktober 2016

5 BESTANDSSITUASJONEN

5.1 STATUS

Blåkveitebestanden vurderes i henhold til føre-var prinsippet, basert på en nyutviklet analytisk bestandsmodell. Fangstrate på 0,027 i senere tid (gjennomsnitt for 5 og 10 år) har vært konsistent med oppgang i fangstbar biomasse (lengde ≥ 45 cm) i samme periode.

Fremskrivninger basert på kjent rekruttering til og med 2010 viser at selv om biomassen vil reduseres, vil ikke dagens fangsttrykk føre bestanden raskt under føre-var biomassen (Bpa). Det konkluderes derfor med at dette fangsttrykket er egnet, gitt at fangstbar biomasse fortsatt er over føre-var nivå. Blåkveite er lengelevende art som fordrer lavt fangsttrykk og bestanden er nå i en relativt stabil tilstand. Det er derfor ikke behov for årlig oppdatering av rådgivningen, og ICES gir råd for to år.

5.2 FORVALTNINGSRÅD

ICES anbefaler i henhold til føre-var tilnærming at fangstene ikke skal overskride 19 800 tonn i hvert av årene 2016 og 2017. Dette tilsvarer fangstrate på omtrent 0,027.

6 RAMMEVILKÅR I KVOTEAVTALEN MED RUSSLAND FOR 2017

På møte i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i 2009 ble partene som nevnt enige om en fordelingsnøkkel for blåkveite som gir Norge en andel på 51 %, Russland 45 %, og 4 % avsettes til tredjeland.

Partene i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble i høst enige om en totalkvote på 24 000 tonn for 2017, hvilket innebærer en kvote til Norge på 12 225 tonn, hvorav inntil 750 tonn kan avsettes til forskningsformål.

7 REGULERING AV FISKET I 2017

7.1 AVSETNING TIL FORSKNINGSFORMÅL

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2017.

Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingskvoter i 2017 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet.

Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger til formålene nevnt ovenfor, er det beste estimatet for avsetninger i 2017. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I de fiskerier hvor det er innført kvotefleksibilitet mellom kvoteår, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrekk dersom avsetningene er for lave.

7.2 FORDELING AV NORSK KVOTE

Da totalkvoter ble innført i 2009, besluttet Fiskeri- og Kystdepartementet at siste års blåveitefiske skulle videreføres i størst mulig grad. Et direktefiske skulle primært fortsatt beholdes kystflåten, og det ble derfor ikke fastsatt noen fordelingsnøkkel. Basert på siste års fiske ble det imidlertid lagt opp til en regulering som innebærer en fordeling på 60 % til kystflåten og 40 % til havgående fiskefartøy. Tidligere hadde havgående fiskefartøy adgang til å ha inntil 40 tonn blåveite som bifangst, men fra 2010 fikk gruppen fartøyskvoter som skal inkludere bifangst.

For å unngå at totalkvoten overfiskes, er det nødvendig å holde tilbake et begrenset kvantum til uunngåelig bifangst for kystfartøy over 28 meter største lengde.

Fiskeridirektøren legger til grunn en tilsvarende fordeling mellom kystflåten og kystfartøy over 28 meter største lengde, konvensjonelle havfiskefartøy og trålere som tidligere år.

Fiskeridirektøren foreslår en kvote på 7 100 tonn for kystflåtens direktefiske etter blåveite i 2017.

7.3 REGULERING AV DET DIREKTE KYSTFISKET

7.3.1 Fangstperiode

Den gjeldende reguleringsordningen i kystfisket har funnet sin form over tid. Det forhold at Norge og Russland med virkning fra 2010 fastsatte en totalkvote har ikke endret rammene vesentlig for reguleringen av fisket nasjonalt. Fiskeridirektøren finner det derfor hensiktsmessig å videreføre ordningen med å regulere fisket etter blåkveite innenfor avgrensede perioder.

Det direkte fisket var åpent i to perioder på til sammen sju uker i 2005, seks uker i 2006 og sju uker i 2007. Det enkelte fartøy kunne bare delta i en av periodene. I 2008 var fisket i utgangspunktet regulert med en periode på fem uker som senere ble forlenget til seks uker. I 2009, 2011 og 2013 var fisket åpent i to perioder på til sammen åtte uker, og i 2010 (2012) var fisket åpent i to perioder på til sammen ca. tre (fire) uker. Fartøyene kunne delta i begge periodene. I 2014 og 2015 ble fisket ikke stoppet i første periode, slik at fisket var åpent sammenhengende i henholdsvis nesten 14 uker og 12 uker sammenhengende. I 2016 var direktefisket åpent i til sammen 5 uker.

Tilsvarende som inneværende år vil Fiskeridirektøren foreslå at fisket i 2017 reguleres i to perioder der fisket stoppes når periodekvotene er beregnet oppfisket. For å ta høyde for perioder med vanskelige vær- og fangstforhold gis fartøyene anledning til å delta i begge periodene.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap gis adgang til et direkte fiske etter blåkveite i to perioder som stoppes når periodekvotene er beregnet oppfisket. I utgangspunktet foreslår Fiskeridirektøren at fisket avvikles fra og med 22. mai og fra og med 24. juli.

Fiskeridirektøren foreslår videre at 70 % av kystflåtens kvote kan fiskes i første periode, og 30 % i andre periode.

7.3.2 Maksimalkvoter

I årene 2012-2016 har det vært fastsatt følgende maksimalkvoter:

Tabell 6: Maksimalkvoter 2012-2016

Største lengde	Maksimalkvote 2012-2014	Maksimalkvote 2015	Maksimalkvote 2016
0 - 13,9 meter	12,5 tonn	15 tonn	18 tonn
14 – 19,9 meter	15 tonn	17,5 tonn	21 tonn
20 – 27,9 meter	17,5 tonn	20 tonn	24 tonn

Ettersom det ikke er innført deltakerbegrensning i fisket etter blåkveite er det potensielt mange fartøy som vil kunne fiske på en forholdsvis liten kvote.

Interessen syntes å være høyere når kvotene øker. Videre er fisketakten avhengig av vær- og fangstforhold. Disse har vært gode de siste årene. Ved gode fangstforhold og høy deltakelse vil fisket kunne avvikles på svært kort tid. Direktefisket har blitt betegnet som et kappfiske, som er lite forutsigbart. Kappfisket bidrar til en uheldig markedssituasjon, og landindustrien ser helst at fisket strekkes ut over tid. Men også refordelinger bidrar til et uforutsigbart fiske. I 2014 og 2015 ble som nevnt fisket ikke stoppet i første periode, og det har deltatt færre fartøy enn tidligere. Imidlertid økte både deltakelsen og fisketakten i 2016, og fisket ble avviklet på til sammen 5 uker. Ettersom kvoten har økt med ca. 9 % sammenliknet med 2016, kan det likevel være hensiktsmessig å øke kvotene tilsvarende fra inneværende år.

Tabell 7: Forslag til maksimalkvoter i 2017

Største lengde	Maksimalkvote
0 - 13,9 meter	20 tonn
14 – 19,9 meter	23,5 tonn
20 – 27,9 meter	25 tonn

Fiskeridirektøren vil foreslå maksimalkvoter som gitt i tabell 7.

7.3.3 Bifangst

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre ordningen med at fartøy som ikke har adgang til å delta i det direkte fisket eller når dette fisket ikke lenger er tillatt, kan ha inntil 7 % blåkveite om bord til enhver tid, ved avslutning av fisket og av landet fangst.

Fiskeridirektøren foreslår at ordningen med ukeavregning for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap og som leverer flere ganger pr. uke videreføres.

Fiskeridirektøren foreslår at blåkveite tatt som bifangst når det ikke er adgang til direktefiske, går til fradrag i det enkelte fartøys maksimalkvote i det direkte fisket.

Når det gjelder konvensjonelle kystfartøy over 28 meter største lengde utgjør denne gruppen 51 fartøy. Dersom disse skal tildeles en kvote som skal kunne tas i et direktefiske, vil det innebære et betydelig kvantum på bekostning av de øvrige gruppene. Etter Fiskeridirektørens oppfatning er det ikke hensiktsmessig med en liberalisering av reguleringen for denne gruppen. Det legges da også til grunn at rederne ved utskiftning til større fartøy gjorde et valg som innebar at de ikke kunne delta i et direktefiske etter blåkveite.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle kystfartøy over 28 meter største lengde ikke kan ha mer enn 20 tonn blåkveite som bifangst i løpet av året.

7.4 REGULERING AV FISKET FOR TRÅLERE OG KONVENSJONELLE HAVFISKEFARTØY

Inneværende år har trålere og konvensjonelle havfiskefartøy kunnet fiske og lande en kvote på 66 tonn blåkveite. Denne kvoten dekker også eventuell bifangst av blåkveite i andre fiskerier.

Når man ser på deltakelsen til trålere og konvensjonelle havfiskefartøy i foregående år, er denne forutsigbar og ganske stabil. De fleste utnytter kvoten godt. I 2014 (2013) deltok 41 (43) trålere og 22 (32) konvensjonelle havfiskefartøy, og i 2015 har 41 trålere og 22 konvensjonelle havfiskefartøy deltatt. Så langt i 2016 har 21 konvensjonelle havfiskefartøy og 36 trålere landet fangst av blåkveite.

Tatt i betraktning en økning i totalkvote sammenliknet med inneværende år, synes det å være rom for å øke neste års kvoter.

For 2017 foreslår Fiskeridirektøren at trålerne og konvensjonelle havfiskefartøy tildeles en fartøyskvote på 71 tonn blåkveite. Denne kvoten kan fiskes i et direktefiske, men må også dekke bifangst i andre fiskerier.

7.5 FREMMEDSTOFFER I BLÅKVEITE

Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES) har foretatt en basisundersøkelse for blåkveite som ble gjennomført med prøvetaking i perioden 2006-2008. Det har blitt foretatt oppfølgingsundersøkelser i perioden 2011-2015.

På bakgrunn av resultatene fra basisundersøkelsen og oppfølgingsundersøkelsene ble det bestemt å stenge for fiske etter blåkveite, først et område ved Trænadjupet i 2011, og deretter et område lands Eggakanten utenfor Lofoten i 2012. Disse stengningene har blitt videreført fram til og med 2015.

Resultatene fra basisundersøkelsen og oppfølgingsundersøkelsene for blåkveite har vist at det er betydelig variasjon i nivåene av dioksiner og dioksinlignende PCB i blåkveite fra år til år i alle områder som er undersøkt. Generelt er det vist at nivåene har vært høyest for prøver av fisk fanget i perioden 2006-2008 og i 2012, mens blåkveite fanget i 2011, 2013 og 2014 har hatt lavere verdier. Analysene fra 2015 viser et stabilt lavere nivå, og Mattilsynet anbefalte derfor at de to områdene kunne åpnes for fiske i 2016. På denne bakgrunn åpnet Fiskeridirektoratet de stengte feltene i forkant av kystflåten direktefiske.

Det vil fremdeles være behov for tett overvåkning av nivåene av fremmedstoffer, og da særlig dioksiner og dioksinlignende PCB, i denne arten. Det har ikke vært gjennomført prøvetaking i 2016, men det planlegges prøvetaking i 2017. Det foreligger ikke noen ny informasjon på det nåværende tidspunkt, slik at det ikke er grunnlag for å foreslå å stenge områder for fiske etter blåkveite i 2017.

7.6 RØKTINGSFREKVENNS

Fiskeridirektoratet er kjent med at røktingsfrekvens av garn i blåkveitefiske varierer med område, tilgjengelighet, værforhold og andre faktorer. I mange tilfeller bidrar dette til betydelig kortere røktingsfrekvens tidlig i fisket enn hva som er maksimalt tillatt. Dette er gunstig av hensyn til både kvalitet og mer optimal høsting. Fiskeridirektoratet finner det allikevel riktig å minne om at blåkveitegarn skal røktes minst annen hver dag. Forsøk har vist at bunndyr, fortrinnsvis lus, kan angripe fisken allerede i en tidlig fase, noe som igjen kan føre til et uakseptabelt utkast.

7.7 TAP AV GARN

Årlige opprenskingstokt etter tapte fiskeredskaper på havbunnen viser at tapte blåkveitegarn er den redskapstypen som representerer den største faren for skjult beskatning (ghost fishing) over tid. Denne redskapstypen har derfor høyest prioritet under opprenskingen. Dessverre finner vi fremdeles slike garnlenker som ikke er meldt tapt. Dette er uheldig og burde være helt unødvendig med en opprenskingsordning.

Vi registrerer at flere som mister garn i første periode venter med å melde tapet til fisket er endelig stengt for å selv kunne «gjenfiske» garna under eventuell refordeling. Dette fører til at flere glemmer å melde tapet. Dersom ikke sokneforsøk gjennomføres i rimelig tid etter tapet, skal dette meldes til Kystvaktsentralen. Dette er også av hensyn til nye fartøy som kommer til feltet og kan da unngå å bli hengende fast med fare for ytterligere tap.

Fiskeridirektoratet opplever generelt en positiv dialog med fiskerinæringen om melding av redskapstap, men vi understreker viktigheten av at spesielt tap av blåkveitegarn blir meldt.

Sak 11/2016

Regulering av fisket etter

- a) uer nasjonalt i 2017
- b) uer i Irmingerhavet i 2017

SAK 11/2016

REGULERING AV FISKET ETTER UER I 2017

A) NASJONALT

1 SAMMENDRAG

1.1 FISKET MED STORMASKET TRÅL

Fiskeridirektøren foreslår i det vesentlige å videreføre årets regulering.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre at det av den norske kvoten på snabeluer avsettes et kvantum på 100 tonn til bifangst av snabeluer for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre fredningstiden som gjelder fra og med 1. mars, men vil fastsette oppstartsdato i tråd med tilrådning fra Havforskningsinstituttet og i samarbeid med næringen.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre at et avgrenset område sør for Bjørnøya holdes stengt i januar og februar og at dette gjenåpnes etter fredningstiden.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre at ved fiske med stormasket trål utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene er det tillatt å ha inntil 20% bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing. Ved fiske med stormasket trål innenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene er det tillatt å ha inntil 10 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

1.2 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER NORD FOR 62°N

Fiskeridirektøren viser til at det i 2015 ble framlagt en rapport fra arbeidsgruppen som har gjennomgått reguleringen av kystfisket etter uer nord for 62°N og foreslår å videreføre endringene som ble gjort på bakgrunn av denne:

Den generelle bifangstadgangen for konvensjonelle fartøy, beregnet på ukesbasis, på 10 % hele året, videreføres.

Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember skal likevel ha en bifangstprosent i denne perioden, beregnet på ukesbasis, på 30 %.

Det åpne fisket for fartøy som fisker med juksa begrenses til månedene juni, juli og august. En slik adgang gis kun til fartøy med største lengde under 15 meter. I de andre delene av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.

2. REGULERING AV TRÅLFISKET ETTER UER NORD FOR 62° N

2.1 DIREKTEFISKE ETTER SNABELUER MED STORMASKET TRÅL

2.1.1 Bakgrunn

En arbeidsgruppe nedsatt av NEAFC gjennomførte i 2009 en sonetilhørighetsundersøkelse av snabeluer i ICES-områdene I og II. Dette resulterte i en rapport som ble utgitt samme år. I 2012 kom Havforskningsinstituttet med et tillegg til denne rapporten hvor det ble tatt hensyn til den nye delelinjen mellom Norge og Russland. Ifølge beregningene i tillegg til rapporten står 73,3 % av snabelueren i norske farvann (norsk økonomisk sone og fiskerisonen ved Jan Mayen).

Basert på ICES' forvaltningsråd for 2014, samt rapporten om sonetilhørighet, åpnet Nærings- og fiskeridepartementet for at det i 2014 skulle åpnes for et direktefiske etter snabeluer for norske fartøy i Norges økonomiske sone og i fiskerisonen ved Jan Mayen. Trålnes direktefiske etter snabeluer ble begrenset til et område fastsatt med bakgrunn i følgende kriterier:

1. Gi vanlig uer beskyttelse
2. Minst mulig beskatning av småfisk av torsk, hyse, sei og blåkkeite
3. Beskytte snabeluer mot beskatning i gytetid og under oppvekst.

I tillegg ble det bestemt at direktefisket etter snabeluer skulle stanses i den tiden ynglingen foregår, dvs. i mars og april. Kvotene ble fordelt likt på de fartøyene som har adgang til å delta i dette fisket.

2.1.2 Kvotesituasjonen og trålfisket etter snabeluer i 2015

Totalkvoten for 2015 ble fastsatt til 30 000 tonn. Dette var i tråd med ICES' anbefaling. Etter bytter med Russland kunne norske fartøy fiske 19 600 tonn. Av dette ble 500 tonn avsatt til bifangst og 13 tonn til forskningsformål. Den disponible kvoten til trålnes direktefiske ble derfor på 19 087 tonn. I løpet av 2015 tildelte også Norge en kvote på 1 500 tonn uer til EU.

I et saksnotat til reguleringsmøtet høsten 2014 ble det fra Havforskningsinstituttet vist til at snabeluerens medianlengde i området Sørbakken sør om Bjørnøya var på 30 cm, noe som tilsvarer minstemålet. Med bakgrunn i dette foreslo Fiskeridirektoratet i reguleringsmøtet høsten 2014 at Sørbakken sør om Bjørnøya skulle stenges for et direktefiske etter snabeluer. Fiskebåt viste i reguleringsmøtet til at dette ikke samsvarte med fiskernes egne observasjoner. I reguleringsmøtet ble det besluttet at det skulle avholdes et evalueringsmøte med representanter fra Fiskeridirektoratet, Norges Fiskarlag og Havforskningsinstituttet i begynnelsen av 2015 for å vurdere fisket i 2014. Inntil et slikt møte var avholdt ble det anbefalt å holde området sør for Bjørnøya stengt for et direktefiske etter snabeluer. I

reguleringsforskriften for 2015 ble dette området, med bakgrunn i det ovennevnte, stengt fra årets start.

Havforskningsinstituttet nyanserte senere lengdemålingene for perioden 2005-2013 og det ble da beregnet at gjennomsnittslengden er 29 cm i første kvartal, 35 cm i andre kvartal, 31 cm i tredje kvartal og 36 cm i fjerde kvartal. Med bakgrunn i dette, samt de erfaringene som ble utvekslet i evalueringsmøtet i januar i 2015, har et område sør for Bjørnøya vært stengt i første kvartal. Det har vært åpnet opp etter fredningsperioden, det vil si fra og med 10. mai.

For å unngå å starte fisket for tidlig med hensyn til en balansert høsting av hann- og hunnfisk ble åpningsdatoen, etter tilrådning fra Havforskningsinstituttet, i 2015 satt til 10. mai.

Ved årets start ble trålerne regulert med like maksimalkvoter på 480 tonn.

Den 3. august ble det funnet grunnlag for å øke maksimalkvotene med 100 tonn. Den 18. august ble maksimalkvotene økt med ytterligere 100 tonn. Den 6. oktober ble det beregnet at trålerne kvote av snabeluer var oppfisket, og fisket ble stoppet med virkning fra 7. oktober.

I løpet av 2015 har det blitt fisket 18 995 tonn uer av fartøy med torsketrål- og seitråltillatelse. 38 fartøy har deltatt i fisket, med svært varierende grad av kvoteutnyttelse. Av disse har 3 fartøy landet mindre enn 100 tonn uer. Det har kun blitt fisket med bunntrål.

2.1.3 Kvotesituasjonen og trålfisket etter snabeluer i 2016

Også i 2016 ble totalkvoten fastsatt til 30 000 tonn i tråd med ICES' anbefaling. Etter kvotebytter med Russland og EU kunne norske fartøy fiske 17 600 tonn. Av dette ble 100 tonn avsatt til bifangst og 13 tonn til forskningsformål. Den disponible kvoten til trålerne direktefiske ble derfor på 17 487 tonn.

Fredningstiden for fisket med bunntrål i 2016 ble satt til perioden 1. mars til og med 9. mai for å legge til rette for en balansert høsting av hann- og hunnfisk. Det ble imidlertid gitt dispensasjon til et fartøy i referanseflåten, samt et fartøy som var på oppdrag for OVT, til å starte fisket før fredningsperiodens utløp. Bakgrunnen for dette var et ønske om å få data om kjønnsfordelingen i perioden før 10. mai. Informasjonen som ble sammenstilt av Havforskningsinstituttet indikerer at det i 2016 var en skjev balanse av hann- og hunnfisk før 10. mai.

Ved årets start ble trålerne regulert med like fartøykvoter på 460 tonn.

Den 24. juni ble det funnet grunnlag for å gi et maksimalkvotetillegg på 100 tonn.

Hittil i år har det blitt fisket 16 619 tonn uer av fartøy med torsketrål- og seitråltillatelse. 35 fartøy har deltatt i fisket, med svært varierende grad av kvoteutnyttelse. Av disse har 5 fartøy landet mindre enn 100 tonn uer. Det har kun blitt fisket med bunntrål.

2.2 REGULERINGEN AV FISKET ETTER SNABELUER I 2017

2.2.1 Biologisk tilrådning

Basert på en analytisk bestandsberegningsmodell klassifiserer ICES totalbestanden til å ha vært relativt stabil de siste ti årene med en høyere andel av gytemoden fisk enn på 1990-tallet. Gytebestanden økte jevnt fra 1992 til 2007, men har avtatt etter 2009 som følge av de svake årsklassene 1996–2003. Etter denne rekrutteringssvikten registreres det igjen høye nivåer av rekruttering.

ICES har konkludert med at følgende elementer bør innarbeides i en fremtidig forvaltningsplan:

- Ved gytebestandsstørrelse på 600 000 tonn skal beskatningsgraden reduseres.
- Det er liten langsiktig gevinst i utbytte hvis F_{target} økes over 0.039.
- Bestanden og rekruttering kan ha nytte av en forsinket eller gradvis innføring av en forvaltningsplan til de nye gode årsklassene har vist seg i den fiskbare bestanden i 2017/2018. Dette kan gjøres ved en gradvis økning av F , eller en lav fast TAC i den første perioden basert på de siste års fangster.

Fangstene i løpet av de siste seks årene har vært i størrelsesorden 9 000–13 000 tonn, og fangstene i 2014 ble i henhold til ICES på 18 316 tonn. ICES forventet at de totale landingene av snabeluer i 2015 opp mot 30 000 tonn. I følge NEAFC er de totale landingene 25 834 tonn i 2015 og 24 382 per 3. oktober 2016. ICES konkluderer med at en fast totalkvote på mellom 10 000 og 30 000 tonn vil være forenlig med disse forvaltningsmålene. Gitt at det neste toktet i Norskehavet ventes gjennomført i løpet av høsten 2016, konkluderer ICES at en årlig fast TAC innenfor dette området, og ikke mer enn 30 000 tonn, kan bli satt for 2015, 2016, og 2017.

2.2.2 Kvotesituasjonen

I kvoteavtalen mellom Norge og Russland for 2015 ble partene enige om følgende fordeling av bestanden av snabeluer;

- Norge: 72 %
- Russland: 18 %
- Tredjeland: 10 % (Fiskevernsonen ved Svalbard: 4,1 %, internasjonalt farvann i Norskehavet (NEAFC-området): 5,9 %)

Norge og Russland kan fiske på sine nasjonale kvoter i fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann i Norskehavet (NEAFC-området). Denne fordelingen skal gjelde i 2015, 2016 og 2017 og fornyes automatisk med mindre en av partene ber om reforhandling av fordelingen av andeler. Russland har adgang til å fiske sin andel på 18 % i Norges økonomiske sone.

Partene fastsatte en TAC for snabeluer på 30 000 tonn for 2017. Dette innebærer en kvote på 21 600 tonn til Norge i 2017. I avtalen for 2017 overførte Norge 2 000 tonn snabeluer til Russland. I tillegg gis Russland en kvote på 2 000 tonn uer (*S. norvegicus* og *S. mentella*) til

dekning av bifangst i andre fiskerier. I tillegg vil Norge tildele EU en kvote på 1 500 tonn uer, hvorav 1 000 tonn trekkes fra Norges kvote på snabeluer.

2.2.3 Regulering i 2017

For inneværende år er det avsatt 100 tonn snabeluer til bifangst for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske etter snabeluer. Hittil i år har det blitt landet totalt 16 638 tonn snabeluer, hvorav 16 619 tonn er fisket av fartøy med torske- eller seitråltillatelse. Det er dermed registrert 19 tonn snabeluer tatt som bifangst. Det må likevel tas høyde for en eventuell bifangst av uer i fisket med småmasket trål.

Fiskeridirektøren foreslår at det av den norske kvoten avsettes et kvantum på 100 tonn til bifangst av snabeluer for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske i 2017.

Årets erfaring fra fisket tilsier at det er ulik utnyttelse av kvotene hos de 41 fartøyene som har adgang til å delta i et direktefiske etter uer. For å ta høyde for dette bør fartøykvotene i dette fisket fastsettes med en svak overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at en fartøykvote på 460 tonn til fartøy som har adgang til å delta i direktefisket etter snabeluer i 2017.

De to siste årene har det vært fastsatt refordelingsdato 1. august, mens i 2014 var datoen 1. september.

Fiskeridirektøren ber om innspill på om det skal fastsettes refordelingsdato.

2.2.4 Områdebegrensning og fredningsperiode

I punkt 2.1.3 ble det vist til at fredningstiden for fisket med bunntrål i 2016 ble satt til perioden 1. mars til og med 9. mai for å legge til rette for en balansert høsting av hann- og hunnfisk. Som nevnt var det i 2016 gitt imidlertid gitt dispensasjon til et fartøy i referanseflåten, samt et fartøy som var på oppdrag for OVT, til å starte fisket før fredningsperiodens utløp. Analysene av innsamlet materiale fra disse fartøyene er ikke ferdigstilt, men foreløpig resultat viser at fisket ikke kan åpnes tidligere enn 10. mai. Foreløpig viser datamaterialet at kjønnsfordelingen er skeiv også like etter 10. mai, da 1/3 er hunnfisk og 2/3 er hannfisk i fiskeområdene. På denne bakgrunn foreslår Fiskeridirektøren å fastsette oppstartsdato når analysene er ferdigstilt.

For å få bedre datagrunnlag om kjønns sammensetning i perioden før åpningsdato, anbefales det at det også i 2017 kan gis dispensasjon til et begrenset antall fartøy i referanseflåten til å starte opp et fiske på en tidligere dato. Vilåret er at de samler inn data og materiale som gjør Havforskningsinstituttet bedre i stand til å fastsette en biologisk tilpasset oppstartdato i dette fisket.

Fiskeridirektøren foreslår at fredningstiden settes slik at det blir forbudt å fiske uer med bunntål i tidsrommet fra og med 1. mars. Det foreslås at oppstartsdato fastsettes i tråd med Havforskningsinstituttets tilrådning og i samarbeid med næringen. Det kan gis dispensasjon til at fartøy fra Havforskningsinstituttets referanseflåte kan starte fisket på en tidligere dato, på det vilkår som er fastsatt ovenfor.

I punkt 2.1.2 ble det vist til at Havforskningsinstituttet har estimert en gjennomsnittslengde sør for Bjørnøya på 29 cm i første kvartal. Dette er under minstemålet. Med bakgrunn i dette foreslås det at området holdes stengt i januar og februar. Også her har anbefales det at enkelte fartøy fra Havforskningsinstituttets referanseflåte kan få dispensasjon til å fiske i dette området i januar og februar for å få bedre kunnskap om først og fremst lengde-sammensetningen i dette fisket, men også kjønnsbalansen. Det forutsettes at vilkårene som er nevnt ovenfor oppfylles. Området er gitt ved rette linjer trukket mellom følgende posisjoner:

1. N 73° Ø 17°30'
2. N 73°30' Ø 24°
3. N 74°30' Ø 24°
4. N 74° Ø 17°30'

Fiskeridirektøren foreslår at området sør for Bjørnøya, avgrenset av posisjonene ovenfor, holdes stengt i januar og februar. Det foreslås også at det kan gis dispensasjon for at fartøy fra Havforskningsinstituttets referanseflåte kan fiske i dette området i januar og februar under de vilkår som er fastsatt ovenfor.

2.3 BIFANGST AV UER I FISKET ETTER ANDRE ARTER

I henhold til kvoteavtalen mellom Norge og Russland er det ved fiske med bunntål på andre arter enn uer utenfor det området hvor det er tillatt med direktefiske, tillatt å ha en bifangst på inntil 20 % av totalvekten i hver enkelt fangst og av landet fangst. Dette kommer frem av utøvelsesforskriftens § 36. Ved fiske med bunntål innenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene er det ble adgang til å ha inntil 20 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing redusert til 10 % i 2016.

Fiskeridirektøren foreslår å en videreføring av tillatt bifangst av uer ved fiske med bunntål på andre arter enn uer innenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen på 10 % av totalvekten i hver enkelt fangst og av landet fangst.

2.4 INNBLANDING AV UER I TRÅLFISKET ETTER REKER

I kvoteforhandlingene mellom Norge og Russland for 2006 ble tillatt innblanding av ueryngel i rekefisket redusert fra 10 til 3 yngel pr. 10 kg reker. Utøvelsesforskriften ble endret i samsvar med dette med virkning fra 1. januar 2006. Dette er videreført i kvoteavtalen for 2017.

3 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER NORD FOR 62°N

3.1 BIOLOGISK TILRÅDNING

En analytisk bestandsberegningsmetode er tatt i bruk. Basert på denne klassifiserer ICES bestanden som lav og minkende.

Gytebestanden har vist en kontinuerlig nedgang siden slutten av 1990-tallet, og er nå på det laveste i tidsserien. Inntil det er dokumentert at rekruttering av denne arten bidrar til fiskbar bestand, er ICES ikke i stand til å identifisere fangstnivå som vil, med stor sannsynlighet, gi en økning i bestandsstørrelse. Derfor gis det råd om null fangst. Dette gjelder både det kommersielle fisket og fritidsfisket.

Basert på føre-var-tilnærmingen anbefaler ICES null fiske for perioden 2017-2019.

3.2 BAKGRUNN FOR DAGENS REGULERING

I reguleringsmøtet høsten 2012 foreslo Fiskeridirektøren at det skulle nedsettes en arbeidsgruppe for å gjennomgå reguleringen av kystfisket etter uer nord for 62°N med sikte på å fremme hensiktsmessige tiltak for å gjenoppbygge bestanden av vanlig uer. Fiskeridirektøren foreslo en videreføring av gjeldende reguleringsopplegg for kystfisket inntil det forelå en rapport fra arbeidsgruppen. En slik arbeidsgruppe ble imidlertid ikke nedsatt i 2013, og reguleringsopplegget ble derfor videreført.

I reguleringsmøtet høsten 2013 ble det vist til at anbefalingen fra ICES og Havforskningsinstituttet tilsa at det var nødvendig å finne frem til reguleringstiltak som reflekterte den alvorlige bestandssituasjonen for vanlig uer. Et fritt fiske i lange perioder av året for hele den konvensjonelle flåten, i kombinasjon med en høy bifangstprosent, var ikke forenlig med ICES' anbefaling. Behovet for en arbeidsgruppe var derfor forsterket. Fiskeridirektøren gjentok forslaget om å sette ned en arbeidsgruppe.

På bakgrunn av en foreløpig tilrådning fra arbeidsgruppen ble det i reguleringsmøtet våren 2014 lagt frem forslag fra Fiskeridirektøren om å erstatte de periodene hvor det tidligere var fritt fiske med en adgang til å fiske inntil 50 % uer på ukesbasis i fisket etter andre arter. I tillegg ble det lagt frem forslag om at også det frie fisket etter uer for fartøy som fisker med juksa skulle stoppes.

Med bakgrunn i Fiskeridirektørens anbefaling og reguleringsmøtets behandling av saken endret Nærings- og fiskeridepartementet den 4. juli 2014 utøvelsesforskriften slik at det frie fisket i perioden 1. august – 31. august og 1. oktober – 20. desember ble erstattet med en ordning hvor det ble tillatt å ha inntil 50 % uer i vekt av all fangst beregnet på ukesbasis. Utenom disse periodene er det fortsatt tillatt å ha inntil 25 % bifangst beregnet på ukesbasis.

Den endelige rapporten fra arbeidsgruppen som skulle se på reguleringen av kystfisket etter uer ble oversendt Fiskeridirektøren 4. desember 2014. Arbeidsgrupperapporten ble så sendt ut på høring, med høringsfrist 1. februar 2015. I arbeidsgrupperapporten ble følgende tiltak foreslått:

- Arbeidsgruppen anbefalte å innføre en bifangstadgang, beregnet på ukesbasis, på 10 % hele året
- Arbeidsgruppen var imidlertid av den oppfatning at enkelte grupper likevel må gis en bifangstadgang utover 10 % i deler av året for at disse fartøyene skal ha anledning til å gjennomføre et fiske etter andre arter
- På bakgrunn av punktet ovenfor anbefalte representantene fra Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet at fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember skal ha en bifangstprosent, beregnet på ukesbasis, på 30 %. Representanten fra Norges Fiskarlag foreslo at perioden med høyere bifangstprosent skal utvides til også å inkludere januar og februar.
- Arbeidsgruppen viste til at dersom en velger å videreføre det frie fisket for juksa, så bør det frie fisket begrenses til månedene juni, juli og august. Det anbefales å kun gi en slik adgang for fartøy med største lengde under 15 meter. I de andre delene av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.
- Effekten av tiltakene må observeres og reguleringen, herunder bifangstadgang, må justeres dersom det kommer frem at tiltakene ikke har noen effekt.

Høringsinstansene syn sprikte og synliggjør utfordringen ved å forsøke å begrense fisket etter vanlig uer. På den ene siden tilsier den biologiske tilrådningsen at reguleringen bør være langt strengere enn i dag. Samtidig bør nye reguleringstiltak i minst mulig grad hindre fisket etter andre arter. De tiltakene som ble anbefalt i arbeidsgrupperapporten er et steg i retning av å få harmonert reguleringstiltakene med bestandssituasjonen til vanlig uer. Fiskeridirektøren var på reguleringsmøtet høsten 2015 av den oppfatning at det i høringsrunden ikke har fremkom ny informasjon som tilsa at man ikke skulle følge arbeidsgruppens forslag.

I rapporten fra arbeidsgruppen ble det vist til behov for ytterligere kunnskap om bestandssituasjonen. Fiskeridirektoratet vil ta kontakt med HI for å se nærmere på hvordan ytterligere kunnskap om uer kan opparbeides.

3.3 FISKET ETTER VANLIG UER I 2016

Tabell 1 nedenfor gir en oversikt over norsk fiske etter uer nord for 62°N i perioden 2005 til 2016. Fangsttallene omfatter både snabeluer og vanlig uer. Havforskningsinstituttet har for årene frem til og med 2015 laget et estimat over hvor stor del av fangsten som består av vanlig uer.

Tabell 1: Fangst av vanlig uer og snabeluer nord for 62°N (ICES I & II) i årene 2005 til 2016

År	Alle redskaper		Trålredskaper		Konvensjonelle redskaper
	Vanlig uer og snabeluer	Herav vanlig uer ¹	Vanlig uer og snabeluer	Herav vanlig uer ¹	Vanlig uer ²
2005	7 844	6 085	3 865	2 128	3 979
2006	11 015	6 305	7 378	2 642	3 637
2007	8 993	5 784	5 737	2 505	3 256
2008	7 436	5 216	3 632	1 418	3 781
2009	8 128	5 451	3 884	1 303	4 148
2010	8 059	5 994	3 700	1 635	4 359
2011	7 152	4 681	3 471	1 000	3 681
2012	6 362	4 247	3 272	1 158	3 089
2013	5 606	3 771	2 602	767	3 004
2014	16 556	3 053	14 134	631	2 422
2015	22 192	2 492	20 069	369	2 123
2016	20 359	1 989	18 713	344	1 645

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 24. oktober 2016

¹ Beregnet av Havforskningsinstituttet pr. 24. oktober 2016 frem til og med 2015. For 2016 vil andelen vanlig uer i trål bli estimert senere basert på biologisk prøvetaking, her er det lagt til grunn samme andel som i 2015.

² Snabeluer blir i svært liten grad beskattet av konvensjonelle redskaper

Tabell 2 viser fangstene av vanlig uer for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap fordelt på fangstmåned.

Tabell 2: Fangst av uer med konvensjonelle redskap fordelt på fangstmåned nord for 62°N (ICES I & II) i årene 2013 til 2016

2013	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	43	25	20	72	144	169	56	427	171	398	226	46	1 798
Juksa	4	1	0	5	13	16	10	16	27	4	1	-	97
Annen line	9	11	4	14	41	88	34	39	32	30	37	11	351
Autoline	43	40	85	76	77	62	136	97	50	40	17	20	742
Annet	4	1	0	2	1	2	0	4	2	3	5	1	25
Totalt	103	79	110	168	276	335	237	582	283	475	286	78	3 013
2014	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	34	23	23	96	208	143	50	348	190	275	161	25	1 576
Juksa	1	1	1	7	13	9	15	13	15	8	9	0	93
Annen line	13	9	5	8	17	40	27	47	15	25	29	12	249
Autoline	23	19	33	25	82	83	52	73	20	25	14	36	485
Annet	2	7	3	2	1	1	0	1	2	2	5	1	27
Totalt	74	58	65	140	320	275	145	483	242	334	219	75	2430
2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	35	17	21	73	195	132	78	228	92	134	101	20	1 125
Juksa	0	0	0	1	9	13	11	17	21	4	4	0	81
Annen line	10	3	4	8	41	68	39	33	20	22	32	11	291
Autoline	20	26	31	59	49	36	93	108	68	15	41	32	580
Annet	6	6	3	1	3	7	1	6	5	9	4	0	52
Totalt	72	53	58	143	298	256	222	392	205	183	182	64	2 129
2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	41	35	48	66	103	100	20	123	114	73	0	0	723
Juksa	1	1	0	2	5	9	9	12	9	8	0	0	57
Annen line	14	11	3	14	33	39	15	17	17	13	0	0	177
Autoline	41	64	46	81	102	48	110	52	50	12	0	0	607
Annet	8	11	5	2	7	4	5	18	10	19	0	0	89
Totalt	106	122	102	165	251	200	160	223	201	123	0	0	1 654

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 21. oktober 2016

3.4 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER I 2017

Fiskeridirektøren viser til at det ikke er framkommet ny informasjon som tilsier at man bør endre på reguleringstiltakene innført med virkning fra inneværende år. Fangststatistikken i tabellene ovenfor viser at reguleringstiltakene har hatt effekt i samsvar med målsetningen om å redusere uttaket av vanlig uer. Fiskeridirektøren forslår derfor å videreføre gjeldende reguleringstiltak for konvensjonelle fartøy:

- En generell bifangstadgang for konvensjonelle fartøy, beregnet på ukesbasis, på 10 % hele året.
- Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember kan likevel ha en bifangstprosent i denne perioden, beregnet på ukesbasis, på 30 %.
- Det åpne fisket for fartøy som fisker med juksa begrenses til månedene juni, juli og august. En slik adgang gis kun til fartøy med største lengde under 15 meter. I de andre delene av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.

SAK 11/2016

B) REGULERING AV FISKE ETTER SNABELUER (*Sebastes mentella*) I IRMINGERHAVET I 2017

1 SAMMENDRAG

ICES viser til at bestanden av uer i Irmingerhavet fortsatt er fallende. For 2017 og 2018 anbefaler ICES 0-kvote på uer i Irmingerhavet.

Russland deler ikke ICES' bekymring og har de senere årene fastsatt unilaterale kvoter. Dette medfører blant annet at den totale kvoten for 2016 er mer enn tre ganger så stor som den kvoten ICES anbefalte.

Fisket etter snabeluer har vært regulert som et fritt fiske innenfor totalkvoten.

Fiskeridirektøren vil fastsette regulering av fisket etter snabeluer i Irmingerhavet i 2017 i tråd med det som blir vedtatt i årsmøtet i NEAFC.

2 GENERELT

Norske fartøy har adgang til å fiske snabeluer på fastsatte kvoter i ICES XII og XIV (NEAFC-område) og i NAFO-området utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt farvann). I tillegg har Norge gjennom de bilaterale kvoteavtalene med EU og Grønland de siste årene blitt tildelt kvoter av snabeluer i grønlandske farvann. Snabeluer tildelt via disse bilaterale kvoteavtalene tillates også fisket i internasjonalt farvann (NEAFC-området). For 2015 og 2016 byttet Norge kun til seg snabeluer fra EU.

3 FISKET I PERIODEN 2007 - 2016

Tabellen nedenfor viser kvoter og oppfisket kvantum fra 2007 – 2016. Fisket har vært regulert som et fritt fiske innenfor totalkvotene.

Tabell 1: Norske kvoter og oppfisket kvantum (tonn) i perioden 2007 – 2016

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Område - kvote	NEAFC	1 645	1 691	1 691	1 691	1 463	1 232	1 001	770	366	327
	Grønland ¹	442	700	600	300	300	1 500	1 800	750	0	0
	EU ¹	1 750	1 750	3 000	1 500	0	1 500	800	800	800	800
Sum kvoter		3 837	4 141	5 291	3 491	1 763	4 232	3 601	2 320	1 166	1 127
Fangst²		4 346	486	-	4 312	1 931	3 361	2 979	1 965	1 547	1 396
Rest-/ overfiske		-509	3 655	5 291	-1 073	- 168	871	622	355	-381	-269

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 6. oktober 2015

¹ Kvoter tildelt Norge av EU og Grønland i Grønlands økonomiske sone kan fiskes i internasjonalt farvann (NEAFC-området).

² I fisket etter snabeluer i NEAFC-områder har partene bestemt at omregningsfaktoren 1,7 skal benyttes ved fangstrapportering til NEAFC-sekretariatet. Det er også dette som danner Fiskeridirektoratets stoppgrunnlag. I tabellen ovenfor er imidlertid de offisielle norske omregningsfaktorene benyttet. Omregningsfaktoren på japankuttet uer er på 1,95, noe som gjør at de offisielle norske tallene er noe høyere enn det som ligger til grunn for fangstrapportene til NEAFC-sekretariatet.

I 2013, 2014 og 2015 var det henholdsvis 2, 6 og 3 norske fartøy som deltok i fisket. I innværende år var det to fartøy som deltok.

Tabell 2: Fordeling av fangst av snabeluer i Irmingerhavet 2009-2016

År/kyststat	Færøyene	Grønland	EU	Island	Norge	Russland	Totalt
2009	3 282	1 523	5 056	15 529	0	24 130	49 520
2010	3 834	1 993	13 381	14 774	4 312	23 396	61 690
2011	2 190	0	8 560	12 067	1 931	22 366	47 114
2012	1 291	0	5 475	5 910	3 361	21 522	37 559
2013	1 862	0	5 008	8 626	2 979	26 475	44 950
2014	721		4 086	2 433	1 965	20 543	29 748
2015	725		2 771	2 128	1 349	25 661	32 634
2016	567		2 116	2 830	1 227	23 593	30 333

Kilde: Årlig fangststatistikk fra NEAFC, utdelt fangststatistikk ifm kyststatsforhandlinger i 2010 og 2016.

4 FISKET I 2017

ICES viser til at bestanden av uer i Irmingerhavet fortsatt er fallende. Inntil for 2009 ble tilrådingen gitt som fellesanbefaling for hele området, men er nå gitt for to bestander i to nærmere definerte områder. De norske fartøyenes fiske har foregått i det området hvor ICES fant grunnlag for å foreslå kvote i 2016.

ICES har således for 2017 gjentatt sine tilrådninger om 0-kvote på den «grunne pelagiske bestanden» av snabelueren, men i tillegg funnet at det bør være 0-kvote også på den såkalte «dype pelagiske bestanden» .

I konsultasjonene om snabeluer i Irmingerhavet for 2017 ble det ikke enighet 0-kvote eller om størrelse på TAC for 2017 for øvrig. Reguleringen av fisket etter snabeluer i Irmingerhavet ventes å bli vedtatt på årsmøtet i NEAFC 14.–18. november.

Fiskeridirektøren vil fastsette regulering av fisket etter snabeluer i Irmingerhavet i 2017 i tråd med det som blir vedtatt i årsmøtet i NEAFC.

Sak 12/2016

Regulering av fisket etter rognkjeks i
Nordland, Troms og Finnmark i 2017

SAK 12/2016

**REGULERING AV FISKET ETTER ROGNKJEKS I
NORDLAND, TROMS OG FINNMARK I 2017**

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark i 2017 for Sametinget, som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre maksimalkvoten på 4 000 kg utilvirket rognkjeksrogn i 2017.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av reguleringsopplegget fra 2016.

2 FISKET I 2016

Fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark var i 2016 regulert med maksimalkvoter på inntil 4 000 kg utilvirket rognkjeksrogn. Deltakervilkårene fra 2015 ble videreført for åpen og lukket gruppe i 2016.

Tabell 1 viser utviklingen i fangst og deltakelse i perioden 2007-2016. Tabellen tar kun for seg fangst omsatt gjennom Norges Råfisklag. Fangst av levende rognkjeks er holdt utenfor.

Tabell 1: Utviklingen i fangst og deltakelse i fisket etter rognkjeks i årene fra 2007 til 2016

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tilvirket rogn (t)	22	53	39	73	46	38	27	0	6	0
Utilvirket rogn (t)	303	625	377	288	123	117	113	14	45	65
Totalt fersk rårogn (t) ¹	330	690	425	378	180	163	147	14	52	65
Rund vekt (t) ²	2 209	4 625	2 844	2 536	1 205	1 035	982	92	349	436
Antall fartøy	231	368	343	296	174	133	77	10	32	29

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister, konsesjons- og deltagerregister per 26.09.16.

I 2016 har antall deltagende fartøy gått ned med tre fartøy i forhold til 2015 der 32 fartøy deltok i fisket etter rognkjeks. Også i 2016 har norske fiskere merket konsekvensene av krav fra markedet om miljømerking (MSC-sertifisering). Ifølge Norges Råfisklag har det i år vært fem kjøpere som har kjøpt rårogn. Råfisklaget melder om at fisket har foregått i områdene ved Andøya, Senja og Loppa og tilgjengeligheten har vært jevnt godt. Noen aktører har de siste årene prøvd å eksportere bibrodukt av rognkjeks til Kina. Dette krever at rognkjeks sløyes på samme måte som annen fisk, blir frosset inn og eksportert til Kina.

¹ Summen av utilvirket rogn (rårogn) = tilvirket rogn omregnet til utilvirket rogn (omregningsfaktor 130/105) + utilvirket rogn.

² Tonn rundvekt inkluderer også fangst av rognkall. Omregningsfaktoren fra utilvirket rognkjeksrogn til rundvekt er 6,7

Ifølge Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 26. september har ingen fartøy levert tilvirket rogn i 2016. Tabell 2 viser minstepriser og gjennomsnittspriser for rogn for årene 2007-2016.

Tabell 2: Minstepriser og gjennomsnittspriser for rogn for årene 2007-2016

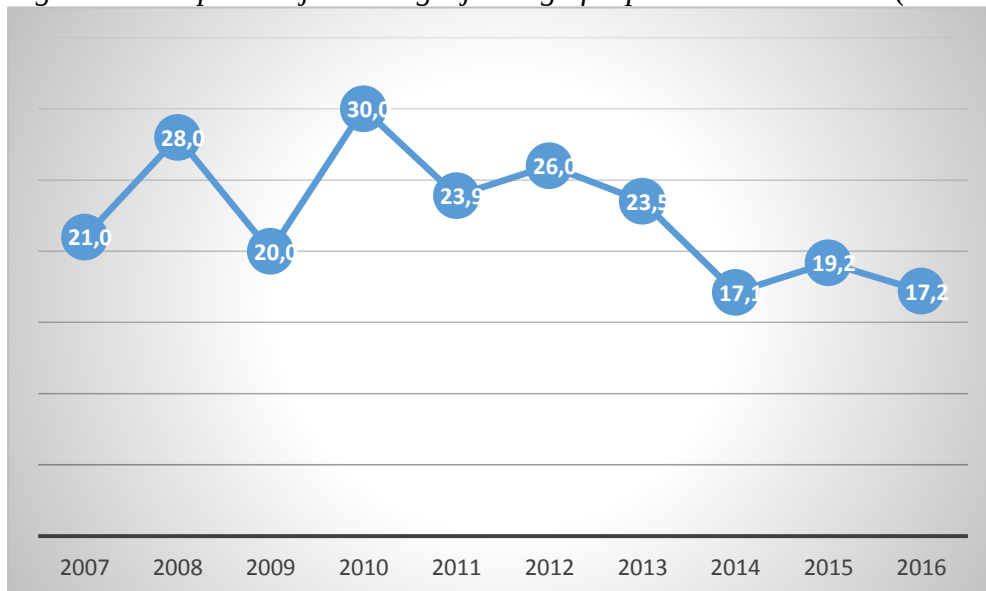
	Minstepriser (kr)		Gjennomsnittspriser (kr)	
	Utilvirket rogn kg ³	Tilvirket rogn tønne	Utilvirket rogn kg ³	Tilvirket rogn tønne
2007	25,0	3 500	25,05	3 802
2008	26,75	3 750	27,01	4 319
2009	28,75	4 100	28,79	4 896
2010	35,50	5 000	36,36	7 055
2011	39,00	5 600	39,96	8 985
2012	41,00	7 000	43,25	7 727
2013	30,00	4 500	30,00	4 465
2014	31,50	4 700	32,54	Ingen salg
2015	31,50	4 700	31,50	4 700
2016	31,50	4 700	31,50	Ingen salg

Kilde: Norges Råfisklag per 28.09.16.

Minsteprisen på utilvirket rogn og på tilvirket rogn fra 2014 er fremdeles gjeldende. De to siste årene har gjennomsnittsprisen på utilvirket rogn per kg vært lik minstepris, 31,50 kr.

Figur 1 viser den samlede produksjonen av rognkjeksrogn for Island, Grønland, New Foundland, Danmark og Norge i perioden 2008-2016. Vi mangler tall fra Danmark på årets produksjon.

Figur 1: Total produksjon av rognkjeksrogn for perioden 2008-2016 (1000 tønner)

Kilde: Norges Råfisklag

³ Minsteprisen og gjennomsnittspris for utilvirket rogn er oppgitt i liter i 2001-2005. Etter 2005 er prisen oppgitt i kg.

Ifølge Norges Råfisklag har markedet de siste årene hatt en årlig etterspørsel på ca. 20 000 tonn. Island har i 2016 reduksjon i antall tonn, fra 12 152 tonn i 2015 til 10 374 tonn i 2016. Grønland har de siste tre årene hatt reduksjon i sin fangst, i 2015 lå produksjonen på 7 384 tonn, i 2016 var samlet produksjon sunket til ca 6 000 tonn. Newfoundland har hatt en liten økning i 2016. Den norske produksjonen økte fra 375 tonn i 2015 til 460 tonn i 2016. Ifølge Norges Råfisklag er Norge på et lavt nivå, ca 10 % av «normal» produksjon.

Tabell 3 viser fangst fordelt på fartøylengde i perioden 2011-2016.

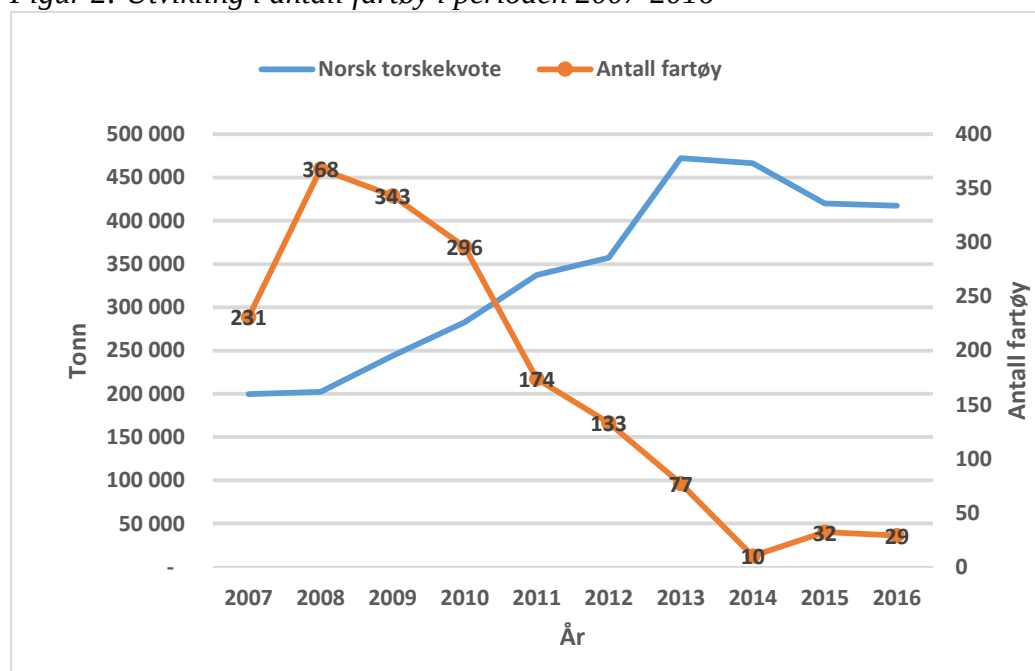
Tabell 3: Fangst fordelt på fartøy (lengdefordeling) i perioden 2011 – 2016

	2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	Ant.	Fangst rund vekt (t)	Ant.	Fangst rund vekt (t)	Ant.	Fangst rund vekt (t)	Ant.	Fangst rund vekt (t)	Ant.	Fangst rund vekt (t)	Ant.	Fangst rund vekt (t)
Under 7 m	47	332	33	250	21	269	1	3	9	118	3	52
7- 9,9 m	38	177	33	213	25	327	5	50	9	115	7	124
10-12,9 m	81	613	60	492	27	341	4	39	10	73	17	258
13-19,9 m	6	80	5	76	2	40	0	0	3	42	0	0
Over 20 m	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Ikke oppg.	21	3	2	4	1	5	0	0	1	1	1	2
Sum	174	1 205	133	1035	77	982	10	92	32	349	29	436

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister, konsesjons- og deltagerregister per 26.09.16.

Figur 2 er en grafisk fremstilling over utviklingen i antall deltakende fartøy i perioden 2007-2016, samt svingninger i norsk torskekvote.

Figur 2: Utvikling i antall fartøy i perioden 2007-2016

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister, konsesjons- og deltagerregister per 26.09.16.

I 2003 hadde deltakelsen en topp med hele 729 fartøy som fisket rognkjeks. Siden da har aktiviteten sunket med unntak av en liten økning i 2008 og en marginal økning i 2015. I 2008 deltok det flere fartøy på grunn av høyere maksimalkvoter, større etterspørsel etter rognkjeksrogn, samt at mange fartøy var ferdige med torskekvoten da rognkjeksfisket startet. Selv om stor etterspørsel i 2010 og 2011 førte til at minsteprisen på slutten av sesongene nærmest ble doblet per tønne tilvirket rogn, var det kraftig nedgang i deltagelsen og levert kvantum. Årsaken til dette knyttes til dårlig vær, dårlig tilgjengelighet, samt at deler av flåten prioriterte å fiske torsk fremfor rognkjeks. I 2012 var minsteprisene høyere enn på mange år, likevel fortsatte nedgangen. I 2013 gikk deltagelsen ytterligere ned, blant annet på grunn av høye torskekvoter og erfaringen med usikkerhet i markedet og prispress på slutten av sesongen i 2012. Fisket var variabelt, men det var godt fiske på to av de viktigste områdene. Siden 2014 har det vært interesse blant fiskerne men kjøperne ville ikke kjøpe rogn på grunn av importørenes krav om miljømerking.

3 BESTANDSUTVIKLING

En arbeidsgruppe med fokus på forskning på rognkjeks ble opprettet i 2012. Gruppen bestod av deltakere fra Danmark (Grønland), Island og Norge. Formålet med gruppen var å gi kunnskap for bestandsvurdering, utveksle kunnskap mellom nordiske forskere, gi offentlig dokumentasjon om rognkjeks, koordinere handlinger og forskning. Gruppen hadde totalt to møter. Havforskningsinstituttet har informert om at det ble søkt om midler til videre arbeid, deriblant skriving av rapport.

I 2015 ble det etablert en ny arbeidsgruppe (WGLUMP – Working Group om Lumpfish) med mål om å bedre standardisering av bestandsvurderinger i landene Island, Danmark-Grønland, Norge, Canada og Sverige, samt identifisere manglende kunnskap om rognkjeksens biologi. Det er viktig å forstå rognkjeksens genetiske bestandsstruktur på tvers av de nordiske landene. Det er videre nødvendig med mer kunnskap om reproduksjonsbiologi, for eksempel tidspunkt for reproduksjon og hvor hyppig rognkjeks formerer seg i løpet av livssyklusen.

Gruppen hadde sitt første møte mai 2015. Gruppen hadde sitt andre møte i juni 2016 i Nuuk på Grønland. Deltakere fra Island, Grønland og Canada var til stede på møtet i 2016. De siste forskningsresultatene fra Grønland og Island viser at rognkjeks har en adferd som innebærer at den kommer til stedet den opprinnelig kom fra, for å gyte.

Havforskningsinstituttets råd for rognkjeks for 2016 er som tidligere år, nemlig at antall deltakende fartøy ikke overskrider 300, og at total fangst blir maksimalt 400 tonn rå rogn. For mer informasjon, se vedlegg.

4 REGULERINGSTILTAK I 2017

4.1 MSC-SERTIFISERING

De siste årene har det vært krav fra markedet om miljøsertifisering av rogn fra rognkjeksens, da spesielt fra det svenske markedet som også er det største. Som tidligere nevnt har dette fått store konsekvenser for det norske rognkjeksfisket.

Det er veldig kostnadskrevende å sertifisere en marginal bestand som rognkjeks. Norges Råfisklag har tidligere anslått kostnadene med denne sertifiseringen til å være mellom en halv til en million kroner. Vanligvis går Norges Sjømatråd, salgslag og næringsorganisasjoner sammen om å finansiere søknaden for de fiskeriene dette gjelder, men siden dette fiskeriet er så marginalt har dette skapt en del utfordringer. MSC-sertifisering av rognkjeks har vært vurdert i fellesgruppen for miljødokumentasjon som er blitt opprettet av fiskerinæringen. Fellesgruppen består av representanter fra Sjømat Norge, Norges Sjømatråd, Norges Råfisklag, Norges Sildesalgslag, Norges Fiskarlag, Fiskebåt og Fiskekjøpernes Forening.

Det har vært gjennomført en anbudsrunde blant akkrediterte sertifiseringsbyrå som utfører sertifiseringen med spørsmål om en forenklet ordning. Tilbakemeldingen var imidlertid negativ. Rognkjeks må dermed gjennom samme sertifiseringsprosess og kostnad som de store fiskeslagene.

Norges Råfisklag har, på vegne av fiskerne, sagt seg villig til å dekke en tredjedel av kostnadene som en slik prosess innebærer. Finansieringen kom på plass i sommer med hjelp av Norges Sjømatråd, Troms Fylkeskommune og Sametinget. Sertifiseringsprosessen er nå i full gang. For å gjøre det mer kostnadseffektivt blir rognkjeks nå sertifisert samtidig som lange og brosme.

Råfisklaget melder om at dette arbeidet beregnes å bli ferdigstilt neste år, men vil da ha tilbakevirkende kraft slik at rogn som er fisket juni 2016 kan merkes med eget MSC-miljøsertifikat.

4.2 DELTAKELSESKRITERIER

Det ble i 1998 innført deltagerbegrensning for fartøy på eller over 13 meter største lengde i fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark.

Kriteriene for å delta i fisket i åpen og lukket gruppe fremgår av den årlige forskrift om deltagelse i kystfartøygruppens fiske (deltakerforskriften).

I 2016 oppfylte 2 fartøy aktivitetskravet for å delta i lukket gruppe, dvs. fartøyet måtte være på eller over 13 meter største lengde og ha deltatt i et av de tre siste årene dvs. 2013, 2014 og 2015. Ingen av disse deltok i 2016. Det er registrert fangst på ett fartøy på eller over 13 meter største lengde, dette er bifangst.

Dersom gjeldende deltakervilkår videreføres i 2017 oppfyller 2 fartøy kriteriene for å delta i lukket gruppe.

4.3 MAKSIMALKVOTE

Siden 2006 har maksimalkvoten vært angitt i kilo utilvirket rognkjeksrogn. Tabell 4 viser maksimalkvotens størrelse, antall fartøy totalt og antall fartøy som har fisket maksimalkvoten i årene 2008–2016.

Tabell 4: Størrelse på fastsatt maksimalkvote, antall fartøy totalt, antall fartøy som har fisket hele maksimalkvoten og hvor stor prosentandel dette utgjør i årene 2008- 2016

År	Maksimalkvote	Totalt antall fartøy	Ant. fartøy ferdige med maksimalkvoten	Prosent
2008	2 500 kg	368	146	39,7
2009	2 000 kg	343	74	21,6
2010	2 500 kg	296	39	13,2
2011	2 500 kg	174	17	9,8
2012	2 500 kg	133	18	13,5
2013	3 000 kg	77	24	30,4
2014	3 500 kg	10	0	0,0
2015	3 500 kg	32	0	0,0
2016	4 000 kg	29	3	9,3

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 28.09.16.

3 fartøy fisket hele kvoten på 4 000 kg rognkjeksrogn i 2016. Til sammen 10 av totalt 32 fartøy fisket over 3 000 kg rognkjeksrogn. Siden rognkjeksrogn er inne i en prosess mht. MSC-sertifisering, der man tar sikte på sertifisering med tilbakevirkende kraft, er det nærliggende å anta en større deltagelse neste år. Det er likevel en del fartøy som skal inn i fisket før man når maksimalt anbefalt uttak på 400 tonn rårogn og torskekvote for 2017 er fremdeles høy. Fiskeridirektøren kan på bakgrunn av erfaringen med fiskeriet og utsiktene fremover ikke se noe risiko med å videreføre maksimalkvoten på 4 000 kg i 2017.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten fastsettes til 4 000 kg utilvirket rognkjeksrogn i 2017.

4.4 FANGSTPERIODE

I 2006 ble det innført stoppdato i fisket etter rognkjeks. Det ble da satt en felles stoppdato for alle områdene den 20. juni. På bakgrunn av variasjon i tidspunkt for gyteinnsig og fangstsesong langs kysten av Nord-Norge innførte Fiskeri- og kystdepartementet i 2007 i tillegg en særskilt stoppdato for fisket etter rognkjeks i Finnmark øst for 26°Ø, datoen ble satt til 5. juli.

Fiskeridirektøren foreslår at stoppdatoene fra 2016 blir videreført til 2017.

Fiskeridirektøren vil tilrå at fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark vest for 26°Ø stoppes 20. juni 2017

Fiskeridirektøren tilrår videre at fisket etter rognkjeks i Finnmark øst for 26°Ø stoppes 5. juli 2017.

5 UNGDOMSFISKEORDNINGEN

Etter innføring av stoppdatoer 20. juni og 5. juli, ble ungdomsfiskeordningen avviklet i 2007. Etter anmodning fra Sametinget ble ungdomsfiskeordningen for rognkjeksfiske gjeninnført i 2010. Ordningen er etter dette videreført.

Tabellen 5 viser hvor mange ungdommer som har benyttet seg av ungdomsfiskeordningen for rognkjeks siden den ble gjeninnført i 2010.

Tabell 5: Antall ungdommer og total fangst (kg) i ungdomsfiskeordningen i perioden 2010-2016

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Antall ungdommer	3	3	0	1	0	1	0
Kvantum (kg)	1008	187,5	0	209	0	209	0

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 28.09.16.

Som tabellen viser har det vært lite interesse for å delta i denne ordningen i fisket etter rognkjeks.

Ungdomsfiskeordningen gjelder generelt i perioden 22. juni til og med 14. august. Til forskjell fra de andre artene som omfattes av denne ordningen, er fiskeperioden for rognkjeks satt til perioden 12. mai til og med 20. juni vest for 26°Ø, og perioden 12. mai til og med 5. juli i Finnmark øst for 26°Ø.

Innenfor ungdomsfiskeordningen kan det per fartøy og per person fiskes og landes et kvantum som tilsvarer inntil 600 kg utilvirket rognkjeksrogn. Videre må fartøyet være under 6 meter største lengde.

Dersom ungdomsfiskeordningen blir videreført i 2017 forutsettes det at den også inkluderer rognkjeks.

7 OPPDRETT AV ROGNKJEKS

De siste årene har det vært økt interesse for å bruke yngel av rognkjeks for å bekjempe lakselus. Berggylt og bergnebb blir brukt for å bekjempe lakselus fra Trøndelag og sørover. Siden disse artene er veldig temperaturfølsomme er de ikke egnet til å bekjempe lakselus i Nord-Norge. Forsøk viser at rognkjeks aktivt beiter lus på vinteren i temperaturer ned mot 4 grader. Havforskningsinstituttet melder om at det blir brukt yngel av oppdrettet rognkjeks. Stadig flere oppdrett har tatt i bruk rognkjeks for å bekjempe lakselus.

Ifølge Fiskeridirektoratets Akvakulturregister var det den 3. oktober 2016 registrert totalt 23 aktører (forskningsinstitusjoner er ikke medregnet) som tilsammen har 42 tillatelser til å drive oppdrett av rognkjeks (stamfisk, settefisk og matfisk). Ifølge statistikk for akvakultur solgte 10 selskap i 2013 totalt 1 954 000 rognkjeks til en verdi av 27 717 000 kroner, mens totalt 11 selskap i 2014 solgte ca. 3 457 000 rognkjeks til en verdi av 52 858 000 kroner, og totalt 14 selskap solgte ca. 11 812 000 rognkjeks til en verdi av 210 648 000 kroner i 2015.

Fiskeridirektoratet har ikke opplysninger for 2016 men legger til grunn at tallene er økende.

REGULERING AV FISKET ETTER ROGNKJEKS I NORDLAND, TROMS OG FINNMARK I 2016

Notat

Vurdering av bestandssituasjonen av Rognkjeks.

Dette notatet er laget av forsker:

Caroline Durif (caroline.durif@imr.no) – Havforskningsinstituttet Austevoll, 5392 Storebø.
Tel: 468 47 514

Bidragssytere: Elena Eriksen, Leif Nøttestad, Øyvind Tangen

For eventuelle spørsmål anbefales å kontakte Caroline Durif

Biologi

Om sommeren klekkes godt utviklede larver fra en eggklump som rognkallen har vokter i to måneder. Eggklumpen er gytt av flere kjekser fra februar til mai. De inviteres til en passende gyteplass av hannen som vokter den. Når eggene befruktes blir de klebrige og festes til fjell eller steiner på bunnen.

Yngelen vokser opp i tareskogen og søker skjul ved å feste seg med sugeskiven på tareblad der vi kan se dem som små knopper. Når de er ett til to år gamle, og litt større enn på størrelse med en golfball, svømmer de ut i åpent hav. Her beiter de på plankton i 2–4 år før de vandrer tilbake til kysten for å gyte.

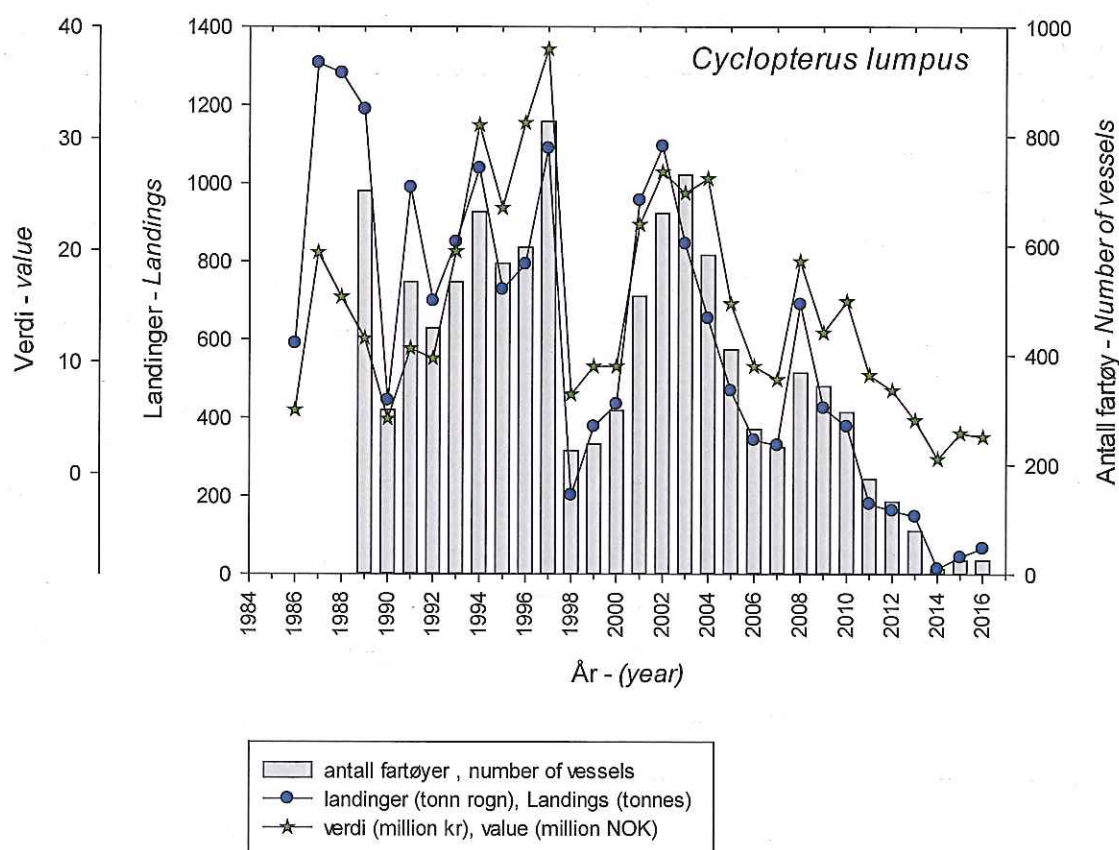
Arten finnes i hele det østlige Atlanterhavet, Nordsjøen, Østersjøen og Barentshavet. Den kan vandre store avstander ut i havet. Det er uvisst om det finnes flere adskilte bestander, og hvor store disse er. I Norge regner vi at hovedbestanden er fisk som gyter i Nordland, Troms og Finnmark, men det er en del som gyter også langs resten av kysten.

Rognkjeks har utstrakt yngelpleie, gyter relativt få egg og hevder revir, slik at mengden yngel som produseres trolig er avhengig av antall fisk som gyter. Man kjenner imidlertid svært lite til de prosessene som virker på individene fra yngelstadiet og fram til rekruttering til den fiskbare del av bestanden. Antagelsen om proporsjonalitet mellom gytebestand og påfølgende rekruttering er derfor meget usikker. Det er antatt en forskyvning på 5 år fra gytebestand til rekruttering.

Fiskeri

Rognkjeks har blitt fisket siden 1950-tallet og foregår i hovedsak mellom Lofoten og Varangerhalvøya. Fisket foregår på grunt vann (10-40 meter dyp) og i områder som er utsatt for åpent hav. Fiskeriet er drevet av småbåter. Fisket skjer hovedsakelig i april-juni, når fisken vandrer til kysten for å gyte. Bare kjønnsmodne rognkjeks høstes for rogn. Noen fartøyer foredler rogn om bord, og i enkelte år kan det være avvik mellom hva som er levert og blir fisket (dette skjedde i 1997).

I 2016, ble 67 tonn rogn fra rognkjeks landet i Norge (figur 1). Dette er fortsatt et lavt tall i forhold til perioden før 2010. Deltakelse og derfor fangster vil i stor grad avhenge av markedssituasjonen. På grunn av den sterke korrelasjonen mellom landinger og deltakelse, synes ikke kommersielle fiskeri data å reflektere status for den naturlige rognkjeksbestanden, og er dermed ikke et pålitelig verktøy for vurdering av rognkjeksbestanden.

Figur 1: Rognkjeksfiskeri landinger og deltakelse (antall fartøy). -- Lumpfish fishery landings and participation (number of vessels).

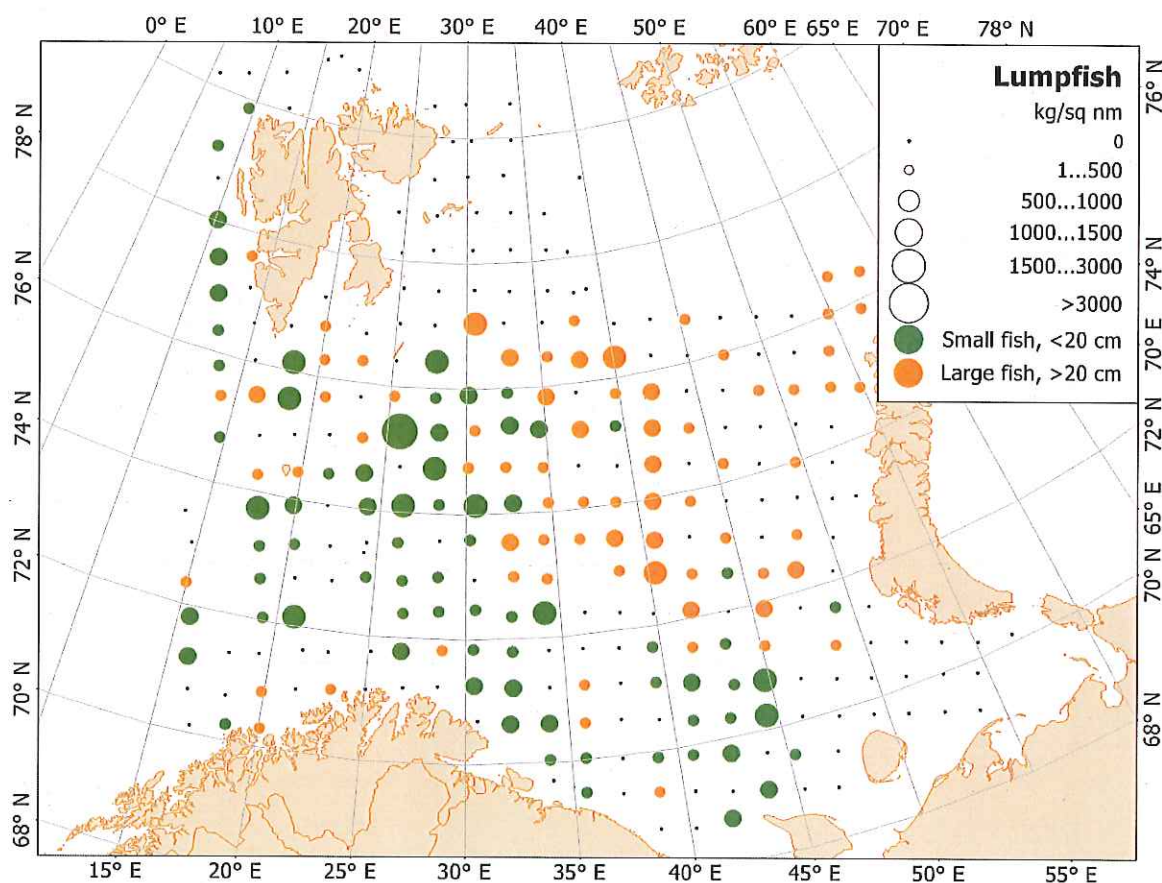
Fiskeriuavhengig bestandsvurdering

Økosystemtokt i Barentshavet

Innsamling av 0-gruppe fisk i Barentshavet har vært gjennomført siden 1965 og standardisert siden 1980. Målet er å estimere bestand av 0-gruppe fisk. Mellom 196 og 425

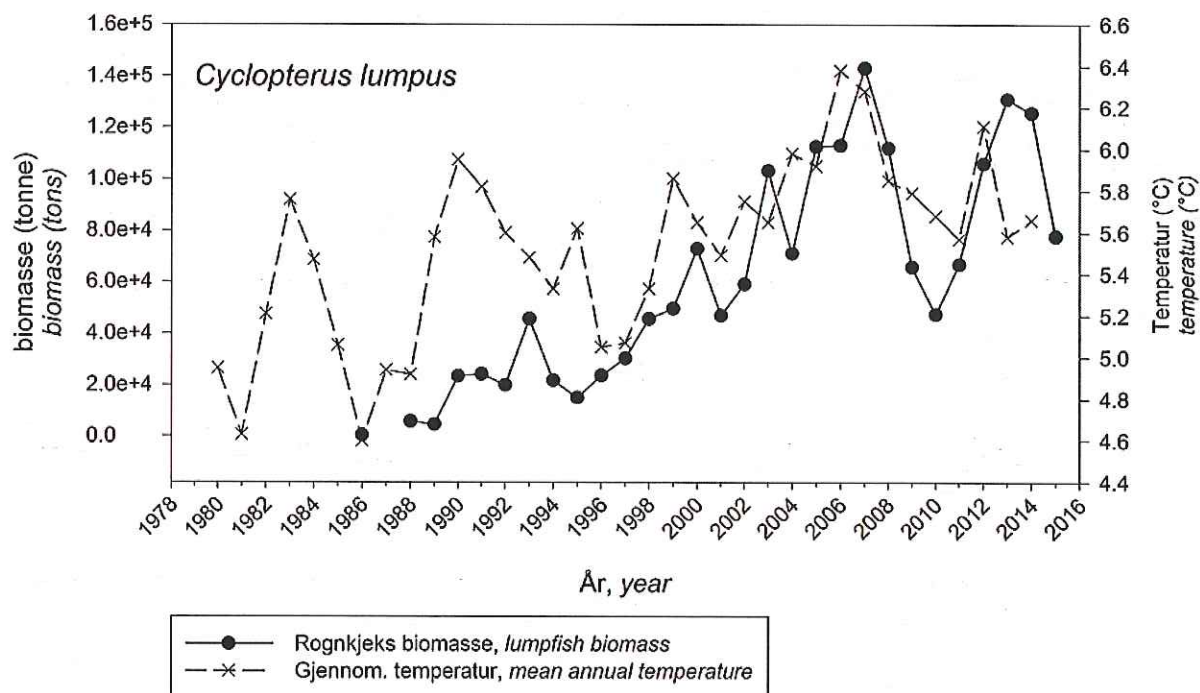
stasjoner er samplet hvert år (figur 2). Data om rognkjeks bifangst er registrert i løpet av denne undersøkelsen og blir nå brukt til biomasseberegning av rognkjeks. Detaljer om beregningsmetoder finnes i Eriksen *et al.* (2014).

Biomasse av rognkjeks i Barentshavet følger svingninger i temperatur (figur 3). Både temperatur og biomasse har økt siden 1980-tallet. Biomasse ligger ganske høyt fremdeles i år, selv om vi er på en nedgang i temperatur og bestand.

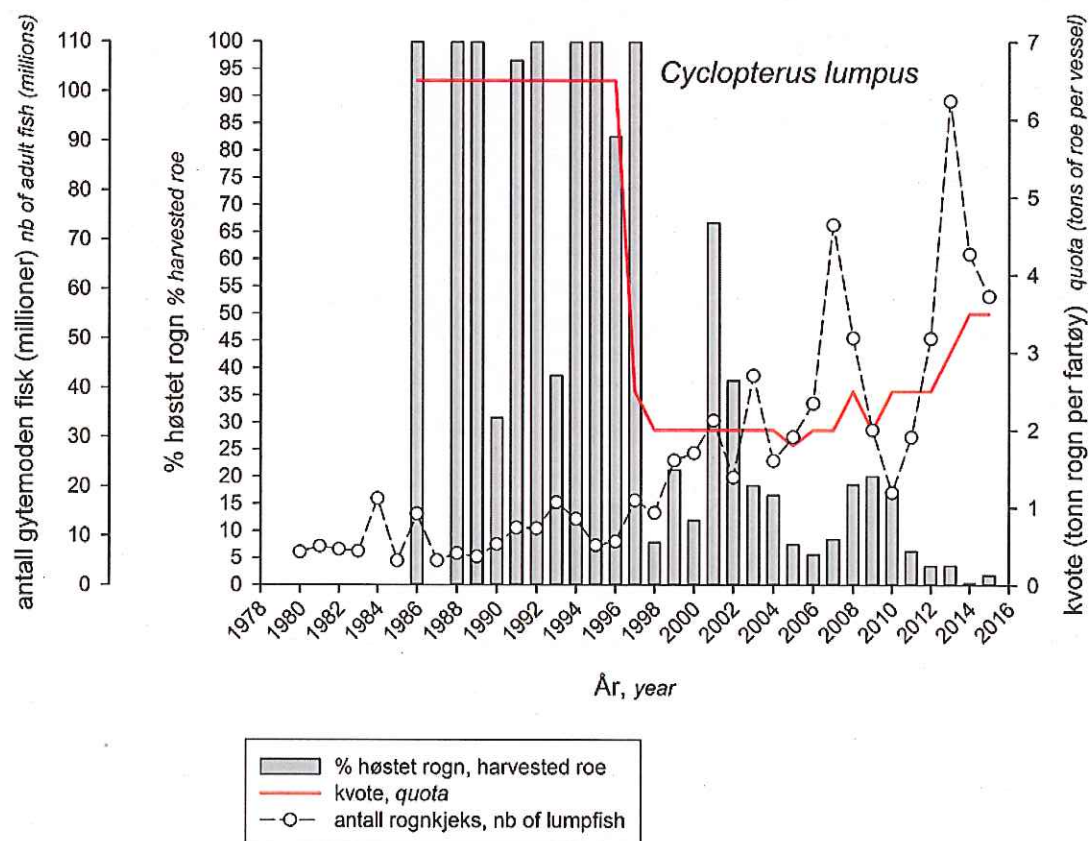
Figur 2: Tetthet av rognkjeks basert på undersøkelse i Barentshavet (august-oktober 2015). --
Estimated total density distribution of lumpfish (t.nautical mile⁻² from the O-group survey in the Barents Sea, August-October 2015

Figur 3: Biomasse av rognkjeks fanget i løpet av 0-gruppe undersøkelsen mellom 1980 og 2015 og årlig gjennomsnittstemperatur i Barentshavet (gjennomsnittstemperatur fra 50-200 meter i Fugløya-Bjørnøya snittet inntil 2014).-- Biomass of lumpfish caught during the 0-group survey between 1980 and 2015 and mean annual temperature in the Barents Sea (average temperatures between 50 and 200 m for the Fugløya-Bjørnøya section until 2014) .

Hvis vi antar at 1) all fisken over 20 cm representerer gytemoden fisk, 2) at rogn utgjør 25% av en voksen rognkjeks og 3) at prosent rognkjeks (i forhold til rognkall) i vår vitenskapelige fangst var 30%, kan vi gi et grovt estimat på hvor mye rogn i området som ble samplet under undersøkelsen (figur 4). Beregningen for 2015, viser at biomasse av gytemoden fisk i Barentshavet er maksimalt 50 000 tonn, noe som tilsvarende 371 800 tonn rå rogn. Den prosentvise fangsten er vist i figur 4. Siden kvoten ble redusert fra 6,5 tonn rogn per fartøy til 3 tonn, denne andelen nådde sitt høyeste verdi (71%) i 2002, og har sunket betydelig. Under dette scenarioet, 3,5 tonn kvote, forblir andelen fangst for det meste cirka 1%.

Figur 4. Prosentandel av rognkjeks høstet av det norske fiskeri, kvote, og antall rognkjeks i Barentshavet mellom 1980 og 2015. Se teksten for beregninger. -- *Percentage of the lumpfish harvested by the Norwegian fishery, quota, and number of lumpfish in the Barents Sea between 1980 and 2015. See text for calculations.*

IESSNS undersøkelse Norskehavet

Metoder

Rognkjeks bestanden er også vurdert basert på data som er samlet inn under IESSNS undersøkelse i Norskehavet. Målet med denne undersøkelsen er å samle data om antall, utbredelse, aggregering, migrasjon og økologi av makrell og andre pelagiske arter. Rognkjeks er blant de mest utbredte arter fanget i IESSNS undersøkelsen.

Undersøkelsen ble initiert av Norge på 1990-tallet. Island og Færøyene begynte i 2009. Bare data fra 2010 på regnes her. Det skjer i løpet av 5 til 7 uker fra 1. juli til 10. august.

Toktet dekker 30 millioner km², ca 203 stasjoner. Det innebærer to forskningsfartøyer og to innleide kommersielle fiskefartøyer (trålere / snurpere) fra Norge, Færøyene og Island.

Mutlpelt 832 er en trål som brukes av de islandske og færøyske fartøyer. Den ble utviklet for å standardisere prøvetaking trål. Norske fartøyer bruker en annen type trål. Gjennomsnittlig horisontal åpning er henholdsvis 60, 45, og 70 m for de islandske, færøyske og norske trål. Mer informasjon om trål egenskaper er tilgjengelige i toktrapport (Nøttestad et al. 2011).

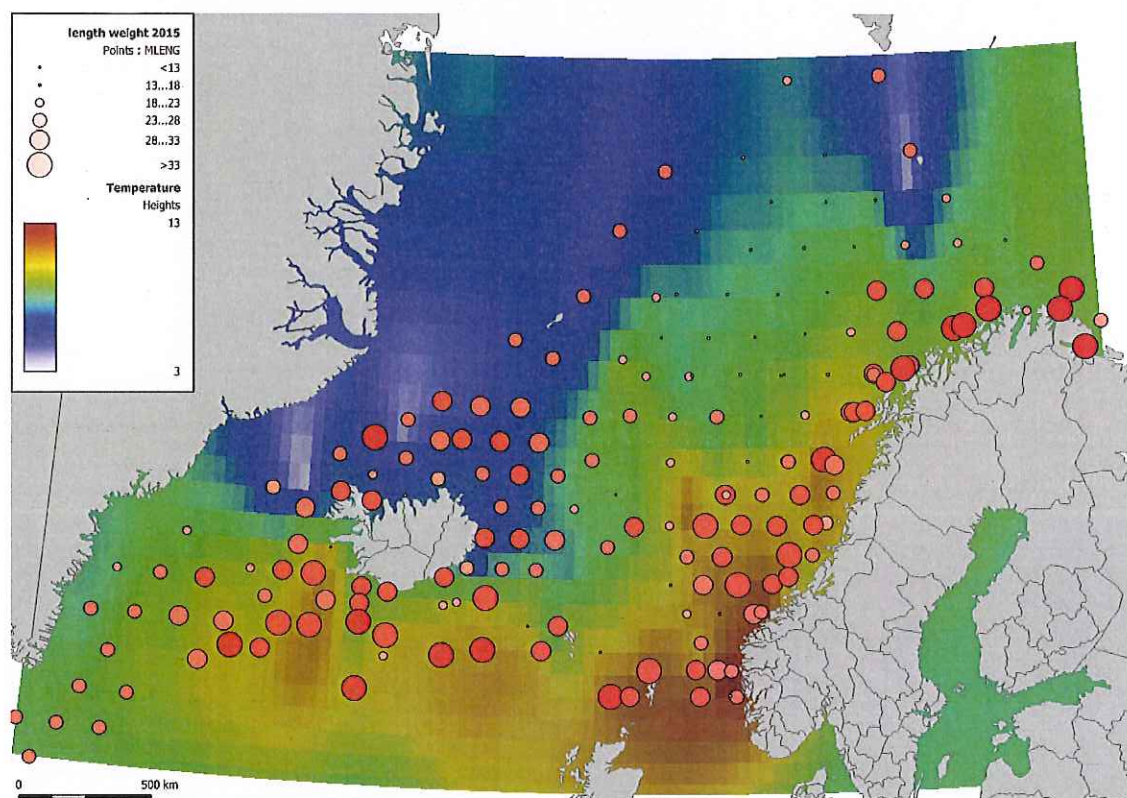
IESSNS bruke standardiserte «swept-area» undersøkelser (se detaljer i Nøttestad et al. 2016). Samplingsrammen tilsvarer ikke-overlappende 1 ° x 2 ° rektangler. Det sikrer en mer ensartet fordeling av stasjoner i hele serien sammenlignet med tilfeldig sampling.

Resultater

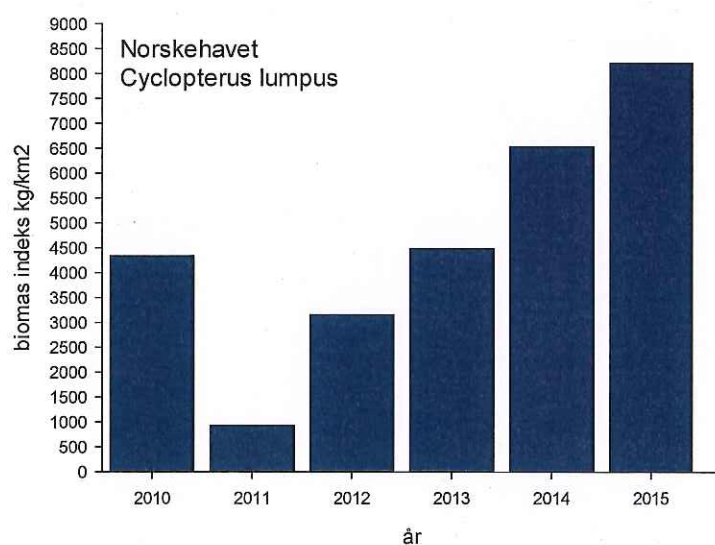
I 2015 ble rognkjeks av alle størrelser fanget i den øvre 30 m. De ble funnet overalt innenfor det totale undersøkte området (78% av trålstasjoner). Vanligvis gjennomsnittslengde og gjennomsnittsvekt på rognkjeks var høyest i de kystnære farvann og lavest i åpent hav (figur 5).

Biomass indeks (kg.m⁻²) viser at, til tross for en nedgang i 2011, rognkjeks bestander har økt siden 2010 (figur 6).

Figur 5. Rognkjeks utbredelse under IESSNS undersøkelse i juli og august 2015. Størrelsen på sirklene er proporsjonal med gjennomsnittlig fiskelengde på hver stasjon. Temperaturer er plottet som en overflate. De større fisk befinner seg i de varmere områder. *Distribution of lumpfish during the IESSNS survey in July and August 2015. The size of the circles is proportional to the mean length of fish at each station. Temperatures are plotted as a surface. The larger fish are located in the warmer areas.*

Figur 5. Bestandsestimat av rognkjeks i Norskehavet (norske data). Se teksten for beregninger. – *Population estimate for the Norwegian Sea. See text for calculations.*

Anbefaling for fisket i 2017

Råd fra Havforskningsinstituttet er at reguleringstiltak skal sikre at antall deltagende fartøy ikke overskrider 300 og at samlet kvantum utgjør ca 400 tonn rå rogn. Det forventes ut fra dette en fortsatt høy bestand i årene fremover så lenge forvaltningen resulterer i en slik moderat beskatning. Havforskningsinstituttet finner derfor ikke at det er grunn til å endre reguleringene i 2017 i forhold til inneværende år.

Forskning

Rognkjeks som rensefisk i lakseoppdrett.

I den senere tid er rognkjeks blitt brukt som luseplukker i lakseoppdrett, og det er yngel av oppdrettede rognkjeks som blir brukt. Som alle nye arter i oppdrett, vil også denne arten ha sitt sett av utfordringer som må løses, men arten viser lovende takter som rensefisk. I motsetning til leppefisk kan rognkjeks brukes i hele landet siden den tolererer godt lave temperaturer.

Både rognkjeks og leppefisk kan beite på begrodde nøter, så det vil også ved bruk av rognkjeks være viktig med reine nøter. Rognkjeks beiter imidlertid også på dyreplankton og maneter, og dersom den kan ta litt av laksefôret, så gjør de det også. Det er mulig at i perioder med mye dyreplankton og maneter, vil en kombinasjon av leppefisk og rognkjeks være å foretrekke i områder der både leppefisk og rognkjeks trives.

Et forsøk ble utført (FHF finansert) av HI Austevoll til å teste effektiviteten av rognkjeks i forhold til leppefisk.

WGLUMP (Working Group on Lumpfish)

Denne gruppen hadde sitt andre møte juni 2016, i Nuuk på Grønland. Det var til sammen 6 deltakere fra Island, Grønland, og Canada. Målet med denne arbeidsgruppen er å bedre standardisering av bestandsvurdering i nordiske landene (Island, Danmark-Grønland, Norge, Canada, Sverige) og identifisere hull i vår kunnskap rundt rognkjeks biologi. Forskning er nødvendig for å forstå den genetiske bestand strukturen av rognkjeks på tvers av de nordiske landene. Siste resultatene (forskning fra Island og Grønland) viser at rognkjeks har en «homing» adferd. Det betyr at de kommer tilbake til det stedet han kommer fra for å gyte. Mer kunnskap om deres reproduksjonsbiologi er også nødvendig, og spesielt på tidspunktet for reproduksjon og frekvens av reproduktive hendelse i løpet av livssyklus.

Referanser

- Eriksen, E., Durif, C. M. F. and Prozorkevich, D. (2014) Lumpfish (*Cyclopterus lumpus*) in the Barents Sea: development of biomass and abundance indices, and spatial distribution. *ICES Journal of Marine Science: Journal du Conseil*, **71**, 2398-2402.
- Nøttestad, L., Oskarsson, G. J., Jacobsen, J. A. and Al., E. (2011) Cruise report from the coordinated ecosystem survey (IESSNS) with M/V "Libas, M/V "Finnur Fridi" and R/V "Arni Frdriksson" in the Norwegian Sea and surrounding waters 18. July – 31 August 2011. Working document to

- working group on Northeast Atlantic Pelagic Ecosystem Surveys (WGNAPES) ICES HQ, Copenhagen. pp. 31.
- Nøttestad, L., Utne, K. R., Óskarsson, G. J., Jónsson, S. P., Jacobsen, J. A., Tangen, Ø., Anthonypillai, V., Aanes, S., Vølstad, J. H., Bernasconi, M., Debes, H., Smith, L., Sveinbjörnsson, S., Holst, J. C., Jansen, T. and Slotte, A. (2016) Quantifying changes in abundance, biomass, and spatial distribution of Northeast Atlantic mackerel (*Scomber scombrus*) in the Nordic seas from 2007 to 2014. *ICES Journal of Marine Science: Journal du Conseil*, 73, 359-373.
- Pampoulie, C., Skirnisdóttir, S., Olafsdóttir, G., Helyar, S. J., Thorsteinsson, V., Jónsson, S. P., Fréchet, A., Durif, C. M. F., Sherman, S., Lampart-Kaluźniacka, M., Hedeholm, R., Ólafsson, H., Daníelsdóttir, A. K. and Kasper, J. M. (2014) Genetic structure of the lumpfish *Cyclopterus lumpus* across the North Atlantic. *ICES Journal of Marine Science: Journal du Conseil*.

Sak 13/2016

Regulering av fisket etter sei sør for 62
N° i 2017

SAK 13/2016

REGULERING AV FISKET ETTER SEI I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2017

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at kvotefleksibilitetsbestemmelsen i avtalen mellom Norge og EU tas inn i forskrift, slik at overfiske trekkes på totalnivå.

For øvrig foreslår direktøren i hovedsak en videreføring av reguleringsopplegget fra 2016 til 2017.

2 FISKET ETTER SEI I 2015

Norge og EU ble under kvoteforhandlingene for 2015 enige om en TAC på sei i Nordsjøen og Skagerrak på 66 006 tonn, hvorav Norge hadde en andel på 33 744 tonn sei etter kvotebytte og avsetning til tredjeland. Av dette ble det avsatt 10 tonn til forsknings- og undervisningsformål. Disponibel kvote av sei i Nordsjøen og Skagerrak for norske fiskere, etter avsetning til forskning og undervisning, var med det på 33 734 tonn.

I tillegg til dette ble det klart at norske fartøy kunne fiske inntil 500 tonn sei i EU-sonen i ICES statistikkområde VIa nord for 56°30' N. Dette ble ikke fordelt mellom fartøygruppene. Den 31. mars var den norske kvoten på 500 tonn sei i ICES-statistikkområde VIa beregnet oppfisket. Fisket ble stoppet samme dag.

Tabell 1: Gruppekvoter, fangst og førstehåndsverdi i 2015

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1000 kr)
Trål totalt	20 233	26 656	-6 423	131,7 %	313 463
Torsketrål ¹	11 120	11 857	-737	106,6 %	145 883
Seitrål	2 894	6 453	-3 559	223,0 %	78 832
Avgrenset nordsjøtrål	1 430	3 992	-2 562	279,1 %	41 747
Pelagisk-/nordsjøtrål	4 689	4 255	434	90,7 %	47 001
Bifangst pelagisk-/nordsjøtrål ²	100	100	0	100,0 %	
Not	5 500	4 262	1 238	77,5 %	21 515
Konvensjonelle totalt	8 000	5 087	2 913	63,6 %	53 559
Konvensjonelle havfiskefartøy		1 912			21 649
Andre konvensjonelle fartøy		3 175			31 910
Forskning og undervisning	11	5	6	42,2 %	20
Annet (inkl. agn og fritidsfiske)		79			359
Totalt	33 744	36 088	-2 344	106,9 %	388 916

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 10. oktober 2016

¹ Enkelte torsketrålere har strukturkvoter fra seitrålgruppen og følgelig skal noe av kvantumet fra torsketrålerne belastes seitrålnes gruppekvote. Dette er hensyntatt i tabellen ovenfor, men blir ikke utført i Fiskeridirektorats ukestatistikk.

² Det foreligger foreløpig ikke bifangstestimat for 2015, men det legges til grunn at hele bifangstavsetningen ble tatt.

3 FISKET ETTER SEI I 2016

Norge og EU ble i kvoteforhandlingene for 2016 enige om en TAC på 68 601 tonn i ICES statistikkområde IIIa, IV og VI. Som utgangspunkt gir dette en kvote på 62 153 tonn i Nordsjøen og Skagerrak, hvorav Norge har en andel på 52 %. Som følge av at EU fra 1. januar 2016 innførte ilandføringsplikt for en rekke fartøygrupper som fisker etter sei, ble TAC oppjustert med 5,7 % slik at endelig TAC ble fastsatt til 65 696 tonn.

Norges andel av avtalt TAC er som nevnt 52 %, hvilket gir en kvote på 34 162. Norge byttet til seg 250 tonn sei fra EU, slik at kvotegrunnlaget er 34 412. Av dette settes det av 880 tonn sei til Sverige i henhold til «Sverigeavtalen» for 2016. Norsk totalkvote for 2016 ble dermed på 33 532 tonn, hvorav 10 tonn er avsatt til forskning.

I tillegg til dette ble det klart at norske fartøy kan fiske inntil 500 tonn sei i EU-sonen i ICES statistikkområde VIa nord for 56°30' N. I likhet med 2015 ble ikke dette fordelt mellom fartøygruppene. Den 25. april 2016 var den norske kvoten på 500 tonn sei i ICES-statistikkområde VIa beregnet oppfisket. Fisket ble stoppet samme dag.

Tabell 2: Gruppekvoter i 2016

Fartøygrupper	Gruppekvote
Not	5 500
Konvensjonelle	8 000
Trål	20 022
Torsketrål	10 966
Seitrål	2 854
Avgrenset nordsjøtrål	1 426
Pelagisk-/nordsjøtrål	4 776
Totalt	33 522

Estimert fangst av sei som går til oppmaling i industritrålfisket i 2016 belastes gruppekvoten til pelagisk- og nordsjøtrål i 2017.

Tabell 3: Gruppekvoter, fangst og førstehandsverdi i 2016 – foreløpige tall

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1000 kr)
Trål totalt	20 022	22 372	-2 350	111,7 %	247 321
Torsketrål ¹	10 966	11 363	-397	103,6 %	156 539
Seitrål	2 854	4 503	-1 649	157,8 %	33 207
Avgrenset nordsjøtrål	1 426	2 606	-1 180	182,7 %	26 739
Pelagisk-/nordsjøtrål	4 776	3 899	877	81,6 %	30 836
Not	5 500	2 293	3 207	41,7 %	10 927
Konvensjonelle totalt	8 000	3 181	4 819	39,8 %	31 543
Konvensjonelle havfiskefartøy		1 126			13 912
Andre konvensjonelle fartøy		2 055			17 631
Forskning og undervisning	10	1	9	14,4 %	16
Annet (inkl. agn og fritidsfiske)		64			216
Totalt	33 532	27 910	5 622	83,2 %	290 023

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 10. oktober 2016

¹ Enkelte torsketrålere har strukturkvoter fra seitrålgruppen og følgelig skal noe av kvantumet fra torsketrålerne belastes seitrålnes gruppekvote. Dette er hensyntatt i tabellen ovenfor, men blir ikke utført i Fiskeridirektorats ukestatistikk.

3.1 FARTØY SOM FISKER ETTER SEI MED TRÅL

3.1.1 Fartøy med torsketråltilatelse

Fartøy med torsketråltilatelse er regulert med maksimalkvoter. For fartøy med torsketråltilatelse som er registrert som fabrikktrålere ble maksimalkvoten satt til 560 tonn ved årets start. For øvrige torsketrålere ble maksimalkvoten satt til 400 tonn.

Så langt i 2016 har 28 torsketrålere fisket på 29 tillatelser i fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak. Om tallet står seg ut året er det ett fartøy færre som har deltatt i fisket sammenlignet med 2015. Målt i antall benyttede tillatelser så er det imidlertid likt som i 2015. Denne gruppen har per 10. oktober fisket omtrent 11 363 tonn sei. Fisket i denne gruppen pågår per 25. oktober.

3.1.2 Fartøy med seitråltilatelse

Fartøy med seitråltilatelse med kvotefaktor 1,00 var fra årets begynnelse regulert med en maksimalkvote på 400 tonn.

16. juli 2016 ble fisket for fartøy med seitråltilatelse stoppet.

Den 30. september ble det funnet grunnlag for å gjenåpne seitrålnes fiske. Dette kom som en konsekvens av at det da var klart at fartøy som fisker med not og fartøy som fisker med konvensjonelle redskap ikke ville komme til å fiske opp sine gruppekvoter i 2016

3.1.3 Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, og fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse

Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, og fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse fikk en gruppekvote på henholdsvis 4 776 og 1 426 tonn i inneværende år. I begynnelsen av 2016 kunne fartøy med pelagisk tråltillatelse, nordsjøtråltillatelse og fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse med kvotefaktor 1 maksimalt fiske og lande inntil 400 tonn. Andre fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse kan maksimalt fiske og lande inntil 200 tonn.

Kvantum sei fisket og landet av fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse tas i hovedsak med småmasket trål som bifangst i et direktefiske etter øyepål og kolmule. Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse har ikke adgang til å fiske øyepål og kolmule, og dermed tas denne gruppens kvanta sei med stormasket trål.

Etter enighet mellom Fiskeridirektoratet og næringen ble det tillatt at fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse kunne fiske utover gruppekvoten. Den 22. juni 2016 ble direktefisket i denne gruppen stoppet. Gruppen har per 10. oktober en kvoteutnyttelse på 183 %.

Den 19. august ble maksimalkvoten for fartøy med pelagisk tråltillatelse og fartøy med nordsjøtråltillatelse økt fra 400 tonn til 450 tonn. Per 10. oktober har gruppen gjenstående 877 tonn av gruppekvoten.

Som nevnt ovenfor vil estimert fangst av sei som går til oppmaling i industritrålfisket i 2016 belastes gruppekvoten til pelagisk- og nordsjøtrål i 2017.

3.2 FARTØY SOM FISKE ETTER SEI MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap ble fra årets start regulert med en maksimalkvote på 800 tonn.

Gruppen har per 10. oktober fisket 3 181 tonn av kvoten på 8 000 tonn. Konvensjonelle havfiskefartøy og andre fartøy som fisker med konvensjonelle redskap har fisket hhv. 1 126 og 2 055 tonn.

3.3 FARTØY SOM FISKE ETTER SEI MED NOT

Fartøy som fisker etter sei med not er regulert med en gruppekvote på 5 500 tonn. Per 10. oktober er det fisket 2 293 tonn, det vil si at det gjenstår 3 207 tonn av gruppekvoten. Dette kvantumet er nesten 2000 tonn lavere enn det som var fisket på samme tidspunkt i 2015, men på samme nivå som i oktober 2014.

4 BESTANDSSITUASJONEN FOR 2017

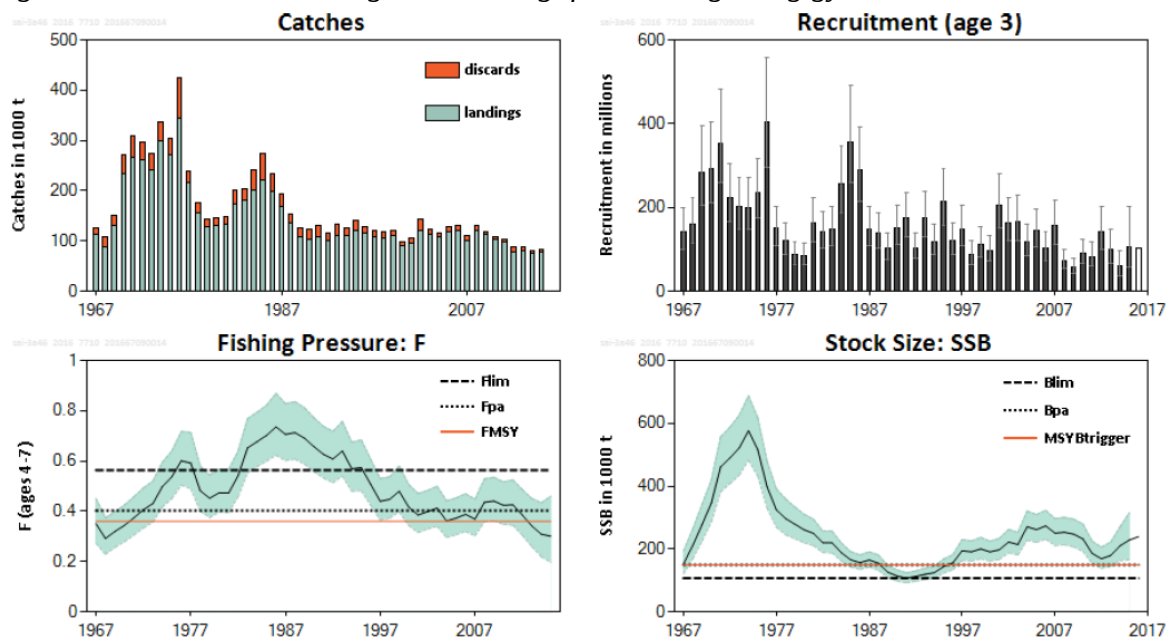
ICES gir samlet råd for fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak (ICES statistikkområde IIIa og IV) og havområdene vest av 4°V (ICES statistikkområde VI).

Norge og EU har siden 2002 vært enige om en forvaltningsplan for sei i Nordsjøen og Skagerrak. Hensikten med forvaltningsplanen er å sikre et bærekraftig fiske og høyt utbytte av bestanden. I 2012 evaluerte ICES forvaltningsplanen og vurderte den til å være i henhold til før-var-prinsippet på kort sikt (< 4 år). EU og Norge ble på bakgrunn av denne anbefalingen i februar 2013 enige om ikke å endre forvaltningsplanen.

Rekrutteringen har i stor grad vært under langtidsgjennomsnittet siden 2008. Gytebestanden har fluktuert uten noen klar trend på et nivå over $MSY B_{trigger}$ siden 1997. Fiskedødeligheten har vært under F_{MSY} siden 2013.

Figur 1: Oversikt over landing, rekruttering, fiskedødelighet og gytebiomasse.

Kilde: ICES-råd, juni 2016

ICES har i løpet av 2016 gjennomført en metoderevisjon knyttet til bestandsberegningene. Som følge av metoderevisjonen ble det også laget nye referansepunkt. Siden bestandsberegningene og referansepunktene er endret er det nødvendig å evaluere høstingsregelen for å vurdere om den fremdeles er i trål med en føre-var tilnærming. Dette gjør at ICES for 2017 gir et råd med utgangspunkt i F_{MSY} .

En fiskedødelighet på F_{MSY} i 2017 vil ifølge ICES gi en totalkvote på 116 605. Dersom forvaltningsplanen fra 2012 hadde blitt fulgt ville dette til sammenligning gitt en kvote på 82 747 tonn som følge av stabilitetsklausulen på 15 %. I sitt råd for 2017 skiller ICES mellom landet kvantum og fangstkvanthet. Differansen mellom disse er utkast av uønsket bifangst. Anbefalingen knyttet til landet kvantum ved å følge MSY -tilnærmingen i 2017 er på 110 917 tonn, av dette er anbefalt kvote i ICES IIIa og IV på 100 491 tonn.

5 FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER SEI I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2017

De bilaterale forhandlingene mellom Norge og EU for 2017 er ennå ikke påbegynt. Forslag til regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2017 tar utgangspunkt i at Norge og EU blir enige om å følge MSY-tilnærmingen og at kvotene baseres på ICES-rådgivningen knyttet til *landet* kvantum. I kapittel 3 gikk det frem at TAC ble oppjustert med 5,7 % som følge av at EU fra 1. januar 2016 innførte ilandføringsplikt for en rekke fartøygrupper som fisker etter sei. Det kan også tenkes at partene blir enige om en lignende tilnærming også for 2017. Beregningene i dette dokumentet tar imidlertid ikke hensyn til en slik oppjustering.

Dersom Norge og EU blir enige om TAC i ICES IIIa og IV på 100 491 tonn, vil Norge, som har en andel på 52 %, få en kvote på 52 255 tonn i 2017. Fiskeridirektoratet legger til grunn at avsetning til tredjeland og kvotebytte vil ligge på samme nivå som inneværende år. Videre legges det til grunn at det også for 2017 avsettes 10 tonn til forskning. Fiskeridirektoratet vil i det videre beregne gruppekvoteene med utgangspunkt i en norsk kvote på 51 615 tonn.

5.1 NOTFISKET

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvoteen til not for 2017 fastsettes til 5 500 tonn. Dette er i tråd med tidligere fastsatt gruppekvote.

Fiskeridirektøren foreslår videre at fartøy som har adgang til å fiske sei med not også kan fiske seinotkvoten med konvensjonelle redskaper.

5.2 FISKET MED KONVENSJONELLE REDSKAPER

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvoteen for fisket etter sei med konvensjonelle redskaper også i 2017 settes til 8 000 tonn.

For å sikre et kvantum for kystfisket, foreslår Fiskeridirektøren at fisket for konvensjonelle havfiskefartøy kan stoppes når det gjenstår 1 400 tonn av gruppekvoteen.

Fiskeridirektøren vil foreslå at fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper reguleres med en generell maksimalkvote på 600 tonn.

5.3 TRÅLFISKET

Fiskeridirektøren foreslår at den resterende del av den norske seikvoten i Nordsjøen og Skagerrak, det vil si 38 115 tonn, tildeles fartøy som fisker etter sei med trål.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av fordelingen av trålnes gruppekvote, gitt ved tabell 4 nedenfor.

Tabell 4: Fordeling av gruppekvoten for trål i 2017

Gruppe	Andel (%)	Gruppekvote (tonn)
Gruppekvote trål		38 115
Nordsjøtrålere fast andel		5 000
Til fordeling		33 115
Herav:		
Torsketrålere	73,0	24 174
Seitrålere	19,0	6 292
Nordsjøtrålere	8,0	2 649
Sum nordsjøtrålere		7 649

5.3.1 Torsketrålere

Torsketrålernes gruppekvote er 120 % høyere i 2017 enn i 2016. Dette taler isolert sett for en vesentlig økning i maksimalkvoten.

Overreguleringen per 1. januar 2016 var på 51 %. Maksimalkvoten var da satt til 400 tonn per kvotefaktor. I løpet av juli i år var det beregnet at torsketrålernes gruppekvote var oppfisket. Fisket fikk imidlertid fortsette innenfor de gjeldende maksimalkvoter siden det var svært sannsynlig at enkelte andre grupper ikke ville fiske opp sine kvoter. Overreguleringen fra årets start kan derfor ha blitt satt noe høyt.

Dersom en i 2017 ønsker tilsvarende overregulering som i 2016, blir maksimalkvoten 900 tonn per kvotefaktor. Dette gir en overregulering på 54,1 %.

Det er usikkert hvilken virkning en så stor økning i maksimalkvoten vil ha. Det kan tenkes at en høy maksimalkvote også kan gi en høyere deltakelse i denne gruppen. Forrige gang torsketrålerne hadde en gruppekvote som var på nivå med den beregnede gruppekvoten for 2017 var i 2010. Torsketrålernes gruppekvote var da på 27 603 tonn, altså 2 500 tonn høyere enn den beregnede kvoten for 2017. Maksimalkvotene ble da fra årets start satt til 1 000 tonn. I løpet av 2010 ble det funnet grunnlag for å øke maksimalkvotene til 1 200 tonn per kvotefaktor. I alt 38 torsketrålere deltok i fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2010. Dette var ni flere fartøy enn hittil i 2016.

Siden 2010 har det skjedd strukturelle endringer i gruppen. Det har også vært en økning i torskekvoten nord for 62°N, noe som kan ha redusert interessen for å fiske etter sei i Nordsjøen og Skagerrak. Det er også slik at dagens maksimalkvote ikke virker begrensende for flere av

fartøyene. En økning i maksimalkvoten kan ventes å føre til at færre fartøy når kvotetaket. Dette taler for en økt overregulering som følge av en høyere maksimalkvote.

Ut ifra argumentasjonen ovenfor virker det hensiktsmessig å holde overreguleringen fra årets start på samme nivå som i 2016.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålerne reguleres med følgende maksimalkvoter i 2017:

Tabell 5: Maksimalkvoter for torsketrålere i 2017

Gruppe	Kvotefaktor	Maksimalkvote
Fabrikktrålere	1,4	1 260
Andre torsketrålere	1,0	900

5.3.2 Seitrålere

Under samme forutsetninger som over vil seitrålerne få en gruppekvote på 6 292 tonn i Nordsjøen og Skagerrak i 2017.

Erfaringer fra tidligere års fiske tilsier at seitrålerne bør reguleres med maksimalkvoter. Kvoteutnyttelsen for denne fartøygruppen varierer fra år til år. Per dags dato er gruppekvoten overfisket med 1 649 tonn.

Ut ifra årets erfaring og oppgangen i kvoten fra 2016 til 2017 anbefales det at maksimalkvoten for seitrålere i 2017 økes sammenlignet med 2016.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten for fartøy med seitråltillatelse med kvotefaktor 1,0 settes til 900 tonn.

Denne maksimalkvoten vil utgjøre en overregulering av gruppekvoten på ca. 96 %. Dette er på omtrent samme nivå som for 2016.

5.3.3 Nordsjøtrålere (samlebetegnelse)

Nordsjøtrålere er en samlebetegnelse for tre ulike grupper av trålere som alle har sitt viktigste fiskeområde i Nordsjøen og delvis i Skagerrak. Denne gruppen omfatter fartøy med nordsjøtråltillatelse, pelagisk tråltillatelse og avgrenset nordsjøtråltillatelse. Regneeksemplet basert på ICES' rådgivning vil gi en gruppekvote til nordsjøtrålerne på 7 649 tonn i 2017.

5.3.3.1 Estimert fangst av sei som går til oppmaling i industritrålfisket

I henhold til utøvelsesforskriften § 49 er det som hovedregel ikke tillatt å fiske eller lande enkelte arter, som blant annet sei til oppmaling.

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule er det knyttet stor usikkerhet i fangstregistreringen ved mottak av fisk til industriformål. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å etablere et troverdig faktum i form av estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottager. Det er i strid med kravene i forskrift 6.mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar artssortering og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte. Det er også en kompliserende faktor at norske landanlegg gjennomgående ikke oppfyller kravene til vekt og veiesystemer som forutsatt i landingsforskriften. Det er også utfordrende at kontrollgjennomføring ofte vanskeliggjøres som følge av HMS problemstillinger i det fysiske arbeidsmiljøet på bedriftene.

På grunnlag av det som er beskrevet og de erfaringer som er gjort over år er Fiskeridirektoratet kommet til at også denne delen av næringen i større grad må forventes å selv løse de oppgaver lovgiver har pålagt dem.

Dette innebærer at avregning av kvantum sei medgått til oppmaling etter 2017-sesongen vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta, tilsvarende de foregående år.

Fiskeridirektøren foreslår at medgått bifangst fra fartøy med pelagisk trål- eller nordsjøtråltillatelse i 2017 avregnes gruppeknoten i 2018.

5.3.3.2 Fordeling av kvoter på fartøynivå

Fra og med 2011 ble det innført en fordeling av gruppeknoten som ga 77 % til fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, mens fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse fikk 23 %.

Denne fordelingen gir kvoter på henholdsvis 4 665 tonn til fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse og 1 393 tonn til fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse. Fordelingen fremgår nedenfor.

Tabell 6: Fordeling av gruppeknoten for nordsjøtrålere i 2017

Gruppe	Andel (%)	Gruppekvote (tonn)
Nordsjøtrålere		7 649
<i>Pelagisk- og nordsjøtrål</i>	77 %	5 890
<i>Avgrenset nordsjøtrål</i>	23 %	1 759

5.3.3.2.1 Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse

I perioden 2006-2012 var det en sterk nedgang i totalfangsten for denne gruppen. Fra og med 2013 har imidlertid denne gruppen hatt en markant økning i fangsten. Det ser i år ut til at fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse omtrent vil ta gruppeknoten sin.

I forkant av 2016-sesongen ble det sagt at flere fartøy skulle legge om til et direktefiske etter sei i 2016. Ifølge tall fra Fiskeridirektoratets registre over elektroniske fangst- og aktivitetsdata er det imidlertid kun 3,6 % av fangstkvantumet fra denne gruppen som kan sies å være tatt i et direktefiske etter sei. 54 % er tatt som bifangst i øyepålfisket, mens 34 % er tatt som bifangst i kolmulefisket.

Maksimalkvoten for 2016 ble satt til 400 tonn, for så å bli økt til 450 tonn i september. Ved en tilsvarende overregulering som i 2016 blir maksimalkvoten i 2017 500 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår å gi fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse en maksimalkvote på 500 tonn.

5.3.3.2.2 *Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse*

Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse får ut ifra beregningene i tabell 6, 1 759 tonn i gruppekvote i 2017. Dette er en oppgang på 333 tonn fra 2016.

I denne gruppen har det vært få fartøy som har levert relativt store fangster, og overreguleringen har derfor vært høy. Ved utgangen av september hadde tolv fartøy i denne gruppen fisket mer enn 100 tonn sei. På samme tidspunkt i 2015 var dette tallet ti, og i 2014 var det fem fartøy som hadde fisket mer enn 100 tonn innen utgangen av september. Den økte aktiviteten skyldes blant annet at flere fartøy har gått sammen og dannet partrållag.

Gruppekvoten for fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse i 2016 ble oppfisket i midten av april, og fisket ble stoppet i juni. Ut ifra fisketakten hittil i år bør overreguleringen i 2017 reduseres betraktelig sammenlignet med 2016.

Fiskeridirektøren foreslår å gi de fartøy som har fisket mer enn 325 tonn sei i ett av årene 2006, 2007 eller 2008 en maksimalkvote på 300 tonn. Andre fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse gis en maksimalkvote på 150 tonn.

5.4 KVOTEFLEKSIBILITET

Norge og EU er enige om at det kan tillates et over- eller underfiske på inntil ti prosent og at dette kan belastes eller godskrives totalkvoten året etter.

Dette er per i dag ikke en del av den nasjonale reguleringen, noe som gjør at det ikke kan legges opp til et bevisst under- eller overfiske av den norske seikvoten. Dersom en skal ha denne muligheten må det i så fall komme klart frem i reguleringsforskriften hvordan et slikt overfiske skal belastes. Grunnet svært ulik grad av kvoteutnyttelse og høy overregulering vil det ikke være aktuelt med kvotefleksibilitet på fartøynivå.

Fiskeridirektøren foreslår at overfiske i 2017 skal belastes totalkvoten i 2018.

Fiskeridirektøren foreslår at underfiske på inntil 10 % av Norges kvote, før eventuelle overføringer og kvotebytter, kan godskrives totalkvoten til neste år.

Det er svært ulik kvoteutnyttelse blant gruppene i fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak. Enkelte grupper har lav grad av kvoteutnyttelse og har de siste årene et gjenstående kvantum som overstiger 10 %. Andre grupper har fisket innpå førstnevnte gruppes kvote og har i enkelte år fisket utover 10 % av sine gruppekvotes. For å fortsatt ha denne fleksibiliteten bør det tas høyde for at enkelte fartøygrupper kan ha gjenstående mer enn 10 % av gruppekvote, og at et slikt kvantum kan reforderes til andre grupper. I reguleringsforskriften for torsk, hyse og sei nord for 62°N heter det blant annet:

Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, kan den overskytende kvoten reforderes til de andre fartøygruppene innen samme kvoteår.

Fiskeridirektøren foreslår at dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, kan den overskytende kvoten reforderes til de andre fartøygruppene innen samme kvoteår.

5.5 PARTRÅLING

I reguleringsåret 2014 ble driftsformen partråling positivt tillatt i fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak. Vilårene for partråling etter sei fremgår av § 9 i gjeldende forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak. Blant annet stilles det krav om registrering mv. Forut for 2014 var det ikke tillatt å drive med partråling etter sei i Nordsjøen og Skagerrak da bestemmelsene om kvoteutnyttelse i reguleringsforskriften var til hinder for dette.

Partråling som driftsform har vært i vekst de siste to/tre årene. Foruten et direkte fiske etter sei driver partrållag også fiske etter annen bunnfisk i Nordsjøen, herunder særlig ikke-kvoteregulerte arter som lysing, hyse og hvitting. Partrållaktiviteten har også medført at fangster av torsk tatt som bifangst har vært økende. I reguleringsåret 2016 har derfor fartøy med avgrenset nordsjøtrål- eller nordsjøtrållatelse vært begrenset til å ta maksimalt 50 tonn torsk som bifangst (se også sak 15/2016).

Ut over at det er fastsatt en totalkvote på hyse og hvitting, er fisket etter hyse, hvitting og lysing ikke kvoteregulert. Det finnes således ingen bestemmelser om kvoteutnyttelse som begrenser partrållaktiviteten. Det er heller ingen bestemmelser i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen (utøvelsesforskriften) som er til hinder for, eller på annen måte setter rammer for partråling etter disse artene i Nordsjøen.

I gjeldende forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak § 9 er det stilt krav om registrering mv. av fartøy som driver med partråling. Fiskeridirektoratet mener at tilsvarende krav bør gjelde for alt partrållfiske etter bunnfisk med stormasket trål sør for 62°N, og at rammene for aktiviteten fastsettes i utøvelsesforskriften.

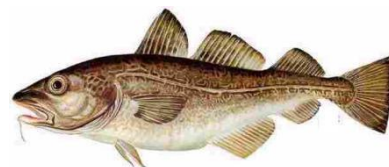

Sak 14/2016

Regulering av fisket etter torsk sør for 62°N i Nordsjøen og Skagerrak i 2017

SAK 14/2016

REGULERING AV FISKE ETTER TORSK I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2017

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår i hovedsak en videreføring av reguleringene for torsk i Nordsjøen og Skagerrak under forutsetning av at neste års totalkvote blir i samme størrelsesorden som årets rådgivning fra ICES.

Fiskeridirektøren foreslår å gå bort fra ordninger som gir bifangstadgang til fartøy når det enkelte fartøy har fisket sin kvote. Dette innebærer at fartøy som har adgang til å fiske direkte etter torsk ikke vil kunne ha bifangst av torsk dersom fartøyet har fisket sin maksimalkvote. Fartøy som ikke har adgang til å fiske direkte etter torsk og som er regulert med maksimalt tillatt bifangst (i tonn), vil ikke kunne ha bifangst av torsk i fiske med andre redskap dersom fartøyet fangst av torsk overstiger maksimalt tillatt bifangst.

2 FISKET ETTER TORSK I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2015

Etter overføringer og tillegg av såkalt CCTV kvote var Norges kvote i 2015 i Nordsjøen 5 175 tonn. I Skagerrak var Norges kvote utenfor grunnlinjene 152 tonn. I Nordsjøen ble det tatt 5 377 tonn. I Skagerrak ble totalfangsten 533 tonn, hvorav 101 tonn ble tatt utenfor grunnlinjene

3 FISKET ETTER TORSK I NORDSJØEN I 2016

3.1 REGULERINGER

De siste års reguleringer har hatt som mål å bevare og gjenoppbygge bestanden ved å redusere det totale uttaket. Samtidig har det vært en målsetting ikke å legge for store hindringer i veien for fiske etter andre arter i samme område. Tilnærmingen har derfor vært først å avsette et kvantum som dekker behovet for bifangst av torsk i andre fiskerier. Dersom norsk kvote i tillegg gir rom for et direkte fiske etter torsk, skal dette være forbeholdt fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper.

I de bilaterale forhandlingene med EU som ble avsluttet 4. desember 2015 ble det totale uttaket av torsk i Nordsjøen i 2016 fastsatt til 33 651 tonn. Norges andel er 5 721 tonn. I tillegg ble det besluttet den 16. desember 2015 å tildele 4 038 tonn torsk som ekstra kvote til

partene, hvorav Norge fikk 686 tonn. Norges totalkvote ble dermed 6 407 tonn. Etter avsetning til tredjeland er Norges kvote i 2016 6 025 tonn. Fordelingen av kvoten i 2016 fremgår av tabell 1.

Tabell 1: Forutsetning for regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen i 2016

Norsk TAC i 2016	6 407 tonn
Avsetning til andre land	382 tonn
Avsetning til bifangst i trålfiske	1 000 tonn
Avsetning til bifangst, konvensjonelle fartøy	300 tonn
Avsetning til forskningsfangst	50 tonn
Gjenstående kvantum til et direkte torskefiske	4 675 tonn

I 2016 ble ordningen med garanterte kvoter i lukket gruppe videreført. I tillegg ble ordningen med inndeling av åpen gruppe i tre lengdegrupper videreført.

Tabell 2: Garanterte kvoter og maksimalkvoter i lukket og åpen gruppe i 2016

	Garanterte kvoter (tonn)	Maksimalkvoter (tonn)
Lukket gruppe (fartøyets hjemmelslengde):		1. januar
0 - 14,99 meter	5	73
15,00 - 20,99 meter	10	146
på eller over 21,00 meter	20	291
Åpen gruppe (fartøyets største lengde):		
0 – 9,99 meter	4	7,5
10,00 – 20,99 meter	4	15
på eller over 21 meter	4	22

Fartøy uten maksimalkvoter har i 2016 vært regulert med bifangstregler. Fartøy som fisker med stormasket trål eller reketral fikk adgang til å ha inntil 5 % bifangst av torsk. Den 20. juni ble det tillatt å ha inntil 10 % bifangst av torsk i reketral.

Ved fiske med stormasket trål (120mm) har fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse hatt adgang til å ha inntil 20 % bifangst av torsk i Nordsjøen. Dersom fartøyets totale fangst av torsk overstiger 50 tonn er det likevel ikke tillatt å ha torsk som bifangst.

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap, andre enn snurrevad, fikk adgang til å ha inntil 25 % bifangst av torsk. I perioden 1. juni til 30. september kunne de ha inntil 35 % bifangst av torsk.

Bifangstprosenten i snurrevadfiske i Nordsjøen ble satt til 25 %.

3.2 FANGST

Tabell 3 viser norsk fiske etter torsk i Nordsjøen fordelt på konvensjonelle redskaper og trål.

Tabell 3: Norsk fiske etter torsk i Nordsjøen (tonn)¹. Kvoter etter overføringer til tredje land.

År	Kvote	Trål	Konvensjonell	Totalt	Utnyttelse
2007	3 011	679	2 392	3 071	102 %
2008	3 384	1 183	2 945	4 129	122 %
2009	4 514	1 176	3 079	4 255	94 %
2010	5 607	724	3 772	4 495	80 %
2011	5 111	734	4 015	4 758	93 %
2012	4 659	648	3 952	4 600	99 %
2013	4 659	834	3 251	4 085	88 %
2014	4 911	1 406	3 193	4 598	94 %
2015	5 175	1 429	3 948	5 377	104 %
2016	6 025	1 135	3 484	4 619	

¹ Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 22. september 2016. Etter overføringer til tredje land og inkl. CCTV kvotetillegg.

Tabell 4 gir en oversikt over fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen fordelt på redskapsgrupper. Garnfiske utgjør omtrent 60 % av det konvensjonelle fisket.

Tabell 4: Konvensjonelt fiske etter nordsjøtorsk (tonn)¹

År	Autoline	Annen line	Garn	Snurrevad	Annet	Totalt
2007	737	118	1 204	187	146	2 392
2008	727	66	1 881	158	113	2 945
2009	813	99	1 972	128	67	3 079
2010	947	126	2 459	140	100	3 772
2011	1 217	104	2 401	217	76	4 015
2012	872	110	2 625	248	95	3 952
2013	728	131	2 103	211	78	3 251
2014	798	144	1 938	215	98	3 193
2015	958	205	2 546	156	82	3 948
2016	826	166	2 328	101	63	3 484

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 22. september 2016.

Tabell 5 viser hvor mye torsk som er tatt i Nordsjøen av fartøy i lukket gruppe i kystflåten og havfiskefartøy med adgang til å delta i det direkte fisket med konvensjonelt redskap.

Tabell 5: Fangst av torsk (tonn) i Nordsjøen tatt av fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe¹

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Lukket gruppe	950	1 649	1 901	2 376	2 248	2 474	1984	2 227	2 550	2 608
Havfiskefartøy med adgang til å delta	439	466	525	730	857	437	463	359	434	395
Totalt	1 389	2 115	2 426	3 113	3 105	2 912	2 447	2 586	2 984	3 002

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 22. september 2016

I 2014 startet et partrålfiske i Nordsjøen. Innenfor bifangstreglene var det mulig å fiske god del torsk, og i slutten av året var totalfangsten av torsk 472 tonn. I 2015 ble det tatt over 900 tonn i partrålfisket. Videre var det flere deltakende fartøy og utsikt til videre utvidelse i 2016. Det førte til at fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse ble begrenset til å ta 50 tonn torsk som bifangst i 2016. Det ser ut til å ha hatt noe virkning. Den 22. september i år har knapt 480 tonn blitt tatt i partrålfisket, mot 560 tonn på samme tid i 2015. Dette til tross for at flere fartøy har deltatt (9 ifølge Fiskeridirektoratets informasjon), og at noen av fartøyene har tatt mer enn 50 tonn. Videre har disse fartøyene landet betydelig mindre torsk de siste månedene enn tidligere år.

Partråling som driftsform er i vekst. Sei og lysing er målarter, men det er også store innslag av hyse, hvitting og torsk.

I gjeldende forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak er det stilt krav til registrering mv. av fartøy som driver med partråling. Tilsvarende krav finnes ikke i partrålfiske etter annen bunnfisk sør for 62°N. Etter Fiskeridirektoratets oppfatning er det derfor nødvendig å klargjøre og presisere rammene for alt partrålfiske etter bunnfisk i Nordsjøen. Se forslag til regulering i sak 14/2016.

4 FISKET ETTER TORSK UTENFOR GRUNNLINJEN I SKAGERRAK I 2016

4.1 REGULERINGER

Norge og EU er enige om en totalkvote for torsk i Skagerrak på 5 383 tonn i 2016. Dette innebærer at Norges kvote utenfor grunnlinjene i 2016 er på 136 tonn. Også i Skagerrak er det lagt til en tilleggskvote for å promotere video overvåking av torskefisket. Denne er på 501 tonn hvorav 16 tonn tilfaller Norge, som dermed har torskekvote på 175 tonn utenfor grunnlinjene i Skagerrak. Av dette ble 87 tonn satt av til konvensjonelt fiske, og 88 tonn ble satt av til bifangst i trålfiske.

I utgangspunktet er direkte fiske etter torsk i Skagerrak utenfor grunnlinjene forbudt, med unntak av en gruppe fartøy som siden 2005 har hatt dispensasjon fra dette forbudet. Maksimalkvoten for denne gruppen er 10 tonn. I tillegg kunne fartøy med største lengde under 11 meter fiske inntil 5 tonn torsk med juksa i perioden 1. april til 30. juni, dersom eier/høvedsmann er registrert på blad B i fiskermanntallet og fartøyet ikke har adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen.

I trål- og reketrålfisket har innblanding av torsk vært satt til maksimum 5 % ved starten av reguleringsåret. Den 20. juni ble det tillatt å ha inntil 10 % bifangst for fartøy som fisker med reketrål.

Fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse har hatt adgang til å ha 10 % bifangst ved fiske med stormasket trål med en minste maskevidde på 120 mm, og ved bruk av seleksjonspanel med maskevidde ned til 90 mm eller med maskevidde ned til 70 mm hvis det benyttes kvadratmasker i fiskeposen.

I konvensjonelt fiske kunne innblanding av torsk være 25 %, og 35 % i perioden 1. juni – 30. september. Tillatt bifangst av torsk i fisket med snurrevad var 5 %.

4.2 FANGST

Tabell 7 gir en oversikt over norsk fiske etter torsk i Skagerrak. Fangstene er fordelt på trålere og konvensjonelle fartøy. Fangsten er dessuten fordelt som fisket innenfor eller utenfor grunnlinjene. I henhold til "Skagerrakavtalen" er kun fangst av torsk utenfor grunnlinjene kvoteregulert. Tabell 8 viser at den største endringen i torskefisket utenfor grunnlinjene er sterk reduksjon i snurrevadfisket.

Tabell 7: Norsk torskefiske i Skagerrak (tonn)¹

Redskaps-gruppe	Konvensjonell				Trål				Totalt			
Fangstområde/År	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Innenfor grunnlinjene	171	121	142	90	204	276	255	211	375	396	398	302
Utenfor grunnlinjene	112	71	48	47	85	65	53	38	197	136	101	85
Totalt	283	192	190	137	289	341	308	249	572	410	369	387

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 22.september 2016.

Tabell 8: Norsk torskefiske utenfor grunnlinjer i Skagerrak (tonn)¹ etter redskapstyper

	2013	2014	2015	2016
Garn	17	10	6	1
Line	3	-	2	7
Juksa	18	37	32	32
Bunntrål	38	16	16	13
Reketrål	47	49	37	25
Snurrevad	74	23	8	7

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 22.september 2016.

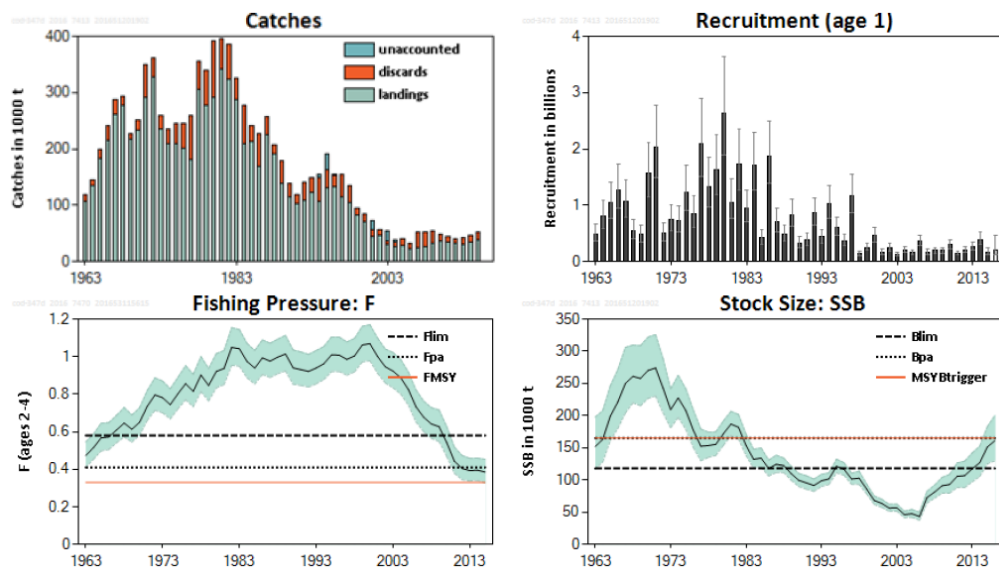
5 BESTANDSSITUASJONEN FOR TORSK I NORDSJØEN OG SKAGERRAK

Norge og EU forvalter torsk i Nordsjøen i fellesskap. Partene har vært enige om en forvaltningsplan som skulle være grunnlaget for forvaltning av torsk i Nordsjøen og Skagerrak. Denne forvaltningsplanen skulle ha vært revurdert i 2015, men Norge og EU har ikke blitt

enige om ny plan. ICES har revurdert referansepunkter for bestanden, og vurderer nå at forvaltningsplanen ikke lenger kan anses å være bærekraftig. Årets råd fra ICES er dermed basert på en MSY tilnærming.

Fiskeridirektoratet mener at forvaltningen ikke har vært vellykket, blant annet fordi forvaltningsplanen har vært fraveket de siste årene og EU ikke har implementert nødvendige tiltak som ICES forutsatte når planen ble antatt å være i tråd med føre-var-tilnærmingen. I årene umiddelbart før årtusenskiftet var både anbefalingene fra ICES og kvotene i Nordsjøen på et høyt nivå, helt opp i 150.000 tonn. Etter 2000 har bestanden imidlertid blitt kraftig redusert, og fra og med 2001 til 2007 var anbefalingen fra ICES at det ikke burde fiskes torsk. En vesentlig årsak til at bestanden ikke er gjenoppbygget er dårlig rekruttering siden 2000. En viktig grunn til at gytebestanden ikke bygges opp er EUs utkastpolitikk som hittil har ført til at store mengder fisk, både over og under minstemålet, kastes på havet. I henhold til ICES er det i årene fra 2007 til 2009 blitt kastet ut omtrent like mye torsk som det kvantum som landes. Utkastet er noe redusert de siste årene, men vurderes til fremdeles å ligge på et høyt nivå, eller over 20 % av totalfangsten i 2015. EU har vedtatt ny felles fiskeripolitikk. Ett av tiltakene er innføringen av «landing obligation», eller plikt til å føre fisk i land. Dette skal innføres gradvis og alle arter skal omfattes i 2019. Det forventes at trålfanget torsk blir omfattet av landingspåbudet i 2017.

I henhold til ICES har gytebestanden av torsk i Nordsjøen og Skagerrak økt svakt siden 2006, og vurderes nå til å være rundt B_{pa} . Fangsttinsatsen har gått ned, men er estimert til å være over F_{msy} . ICES viser også til at rekrutteringen har vært dårlig siden 1998.

ICES tilrår en kvote på 47 431 tonn av totalbestanden (Skagerrak, Nordsjøen og Kanalen) i 2016, dersom utkast reduseres vesentlig, men dersom utkast blir på samme nivå som i 2015, er anbefalingen 38 691 tonn. I Nordsjøen vil dette vil føre til en TAC på hhv 39 489 tonn og 32 212 tonn.

Tabell 9: Torsk i Nordsjøen og Skagerrak, ICES-anbefalinger, avtalt TAC og fangst (tonn)¹

År	Anbefaling		Avtalt TAC		Offisiell fangst	
	Nordsjøen	Skagerrak	Nordsjøen	Skagerrak	Nordsjøen	Skagerrak
2006	0	0	23 205	3 315	22 174	3 309
2007	0	0	19 957	2 851	19 930	2 936
2008	17 250	2 750	22 152	3 165	19 192	2 590
2009	0	0	28 798	4 114	27 013	3 672
2010 ²	33 552	4 793	33 552 ³	4 793 ⁴	31 020	3 901
2011 ²	26 842	3 835	26 842 ⁵	3 835 ⁶	23 040	3 776
2012	26 475	3 783	26 475 ⁷	3 783 ⁸	21 011	3 928
2013	21 181	3 026	26 475 ⁷	3 783 ⁸	20 299	3 879
2014	23 958	3 426	27 799 ⁹	3 972 ¹⁰	22 623	4 220
2015	22 240	3 177	29 189 ¹¹	4 171 ¹²	19 781 ¹⁵	3 320 ¹⁵
2016	33 651	4 807	33 651 ¹³	4 807 ¹⁴		

¹Sammenlagt for Norge og EU. Dokumenter lagt frem under forhandlinger.

²I henhold til forvaltningsplan.

³I tillegg kommer en kvote på 1 677 tonn for å utvikle kontrolltiltak.

⁴I tillegg kommer en kvote på 240 tonn for å utvikle kontrolltiltak.

⁵I tillegg kommer en kvote på 3 221 tonn for å utvikle kontrolltiltak

⁶I tillegg kommer en kvote på 460 tonn for å utvikle kontrolltiltak

⁷I tillegg kommer en kvote på 3 177 tonn for å utvikle kontrolltiltak

⁸I tillegg kommer en kvote på 454 tonn for å utvikle kontrolltiltak

⁹I tillegg kommer en kvote på 3 336 tonn for å utvikle kontrolltiltak

¹⁰I tillegg kommer en kvote på 477 tonn for å utvikle kontrolltiltak

¹¹I tillegg kommer en kvote på 3 503 tonn for å utvikle kontrolltiltak

¹²I tillegg kommer en kvote på 501 tonn for å utvikle kontrolltiltak

¹³I tillegg kommer en kvote på 4 038 tonn for å utvikle kontrolltiltak

¹⁴I tillegg kommer en kvote på 576 tonn for å utvikle kontrolltiltak

¹⁵Lagt frem under forhandlingene for 2016, status per 31.10.15 for EU, 12.11.15 for Norge.

6 REGULERING AV FISKET ETTER TORSK I NORDSJØEN I 2017

6.1 REGULERINGSBEHOV

Det er usikkert hvilken kvote Norge vil disponere i 2017. Dette vil avgjøres i forbindelse med de årlige bilaterale forhandlingene mellom Norge og EU. EU arbeider med å innføre ilandføringsplikt i alle EUs fiskerier. Dette skjer gradvis og skal være fullt implementert i 2019. Ilandføringsplikten omfatter foreløpig ikke torsk, men det antas at vil trålfisket torsk bli tatt inn i 2017. Dette betyr at fartøy som fisker med trål ikke kan kaste torsk. Det er klart at jo mer effektiv ilandføringsplikten er, desto høyere kan kvoten fastsettes. I fjor ble partene enige om å innføre ekstra kvote ('top up') i tillegg til rådgivningen. Dette for å kompensere fartøyene som ikke lenger kunne kaste fisk, men måtte ta den i land. Dette gjaldt først og fremst småfisk som har lav verdi i EU. Resultatet av forhandlingene vil avhenge av de to partenes syn på rådgivningen fra ICES og en vurdering av effekten av tiltakene som er innført for å redusere utkast.

I den videre drøftelsen har Fiskeridirektoratet tatt utgangspunkt i ICES sin rådgivning basert på MSY-tilnærming som tar utgangspunkt i at utkast ikke blir redusert betydelig i 2017. Det forutsettes videre at den såkalte CCTV tillegget på 12 % ikke vil bli videreført. Da vil Norges kvote i Nordsjøen bli 5 476 tonn. Etter overføring til Sverige vil Norges kvote bli 5 094 tonn, noe som er en betydelig reduksjon fra i fjor, og er på et nivå som tilsvarer kvoten i 2015.

Dersom torsk helt eller delvis vil bli dekket av landingspåbudet i EU i 2017 er det naturlig å gjennomføre såkalt 'top up' på samme måte som ble gjort for sei, hyse og rødspette i fjor. Fiskeridirektøren legger videre til grunn at det fortsatt bør være en prioritert målsetting å legge til rette for et tradisjonelt direkte fiske med konvensjonelle fartøy dersom nivået på den norske kvoten tillater det. Dersom totalkvoten settes betydelig høyere enn det som er forutsatt her vil Fiskeridirektoratet revurdere foreslåtte bifangstregler og maksimalkvoter.

6.2 BIFANGST

Tabell 1 viser at det ble satt av 1 000 tonn for å dekke bifangst i trålfisket, og 300 tonn for å dekke bifangst i konvensjonelt fiske. Fangststatistikk for disse gruppene viser at denne avsetningen trolig har vært for lav. Samtidig er det trolig at trålfisket blir redusert i år pga. de innstramningene som er innført. Det antas videre at de tiltakene vil ha større effekt i 2017. Derfor foreslås at avsetningen i 2017 til trålfisket økes til 1 100 tonn, og 400 tonn til konvensjonelt fiske som ikke har rett til å drive direkte fiske etter torsk.

I fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak har reguleringsopplegget vært slik at når det direkte fisket etter torsk er stoppet, eller når det enkelte fartøy har fisket sin maksimalkvote, kan fartøy med adgang til å delta i et direkte fiske etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak ha bifangst av torsk i fisket etter andre arter etter gjeldende bifangstbestemmelser.

Fiskeridirektøren mener at slike ordninger bør avvikles. Hovedregelen om at hvert fartøy må husholdere sin egen kvote bør gjelde også i fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak. For fartøy som har adgang til å fiske direkte etter torsk innebærer dette at det ikke vil være tillatt med bifangst av torsk dersom fartøyet har fisket sin maksimalkvote.

For fartøy som ikke har adgang til å fiske direkte etter torsk og som er regulert med maksimalt tillatt bifangst (i tonn), innebærer dette at fartøyet ikke har adgang til bifangst av torsk i fiske med andre redskap dersom fartøyet fangst av torsk overstiger maksimalt tillatt bifangst.

Fiskeridirektøren foreslår for øvrig at gjeldende regler om bifangst videreføres.

6.3 REGULERING AV FISKE MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre hovedprinsippene fra årets regulering. Vilkår for deltakelse i det konvensjonelle fisket fastsettes i egen forskrift.

Fiskeridirektøren foreslår at det åpnes for et direktefiske etter torsk med konvensjonelle redskap innenfor tilgjengelig "restkvote" etter at det er gjort nødvendige avsetninger for bifangst.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre følgende fordeling av norsk konvensjonell kvote i 2017, der 73 % fordeles til fartøy i lukket gruppe og 27 % til fartøy i åpen gruppe.

Deltakelse i lukket gruppe er meget uforutsigbar, og den største delen av kvoten tas av 15 til 20 fartøy. Det har ført til at ved fastsetting av maksimalkvoter har det vært betydelig overregulering.

I lys av at kvoten for 2017 kan bli på nivå med kvoten i 2015 foreslår Fiskeridirektøren å sette maksimalkvotene i lukket gruppe fra årets begynnelse i 2017 på samme nivå som i begynnelsen av 2015, samt videreføring av differensierte garanterte kvoter for fartøy i lukket gruppe. Dersom den endelige kvoten som Norge disponerer avviker betydelig fra 2016-kvoten, vil Fiskeridirektøren vurdere å øke eller redusere de individuelle kvotene.

Tabell 11: Forslag til garanterte kvoter og maksimalkvoter i lukket gruppe¹

Fartøygruppe hjemmelslengde	Antall fartøy	Kvotefaktor	Garantert kvote	Maksimalkvote
Fartøy under 15 meter	28	1	5	65 tonn
Fartøy 15-21 meter	4	2	10	130 tonn
Fartøy 21-28 meter	9	4	20	260 tonn
Fartøy over 28 meter	11	4	20	260 tonn
Totalt lukket gruppe	52			

¹Fiskeridirektoratets deltaker og merkeregister 22. september 2016.

Tabell 12: Forslag til garanterte kvoter og maksimalkvoter i åpen gruppe

Fartøygruppe største lengde	Garantert kvote	Maksimalkvote
Fartøy under 10 meter	4	6,5
Fartøy 10 – 21 meter	4	13
Fartøy på eller over 21 meter	4	19,5

I utgangspunktet foreslår Fiskeridirektøren videreføring av reguleringen for fartøy i åpen gruppe. Det foreslås også en videreføring av garantert kvantum til åpen gruppe. Vesentlige endringer i forhold til 2016-kvotene vil kunne føre til endringer i maksimalkvotene og bifangstregler.

Fiskeridirektøren foreslår en adgang til å øke kvotene for konvensjonelle fartøy i det direkte fisket dersom det viser seg at det estimerte kvantumet til andre land og avsetning til bifangst for trålerne ikke blir utnyttet.

Fiskeridirektøren foreslår at det direkte konvensjonelle torskefisket i Nordsjøen kan stoppes når samlet fangst av alle konvensjonelle fartøy, inkludert beregnet bifangst av torsk i andre fiskerier etter stoppen, utgjør summen av kvoten i det direkte fisket og bifangstavsetningen på 400 tonn. Ved eventuelt stopp i fisket kan fartøy i lukket gruppe fortsette fisket innenfor garantert kvote.

7 REGULERING AV FISKET ETTER TORSK UTENFOR GRUNNLINJEN I SKAGERRAK I 2017

Vi vet ikke hvilken torskekvote Norge vil disponere i 2017 før Norge og EU har sluttforhandlet Skagerrakavtalen for 2017. Siden torsken utenfor grunnlinjen i Skagerrak antas å være en del av samme bestand som nordsjøtorsken, er beslutning om TAC i Skagerrak en del av beslutningen om TAC i Nordsjøen.

Fiskeridirektøren vil på bakgrunn av at utsiktene til fortsatt lav kvote i Skagerrak i 2017, foreslå at fisket etter torsk reguleres strengt.

I det følgende legges det til grunn at den norske torskekvoten utenfor grunnlinjene i Skagerrak blir på samme nivå som i 2016. Dette er en kvote på et så lavt nivå at det vil være vanskelig å gjennomføre et regulert direkte fiske på denne kvoten. For å kunne begrense det norske fisket i Skagerrak neste år vil det være nødvendig med strenge bifangstregler i alt fiske etter bunnfisk utenfor grunnlinjene.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst av torsk i snurrevad videreføres på 5 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst i stormasket trål videreføres på 5 % og at tillatt bifangst for reke-trål videreføres på 10 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst i småasket trål, unntatt reke-trål, videreføres på 2,5 %.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse kan ha inntil 10 % bifangst i fiske med stormasket trål.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper, andre enn snurrevad blir satt til 25 %. I perioden 1. juni – 30. september foreslås at bifangsprosenten settes til 35 %. Når denne gruppen har fisket det kvantum som er avsatt til bifangst vil tillatt bifangst settes til 25 %, dersom dette inntreffer før 30. september.

Fiskeridirektøren er av den oppfatning at det generelle forbudet mot et direkte torskefiske utenfor grunnlinjene i Skagerrak bør videreføres i 2017. En ytterligere reduksjon i kvotene fra dagens nivå, kan medføre at kvoten i Skagerrak i sin helhet må reserveres bifangst i ulike fiskerier etter andre arter. Under denne forutsetning vil det ikke være grunnlag for et direkte fiske i Skagerrak for fartøy som på grunn av særlig avhengighet av dette fiskeriet har fått unntak fra forbudet mot å fiske torsk i Skagerrak. Dersom kvoten gir rom for det bør imidlertid dispensasjonsordningen for disse få konvensjonelle fartøyene kunne videreføres.

Fiskeridirektøren foreslår i utgangspunktet at det ikke åpnes for et direkte torskefiske utenfor grunnlinjene i Skagerrak i 2017.

Dersom det er rom innenfor disponibel kvote etter nødvendige avsetninger for dekning av bifangst, foreslår Fiskeridirektøren å videreføre den etablerte unntaksordningen fra 2004 for fartøy som oppfyller vilkårene for dispensasjon fra fiskeforbudet i Skagerrak. Det foreslås også å videreføre ordningen som ble implementert i 2015 om at fartøy under 11 meter største lengde på gitte vilkår kan fiske innenfor en maksimalkvote på 5 tonn.

Under denne forutsetningen foreslår Fiskeridirektøren en maksimalkvote på 10 tonn for båter som har fått dispensasjon fra forbudet mot direktefiske etter torsk i Skagerrak, og at fartøy med største lengde under 11 meter kan fiske inntil 5 tonn torsk med juksa i perioden 1. april til 30. juni, dersom eier/høvedsmann er registrert på blad B i fiskermanntallet og fartøyet ikke har adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen.

Sak 15/2016

Regulering av fisket etter

- a) bunnfisk ved Grønland i 2017
- b) torsk i NAFO-området i 2017

SAK 15/2016

A) REGULERING AV FISKE ETTER BUNNFISK VED GRØNLAND I 2017

1 SAMMENDRAG

Forutsatt at Norge etter kvoteforhandlingene med EU og Grønland får tildelt kvoter av bunnfisk ved Grønland, vil Fiskeridirektøren tilrå at reguleringsopplegget utformes i samarbeid med Norges Fiskarlag. Det vil særlig bli lagt vekt på å utforme et reguleringsopplegg som i størst mulig grad ivaretar hensynet til å kunne utnytte de disponible kvotene ved Grønland.

2 GENERELT

De norske kvotene i Grønlands økonomiske sone er tildelt gjennom to separate kvoteavtaler. Tradisjonelt har Norge i kvoteavtale med EU fått tildelt kvoter av kveite og blåkveite for fiske i grønlandske farvann. Siden 1991 har Norge i tillegg hatt separate kvoteavtaler med Grønland. Kvotene har vært forbeholdt line- og trålfartøy.

3 FISKET I 2015

Etter kvoteforhandlingene mellom henholdsvis Norge/Grønland og Norge/ EU hadde norske fartøy i 2015 til disposisjon kvoter slik de fremgår av tabell 1.

Tabell 1: Norske kvoter og fangst i 2015 fordelt på Øst- og Vest-Grønland

Fiskeslag	Område	Kvote Grønland	Kvote EU	Sum kvote	Fangst	Restkvote
Torsk	Øst- og Vest-Grønland	1 200		1 200	1 274	-74
Kveite	Øst-Grønland	160	75	235	10	225
	Vest-Grønland		75	75	1	74
Blåkveite	Øst-Grønland	500	575	1 075	1 161	-86
	Vest-Grønland	900	575	1 475	1 479	-4
Uer ¹	Øst-Grønland		800	800	1 349	- 183
Uer ²	Øst-Grønland	800		800	822	-22

Kilde: Fiskeridirektoratets kvotekontroll meldt inn via elektronisk fansgtdagbok per 23. oktober 2016

¹ Pelagisk uer kan fiskes i internasjonalt farvann slik at kvoten har blitt fisket i Irmingerhavet. I tillegg kommer norsk andel av kvote fra NEAFC på 366 tonn.

² Kan fiskes med bunntrål eller line

FISKET I 2016

Etter kvoteforhandlingene mellom henholdsvis Norge/Grønland og Norge/EU har norske fartøy også inneværende år hatt til disposisjon kvoter i samme størrelsesorden som tidligere.

Kvoter og foreløpig fangst fremgår av tabell 2 nedenfor.

Tabell 2: Norske kvoter og fangst i 2016 fordelt på Øst- og Vest-Grønland

Fiskeslag	Område	Kvote Grønland	Kvote EU	Sum kvote	Fangst	Restkvote
Torsk	Øst- og Vest-Grønland	1 200		1 200	807	393
Kveite	Øst-Grønland	100		100	5	95
Blåkveite	Øst-Grønland	400	575	975	983	-8
	Vest-Grønland	900	575	1 475	1 451	24
Uer ¹	Øst-Grønland		800	800	1 217	-90
Uer ²	Øst-Grønland	800		800	869	-69
Brosme	Øst-Grønland	200		200	164	36

Kilde: Fiskeridirektoratets kvotekontroll meldt inn via elektronisk fangstdagbok per 23. oktober 2016

¹ Pelagisk uer kan fiskes i internasjonalt farvann slik at kvoten har blitt fisket i Irmingerhavet. I tillegg kommer norsk andel av kvote fra NEAFC på 327 tonn.

² Kan fiskes med bunntål eller line

4.1 DELTAKELSE I FISKET

4.1.1 Linefartøy

Tidligere år har det vært liten interesse for å delta i linefisket ved Grønland og fartøyene har tradisjonelt ikke utnyttet de disponible kvotene. Det er fra grønlandsk side ikke satt begrensinger på antall deltakende fartøy. For å legge forholdene best mulig til rette for en bedre kvoteutnyttelse har det de siste årene i samråd med næringen vært gjennomført et meget fleksibelt reguleringsopplegg, hvor fartøyene fortløpende søkes lisensiert ved ønsket deltakelse i fisket. De to siste årene har interessen for å delta i linefisket økt, og linefartøyene har utnyttet kvotene av torsk og blåkveite godt. Det er fremdeles lav utnyttelse av kveitekvoten.

Fem fartøy har deltatt i linefisket inneværende år.

4.1.2 Trålere

I henhold til kvoteavtalen med Grønland kan bare seks trålere delta i fisket etter blåkveite ved Vest-Grønland. Av hensyn til en rasjonell utnyttelse av kvoten og i samsvar med tilrådning fra Fiskebåt har likevel deltakelsen de siste årene vært begrenset til tre fartøy.

Med virkning fra 2007 har Fiskebåt etablert en felles rulleringsordning for blåkveitefisket, som omfatter alle trålere som er egnet og utrustet for deltakelse. Ordningen omfatter 31 fartøy. Eventuelle andre trålfartøy som ønsker å delta kan melde seg på uavhengig av dette, og

vil ikke omfattes av rulleringsordningen. Det er ikke mottatt påmelding fra fartøy utover de som er omfattet av rulleringsordningen, som administreres av Fiskebåt. Siste utseilingsfrist ble satt til 15. september. Alle tre fartøyene deltok i fisket og utnyttet sine kvoter.

I tillegg har Fiskebåt organisert en rulleringsordning for øvrige fartøy som har deltatt i 2016. To trålere har deltatt i rulleringsordning for fisket etter blåkveite på Øst-Grønland, bunnlevende uer og bifangst av torsk. Fiskebåt har i også etablert en rulleringsliste for torskefisket til konvensjonelle havfiskefartøy, som også inkluderer fisket etter brosme.

5 UTVIKLINGEN I FISKET

5.1 TORSK

Norske fartøy i en årrekke hatt adgang til å fiske torsk i Grønlands økonomiske sone. Fisket har tradisjonelt vært forbeholdt linefartøy, og regulert som med fartøykvoter. Kvotene har de siste årene blitt godt utnyttet, se tabell 3.

Inneværende år ble norske fartøy tildelt en kvote på 1 200 tonn torsk i den bilaterale avtalen mellom Norge og Grønland. De siste årene har det vært knyttet særlige vilkår til denne kvoten. Vilkårene har vært satt i forståelse med den norske næringen, og formålet har vært å få innsamlet informasjon om den biologiske utbredelsen av torskebestandene på hhv Øst- og Vest- Grønland. Fisket var underlagt tids- og områdereguleringer.

I samsvar med tilrådning fra Norges Fiskarlag ble en kvote på 1 100 tonn torsk fordelt til line og regulert med fartøykvoter til de tre deltakende fartøyene. Det ble avsatt 100 tonn torsk til bifangst for trålfartøy som fisket blåkveite og uer ved Øst-Grønland.

Tre fartøy har deltatt i linefisket etter torsk i år, og det gjenstår 290 tonn per 23. oktober. Fisket pågår fortsatt.

Tabell 3: Kvote og fangst av torsk fordelt på redskap

År	Redskap	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Restkvote (tonn)	Utnyttelse
2006	Line	625	737	-112	118 %
	Trål	0	0		
2007	Line	625	626	-1	100 %
	Trål	0	0		
2008	Line	750	770	-20	103 %
	Trål	0	0		
2009	Line	750	739	11	99 %
	Trål	500	263	237	53 %
2010	Line	750	289	461	39 %
	Trål	0	21	-21	
2011	Line	500	502	-2	100 %
	Trål	250	298	-48	119 %
2012	Line	750	757	-7	101 %
	Trål	0	36	-36	
2013	Line	1 229	1 240	-11	101 %
	Trål	21	21	21	
2014	Line	1 150	1 216	-66	107 %
	Trål	50	73	-23	
2015	Line	1 100	1 154	-54	106 %
	Trål	100	120	-20	
2016	Line	1 000	710	290	67 %
	Trål	100	98	2	

Kilde: Fiskeridirektoratets kvotekontroll meldt inn via elektronisk fangstdagbok per 23. oktober 2016

5.2 KVEITE

Kvotene av kveite både ved Øst- og Vest-Grønland er i henhold til kvoteavtalene forbeholdt lineflåten. I inneværende år har Norge kun kvote på Øst-Grønland. Fisket er regulert som et fritt fiske innenfor totalkvoten.

Av kvoten på 100 tonn kveite på Øst-Grønland er det per 23. oktober fisket 5 tonn.

5.3 BLÅKVEITE

Tabell 4: Kvote og fangst av blåkeite i 2016 fordelt på redskap

Område	Redskap	Kvote	Fangst	Restkvote
Vest-Grønland	Trål	1 475	1 451	24
	Line	-	-	-
	Sum	1 475		24
Øst-Grønland	Trål	437,5	432	5,5
	Line	537,5	551	-13,5
	Sum	975,0	983	-8

Kilde: Fiskeridirektoratets kvotekontroll meldt inn via elektronisk fangstdagbok per 23. oktober 2016

5.3.1 Øst-Grønland

Den totale kvoten av blåkeite ved Øst-Grønland er på 975 tonn. Kvoten er fordelt med 437,5 tonn til trålerne og 537,5 tonn til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap. Kvoten til trålerne ble gitt som fartøykvoter til to fartøy som deltok i rulleringsordningen administrert av Fiskebåt. Lineflåten ble regulert med maksimalkvoter på 250 tonn innenfor kvoten på 537,5 tonn. Fisket ble stoppet 28. april.

Det var ved etableringen av reguleringsopplegget forutsatt at det kunne bli aktuelt å refordele lineflåtens blåkeitekvoter ved Øst-Grønland mellom line- og trålgruppene på et tidlig tidspunkt, dersom utviklingen i fisket tilsa dette. Dette ville eventuelt kunne bidra til legge til rette for en bedre utnyttelse av det totale kvotegrunnlaget ved Grønland.

Inneværende år har to trålfartøy og tre linefartøy deltatt i blåkeitefisket på Øst-Grønland, og kvotene er utnyttet.

5.3.2 Vest-Grønland

Gruppekvoten på 1 475 tonn blåkeite til trål ble fordelt med fartøykvoter til tre fartøy. Dette ga en kvote på 491,67 tonn blåkeite per fartøy. Alle trålerne deltok i fisket etter blåkeite på Vest-Grønland og utnyttet kvotene sine.

Fiske etter blåkeite med trål ved Vest-Grønland kan foregå sør for 64°30'N.

5.4 UER

Inneværende år har norske fartøy hatt adgang til å fiske inntil 800 tonn pelagisk uer og 800 tonn bunnlevende uer ved Øst-Grønland. Kvoten på 800 tonn bunnlevende uer ble som tidligere år regulert som et fritt fiske for fartøyene som deltok i fisket etter blåkeite ved Øst-Grønland. Denne ordningen er videreført fra tidligere år, og har avhjulpet problemene med innblanding av uer i fangstene av blåkeite.

Det ble åpnet for et fritt fiske med pelagisk trål innenfor kvoten på 800 tonn pelagisk uer. I kvoteavtalen med Grønland ble det imidlertid avtalt fleksibilitet på kvoten av uer. Dette har

gitt fartøyene mulighet til å kunne fiske uer i de områdene hvor den har vært tilgjengelig, enten dette har vært i Grønlands jurisdiksjonsområde eller i internasjonalt farvann (NEAFC-område).

To trålfartøy har drevet et direktefiske etter bunnlevende uer og kvoten er utnyttet. Inneværende år har det også vært registrert bifangst av bunnlevende uer for linefartøy på 55 tonn. Det pelagiske fisket etter uer foregår primært i internasjonalt område, jf fleksibilitetsadgangen omtalt ovenfor.

6 REGULERING AV FISKET I 2017

De årlige kvoteforhandlingene mellom Norge og Grønland vil bli holdt 8. og 9. desember. Forhandlingene med EU er heller ikke gjennomført, slik at det ikke er avklart hvilke kvoter norske fartøy vil få ved Grønland til neste år.

Det må likevel kunne påregnes at kvotene vil bli i samme størrelsesorden som i inneværende år, og at gjeldende redskapsbegrensinger vil bli videreført. Dette innebærer blant annet at det ikke vil være adgang til å fiske med garn i grønlandske farvann.

Fiskeridirektøren vil understreke nødvendigheten av at fisket ved Grønland reguleres på en måte som muliggjør en lønnsom utnyttelse av de disponible kvotene, og vil foreslå følgende:

Fiskeridirektøren vil i samråd med Norges Fiskarlag utforme reguleringsopplegget for norske fartøys fiske ved Grønland i 2017, herunder spørsmålet om en hensiktsmessig deltakerregulering.

SAK 15/2016**B) REGULERING AV FISKET ETTER TORSK I NAFO-OMRÅDET I 2017****1 SAMMENDRAG**

Fiskeridirektøren foreslår at to torsketrålere får adgang til å delta i fisket etter torsk i underområde 3M i 2017.

2 FISKET I 2016

På årsmøtet i NAFO i september 2015 ble man enige om en totalkvote på 13 931 tonn torsk i 3M. Med en andel på 9,25 % av TAC til Norge utgjorde da den norske kvoten 1 289 tonn torsk. Dette var en økning på 13 tonn fra 2015.

Etter i en årrekke å ha vært regulert som et «olympisk fiske» endret Fiskeridirektoratet reguleringen av fisket etter torsk i NAFO-området i 2016 etter innspill fra Norges Fiskarlag. Bakgrunnen for endringen var en økende interesse for fisket etter torsk i NAFO-området, både blant linefartøy og trålfartøy. Det ble vist til at de konvensjonelle havfiskefartøyene de siste årene hadde begynt fisket i januar, og at kvoten dermed var oppfisket lenge før trålerne vanligvis ville starte sitt fiske. Det ble på denne bakgrunn fremmet forslag om at konvensjonelle havfiskefartøy og trålfartøy skulle få adgang til å delta i fisket etter torsk i NAFO-området annethvert år. Det ble også foreslått at deltakelse i fisket skal avgjøres ved loddrekning og en rulleringsordning. Reguleringen for 2016 ble fastsatt i samsvar med dette forslaget, og tre konvensjonelle havfiskefartøy ble gitt adgang til å delta.

I 2016 ble 1 318 tonn fisket, noe som innebærer et overfiske på 29 tonn. Det siste fartøyet avsluttet fisket den 17. april.

Tabell 1: Fangst og deltakelse i fisket etter torsk i 3M i årene 2011-2016

År	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Antall fartøy
2011	925	1 117	2
2012	859	826	1
2013	1 305	1 320	1
2014	1 343	1 348	2
2015	1 276	1 281	4
2016	1 289	1 318	3

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 5. august 2016

3) REGULERING AV FISKET I 2017

På årsmøtet i NAFO i september 2016 ble det fastsatt en totalkvote på 13 931 tonn torsk i 3M i 2017. Med en andel på 9,25 % av TAC til Norge utgjør den norske kvoten 1 289 tonn torsk, noe som tilsvarer kvoten i 2016.

Fiskeridirektøren viser til diskusjonen i forkant av reguleringsmøtet høsten 2015, og foreslår at fisket etter torsk i NAFO-området i 2017 begrenses til fartøy med torsketråltilatelse. For å sikre at kvoten i NAFO-området blir fisket foreslår Fiskeridirektøren at det settes en siste frist for utseiling. Utseilingsfristen foreslås satt til 15. mars 2017.

Fartøy som skal delta i fisket i NAFO-området må ha observatør om bord når fisket begynner. Fiskeridirektoratet har som tidligere engasjert det kanadiske firmaet Sea Watch til å stille observatører til disposisjon om bord på norske fartøy. Kostnadene belastes det enkelte fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at to fartøy med torsketråltilatelse gis adgang til å delta i fisket etter torsk i NAFO-området i 2017. Fiskeridirektøren foreslår videre at siste frist for utseiling settes til 15. mars 2017.

Fiskeridirektøren foreslår at hvert fartøy kan fiske en fartøykvote på 644,5 tonn torsk.

Sak 16/2016

Regulering av dyphavsarter i
internasjonale farvann i 2017

SAK 16/2016

REGULERING AV DYPHAUSARTER I INTERNASJONALT FARVANN I 2017

1 SAMMENDRAG

Reguleringer om fiske etter dyphavsarter i internasjonalt farvann i det nordøstlige Atlanterhav (NEAFC området) fastsettes av den nordøstatlantiske fiskerikommisjonen (NEAFC). Årsmøtet i NEAFC er 14-18. november, slik at reguleringene ikke vil foreligge før reguleringsmøtet.

NEAFC har arbeidet med ny tilnærming til regulering av dyphavsfisket i NEAFC området. Det anses usannsynlig at det arbeidet ferdigstilles på kommende årsmøte. Dette dokumentet legger derfor til grunn at gjeldende regelverk videreføres for 2017.

Fiskeridirektøren forutsetter at norsk regulering blir i samsvar med NEAFC sitt vedtak på årsmøtet.

2 NORSK FISKE ETTER DYPHAUSARTER

2.1 FISKET TIDLIGERE ÅR

NEAFC vedtok på årsmøtet i november 2002 at innsatsen i fisket etter dyphavsarter i NEAFC området skulle "fryses". De ulike partene skulle således begrense sitt fiske til det høyeste nivået en hadde hatt i løpet av de to siste årene. Den norske innsatsen i dette fisket har vært regulert i samsvar med vedtakene i NEAFC. Til grunn for reguleringene ligger antall fartøy og antall fiskedøgn, som er enkle og målbare reguleringstiltak. Den største norske aktiviteten var i 2001.

NEAFC vedtok med virkning fra 2007 å begrense innsatsen i fisket ytterligere. Rammen for den norske innsatsen var i utgangspunktet satt til 782 døgn. Den ble redusert med 30 % i 2006 og med 35 % i 2007. Norske fartøy hadde således i 2007 til disposisjon 508 fiskedøgn i internasjonalt farvann. Fortsatt kunne 17 norske fartøy delta i fisket.

Rammene for det norske fisket etter dyphavsarter har blitt videreført, og blir sannsynligvis gjeldende også i 2017. Dette har gitt 17 norske fartøy adgang til å fiske i inntil 508 fiskedøgn.

Når det gjelder skolest (*Coryphaenoides rupestris*) er fisket i 2016, tillegg til begrensningen i antall fiskedøgn, begrenset av følgende områdekvoter:

- a) I ICES statistikkområde VIb, VIIc1, VIIk1 og underområde Vb1a: 2 000 tonn
- b) I ICES Statistikkområde XIIb: 796 tonn
- c) I ICES statistikkområde Xb, XIIc og underområde XIIa1 og XIVb1: 717 tonn

I 2011 innførte NEAFC et forbud mot å fiske dyphavshaier i NEAFC området i 2012. Forbudet ble videreført for 2013 og strekker seg frem til og med 2016.

Tabellene 1 og 2 under gir en oversikt over norsk aktivitet i fiske i internasjonalt farvann på dyphavsarter i perioden 2006 – 2016:

Tabell 1: Oversikt over norsk deltakelse i fisket etter dyphavsarter i internasjonalt farvann.

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Line	5	4	1	4	5	6	5	5	1	3	5
Trål	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	5	4	1	4	5	6	5	5	1	3	5

Kilde: Kvotekontrollen i Fiskeridirektoratet og Fiskeridirektoratets sluttseddel – og landingsregister per 22.9.2016

Tabell 2: Oversikt over benyttede fiskedøgn av norske fartøy i internasjonalt farvann.

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Line	55	55	60	128	144	78	41	56	23	32	40
Trål	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	55	55	60	183	144	78	41	56	23	32	40

Kilde: Kvotekontrollen i Fiskeridirektoratet og Fiskeridirektoratets sluttseddel – og landingsregister per 22.9.2016

Tabell 3 under gir en oversikt over norsk fangst av dyphavsarter i internasjonalt farvann i perioden 2006 – 2016:

Tabell 3: Norsk fangst av bunnfisk i internasjonalt farvann i tonn rundvekt.

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Lange	271	656	204	516	560	118	13	75	85	124	133
Brosme	231	640	67	62	148	7	20	42	29	44	20
Blålange	1	13	2	1	12		5				
Blåkveite				94		4		36	1	0	4
Mora											
Isgalt				6			4				
Skolest				1							
Skjellbrosme	10	22	2	14	24			1	1		1
Skater	13	45	35	23	40	2	5	34	29	82	211
Havmus	2	2		33	2			1	4	1	4
Totalt	528	1378	310	750	786	131	47	189	149	251	373

Kilde: Fiskeridirektoratets sluttseddel – og landingsregister per 26. 9.2016

3 REGULERING AV FISKET I 2017

NEAFC sitt årsmøte i 2016 gjennomføres 14. - 18. november, og er dermed etter høstens reguleringsmøte.

Fiskeridirektøren legger til grunn at fisket etter dyphavsarter i internasjonalt farvann i 2017 reguleres i samsvar med NEAFCs vedtak.

Sak 17/2016

Regulering av fisket etter vassild i 2017

SAK 17/2016

REGULERING AV FISKET ETTER VASSILD I 2017

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår en totalkvote på 13 047 tonn vassild i Norges økonomiske sone i 2017.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes 20 tonn til forskning.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket åpnes 1. januar.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvotene settes til 550 tonn pr. vassildtråltillatelse.

2 FISKE ETTER VASSILD I NORGES ØKONOMISKE SONE

På grunn av en sterk økning i fangsten i 2006 og usikkerheten om bestandssituasjonen har fisket etter vassild vært kvoteregulert fra juli 2006. Fartøy med vassildtråltillatelse fisket totalt 20 562 tonn vassild nord for 62°N i 2006. Fra og med 2007 til og med 2015 har fisket vært begrenset av en kvote på 12 000 tonn. I 2016 ble kvoten satt til 13 047 tonn.

2.1 FISKET I 2015

Tabell 2 viser kvoter og fangst av vassild i 2015. For 2015 ble det fastsatt en totalkvote på 12 000 tonn vassild. Av dette ble det avsatt 20 tonn vassild til forskningsfangst og 300 tonn til bifangst ut ifra forventet bifangst i fisket etter kolmule og øyepål i 2015. Totalkvote til utdeling etter disse avsetningene var på 11 680 tonn.

Tabell 1: Kvote, fordeling og fangst av vassild i 2015

	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)
Ordinær kvote vassildtrål	11 680	12 017	-337
Forskning	20	0	20
Bifangst	300	43	257
<i>Hvorav bifangst nord for 62°N</i>		31	
<i>Hvorav bifangst sør for 62°N (inkl. vassildtrål)</i>		12	
Totalt	12 000	12 060	-60

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister pr. 3. oktober 2016

Fisket var fra årets start regulert med maksimalkvoter på 500 tonn vassild pr. vassildtråltillatelse, samt en garantert kvote på 365 tonn. Dette var en reduksjon på 20 tonn sammenlignet med 2014, og 50 tonn lavere enn i 2013. Ved årets slutt var totalkvoten overfisket med 60 tonn; av dette hadde fartøy med vassildtråltillatelse fisket 12 016 tonn nord for 62°N.

2.2 FISKET I 2016

2.2.1 Kvotesituasjonen i 2016

For 2016 er det fastsatt en totalkvote på 13 047 tonn vassild, og all fangst av vassild i NØS avregnes denne totalkvoten. Av dette er det avsatt 20 tonn vassild til forskningsfangst; i år er det ingen avsetning til bifangst da dette fanges opp av kvotefleksibiliteten som er ny av året. Totalkvote til utdeling er etter avsetningen på 13 027 tonn.

Kvotefleksibiliteten innebærer at over- eller underfiske av totalkvoten på inntil 10% kan overføres til neste år.

2.2.2 Avviklingen av fisket

Fartøy som er tildelt vassildtråltillatelse i medhold av forskrift av 13. oktober 2006 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst § 2-24, kan delta i direktefisket etter vassild i Norges økonomiske sone.

Oppstartdatoen i fisket etter vassild for 2016 ble satt til 1. februar.

Det ble innført et RTC-regime med stengingskriterium på til sammen ett tonn hyse, uer eller sei i de enkelte fangster.

Fisket var fra årets start regulert med en maksimalkvote på 500 tonn vassild pr. vassildtråltillatelse. Maksimalkvoten ble satt lavere enn tidligere år som følge av en viss økning i deltagelse i fisket i foregående år, samt et ønske fra næringen om lavere grad av overregulering for å unngå at en havnet i en situasjon med «kappfiske».

28. september ble det klart at totalkvoten ikke ville nås med de eksisterende maksimalkvotene, og maksimalkvoten ble økt til 800 tonn.

Pr. 3. oktober står det igjen 1 973 tonn av den totale kvoten på vassild. 10 982 tonn er registrert i direktefiske nord for 62°N, mens 18 tonn er registrert som bifangst; sør for 62°N er det tatt 72 tonn vassild som bifangst.

Tabell 2 :Fordeling av fangst i 2016

	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)
Ordinær kvote vassildtrål	13 027	10 983	2 044
Forskning	20	0	20
Bifangst		91	-91
Hvorav bifangst nord for 62°N		18	
Hvorav bifangst sør for 62°N (inkl. vassildtrål)		73	
Totalt	13 047	11 074	1 973

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister pr. 12. oktober 2016.

Regulering av fisket etter vassild har en usikkerhetsfaktor knyttet til antall deltagende fartøy, og total kvoteutnyttelse er svært sårbart for endringer i dette antallet. Tabell 3: Fangst pr. rettighet og maksimalkvote 2010-2016 angir en kort historie: det har vært en svakt økende trend i antall deltagende fartøy i perioden 2010-2015, mens det er et lite fall i 2016. Dette fallet er (hoved-)forklaringen på hvorfor vi pr. 12. oktober er 1 973 tonn fra full kvoteutnyttelse.

Hittil i år er det registrert fangst på 23 vassildtråltillatelser, hvorav 20 har registrert fangst på over 460 tonn og er nær eller over maksimalkvoten slik den var ved årets start. Det er en relativt stabil antall av tillatelser som benyttes mer eller mindre fullt ut; mange går igjen. Gjennomsnittlig overfiske for overnevnte gruppe er ca. 22 tonn; gjennomsnittlig overfiske for de som har overskredet maksimalkvoten er drøyt 37 tonn.

Det er en relativt stabil og solid basisflåte som fisker etter vassild. Av tillatelser som har vært aktive i både 2015 og 2016 har 20 registrert en gjennomsnittsfangst på over 420 tonn siden 2010, målt over årene der tillatelsene har hatt fangst. I 2016 er 10 149 tonn registrert på disse tillatelsene, altså 91,6 % av årets fangst.

Tabell 3: Fangst pr. rettighet og maksimalkvote 2010-2016

Fangster fordelt på rettighet	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
All fangst	22	22	24	25	26	26	23
Fangst over 100 tonn	18	19	21	21	23	23	22
Fangst over 300 tonn	16	19	20	20	22	22	21
Fangst over 500 tonn	16	15	17	20	17	18	14
Maksimalkvote ved årets start	600	500	600	550	520	500	500

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister pr. 3. oktober 2016.

Trenden de siste årene er at Norges Råfisklag i større og større grad dominerer førstehåndsomsetningen av vassild; pr. 3. oktober er 98 % av norske vassildfangster i 2016 omsatt via Råfiskelaget; se Tabell 4.

Tabell 4: Fangst fordelt på salgslag i tonn (prosent av total) 2010-2016

Antall fangster fordelt på salgslag	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Norges Råfisklag	10 241 (84%)	10 115 (86%)	10 713 (89%)	10 773 (88%)	9 656 (81%)	11 528 (96%)	10 897 (98%)
Norges Sildesalgslag	664 (5%)	217 (2%)	32 (0%)	258 (2%)	190 (2%)	60 (0%)	146 (1%)
Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag	1 295 (11%)	1 368 (12%)	1 290 (11%)	1 205 (10%)	2 110 (18%)	471 (4%)	30 (0%)
Totalt	12 200	11 701	12 035	12 237	11 956	12 060	11 074

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister pr. 3. oktober 2016.

Fisket etter vassild foregår stort sett på våren (se Tabell 5). Siden 2012, etter at periodiseringen av kvoten ble avsluttet, har det blitt fanget lite vassild på høsten.

Tabell 5: Fangst av vassild fordelt på de første fem månedene 2007-2016

Leveringsmåned	Fangst (tonn)									
	2007	2008 ¹	2009 ¹	2010 ¹²	2011 ¹²	2012 ¹²	2013 ²	2014 ²	2015 ²	2016 ²
Januar	11	0	0	0	0	0			0	0
Februar	800	693	1 912	1 424	1 693	1 932	938	822	1533	4100
Mars	6 956	6 409	4 075	1 342	3 263	4 184	6 639	6 275	5142	2661
April	2 092	2 663	4 029	6 781	3 603	5 471	4 026	3 308	4703	3726
Mai	88	141	197	685	518	0	36	1 211	512	457
Totalt	9 947	9 906	10 213	10 232	8 784	11 588	11 297	11 616	11 890	10944
Fangst hele året	-	-	-	12 200	11 701	12 035	12 237	11 956	12 060	11074
Fangst etter mai	-	-	-	1 968	2 917	447	940	340	170	130

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister pr. 3. oktober 2016.

¹ For 2008 til og med 2012 - fangst første periode.

² For 2010 til og med 2016 - fangst i hele NØS

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET I 2017

3.1 BESTANDSSITUASJONEN

Fra og med 2015 begynte ICES å gi et separat råd for fiske etter vassild i områdene I, II, IIIa og IV. Dette har ført til at ICES-rådet nå kan brukes mer direkte inn i den norske rådgivingen. ICES-rådet er gitt for to år.

I sin rådgivning benytter ICES i stor grad akustiske tokt ved Eggakanten. Tidsserien av akustiske biomasseestimer er fortsatt kort (2009-2014), men viser en økning fra 2012 til 2014. Det er også en økning i indeksen fra reketokt i Nordsjøen/Skagerrak.

Ut ifra det ovenstående anbefaler ICES at landingene av vassild ikke skal overstige 13 047 tonn i hvert av årene 2016 og 2017. Dette er en økning på 1 047 tonn sammenlignet med rådet for 2015. Alle fangster antas å bli landet.

Havforskningsinstituttet skriver følgende i sin kommentar til rådet:

ICES reviderte rådgivingsenhetene for vassild i 2015. Bestandsstruktur i Nordøst-Atlanteren er ukjent, men arten er ikke antatt å være i stor grad vandrende og gyting forekommer i store deler av utbredelsesområdet. Fiskeriene forekommer i avgrensede områder (i hovedsak rundt Island, Færøyene og i Norge mot skråningen utenfor Trøndelags-/Mørekylen). Som en føre-var tilnærming, for å redusere faren for lokal nedfisking, gir ICES nå råd for fire rådgivningsenheter. Før var de to med vassild rundt Island som egen enhet, mens resten ble definert i én geografisk vidtrekkende rådgivningsenhet. For Norges vedkommende er det rådgivningsenheten som nå defineres av ICES områdene I, II, IIIa og IV (Barentshavet, Norskehavet, Skagerrak og Nordsjøen) som er av størst interesse. Direktefiske har i de senere år foregått i Norskehavsområdet. I Nordsjøen og Skagerrak har det vært lave fangstmengder og selv om antallsindeksen fra reketoktet i Nordsjøen viser en oppgang de aller siste årene er økt fangstpress i dette området ikke å anbefale.

Havforskningsinstituttet anbefaler at direktefiske for vassild kun foregår nord for 62°N.

4 REGULERING AV FISKET ETTER VASSILD I 2017

Fiskeridirektøren legger til grunn at reguleringen av fisket etter vassild også i 2017 omfatter hele Norges økonomiske sone.

4.1 TOTALKVOTE

Fiskeridirektoratet støtter Havforskningsinstituttet i at en av føre-var hensyn ikke bør overskride den anbefalte kvoten på 13 047 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår en totalkvote på 13 047 tonn vassild i Norges økonomiske sone.

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2017. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingskvoter i 2017 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger til formålene nevnt ovenfor, er det beste estimatet for avsetninger i 2017. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I de fiskerier hvor det er innført kvotefleksibilitet mellom kvoteår, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrekk

dersom avsetningene er for lave. Videre legges det til grunn at det også for 2017 avsettes 20 tonn til forskning.

Da det er innført kvotefleksibilitet på 10 % er det ikke lengre nødvendig å sette av en egen kvote til bifangst; denne avskrives heller totalkvoten i påfølgende år.

Fiskeridirektøren foreslår at det av totalkvoten på 13 047 tonn avsettes 20 tonn til forskning i 2017.

4.2 DELTAKELSE I FISKET

Det er ikke knyttet størrelsesbegrensning til hvilke fartøy som kan tildeles vassildtråltillatelse. Det har derfor vært stor variasjon i fartøyenes størrelse og kapasitet.

Pr. 3. oktober 2016 er det ifølge Fiskeridirektoratets Konsesjons- og deltakerregister totalt 31 aktive vassildtråltillatelser.

4.3 INNFØRING AV RTC OG MINSTEMÅL

Fra og med 2016 ble det innført RTC i fisket etter vassild. Bakgrunnen var store bifangster av hyse, sei og uer. Stengningskriteriet ble satt til totalt ett tonn samlet av de nevnte arter pr. hal, hvorpå Fiskeridirektoratet kan stenge et felt for opptil to uker.

Hittil i år har det ved to anledninger blitt stengt et område av Trænadjupet på bakgrunn av for høy innblanding av hyse, sei og uer.

Fiskeridirektoratet stengte dette området første gang den 1. mars 2016 for en periode på 14 dager. Bakgrunnen for stengingen var et forslag fra Overvåkingstjenesten for fiskefelt (OVT) om å stenge området som følge av inspeksjoner i perioden 21. februar til og med 26. februar. I bakgrunns materialet fra OVT kom det frem at det i syv av de ni inspiserte fangstene var en innblanding av hyse, sei og uer som overskred stengingskriteriet på 1000 kilo. I gjennomsnitt var det en innblanding på 3 175 kg i de ni halene.

Det samme området ble igjen stengt i perioden 18. mars til og med 31. mars. Bakgrunnen for stengningen var tre inspiserte hal med en gjennomsnittlig innblanding på 2 563 kilo bifangst, hvorav den laveste innblandingen var på 1 550 kilo og den høyeste innblandingen var på 4 040 kilo.

Det er rapportert totalt 193 hal hvor vassild er hovedart i 2016. 52 av disse halene, tilsvarende 27 %, har en rapportert innblanding av hyse, sei og uer som overstiger 1 000 kilo. Til sammenligning ble det i 2015 rapportert over ett tonn av bifangst av de nevnte artene i 105 av 229 hal. Dette tilsvarer 46 % av alle hal. Gjennom de elektroniske fangstmeldingene ble det

rapportert totalt 555 tonn bifangst av hyse, sei og uer i 2015. I 2016 var dette falt til 147 tonn. I prosent av totalfangst utgjør dette henholdsvis 4,78 % og 1,28 %.

HI anbefaler å innføre et minstemål på vassild for å sikre bestanden. Dette minstemålet er nær det kommersielle minstemålet og vil således ha liten praktisk betydning i dag. Av hensyn til harmonisering av regelverk (de fleste arter har oppgitt minstemål), og for å sikre mot fremtidig uttak av ungfisk, er det likevel hensiktsmessig å innføre et minstemål på vassild. Dersom det innføres et minstemål er det også rimelig at dette inngår i stengningskriteriet for RTC.

Det planlegges et møte med næringen for evaluering av vassildsesongen 2016 og en evt. innføring av minstemål skal være tema.

4.4 ÅPNINGSDATO

Åpningsdatoen av fisket i 2016 var 1. februar, noe fremskyndet i forhold til 16. februar i 2015.

En årsak til at åpningen av fisket har vært utsatt tidligere er at det typisk har vært stor bifangst av sild i januar. Ifølge HI er imidlertid ikke dette lenger et problem, så argumentet faller bort.

Da det ikke lenger er negative bieffekter ved å åpne fisket 1. januar, vinner hensynet til harmonisering på tvers av fiskerier og et enklere regelverk frem. Det antas at markedet selv kan regulere tidspunkt for fiske og landinger.

Fiskeridirektøren foreslår å fremskynde åpningsdatoen for fisket etter vassild. For 2017 settes åpningsdatoen til 1. januar.

4.5 MAKSIMALKVOTER

Den avgjørende faktoren i fastsettelse av maksimalkvoter i fisket etter vassild er deltagelse. Det er her konstruktivt å gjengi Tabell 3 fra kapittel 2.2.2.

Fangster fordelt på rettighet	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
All fangst	22	22	24	25	26	26	23
Fangst over 100 tonn	18	19	21	21	23	23	22
Fangst over 300 tonn	16	19	20	20	22	22	21
Fangst over 500 tonn	16	15	17	20	17	18	14
Maksimalkvote ved årets start	600	500	600	550	520	500	500

Da det er relativt få fartøy som deltar i fisket etter vassild er kvoteutnyttelsen sårbar for variasjoner i deltagelsen. Med en maksimalkvote på 500 tonn og en deltagelse som tilsvarer gjennomsnittet for de fire siste år, forventet vi i 2016 en fangst på over 12 000 tonn (under antagelse om at fangsten fordelte seg uniformt innad i intervallene i tabellen). En maksimalkvote i 2016 på 500 tonn ga rom for en viss økning i deltakelsen uten at det ville bli en overhengende fare for å måtte stoppe fisket; samtidig sørger en kvotefleksibilitet på 10 % for at vi kan overføre ufisket kvantum til neste år. Ved et fiske på 12 000 tonn vil overføringen bli 1 047 tonn.

Den samme vurderingen gjelder for 2017, nå justert for i) en noe lavere deltagelse i 2016 og ii) en potensiell overføring på 1 305 tonn fra 2016 til 2017, noe som vil gi en samlet kvote i 2017 på 14 352. På bakgrunn av den lave deltagelsen og høye overføringen er det rimelig å sette maksimalkvoten i 2017 til 550 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvotene i fisket etter vassild i 2017 settes til 550 tonn pr. vassildtråltillatelse.

Sak 18/2016

Regulering av fisket etter reker i 2017

- a) Ved Grønland
- b) I Nordsjøen og Skagerrak
- c) Nord for 62°N

SAK 18/2016**REGULERING AV FISKET ETTER REKER I 2017****A) REGULERING AV FISKET ETTER REKER VED GRØNLAND I 2017****1 SAMMENDRAG**

Forutsatt at Norge etter kvoteforhandlingene med EU blir tildelt en rekekvote i ICES område XIV og Va i Grønlands økonomiske sone (GØS) i 2017, foreslår Fiskeridirektøren en videreføring av et fleksibelt reguleringsopplegg.

Forslag om å oppheve den særskilte adgangsbegrensningen for fiske etter reker ved Grønland er sendt på høring (høringsfrist 11. november). Det endelige reguleringsopplegget foreslås utarbeidet etter at deltakerkriteriene er fastsatt.

2 FISKET I 2015

Den disponible norske kvoten var 2 550 tonn reker i 2015.

Ingen norske fartøy deltok i fisket etter reker ved Grønland i 2015.

3 FISKET I 2016

Inneværende år har norske fartøy hatt en disponibel kvote på 2 000 tonn reker i angjeldende område.

For å opprettholde deltakeradgangen i rekefisket ved Grønland har det i flere år vært krav om deltakelse i fisket i ett av de fem siste årene. Etter anmodning fra næringen ble deltakerkriteriene for inneværende år endret, slik at det nå har vært tilstrekkelig at fartøy har deltatt i ett av de seks siste årene. Dette har imidlertid ikke avhjulpet den reelle deltakelsen i fisket, se tabell 1.

Nærings- og fiskeridepartementet ba i september d.å. om at Fiskeridirektoratet utarbeidet forslag til å oppheve den særskilte adgangsbegrensningen. Hovedbegrunnelsen for forslaget er ønske om at norske fartøy benytter den disponible kvoten ved Grønland. Endringsforslaget innebærer at alle fartøy med generelle reketråltilatelse vil kunne fiske reker i GØS. Forslaget er sendt på høring, med frist til uttalelse innen 11. november.

Fiskeridirektøren har ønsket i størst mulig grad å legge til rette for et fleksibelt reguleringsopplegg, slik at fartøyene skal kunne utnytte så stor del av kvoten som mulig. I likhet med de siste årene har fisket derfor fra årets begynnelse vært regulert som et fritt fiske innenfor totalkvoten på 2 000 tonn reker. Det ble heller ikke inneværende år fastsatt utseilingsfrist.

Tabell 1 viser fisket i 2016 sammenlignet med tidligere år.

Tabell 1: Kvoter, fangst og utnyttelse i årene 2006-2016

År	Kvote (tonn)	Antall deltakende fartøy	Fangst (tonn)	Utnyttelse (%)
2006	2 750	9	2 738	99,6
2007	3 250	5	1 835	56,5
2008	3 250	6	1 530	47,1
2009	3 500	2	979	28,0
2010	3 100	4	886	27,2
2011	3 100	1	35	1,1
2012	2 900	2	2	0,1
2013	2 700	1	3	0,1
2014	2 550	0	0	0
2015	2 550	0	0	0
2016	2 000	0	0	0

Kilde: Fiskeridirektoratets kvotekontroll og Grønlands Fiskerilicenskontroll per 27. september 2016

Tabellen viser at kvoteutnyttelsen har gått nedover i denne perioden, og per 27. september 2016 har ingen fartøy deltatt i dette fisket.

4 REGULERING AV FISKET I 2017

Den disponible norske rekekvoten ved Grønland tildeles som nevnt i de årlige kvoteforhandlingene med EU. Kvoten vil ikke være fastsatt før disse forhandlingene er avsluttet, trolig primo desember. Det legges imidlertid til grunn at norske fartøy vil få tildelt kvote i tilsvarende størrelsesorden som tidligere.

Fiskeridirektøren viser til at kvotene ved Grønland i realitetene ikke er utnyttet siden 2010, og er opptatt av at det etableres et fleksibelt reguleringsopplegg som legger til rette for størst mulig kvoteutnyttelse. Beslutningen om hvilke kriterier som skal legges til grunn for deltakelse i fisket, vil bli tatt av Nærings- og fiskeridepartementet etter at høringsprosessen er gjennomført.

Fiskeridirektøren foreslår at det legges til rette for et fleksibelt reguleringsopplegg, som fastsettes i samråd med Norges Fiskarlag etter at kriteriene for deltakelse i fisket er fastsatt.

Sak 18/2016

B) REGULERING AV FISKET ETTER REKER I 2017 I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2017

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at det innføres deltakerregulering for fartøy under elleve meter i samsvar med forslag fra Norges Fiskarlag.

Fiskeridirektøren foreslår ellers en videreføring av reguleringsopplegget for inneværende år.

2 FISKET I 2015

Norske fartøy kunne i 2015 fiske inntil 2 790 tonn reker i Nordsjøen og 3 556 tonn reker i Skagerrak. Rekene i Nordsjøen og Skagerrak tilhører imidlertid samme bestand og i kvotesammenheng blir dette regulert som ett område med samlet kvote på 6 346 tonn. Kvote ble etter forslag fra næringen fordelt likt over de tre periodene; argumentet var endret fiskemønster.

Det ble fisket mer enn normalt tidlig på året, og som et alternativ til å stenge fisket i første periode ble starten av andre periode forskjøvet fra 1. mai til 6. april. En samlet næring sto bak forslaget.

200 fartøy deltok i fisket, hvorav 104 fartøy var under 11 meter største lengde.

Norske fartøy fisket 6 359 tonn reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2015; et overfiske på 0,2 %

3 FISKET I 2016

3.1 KVOTER OG REGULERINGER I 2016

Norske fartøy kan i 2016 fiske inntil 4 703 tonn reker i Nordsjøen og 5 689 tonn reker i Skagerrak. Rekene i Nordsjøen og Skagerrak tilhører imidlertid samme bestand og i kvotesammenheng blir dette regulert som ett område med samlet kvote på 10 337 tonn, en økning på 62 % sammenlignet med 2015. Kvote ble fordelt likt over de tre periodene.

Opprinnelig var totalkvoten satt til 10 282, men avsetningen til forskning ble redusert fra 110 til 15 tonn i desember 2015.

Den samlede kvoten på 10 337 tonn ble fra årets start regulert med periodekvoter og med maksimalkvoter til det enkelte fartøy etter følgende ordning:

Tabell 1: Periodekvoter og maksimalkvoter ved starten av 2016

Periode	Periodekvote	Maksimalkvote
1. januar – 30. april	3 449 tonn (33,3%)	34 tonn
1. mai – 31. august	3 449 tonn (33,3%)	34 tonn
1. september – 31. desember	3 449 tonn (33,3%)	34 tonn

Kvotene har blitt justert i løpet av året; dette blir beskrevet nærmere i kapittel 3.3.

Fartøy under 20 meter største lengde kan fortsette fisket innenfor et garantert kvantum på 7 tonn i hver av de tre periodene selv om periodekvotene er oppfisket.

Det er ikke tillatt å drive rekefiske på søn- og helligdager sør for 62°N.

3.2 DELTAKELSEN I FISKET I 2016

Fra og med 1998 har det vært en begrensning i adgangen til å delta i rekefisket sør for 62°N for fartøy over 11 meter. Per 28. september har til sammen 196 fartøy deltatt i rekefisket i 2016, hvorav 96 fartøy er over 11 meter, en liten økning fra 2015. Tabell 2 viser den fylkesvise deltakelsen i rekefisket.

Tabell 2: Fylkesvis deltakelse i rekefisket i Nordsjøen/Skagerrak.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Akershus	3	4	3	2	2	2
Aust-Agder	29	27	30	24	28	27
Buskerud	1					
Hordaland	10	8	10	12	12	15
Møre og Romsdal	4	3	3	2	3	2
Nordland	1	1	1	1	1	2
Nord-Trøndelag	1					
Oslo	2	3	2	2	4	4
Rogaland	48	37	36	40	38	35
Sogn og Fjordane	4	1	1		1	2
Telemark	19	18	16	14	17	12
Vest-Agder	40	37	33	36	42	36
Vestfold	23	22	22	20	22	27
Østfold	33	34	30	31	30	32
Sum	218	195	187	184	200	196
Herav under 11 m	98	91	94	97	104	100
Herav under 20 m	189	170	163	159	173	166

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 28. september 2016

3.3 UTVIKLINGEN I FISKET I 2016

Ved årets start var totalkvoten 10 337 tonn, med 3 449 tonn per periode og maksimalkvoten var på 34 tonn per periode.

29. april ble periodekvotene endret til, i kronologisk rekkefølge, 34, 30 og 30 tonn. Dette var for å ta høyde for at ICES den 18. mars reduserte anbefalt TAC fra 21 500 til 13 721 tonn, og at norsk totalkvote antageligvis ville måtte reduseres senere på året.

3. juni ble totalkvotene redusert til 9 317 på bakgrunn av den oppdaterte anbefalingen fra ICES og etter samtaler med EU. Dette førte til følgende oppdatering av

Tabell 1:

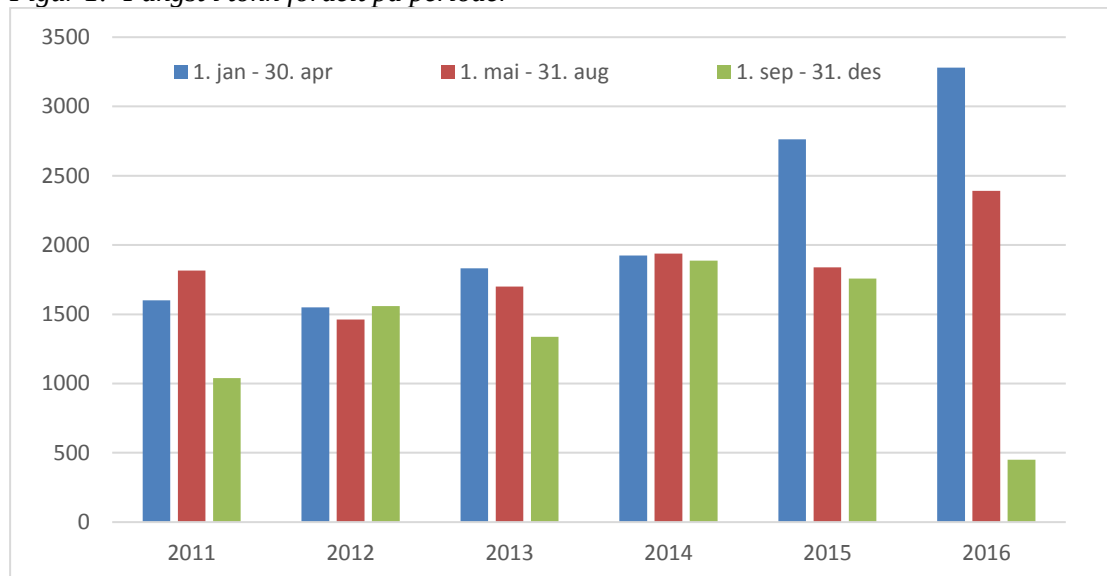
Tabell 3: Oppdaterte gruppekvoter og maksimalkvoter per 3. juni 2016

Periode	Periodekvote	Maksimalkvote
1. januar – 30. april	3 449 tonn	34 tonn
1. mai – 31. august	2 922 tonn	28 tonn
1. september – 31. desember	2 922 tonn	28 tonn

12. juli ble maksimalkvoten for andre periode oppjustert til 32 tonn, og 8. september ble maksimalkvoten for tredje periode oppjustert til 32 tonn for å legge til rette for full utnyttelse av periodekvotene.

Figur 1**Feil! Fant ikke referansekilden.** nedenfor viser utviklingen i rekefisket i 2016 sammenlignet med årene 2011-2015. Per 28. september er det til sammen fisket 6 112 tonn av totalkvoten på 9 317 tonn. Dersom fisket i 2016 tilsvarer – andelsvis – fisket i foregående år ligger det an til at kvoten blir oppfisket: det er tatt høyde for usikkerhet og at fisket ikke bør stoppes i desember av hensyn til levering av ferske reker til jul.

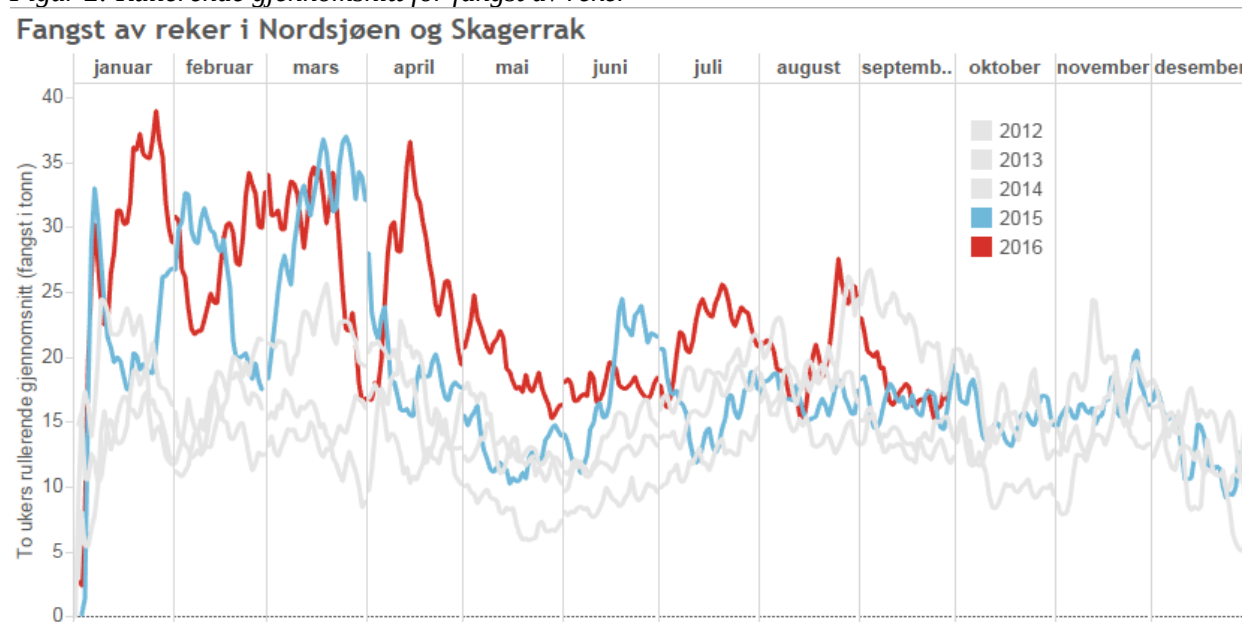
Figur 1: Fangst i tonn fordelt på perioder

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 28. september 2016. Periodene i 2015 gikk fra 1. januar til 5. april, 6. april til 16. august og 17. august til 31. desember; dette er *ikke* reflektert i data.

Figur 2 illustrerer at det i begynnelsen av inneværende og foregående år har hatt en høyere fangsttakt sammenlignet med tidligere år. Dette skyldes flere forhold, blant annet uvanlig lite uvær i perioden og en god tilgjengelighet.

Figur 2: Rullerende gjennomsnitt for fangst av reker

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 29. september 2016.

3.4 REAL TIME CLOSURE (RTC)

Nytt av året har det blitt innført RTC i fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak. Forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen (utøvelsesforskriften) §47 lyder: «For å begrense fisket av reker under minstemål kan Fiskeridirektoratet forby fiske etter reker i visse

områder sør for 62° N dersom det ved fiske etter reker er større innblanding enn 15 % reke under minstemål i antall i de enkelte fangster[...]» med mindre «[...] det er innmontert seleksjonssystemer for utsortering av reker under minstemål.» Minstemålet for reker sør for 62°N ble samtidig økt til 7 cm.

I 2016 har det blitt foretatt tre stengninger: én i april i et område på Egersundbanken i Nordsjøen, og to ganger i juni i Skagerrak. Alle hendelsene varte i én uke. For tilfellene i Skagerrak var det mulig å fortsette fiske ved bruk av innmontert sorteringsristsystem i trål med minimum spileavstand på 10mm – dette for utsortering av reker under minstemål.

Fiskeridirektoratet vil evaluere RTC stengningene, innblandingsprosent, størrelse av stengte områder, fiske med seleksjonsinnretninger innmontert i trålen, minstemål osv på et møte med næringen den 24. november.

4 BESTANDS- OG KVOTESITUASJONEN I 2017

ICES sin beskrivelse av bestandssituasjonen og kvoteanbefalinger for 2017 foreligger ikke før i mars 2017.

Kvoteforhandlingene med EU for 2017 er heller ikke påbegynt, og rekekvote for 2017 for Nordsjøen og Skagerrak er følgelig ikke fastsatt. I kvotesammenheng har man fordelt 30 % av TAC til Nordsjøen og 70 % til Skagerrak. Norge har 100 % av TAC i Nordsjøen og 46,6 % av TAC i Skagerrak.

5 REGULERING AV REKEFISKET I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2017

Hovedmålet med reguleringene i dette fisket er å legge til rette for å fiske opp den norske kvoten samtidig som en unngår at fisket blir stoppet i løpet av året. Dette vil bidra til stabilitet i markedet med en jevn tilgang på råvarer, noe som igjen bidrar til at fiskerne får en sikrere avsetning for sin fangst og en best mulig prissituasjon.

Den norske kvoten av reker er i henhold til Skagerrakavtalen og EU-avtalen fordelt på to kvoteområder. Rekene i de to områdene tilhører imidlertid samme bestand og det er ingen biologisk begrunnelse for å regulere fisket separat for hvert område. I tillegg kommer det forhold at det foregår stor trålkaktivitet i grenseområdet, noe som medfører store praktiske problemer med en særskilt regulering av fisket i hvert av områdene. Selv om det fastsettes kvoter særskilt for de to områdene, har fisket siden 1998 vært regulert med felles periode- og maksimalkvoter.

5.1 PERIODEKVOTER

Ut ifra fiskemønsteret de senere år anbefales det å videreføre årets periodefordeling med en lik andel på hver av de tre periodene. For å sikre bedre driftsplanlegging anbefales det at fartøy kan forskuttere en periodekvote med inntil 10 % innad i året.

På grunn av manglende totalkvote for 2017 vil det ikke kunne forskutteres fiske i første periode samme år.

Fiskeridirektøren foreslår å periodisere totalkvoten av reker i Nordsjøen og Skagerrak i tre perioder i 2017 på fire måneder hver. Kvoten foreslås fordelt likt i de tre periodene. Det foreslås videre at fartøy kan forskuttere periodens maksimalkvote i en påfølgende periode i 2017 med 15 %, med unntak av i første periode.

5.2 MAKSIMALKVOTER

Fisket i 2015 og 2016 har vært godt sammenlignet med de foregående år. I 2016 ble overreguleringen redusert for å unngå at fisket måtte stoppes.

Selv i fravær av kvoteråd fra ICES må vi som et minimum fastsette en maksimalkvote for første periode. For å sikre oss mot overfiske av en potensiell lav totalkvote bør denne være relativt lav.

I fastsettelse av maksimalkvoter har fangstpotensialet til fartøy både i åpen og lukket gruppe blitt hensyntatt. Derfor vil en eventuell lukking av fartøygruppen under 11 meter, som omtalt i 5.4, ha liten effekt på størrelsen av disse.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten for fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2017 settes til 20 tonn.

Når totalkvoten for 2017 og fordelingen av denne fastsettes, vil Fiskeridirektøren foreslå maksimalkvoter med overregulering som i starten av inneværende år.

Fiskeridirektøren foreslår å fastsette egne maksimalkvoter for hver av de tre periodene, slik det har blitt gjort i tidligere år.

5.3 GARANTERT KVOTE PER FARTØY

Fartøy under 20 meter har et garantert kvantum på 7 tonn i hver av de tre periodene. Kvantumet kan fiskes selv om periodekvoten eller totalkvoten er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy under 20 meter største lengde kan fortsette fisket innenfor et garantert kvantum på 7 tonn i hver av de tre periodene.

5.4 LUKKING AV FARTØYGRUPPEN UNDER 11 METER

Fartøy under 11 meter som i dag fisker etter reker i Nordsjøen og Skagerrak gjør dette i åpen gruppe. Norges Fiskarlag ønsker å lukke fisket for denne gruppen fra og med 2017. Norges Fiskarlags landstyremøte av 11. mai 2016 foreslår følgende:

- *Fartøygruppen under 11 meter lukkes*
- *For å kunne delta i lukket gruppe med fartøy under 11 meter må eier og høvedsmann må være ført på blad B i fiskermanntallet.*
- *Det settes krav om at fartøy (og eier) har fisket minst 3 tonn reker i ett av årene 2012, 2013, 2014 eller innen 18. september 2015*

- *Fartøy (og eier) som oppfyller adgangskriteriet og har landet mindre enn 8 tonn reker i kvalifiseringsperioden gis en kvotefaktor på 0.5*
- *Fartøy (og eier) som oppfyller adgangskriteriet og har landet 8 tonn reker eller mer gis en kvotefaktor på 0.8*
- *Totalkvoten fordeles etter følgende nøkkel:*
  - *Over 11 meter (lukket gruppe) 77 % av periodekvote*
  - *Under 11 meter (lukket gruppe) 20 % av periodekvote*
  - *Åpen gruppe 3 % av periodekvote*
- *Beholde dagens strukturkvotetak for fartøy over 11 meter*
- *Det kan tillates forskuttert 15 % av maksimalkvote i en etterfølgende periode i samme år*
- *Deltakeradganger som tildeles fartøy i ny lukket gruppe under 11 meter kan kun overføres til – eller erstattes av – fartøy med faktisk lengde under 11 meter (i forbindelse med fortsatt drift)*
- *Krav om fiskemantallsføring må gjelde fra den dato deltakeradgang skal tildeles. Det må kunne være mulig å søke om overføring fra blad A til blad B innen kravet inntreffer.*

Fiskeridirektøren foreslår at fartøygruppen under 11 meter lukkes fra og med 1. januar 2017, i samsvar med forslag fra Norges Fiskarlag referert over.

Fiskeridirektøren foreslår videre at maksimalkvoten til fartøy under 11 meter fastsettes på grunnlag av en kvotefaktor på henholdsvis 0.5 og 0.8. Fartøy som deltar i åpen gruppe tildeles en fartøykvote på 3 tonn på årsbasis innenfor en avsetning på 3 % av kvoten.

SAK 18/2016

REGULERING AV FISKET ETTER REKER I 2017

C) NORD FOR 62°N

Generelt

Fiskeridirektoratet har satt i gang et arbeid for å gjennomgå forvaltningen av reker nord for 62° N med vekt på å videreutvikle en bærekraftig og samfunnsøkonomisk lønnsom forvaltning av kystrekefisket i samsvar med forvaltningsprinsippet i havressursloven. I dette arbeidet vil det være behov for å arbeide systematisk gjennom flere av de forvaltningsrettslige elementene slik disse er nevnt i havressurskoven § 7.

Arbeidet med å gjennomgå forvaltningen av reker nord for 62°N berører mange typer reguleringer. Det vil derfor være behov for å arbeide systematisk gjennom en rekke forskjellige problemstillinger. Fiskeridirektoratet vil i det følgende fremheve to forslag til endringer som vi ber reguleringsmøtet ta stilling til for 2017.

Ved fiske med reketrål for fartøy over konsesjonsgrensen (19,81 meter) er det i utøvelsesforskriften § 33 f forbudt å fiske med reketrål innenfor de såkalte fjordlinjene.

Reketrålere under 19,81 meter kan fiske innenfor fjordlinjene, men må forholde seg til en rekke lokale reguleringsbestemmelser med hensyn til hvilke områder og tidsrom det er tillatt å fiske. Dette er nærmere definerte fjordområder i fylkene Finnmark, Troms og Nordland. Det er også gitt tids- og områdebegrensende forbud mot bruk av reketrål i nærmere angitte områder og tidsrom i Nærøy, Namsos og Fosnes kommuner i Nord-Trøndelag.

Det er havressursloven § 33 som nå gir hjemmel til å fastsette, endre eller oppheve lokale reguleringsforskrifter. Tidligere var det departementet som fastsatte lokale reguleringsforskrifter med hjemmel i lov om saltvannsfiske. Havressurslova gir nå denne kompetansen til Fiskeridirektoratet. I forarbeidene til loven (ot.prp.nr.20 s 201) heter det at det også kan være aktuelt å delegere kompetansen videre til Fiskeridirektoratets regionkontor.

I forarbeidene blir det pekt på at formålet med lokale forskrifter er å gje reglar for gjennomføring av fiskeri eller anna hausting, der dei som gjev reglane har særleg praktisk innsikt i dei lokale forholda.

Gjeldende retningslinjer for lokale reguleringer er gitt av Fiskeridepartementet 7. juni 1988. Retningslinjene er følgelig ikke oppdatert på grunnlag av endringer som er kommet i organisasjonsstruktur de siste 15-20 årene og retningslinjene synes heller ikke å bli benyttet av regionkontorene ved behandlingen av lokale reguleringskrav. Manglende oppdaterte retningslinjer henger trolig også sammen med at det lenge var uavklart om det var fylkeskommunen eller Fiskeridirektoratets regionkontor som skulle behandle lokale reguleringskrav. I dag er det neppe aktuelt å delegere behandlingen av de lokale reguleringer til fylkeskommunene.

For Fiskeridirektoratet er det viktig at fiskere som er berørt trekkes sterkt med i gjennomgangen av bestemmelsene. I henhold til retningslinjene for lokale reguleringer skal saker av større rekkevidde og prinsipiell karakter forelegges det permanente reguleringsrådet.

Fisketider på rekefelt, nattestengninger

Som følge av at det er få rekemottak langs kysten vil det være vanskelig å få gjennomført et effektivt rekefiske på grunn av gjeldende fisketider i de enkelte områdene. Fisketidene varierer også en del i de forskjellige fylker:

- Troms (J-74-2011) Stengt i tidsrommet fra kl. 18.00 – 04.00
- Finnmark (J-171-1989) Stengt i tidsrommet fra kl. 18.00 til kl. 06.00
  - Varangerfjorden: Stengt i tidsrommet fra kl. 20.00 – 04.00 fra 01.08.til 01.05.
    - Døgnåpent i perioden 01.05. – 01.08.
- Nordland (J-58-2007). Stengt i tidsrommet fra kl. 18.00 til kl. 06.00

På grunn en utfordrende logistikk for å få reker raskt ut i markedet mener næringen at det vil være behov for å endre på fisketidene.

I brev hertil fra Norges Fiskarlag av 4.juni 2014 ble det bedt om at Fiskeridirektoratet vurderer å endre fisketidene, slik at disse blir lik i de tre nordligste fylkene.

I brev av 13.03.2016 fra Rekelaget Nord ønskes det samme åpning- og stengetid for alle rekefeltene i Finnmark som gjelder for Varangerbassenget, kl. 04.00 – 20.00 og døgnåpent i perioden 1.mai – 1.august. I tillegg ønsker en at rekefeltene i Troms holdes stengt i perioden fra fredag kl. 18.00 til mandag kl. 04.00.

Fiskeridirektoratet vil foreslå en felles stengetid av de nærmere avgrensede rekefeltene i Finnmark og Troms mellom kl. 20.00 og kl. 04.00. For ytre deler av Varangerfjorden videreføres gjeldende åpne- og stengetider, herunder også døgnåpent i perioden fra og med mai til og med juli.

Forslag om endring av dybdegrenser for reketrål

For fiske med reketrål er det fastsatt geografisk avgrensede krav til minste tillatte dybde.

Innenfor grunnlinjene er det på følgende kyststrekninger forbudt å bruke trål på grunnere vann enn angitt nedenfor:

- 1) Svenskegrensen –Jærens rev: 60 m
- 2) Jærens rev til og med Nord-Trøndelag fylke: 100 m
- 3) Nordland fylke 170m
- 4) Troms fylke: I tiden fra og med 1. oktober til utgangen av februar: 225 m. I den øvrige del av året: 200 m
- 5) Finnmark fylke 200 m

I brev hertil fra Norges Fiskarlag av 04. juni 2014, i brev fra Rekelaget Nord av 13. mars 2016 og i møte med representanter fra rekenæringen i Tromsø i september d.å. er direktoratet bedt om å vurdere å endre på dybdegrensene. Under møtet med rekenæringen med representanter fra de ulike lagene, foreslås det en felles dybdegrense på 170 meter i Nordland, Troms og Finnmark.

Fiskeridirektoratet finner med bakgrunn i de reguleringstekniske grepene som ble gjort ved innføring av sorteringsrist i dette fiskeriet fra 1990 og som følge av endret konkurranse om arealene mellom redskapsgruppene i de seneste årene som følge av relativt omfattende struktureringer og endrede driftsmønstre, gjør at forslaget fra næringen fremstår som fornuftig. Med bakgrunn i dette vil sannsynligvis ikke kriteriene for å opprettholde gjeldende dybdebegrensninger for Troms og Finnmark være til stede. En må likevel være klar over at ved å endre dybdegrensen risikerer en blant annet å åpne opp for fiske i områder hvor kabler, rør m.v. ligger eksponert for eventuell kontakt med trålredskapet.

Fiskeridirektoratet forslår at det fastsettes en felles minste dybde for fiske etter reke i Nordland, Troms og Finnmark på 170 meter.

Sak 19/2016

Orientering om regulering av fisket etter
leppefisk

SAK 19/2016

ORIENTERING OM REGULERING AV FISKET ETTER LEPPEFISK

1 SAMMENDRAG

Erfaringene fra reguleringen av fisket etter leppefisk i 2016 indikerer at det er behov for å evaluere reguleringsopplegget og vurdere mer formålstjenlige forvaltningstiltak. I denne saken gis en oversikt over flere av utfordringene i fisket som vil måtte diskuteres nærmere. Det vil bli holdt et evalueringsmøtet 12. og 13. desember 2016. Basert på tilbakemeldinger i reguleringsmøtet og i evalueringsmøtet vil Fiskeridirektoratet utarbeide et reguleringsopplegg for 2017. Eventuelle forslag til endringer vil bli sendt på høring.

Tilbakemeldinger fra næring, befolkningen generelt og kontrollmyndigheter gir indikasjoner på at det i dette fisket har utviklet seg en kultur der regelverket ikke følges. Ringvirkninger av en slik kultur er uheldig, og det foreslås økt kontroll i fisket gjennom *Nasjonal strategisk risikovurdering* (NSRV) for 2017¹.

2 REGULERING AV FISKET ETTER LEPPEFISK I PERIODEN 2011-2016

Leppefisk er en miljøvennlig og effektiv metode for å fjerne lakselus fra laks og ørret i oppdrett som et alternativ til, eller samtidig med medikamenter. Det har vært store utfordringer knyttet til lus på laks og ørret, noe som har ført til et stort behov for villfanget leppefisk. Den høye etterspørselen etter leppefisk har ført til at prisen fiskerne får for leppefisk er svært god, og uttaket av leppefisk har vært betydelig de senere årene.

Fordi leppefisk er et alternativ til eller kommer i tillegg til bruk av legemidler mot lus, har vi sett reguleringen av fisket etter villfanget leppefisk i sammenheng med bruken i oppdrettsmerdene. Målene for tiltakene har endret seg etter hvert som fiskeriet, uttaket og bruken har endret seg. Ved innføring av reguleringene i 2011 trodde vi at situasjonen var av en mer kortvarig art, og at et alternativt virkemiddel mot lus ville relativt raskt bli funnet. Da ville etterspørselen etter villfanget leppefisk raskt avta igjen. I utgangspunktet hadde derfor reguleringene som formål å sikre rekruttering og å hindre en for høy uønsket dødelighet i fisket.

I dag er vi ikke der, utviklingen av alternative ikke-medikamentelle metoder mot lakselus går ikke så raskt som vi trodde. Havbruksnæringen arbeider med å utvikle alternative metoder å bekjempe lus på, og på sikt kan en tenke seg at nye effektive og miljøvennlige metoder utvikles. Det arbeides også med oppdrett av rognkjeks og berggylte til bruk som rensefisk.

Vi anser at behovet for villfanget leppefisk vil være stort også i årene fremover. Reguleringene har derfor i de siste årene blitt mer restriktive. Vi ønsker å legge til rette for et mer bærekraftig fiske, og formålet med reguleringene er at det skal være leppefisk tilgjengelig

¹ En årlig *Nasjonal strategisk risikovurdering* (NSRV), som Fiskeridirektoratet, Kystvakten og salgslagene utarbeider sammen, ligger til grunn for ressurskontrollen. For mer informasjon se <http://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Kontroll/Nasjonal-risikovurdering>.

i lang tid fremover, og at vi skal ha et høyt, og om mulig stabilt langtidsutbytte. Reguleringene har også søkt å legge til rette for at kystflåten skal kunne levere leppefisk til havbruksnæringen, og dermed opprettholde driftsgrunnlaget og sysselsettingen i næringen.

Fisket etter leppefisk har vært regulert siden 2011. Frem til 2015 var reguleringen relativt uendret i form ved at fisket var regulert med fredningstid, minstemål, og regler knyttet til antall redskap, røkting og deltakelse. For å sikre en bærekraftig forvaltning og et høyt uttak over tid, ble reguleringen strammet inn i 2015 ved at Fiskeridirektoratet økte fredningstiden noe og innførte krav til seleksjonsinnretninger. I 2016 ble det strammet inn ytterligere ved å begrense deltakelsen i fisket, samt innføring av totalkvoter i hvert av de tre områdene Sørlandet, Vestlandet sør for 62°N og Midt-Norge. Tabell 2.1 gir en oversikt over utviklingen i reguleringen fra 2011 og frem til nå. For en nærmere oversikt over bakgrunnen for reguleringstiltakene og kunnskapsgrunnlaget vises det til vedlegg 1.

Tabell 2.1: Oversikt over reguleringstiltak i perioden 2011-2016.

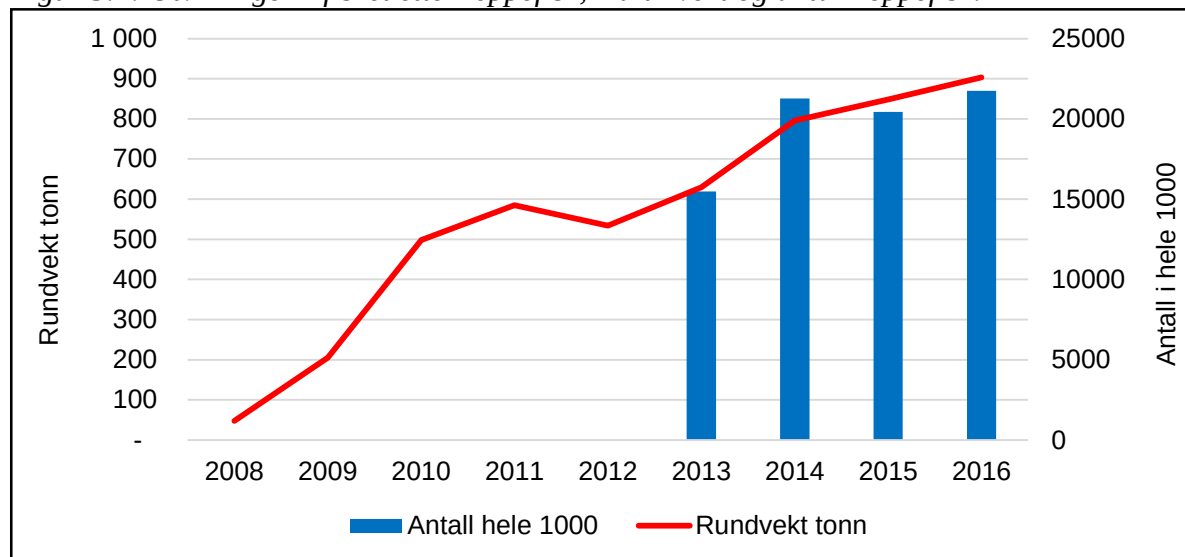
Reguleringstiltak		2011	2012	2013	2014	2015	2016
Åpningstidspunkt							
	Sørlandet	30. mai	29. mai	27. mai	27. mai	10. juni	11. juli / 6. juli ¹
	Vestlandet sør for 62°N	20. juni	18. juni	17. juni	17. juni	1. juli	11. juli / 6. juli ¹
	Midt-Norge (nord for 62°N)	4. juli	2. juli	1. juli	1. juli	16. juli	25. juli
Minstemål							
	Generelt	11 cm					
	Unntak fra og med Trøndelag og nordover	9 cm	10 cm	10 cm	Ingen unntak		
	Grønngylt/berggylte					12 cm / 14 cm	
Røkting		Krav om daglig røkting, untatt søndager og helligdager					
Redskap (yrkesfiske)							
	Redskapsmengde - fra Varnes fyr på Lista og nordover	Ingen redskapsbegrensning etter fisket er åpnet i hele landet				Ingen redskapsbegresning	
	Redskapsmendgde - Sørlandet	Ingen redskapsbegrensning etter fisket er åpnet i hele landet			100 teiner/ruser til sammen hele året		
	Redskap	Ordning med dispensasjon til å bruke ruse i leppefisk					
Deltakelse - Fritidsfiskere		Forbudt å fiske med teiner og ruser. Fritidsfiskere med leveringsavtale kan søke om adgang til å drive fiske					
Seleksjonsinnretninger		Ingen krav til seleksjonsinnretninger				Krav om inngangssperre og fluktåpninger	
Kvote							
	Sørlandet	Ingen kvoteregulering				4 mill.	
	Vestlandet sør for 62°N					10 mill.	
	Midt-Norge (nord for 62°N)					4 mill.	
Sluttdato							
	Sørlandet	Ingen sluttdato				2. sept.	
	Vestlandet sør for 62°N					9. sept (13.09 ²)	
	Midt-Norge (nord for 62°N)					23. sept (27.09 ²)	

¹ Basert på prøvefiske. ² Siste frist for levering.

3 UTVIKLINGSTREKK

Figur 3.1 gir en oversikt over utviklingen i omsatt leppefisk, målt i vekt og antall leppefisk.

Figur 3.1: Utviklingen i fisket etter leppefisk, målt i vekt og antall leppefisk.

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret per 13. oktober 2016.

Salgslagene fikk monopol på omsetting av leppefisk fra 2006. Erfaringsmessig trenger salgslagene noe tid før de klarer å håndheve sitt monopol.

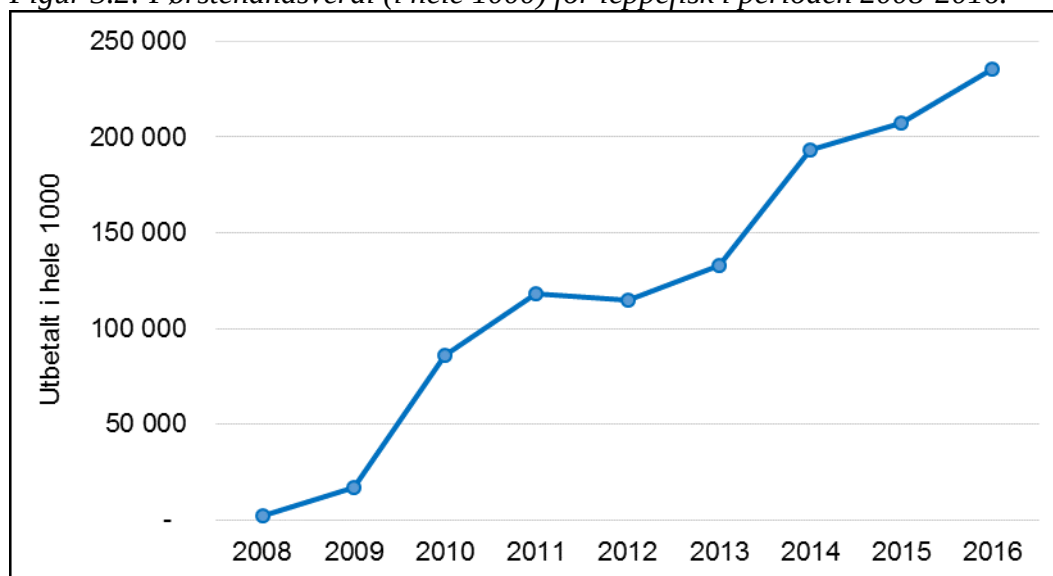
Til å begynne med ble fangstenes vekt rapportert til Fiskeridirektoratet, mens omsetningen hele tiden har skjedd i antall. Gradvis har opplysningene om antall leppefisk blitt bedre. Fra og med 2016 og forskrift 17. mars 2016 nr. 286 om regulering av fisket etter leppefisk 2016, er det et krav om at det i tillegg til vekt også skal oppgis antall individer av de forskjellige leppefiskarter på landings- og sluttsedlene.

Figur 3.1 viser fangst av leppefisk i vekt for å gi et bilde på den kraftige økningen i fangst i perioden. Fra 2013 er kvaliteten på opplysningene om antall leppefisk i landings- og sluttseddelregisteret vurdert til å gi et reelt bilde på uttaket, og antall leppefisk presenteres derfor fra 2013 (figur 3.1).

Førstehåndsverdiene i fisket etter leppefisk har økt fra i overkant av 2 millioner i 2008 til 235 millioner i 2016. Til sammenligning var førstehåndsverdien i fisket etter reker sør for 62°N i overkant av 300 millioner i 2016².

² Landings- og sluttseddelregisteret per 13. oktober 2016.

Figur 3.2: Førstehåndsverdi (i hele 1000) for leppefisk i perioden 2008-2016.

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret per 13. oktober 2016.

Figur 3.3 viser utviklingen i antall merkeregistrerte fartøy totalt for alle fiskerier. I motsetning til tidligere år da antall merkeregistrerte fartøy har gått ned³, ser vi at det i 2016 har vært en økning i antall merkeregistrerte fartøy. Antall merkeregistrerte fartøy har økt med 44 fartøy.

Figur 3.3: Utviklingen i antall merkeregistrerte fartøy.

Fartøyfylke	31.12.2015	30.09.2016	Endring
Finnmark	956	961	5
Troms	796	781	-15
Nordland	1 552	1 562	10
Nord-Trøndelag	174	166	-8
Sør-Trøndelag	251	251	
Møre og Romsdal	617	611	-6
Sogn og Fjordane	270	263	-7
Hordaland	460	494	34
Rogaland	299	300	1
Vest-Agder	219	225	6
Aust-Agder	95	102	7
Telemark	44	50	6
Vestfold	52	56	4
Buskerud	3	5	2
Oslo	9	9	
Akershus	9	10	1
Østfold	81	85	4
Totalt	5 887	5 931	44

Kilde: Statistikk fra Merkeregisteret.

³ T.o.m. 2015. Se statistikk Fartøy, totalt og på fylkesnivå t.o.m. 2015;

<http://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Statistikk-yrkesfiske/Fiskere-fartoy-og-tillatelser/Fartoy-i-merkeregisteret>.

I tabell 3.4 gis en oversikt over yrkesfiskernes deltagelse i fisket etter leppefisk. På sluttseddelen registreres fartøyets registreringsmerke. I tabell 3.4 er antall registreringsmerker med fangst av leppefisk det enkelte år talt opp. I 2016 deltar 47 flere merkeregistrerte fartøy i fisket etter leppefisk sammenlignet med året før. Sannsynligvis er flere av disse nylig ført inn i Merkeregisteret, jf. figur 3.3.

Tabell 3.4: Antall merkeregistrerte fartøy – yrkesfisket etter leppefisk i perioden 2008 – 2016.

	Ant. merkeregistrerte fartøy
2008	10
2009	56
2010	246
2011	359
2012	337
2013	349
2014	370
2015	421
2016	468

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret per 13. oktober 2016.

Fisket etter leppefisk er kystnært, og fartøyene som benyttes i fisket er relativt små. Dette innebærer at investeringskostnaden ved å starte opp er relativt liten⁴. Vi er kjent med at etter hvert som fiskeriet har utviklet seg og fisker og kjøper er blitt mer oppmerksom på viktigheten av å ha god kvalitet på fisken, er fartøyene stadig bedre utstyrt mht. å ta vare på fisken for å sikre god kvalitet. Tabell 3.5 gir en oversikt over hvordan fangsten av leppefisk (i antall) er fordelt på fartøyets største lengde i 2016.

Tabell 3.5: Fangst av leppefisk (i antall) i 2016 fordelt etter fartøyets største lengde(meter).

Største lengde (meter)	2016	
4-5	530 000	2 %
5-6	3 747 000	17 %
6-7	4 328 000	20 %
7-8	6 408 000	29 %
8-9	2 279 000	10 %
9-10	1 309 000	6 %
10-11	2 137 000	10 %
11-12	100 000	0 %
12-13	322 000	1 %
13-14	67 000	0 %
14-15	67 000	0 %
Uoppgitt	459 000	2 %
Totalsum	21 753 000	100 %

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret per 13. oktober 2016.

⁴ De lave investeringskostnader gjør fisket etter leppefisk til et fiskeri som bidrar til at ungdom kan etablere seg i fiskeryrket.

Fordi leppefisk lever nært land og er bunntilknyttet er små fartøy best egnet i et fiske etter leppefisk. Nesten 90 % av all fangst av leppefisk i 2016 er fisket med fartøy under 10 meter.

Fiskeridirektoratet har vurdert det slik at i fisket etter leppefisk vil et hjelpefartøy i praksis være et tilleggsfartøy som fisker selvstendig etter leppefisk, og som vil øke fangstkapasiteten til hovedfartøyet ved at flere redskap kan settes og røktes hver dag. Fra og med mai 2016 er det derfor ikke anledning til å registrere hjelpefartøy i fisket etter leppefisk. Vi vil før sesongen 2017 vurdere om det er rettslig adgang til å slette hjelpefartøy som er registrert før 26. mai 2016.

Reguleringsmessig har fisket etter leppefisk vært inndelt i 3 områder, Sørlandet, Vestlandet sør for 62°N og Midt-Norge. På Sørlandet og Midt-Norge var totalkvoten i 2016 fastsatt til 4 millioner leppefisk og på Vestlandet sør for 62°N til 10 millioner leppefisk. Tabell 3.6 og 3.7 viser antall leppefisk og førstehandsverdi av leppefisk som er fisket i de tre områdene⁵.

Tabell 3.6: Fangst av leppefisk (i antall) i perioden 2013-2016 fordelt på Sørlandet, Vestlandet og Midt-Norge.

	2013	2014	2015	2016
Midt-Norge	3 646 771	5 586 450	4 091 118	4 824 710
Vestlandet	9 076 557	11 329 102	12 611 836	12 641 182
Skagerrak	2 763 639	4 350 567	3 737 245	4 287 231
Totalsum	15 486 967	21 266 119	20 440 199	21 753 123

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret per 13. oktober 2016.

Tabell 3.7: Førstehandsverdi av leppefisk (i hele 1000) i perioden 2013-2016 fordelt på Sørlandet, Vestlandet og Midt-Norge.

	2013	2014	2015	2016
Midt-Norge	39 000	59 000	53 000	70 000
Vestlandet	73 000	99 000	121 000	124 000
Skagerrak	21 000	36 000	33 000	41 000
Totalsum	133 000	193 000	207 000	235 000

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret per 13. oktober 2016.

Tabell 3.6 og 3.7 viser at fangstene og fangstverdiene økte i 2016 til tross for fastsatte totalkvoter.

Tabell 3.8 gir en oversikt over hvordan uttaket av leppefisk fordeler seg på art. Det kan være flere grunner til at fangstsammensetningen endres over år, som for eksempel oppdretternes etterspørsel, artenes tilgjengelighet, rekruttering, sjøtemperaturer og innførte regulerings tiltak. Det er viktig å følge denne utviklingen, slik at fiskepresset ikke blir for høyt på den enkelte art. I tabellen nedenfor er det skilt mellom de tre reguleringsområdene.

⁵ Fangst og fangstverdi er fordelt etter fangstområde. På Sørlandet er fangsten i hovedsak omsatt gjennom Skagerrakfisk. Fangstene på Vestlandet og Midt-Norge er omsatt gjennom flere salgslag.

Tabell 3.8: Antall leppefisk og førstehåndsverdi for leppefisk i perioden 2013 - 2016 fordelt på de tre områdene Skagerrak, Vestlandet og Midt-Norge.

	Antall leppefisk				Utbetalt 1000 kr			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Skagerrak								
Berggylt	244 000	336 000	202 000	249 000	5 000	7 000	5 000	6 000
Bergnebb	2 213 000	3 061 000	1 772 000	2 101 000	12 000	18 000	11 000	15 000
Grønnngylt	307 000	954 000	1 763 000	1 937 000	3 000	10 000	18 000	19 000
Totalsum	2 764 000	4 351 000	3 737 000	4 287 000	21 000	36 000	33 000	41 000
Vestlandet sør for 62°N								
Berggylt	699 000	641 000	821 000	779 000	11 000	13 000	17 000	17 000
Bergnebb	3 994 000	4 380 000	4 428 000	3 444 000	23 000	27 000	29 000	22 000
Gressgylt	266 000	338 000	290 000	542 000	2 000	3 000	2 000	4 000
Grønnngylt	4 116 000	5 970 000	7 071 000	7 875 000	37 000	56 000	73 000	81 000
Rødnebb	2 000	-	2 000	1 000	-	-	-	-
Totalsum	9 077 000	11 329 000	12 612 000	12 641 000	73 000	99 000	121 000	124 000
Midt-Norge								
Annen leppefisk	-	3 000	-	-	-	-	-	-
Berggylt	262 000	293 000	503 000	399 000	6 000	7 000	13 000	12 000
Bergnebb	2 701 000	4 244 000	2 958 000	3 054 000	26 000	41 000	30 000	35 000
Blåstål/ Rødn	-	-	1 000	-	-	-	-	-
Gressgylt	-	14 000	-	-	-	-	-	-
Grønnngylt	684 000	1 033 000	629 000	1 371 000	8 000	11 000	10 000	23 000
Totalsum	3 647 000	5 586 000	4 091 000	4 825 000	39 000	59 000	53 000	70 000

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret per 13. oktober 2016.

Fra tabell 3.8 ser vi at det er geografisk variasjon mht. hvilke arter som fiskes. Fangstene av grønnngylt har økt i alle områder. På Skagerrak var nesten 50 % av leppefiskene som ble fisket bergnebb i 2016. På Vestlandet var over 60 % av leppefiskene som ble fisket i 2016 grønnngylt og nesten 30 % bergnebb. I Midt-Norge var i overkant av 60 % av fangsten bergnebb og nesten 30 % grønnngylt i 2016. Berggylte er den mest verdifulle fisken, mens bergnebb, som er den minste av leppefiskartene, har lavest pris. Tabell 3.9 gir en oversikt over gjennomsnittspris per fisk basert på opplysningene i tabell 3.8.

Tabell 3.9: Gjennomsnittspris per fisk fordelt på art og de tre reguleringsområdene.

	Gjennomsnittspris per fisk			
	2013	2014	2015	2016
Skagerrak				
Berggylt	21	22	24	26
Bergnebb	5	6	6	7
Grønn-gylt	11	11	10	10
Vestlandet sør for 62°N				
Berggylt	16	20	21	22
Bergnebb	6	6	7	6
Gressgylt	8	9	7	8
Grønn-gylt	9	9	10	10
Rødnebb	8	8	8	8
Midt-Norge				
Annen leppefisk		6		
Berggylt	22	23	26	30
Bergnebb	9	10	10	12
Blåstål/ Rødnebb				
Gressgylt				
Grønn-gylt	12	10	16	17

4 UTFORDRINGER I FISKET

Tilbakemeldinger fra næringen, befolkningen generelt og kontrollmyndigheter tyder på at det er flere utfordringer knyttet til fisket etter leppefisk. Nedenfor vil vi ta opp en del utfordringer i fisket basert på de innspillene og tilbakemeldingene vi har fått. Mange av disse må vi ha med oss videre når vi skal diskutere neste års reguleringer.

Generelt sett basert på tilbakemeldinger vi mottar, kan det synes som om det har utviklet seg en kultur hvor regelverket ikke følges. Ringvirkninger av en slik kultur er uheldig, og kontroll i fisket etter leppefisk bør prioriteres. Fisket etter leppefisk bør derfor være prioritert i *Nasjonal strategisk risikovurdering* (NSRV) for 2017.

Det ble i år fastsatt totalkvoter i tre områder, Sørlandet, Vestlandet sør for 62°N og Midt-Norge. Fiskeridirektoratet fulgte fisket tett, og stoppet fisket når kvoten var beregnet oppfisket. Å følge fangstutviklingen i fisket viste seg å være svært utfordrende.

Det inntreffer en plikt etter forskrift 6. mai 2014 nr. 607 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) § 8 om å føre seddel ved landing av fisk. Dette gjelder også ved landing av leppefisk. Mottaker skal umiddelbart etter at landing er fullført fylle ut en landingsseddel. Dersom det skjer en omsetning samtidig som landingen skal det fylles ut en sluttseddel tilsvarende umiddelbart etter at landingen er fullført. Seddelen skal undertegnes av mottaker/kjøper eller dennes representant og den som lander før den som lander forlater mottaksstedet. Det står videre i landingsforskriften § 11 at mottaker/kjøper skal umiddelbart etter at seddelen er ferdig utfylt og undertegnet sende denne til salgslaget, som videresender informasjonen til Fiskeridirektoratet. Det skal anvendes elektronisk utstyr og programvare for registrering, kvalitetssikring og overføringen av seddene.

Vi vet at det er svært ulik praksis i næringen i forhold til hvordan disse kravene etterfølges. Det føres i de fleste tilfeller ikke seddel når leppefisk settes i merd, eller ved opptak av merd. Det føres først en sluttseddel når fisken landes til oppdretter eller tankbil registrert i kjøperregisteret, og sluttsedlene fylles ofte ikke ut umiddelbart etter at landingen er fullført slik forskriften krever. Vi vet også at den som lander gjerne forlater mottaksstedet uten at det er ført seddel for fangsten. Vi har også indikasjoner på at enkelte landinger av leppefisk aldri seddelføres.

Mangelen på etterlevelse av regelverket medførte at vi for sesongen 2016 ikke hadde den nødvendige oversikten i sann tid over uttaket av leppefisk, og dermed hvor mye som til enhver tid gjensto av kvoten under fisket⁶. På samme tid hadde vi kunnskap om at fiskerne på Vestlandet og Midt-Norge hadde mye redskap i sjøen, og vi ønsket å varsle stoppen i god tid for å sikre at fiskerne hadde mulighet til å ta redskapen ut av sjøen innen fisket var stoppet. Tabell 3.6 viser at det ble fisket over kvoten i alle de tre områdene i 2016.

Fiskeridirektoratet har i alle år oppfordret fisker og kjøper til å samarbeide om oppstartstidspunkt for å unngå fangst på gytemoden fisk. Innenfor hvert av de tre områdene kan andel leppefisk i gyting være svært varierende, slik at det innenfor et kvoteområde kan være enkelte områder hvor det er en høy andel gytefisk når fisket åpner. Av denne årsak var det fiskere som ikke startet å fiske på åpningstidspunktet, og dermed fikk en kortere fiskeperiode enn de som startet når fisket åpnet.

Fiskeridirektoratet mottok før fisket åpnet i 2016 flere innspill på at en totalkvote ville gi et kappfiske. Fisket i 2016 var på Sørlandet og i Midt-Norge åpent i 8 uker og på Vestlandet 9 uker⁷. Sesongen var kort og hektisk, ved at det ble benyttet mye redskap, mange fartøy og fiskerne hadde lange arbeidsdager. Et så intensivt fiske er det også knyttet HMS-utfordringer til. I to av de tre områdene ble det i 2016 fisket mer enn noen gang tidligere. Det må vurderes om en regulering hvor fisket skal stoppes når totalkvoten er tatt er hensiktsmessig i dette fiskeriet.

På Vestlandet er tilgjengeligheten på leppefisk stor nok til at oppdrettsnæringen i stor grad kan være selvforsynt med lokalfanget leppefisk. Tilgangen på vill leppefisk lengre nord i landet er mindre, og oppdretterne får derfor tilførsel av leppefisk som er fisket på Sørlandet, som har lokalt fangstoverskudd. Omsetning av leppefisk som fiskes på Sørlandet foregår på en annen måte enn i resten av landet. På Sørlandet ble det fisket og omsatt 4,3 millioner leppefisk i 2016. Denne leppefisken ble på førstehånd omsatt til 6 kjøpere, hvorav fire kjøpere kjøpte 99 % av fangsten. Disse kjøperne fraktet leppefisken nordover i tankbiler. På Vestlandet og Midt-Norge er det vanlig at den enkelte kjøper har fiskere tilknyttet sitt anlegg. På Vestlandet er det i 2016 registrert 38 kjøpere på første hånd og i Midt-Norge 18 kjøpere. Kjøperen ønsker å styre leveringene mht. art, størrelse og tidspunkt for levering, for å sikre tilgang på rett fisk til rett tid. Kjøper ønsker å knytte til seg flinke fiskere som har god kvalitet på fisken de leverer.

Fiskeridirektoratet har ved valg av tiltak forsøkt å legge til rette for at kystflåten skal kunne delta for å opprettholde driftsgrunnlag og sysselsetting langs kysten. Skånsom behandling sikrer god overlevning av leppefisken som skal benyttes som rensefisk og god overlevning av

⁶ Fiskeridirektoratet sendte på bakgrunn av dette ut en skriv til salgslagene 10. oktober 2016 om utfylling og innsending av seddel ved landing av leppefisk, hvor vi presiserte kravene for seddelføring etter landingsforskriften.

⁷ Sørlandet: 8 uker og 2 dager. Midt-Norge: 8 uker og 4 dager. Vestlandet: 9 uker og 2 dager.

fisken som skal gjenutsettes. God kunnskap om fiske, redskapsbruk, og behandling av fisk er derfor viktig kunnskap å ha i utøvelsen av dette fisket. Fiskere med lokal tilhørighet har insentiv til å sørge for god overleving av den fisken som blir gjenutsatt og skal bli en del av fangstgrunnlaget kommende sesonger.

Et hovedelement i reglene om hvem som kan drive ervervsmessig fiske i Norge er at fartøyeier må være registrert i fiskermanntallet. For å være registrert der må vedkommende yrkesutøver ha fiske som levevei alene eller i kombinasjon med annen næring. For aksjeselskaper gjelder dette kravet for majoritetseier/e. Dette gjelder også i fisket etter leppefisk. I forskrift 17. mars 2016 nr. 286 om regulering av fisket etter leppefisk 2016 er det satt krav om at eier av fartøyet og høvedsmann må være ført i fiskermanntallet og at fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter leppefisk. Videre skal minst halvparten av mannskapet være bosatt i en kystkommune eller i en nabokommune til kystkommune. Økt kontrollinnsats gjennom *Nasjonal strategisk risikovurdering* (NSRV) for 2017 vil også øke fokus på denne reguleringen.

En av utfordringene i fisket etter leppefisk er å sikre at bostedskravet i § 5a i lov av 26. mars 1999 om retten til å delta i fiske og fangst er oppfylt. Bostedskravet innebærer at «*Det er forbudt å nytte fartøy til ervervsmessig fiske eller fangst dersom ikke minst halvparten av mannskapet og lottfiskerne samt fartøyføreren er bosatt i en kystkommune eller i en nabokommune til en kystkommune.*» I forbindelse med høringen av regulering av leppefisket i 2016 har regionkontor opplyst at utenlandsk mannskap har tatt mer og mer over selve gjennomføringen av leppefisket. Deres kontroller viser at flere av de utenlandske leppefiskerne ikke har adresse i Norge eller har arbeidsavtaler i orden. Krav til bosted ble for 2016 også satt inn i forskriften om regulering av leppefisk. Det er etter fiskeridirektørens vurdering behov for økt fokus på kontroll av hvem som deltar i leppefisket.

I tabell 4.1 gis en oversikt over antall leppefisk fordelt på yrkes- og fritidsfiske. For fritidsfisket er det ikke mulig å telle hvor mange fartøy som har deltatt, og vi har derfor valgt å vise kvantumet fritidsfiskerne står for. Fritidsfiskere må søke om tillatelse til å delta i fisket etter leppefisk, og en oversikt over hvor mange som har fått tillatelse finnes på våre hjemmesider. Hvor mange som faktisk har benyttet tillatelsen har vi ikke oversikt over. I 2016 fisket fritidsfiskere 2 % av leppefisken som ble omsatt.

Tabell 4.1: Antall leppefisk fordelt på yrkes- og fritidsfiske i perioden 2013 – 2016.

	Yrkesfiske (antall fisk)	Fritidsfiske (antall fisk)
2013	15 005 111	481 856
2014	20 788 695	477 424
2015	20 005 604	434 595
2016	21 293 982	459 141

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret per 13. oktober 2016.

Antall merkeregistrerte fartøy som har fisket leppefisk har økt i hele perioden (tabell 3.4). I fisket etter leppefisk er det ingen begrensning på hvor mange fartøy en eier kan delta med. I mange fiskerier som er underlagt en deltakerregulering⁸ er det også en tilhørende «åpen gruppe». I åpen gruppe er det begrensninger i antall fartøy en eier kan delta i et fiskeri med;

⁸ Deltakerforskriften.

eier av et fartøy som deltar i åpen gruppe, har ikke adgang til å delta i åpen gruppe med annet fartøy. Fartøyregisteret inneholder opplysninger om fartøyeier. Per 25. oktober 2016 var det for alle fartøyene som hadde fangst av leppefisk i 2016 registrert 397 unike eiere av fartøyene. 340 av disse eierne hadde 1 registreringsmerke knyttet til seg. 55 eiere hadde to fartøy, 3 eiere hadde tre fartøy registrert. En eier hadde 4 fartøy og en eier hadde 7 fartøy registrert på seg. Vi har mottatt henvendelser på at enkelte eier svært mange fartøy som deltar i fisket etter leppefisk. Ovennevnte opptelling av antall fartøy en eier har, er knyttet til opplysninger om eier i første ledd. For disse fartøyene vil dette hovedsakelig være personlige eiere og enkeltmannsforetak. Det er også mulig at selv om eier har benyttet flere fartøy i fisket, så er ikke fangsten ført på det fartøyet som faktisk har fisket.

På Vestlandet og i Midt-Norge er det ingen redskapsbegrensninger. Vi har fått tilbakemeldinger på at fartøy driver med svært mye redskap. Når det benyttes så mye redskap må fiskerne ha kontroll over hvor redskapen er satt ut, sikre at redskapen røktes i henhold til regelverket, samtidig som svært mange redskap kan skape utfordringer på fangstfeltet. Vi har også fått tilbakemeldinger om at «åpne» redskap settes ut før fisket åpner for å holde av fiskeplasser. Et stort antall redskap øker også sannsynligheten for mye bifangst av andre fiskearter og skalldyr. Vi har mottatt bekymringsmeldinger knyttet til bifangst i fisket etter leppefisk. En prioritering av fisket etter leppefisk i *Nasjonal strategisk risikovurdering* (NSRV) for 2017 vil kunne avhjelpe situasjonen.

I hovedsak benyttes taskekrabbe som agn. Fiskeridirektoratet har mottatt spørsmål knyttet til strandkrabbe som skal benyttes som agn. Fiskeridirektoratet vil vurdere agnbehovet i forhold til bestandssituasjonen for strandkrabbe, samt fangstmetoder.

5 REGULERINGEN AV FISKET I ÅRENE FREMOVER

Vi ønsker å legge til rette for et bærekraftig fiske, som sikrer at det er tilgjengelig leppefisk i lang tid fremover og som gir et høyt, og om mulig stabilt langtidsutbytte. Å se lønnsomhet i fiskeflåten sammen med det viktige oppdraget leppefisken har mht. å redusere antall lus i sjøen, bidrar til en samfunnsøkonomisk lønnsom forvaltning av leppefisken. Reguleringene søker også å legge til rette for sysselsetting og bosetting i langs kysten. Utviklingen i fisket gjør at vi må diskutere om det er mulig å ha en mer optimal regulering, mht. bærekraft, lønnsomhet og sysselsetting i fisket.

Fangsten av leppefisk må justeres til ressursgrunnlaget og i 2016 har vi benyttet totalkvoter til å regulere uttaket. Ved høring av reguleringene for 2016 viste flere av høringsinstansene til at fisket etter leppefisk bør lukkes for nye deltakere for å hindre ytterligere fiskepress på leppefiskartene. Flere mente også at fisket burde lukkes før det kunne fastsettes en totalkvote. Fisket etter leppefisk ble ut i fra en samlet vurdering ikke lukket i 2016, men vi bør nå diskutere om deltakelsen i fisket etter leppefisk skal begrenses fordi fartøyenes fangsteffektivitet og det høye antall fartøy som deltok i 2016 bidro til at totalkvoten ble oppfisket på noen få uker. En adgangsbegrensning i fisket etter leppefisk vil blant annet sette krav til tidligere aktivitet. Deltakerkravene må fastsettes på bakgrunn av en vurdering av hvor mange fartøy en ønsker skal delta i fisket hvert år og hvor strenge krav til deltakelse som synes rimelige overfor enkeltutøvere. Antall fartøy som har deltatt i fisket etter leppefisk har stadig økt. I 2016 deltok 468 merkeregistrerte fartøy.

Ved en lukking av fisket etter leppefisk kan en velge ulike strategier ved utforming av aktivitetskravet. Man kan utforme en restriktiv regulering som tar sikte på å redusere deltakelsen, en mer moderat regulering som tar sikte på å holde antall deltakende fartøy på samme nivå som i år eller velge en mer liberal strategi som åpner for å øke antall deltakere, men som likevel setter et tak mht. hvor mange som kan delta. Uavhengig av strategi, vil den reguleringsmessige gevinsten være at gruppen bli lukket og vi har oversikt over potensielle deltakere.

Dersom fisket etter leppefisk lukkes kan det også settes begrensninger i antall fartøy en eier kan delta i fisket med. Dersom fisket ikke blir adgangsregulert, mener vi at det likevel bør diskuteres å sette begrensninger på hvor mange fartøy en eier kan delta i fisket med.

I tillegg til eller som et alternativ til totalkvoter, kan det fastsettes kvoter på individnivå. Kvotene kan fastsettes per fartøy, som en maksimalkvote eller med et garantert kvantum. Etter deltakerloven så tildeles tillatelse til å drive ervervsmessig fiske og fangst (ervervstillatelse) m.v. til fartøyets eier for et bestemt fartøy jf. § 4. Kvoter tildelt fartøy i medhold av tillatelser til å drive fiske innenfor ulike fiskeri vil derfor være knyttet både til eier og fartøy.

I høring av reguleringen for 2016 viste enkelte høringsinstanser til at dersom fiskeriet skulle kvotereguleres kunne dette gjøres ved at kvoten legges til kjøper i stedet for fisker, ved at kjøper får en kvote basert på MTB⁹ og deretter gjør avtale med fisker.

Hvordan kvotene fastsettes på individnivå, vil sannsynligvis ha betydning for hvordan fisket blir gjennomført. Valg av løsning har betydning for forholdet mellom fisker og kjøper og for prisfastsetting. Kvoter på individnivå kan også påvirke hvilke arter en sorterer på.

Det ble i avsnitt 4 vist til at fiskere innenfor samme kvoteområde ikke fikk anledning til å starte fisket samtidig, fordi andelen gytemoden fisk varierte innenfor det samme kvoteområdet. Kvoter på individnivå reduserer utfordringen mht. at fisket ikke kan starte samtidig. Å løse denne problemstillingen ved å endre de geografiske områdene er et alternativ som vil ha nye utfordringer knyttet til seg.

Etter reguleringene for 2016 ble fastsatt har vi mottatt mange henvendelser på det bør fastsettes en redskapsbegrensning i fisket etter leppefisk. I Havforskningsinstituttets forslag om å redusere innsatsen på Vestlandet ble det foreslått en kombinasjon med å lukke fisket sammen med et øvre tak på antall redskaper hver båt/mannskap skulle ha lov til å fiske med. Redskapsbegrensning bør diskuteres i forkant av 2017-reguleringene.

Reguleringene omfatter fisket etter leppefisk med teiner og ruser. Vi må diskutere om reguleringene skal utvides til å gjelde all fangst av leppefisk.

Fiskeridirektoratet har i 2016 ikke mottatt innspill på å endre på seleksjonsinnretningene. Havforskningsinstituttet gjennomfører i år forsøk knyttet til størrelse og plassering av fluktåpninger. Resultatene fra disse forsøkene vil danne grunnlag for å vurdere endringer med hensyn til størrelse og plassering av fluktåpninger i 2017.

⁹ Det er et begrenset antall tillatelser til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, og den som vil drive med akvakultur i Norge trenger en tillatelse tildelt med hjemmel i akvakulturloven. Den gitte MTB (maksimalt tillatt biomasse) bestemmer hvor mye levende fisk innehaveren av tillatelsen kan ha stående i sjøen til enhver tid.

I avsnitt 4 vises det til pliktene i henhold til landingsforskriften. En mer detaljert fremstilling av fisker og kjøpers plikter knyttet til dette regelverket vil bli forberedt til evalueringsmøtet.

Punktvis oversikt over tema som må diskuteres i evalueringsmøtet;

- Totalkvoter
- Lukke fiskeriet
- Begrensning i antall fartøy en eier kan delta med
- Individuelle kvoter på fartøynivå
- Individuelle kvoter til kjøper (basert på MTB)
- Differensiere på manntallsstatus
- Tekniske regulering (redskapsmengde, seleksjonsinnretninger)
- Åpningstidspunkt (prøvefiske)

6 FORSKNING I ÅR

Havforskningsinstituttet har også i år gjennomført forskning på leppefisk, og gjennomføringen og resultatene fra prosjektene vil bli presentert i evalueringsmøtet. Dette gjelder følgende;

- Bestandsutviklingen for leppefiskartene, vurderinger fra årets forskning, herunder «referanseflåten» for fiskere som fisker leppefisk.
- Resultatene fra gjennomførte forskning på gyteforløp relatert til temperatur.
- Gjennomføring og resultatene fra forsøksfiske etter berggylte.
- Resultatene fra gjennomførte prosjekt på arts- og størrelsesseleksjon.
- Oppfølging av leppefisk i verneområdene på Sørlandet.

Resultatene fra den gjennomførte forskningen vil bidra til å danne grunnlag vurderinger om reguleringsopplegget for 2017.

SAK 19/2016 – VEDLEGG

ORIENTERING OM REGULERING AV FISKET ETTER LEPPEFISK – EN OVERSIKT OVER UTVIKLINGEN I FORVALTNINGEN AV LEPPEFISK I PERIODEN 2010-2016

1 BAKGRUNN

Fisket etter leppefisk er et relativt nytt fiskeri, og reguleringsopplegget i fisket etter leppefisk har endret seg etter hvert som fisket har utviklet seg til å bli et relativt stort fiskeri med høye førstehåndsverdier. En grundig gjennomgang av utviklingen siden arbeidet startet opp i 2010 synes hensiktsmessig for å ha et så godt kunnskapsgrunnlag som mulig når veien videre skal diskuteres.

I brev av 23. november 2009 fra Fiskeri- og kystdepartementet (FKD (nå NFD)) til Fiskeridirektoratet, ber departementet Fiskeridirektoratet vurdere en rapporteringsplikt for å samle inn data om fangst per enhet innsats.

I brev av 16. september 2010 fra Havforskningsinstituttet (HI) til FKD om «*Kunnskapsstatus vedrørende leppefisk*»¹, svarer HI på bestilling av 10. juni 2010 fra FKD². På oppdrag fra FKD arbeider HI med å sammenstille en rapport med den kunnskapen som finnes om leppefisk på dette tidspunktet. Denne rapporten er publisert i *Fisken og havet* nr. 7/2010.³

19. november 2010 inviterte Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet til et seminar om leppefisk⁴. Formålet var å få mer kunnskaper om leppefisker i de relevante fagmiljøene, slik at Fiskeridirektoratet og Mattilsynet skulle ha muligheten til å vurdere situasjonen for leppefisk, herunder om det var behov for å sette i gang tiltak og hvilke tiltak som ville være hensiktsmessige. Representanter fra Fiskeri- og kystdepartementet, Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet, Mattilsynet og Veterinærinstituttet deltok på dette møtet.

I Fiskeridirektoratets tildelingsbrev fra FKD for 2011⁵ gis Fiskeridirektoratet følgende oppdrag; «*utarbeide forslag til reguleringsmodell for leppefisker*». I brev av 1. desember 2010 og 7. januar 2011 fra Norges Fiskarlag etterlyser Norges Fiskarlag dialog om fremtidige reguleringer før de iverksettes og foreslår at det nedsettes en arbeidsgruppe som kan klargjøre hva som er kunnskapsstatus i fiskeriet.

For å følge opp seminaret og henvendelser fra næringen nedsatte fiskeridirektøren 19. januar 2011 en arbeidsgruppe om «*bærekraftig uttak og bruk av leppefisk*», med representanter fra

¹ Saksnr. 2010/7775.

² Saksnr. 09/1445-335. Dato: 11.06.10.

³ https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/113891/FH_7-2010_til_web.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

⁴ Oppsummering fra seminaret finnes på 10/12692.

⁵ <https://www.regjeringen.no/no/dokument/dep/nfd/tildelingsbrev-og-arsrapporter/tildelingsbrev/2016/id2507118/>.

Norges Fiskarlag, Norges Kystfiskarlag, Havforskningsinstituttet, Samarbeidsrådet for salgslagene og FHL (nå Sjømat Norge). Første møte i arbeidsgruppen ble avholdt 7. februar 2011. Avsluttende rapport fra «Arbeidsgruppe om bærekraftig uttak og bruk av leppefisk»⁶ ble ferdigstilt og sendt til fiskeridirektøren 14. mars 2014. Arbeidsgruppen har i løpet av disse årene foreslått reguleringstiltak og evaluert de innførte reguleringstiltakene i fisket etter leppefisk.

2 FORVALTNINGEN AV LEPPEFISKARTENE

I dette avsnittet gis det en oversikt over hvordan reguleringen har utviklet seg. Det gis en nærmere forklaring av bakgrunnen for de tiltakene som er innført og den kunnskapen som var tilgjengelig på det tidspunktet tiltakene ble innført. Tabell 2.1 gir en oversikt over de innførte reguleringstiltakene som omtales nedenfor.

Fisket etter leppefisk har blitt behandlet som et spesielt fiskeri fordi fisken leveres levende til oppdrettsnæringen og på grunn av det spesielle «oppdraget» leppefisken har i merdene. Leppefisk er en miljøvennlig og effektiv metode å fjerne lakselus fra laks og ørret i oppdrett som et alternativ til eller i tillegg til medikamenter og andre ikke medikamentelle metoder. Den høye etterspørselen etter leppefisk har ført til at prisen på leppefisk er svært høy og det er stor interesse for å delta i dette fiskeriet.

Reguleringen i fisket etter leppefisk var første gang gjeldende fra 1. april 2011. Målene for reguleringene har endret seg etter hvert som fiske, uttak og bruk har endret seg. Ved innføring av reguleringene i 2011 trodde vi at situasjonen var av en mer kortvarig art, og at et alternativt virkemiddel mot lus ville relativt raskt bli funnet. Da ville etterspørselen etter villfanget leppefisk raskt avta igjen. Reguleringene hadde som formål å sikre rekruttering og å hindre en for høy uønsket dødelighet i fisket. I dag er vi ikke der, utviklingen av alternative ikke-medikamentelle metoder mot lakselus går ikke så raskt som vi trodde. Havbruksnæringen arbeider med å utvikle alternative metoder å bekjempe lus på, og på sikt kan en tenke seg at nye effektive og miljøvennlige metoder utvikles. Det arbeides også med oppdrett av rognkjeks og berggylte til bruk som rensefisk. Reguleringene har derfor i de siste årene blitt mer restriktive. Vi ønsker å legge til rette for et mer bærekraftig fiske. Formålet med reguleringene er at det skal være leppefisk tilgjengelig for fiskerne i lang tid fremover, og at vi skal ha et høyt, og om mulig stabilt langtidsutbytte. Reguleringene har også søkt å legge til rette for at kystflåten skal kunne levere leppefisk til havbruksnæringen, og dermed opprettholde driftsgrunnlaget og sysselsettingen i næringen.

⁶ Saksnr. 14/4297 (journalpostnr.14/19391).

Tabell 2.1: Oversikt over reguleringstiltak i perioden 2011-2016

Reguleringstiltak		2011	2012	2013	2014	2015	2016
Åpningstidspunkt							
	Sørlandet	30. mai	29. mai	27. mai	27. mai	10. juni	11. juli / 6. juli ¹
	Vestlandet sør for 62°N	20. juni	18.juni	17. juni	17. juni	1. juli	11. juli / 6. juli ¹
	Midt-Norge (nord for 62°N)	4. juli	2. juli	1. juli	1. juli	16. juli	25. juli
Minstemål							
	Generelt	11 cm					
	Unntak fra og med Trøndelag og nordover	9 cm	10 cm	10 cm	Ingen unntak		
	Grønngylt/berggylte					12 cm / 14 cm	
Røkting		Krav om daglig røkting, untatt søndager og helligdager					
Redskap (yrkesfiske)							
	Redskapsmengde - fra Varnes fyr på Lista og nordover	Ingen redskapsbegrensning etter fisket er åpnet i hele landet				Ingen redskapsbegresning	
	Redskapsmendgde - Sørlandet	Ingen redskapsbegrensning etter fisket er åpnet i hele landet			100 teiner/ruser til sammen hele året		
	Redskap	Ordning med dispensasjon til å bruke ruse i leppefisk					
Deltakelse - Fritidsfiskere		Forbudt å fiske med teiner og ruser. Fritidsfiskere med leveringsavtale kan søke om adgang til å drive fiske					
Seleksjonsinnretninger		Ingen krav til seleksjonsinnretninger				Krav om inngangssperre og fluktåpninger	
Kvote							
	Sørlandet	Ingen kvoteregulering				4 mill.	
	Vestlandet sør for 62°N					10 mill.	
	Midt-Norge (nord for 62°N)					4 mill.	
Sluttdato							
	Sørlandet	Ingen sluttdato				2. sept.	
	Vestlandet sør for 62°N					9. sept (13.09 ²)	
	Midt-Norge (nord for 62°N)					23. sept (27.09 ²)	

¹ Basert på prøvefiske. ² Siste frist for levering.

¹ Basert på prøvefiske. ² Siste frist for levering.

2.1 Den generelle åpningsdatoen

Da reguleringene for 2011⁷ skulle fastsettes var kunnskapen om gyttetid begrenset, men en hadde indikasjoner på at gytingen var temperaturavhengig, og derfor også avhengig av hvor på kysten en befant seg. Formålet med å frede leppefiskartene i gyteperioden er å gi de ro i gyteperioden, for å sikre videreføring av bestandene slik at det blir tilgjengelig leppefisk i kommende sesonger.

Når åpningsdatoene ble satt i 2011 fremhevet verken arbeidsgruppen eller høringsinstansene én åpningsdato (for art eller område) som den optimale. Ved fastsetting av regelen ble det tatt hensyn til at en felles åpningsdato geografisk ville være spesielt vanskelig for Sørlandet, samtidig som det var viktig at det ikke var for lang tid mellom de geografiske åpningsdatoene. Oppdretternes behov for leppefisk til avlusning og behovet for å sikre rekruttering ble vektlagt.

⁷ Beslutningsnotat: 11/3077. 28.03.11.

Det ble innført en felles åpningsdato for alle leppefiskartene, men åpningsdatoen ble geografisk differensiert. Landet ble delt i tre ulike områder hvor fisket åpnet til ulik tid, men når fisket åpnet kunne en fiske etter alle leppefiskartene. Åpningstidspunktet ble bestemt av i hvilket fylke en fisker, og fisket på Sørlandet åpnet 30. mai, på Vestlandet sør for Stad 20. juni og i Midt-Norge 4. juli.

Erfaringene fra reguleringene i 2011⁸ viser at konsekvensene åpningstidspunktet har hatt for fiskerne avhenger av hvor i landet fisket foregår. På Sørlandet har fisket tradisjonelt startet tidlig i mai når det har vært god tilgjengelighet på berggylt. Også på Vestlandet var leppefisken tilgjengelig tidligere enn det åpningsdatoen tilsa. På grunn av en dårlig sommer var en relativt stor andel av leppefisken i enkelte områder ikke ferdig gytt når fisket åpnet.

I sitt høringsvar i 2012 konkretiserte Havforskningsinstituttet perioden hvor hovedgytingen pågår og at åpningsdatoen bør geografisk differensieres til hhv. 25. juni, 9. juli og 16. juli. Fiskeridirektoratet var i kontakt med FHL om innspillet fra HI. Med disse åpningsdatoene ville oppstart av fisket og dermed også tilgang på leppefisk forskyves vesentlig sammenlignet med reguleringen i 2011. Fisket ville forskyves relativt mer på Sørlandet enn lengre nordover. Havbruksnæringen viste til at lusepåslagene avhenger blant annet av temperaturen, slik at konsekvensene av senere oppstart i fisket blir at havbruksnæringen er avhengig av kjemisk avlusning til godt ut i sesongen.

På bakgrunn av mottatte høringsvar og innspill besluttet fiskeridirektøren å videreføre opplegget med en felles åpningsdato for alle artene i 2012, slik at fisket på Sørlandet åpnes 29. mai, fra Rogaland til og med Sogn og Fjordane fra 18. juni og fra og med Møre og Romsdal til og med Nordland fra 2. juli.

Fiskeridirektoratet henvendte seg til HI før 2015-sesongen om innspill for å kunne fastsette fredningsperiode. HI⁹ opprettholdt sin anbefaling om å fastsette åpningsdatoene 25. juni, 9. juli og 16. juli, eller ideelt at fisket åpner når hovedgytingen er over, basert på prøvefiske. Med utgangspunktet i målet om å holde et høyt uttak over tid, ønsket fiskeridirektøren å stramme noe inn i 2015. Åpningstidspunktene ble forskjøvet mer i retning av HIs anbefalinger og fisket etter leppefisk ble åpnet 10. juni på Sørlandet, 1. juli fra Rogaland til og med Sogn og Fjordane og 16. juli fra og med Møre og Romsdal til og med Nordland.

Resultatene fra gyteundersøkelsene som ble gjennomført i 2015¹⁰ viser at gytetiden for leppefisk på Sørlandet ikke er tidligere enn på Vestlandet slik en tidligere har antatt. Havforskningsinstituttet viste til at åpningen av fisket i 2015 var før hovedgytingen var over i alle områdene, men spesielt på Sørlandet åpnet fisket mange uker for tidlig i forhold til hovedgytingen hos leppefisken i området. I 2016 ble åpningstidspunktet på Sørlandet og Vestlandet satt til 11. juli og i Midt-Norge¹¹ til 25. juli. Åpningsdatoene kunne endres på bakgrunn av vitenskapelige gjennomførte undersøkelser i de tre områdene. Basert på råd fra HI ble fisket etter leppefisk på Sørlandet og Vestlandet åpnet 6. juli kl. 08.00 og i Midt-Norge ble fisket åpnet 25. juli.

⁸ Saksnr. 12/1807. 30.03.2012.

⁹ Journalpost 14/80894.

¹⁰ Brev av 19. januar 2016 fra HI til Fiskeridirektoratet om «Bestilling av kunnskapsstøtte til evaluering av regulering av fisket etter leppefisk i 2015».

¹¹ Gjelder alt fiske nord for 62°N.

2.2 Særskilt åpning for fisket etter berggylte

I arbeidsgruppen har det siden 2011 vært vist til at fisket etter berggylte på Sørlandet tradisjonelt har startet i begynnelsen av mai, og at det er i mai og juni at fiskerne på Sørlandet får de største fangstene av berggylte. Berggylte fiskes før den er stor nok/gammel nok til å være gytemoden. Dette er en art som vokser seint og kan bli gammel, og det kan derfor være behov for å gi denne arten særskilt beskyttelse. Berggylte er den av leppefiskartene som tåler mest håndtering og sannsynligvis har størst overlevning ved gjenutsetting. Oppdretterne foretrekker i hovedsak berggylt større enn 13 cm. HI anbefaler at det ikke bør fiskes på berggylt når den kommer opp for å gyte. På Vestlandet er gytesesongen mai og juni for berggylte.

I fisket etter leppefisk med teiner og ruser, fiskes det etter alle leppefiskartene samtidig. Med en tidligere åpningsdato for berggylte, må andre leppefiskarter settes ut igjen. Fiskeridirektoratet viste i 2011 til at vi ikke har kunnskap om overlevelse ved gjenutsetting, men jo mer en håndterer fisken jo større sannsynlighet er det for at den ikke overlever. Det beste vil av denne grunn være at den ikke tas om bord i båten. Leppefisken er svært stasjonær, noe som gjør at gjenutsatt fisk fanges flere ganger. Det er også en fare for at berggylte er så attraktiv og lønnsom at en i fangstoperasjonen har lite oppmerksomhet knyttet til overlevelse av annen leppefisk som skal gjenutsettes. Resultatet av å ha en eventuell tidlig åpning kun for fiske etter berggylte kunne derfor bli at store deler av gevinsten av en fredningstid går tapt. En bør være forsiktig med hensyn til en tidlig åpning av fisket etter berggylte, av hensyn til å gi de andre leppefiskartene ro i gyteperioden. Det ble ikke åpnet for et særskilt fiske etter berggylte i 2011.

Vi mottok også i 2012 innspill på å åpne fisket etter berggylt før gytefredningen for de andre leppefiskartene var opphevet. Kunnskapen om seleksjonsinnretninger i fisket etter leppefisk med teiner og ruser for å unngå uønsket fangst var begrenset. Fiskeridirektøren viste til at det på sikt er ønskelig med innretninger som reduserer fangst av fisk under minstemål og av andre arter enn målarten, for å sikre et bærekraftig fiske etter leppefisk. Alt utviklingsarbeid som har som formål å unngå uønsket fangst i redskapen er derfor positivt. Fiskeridirektøren viste til at før det kan åpnes for et tidligere fiske etter berggylte, må en ha tilgjengelig vitenskapelige utprøvde seleksjonsinnretninger. I 2012 ble det for å få mer kunnskap om seleksjonsinnretninger, åpnet for at fiskere i samråd med Havforskningsinstituttet kunne starte fisket etter berggylte før gytefredningen var over.

For å vurdere om det er mulig å fiske selektivt etter berggylte, ba Fiskeridirektøren¹² i 2012 Havforskningsinstituttet om å gjennomføre et vitenskapelig prosjekt med utprøving av ulike typer seleksjonsinnretninger. I 2014 ble det åpnet for et forsøksfiske¹³ etter leppefisk fra 1. mai, for å få kunnskap om det kunne fiskes selektivt etter berggylte av rett størrelse. HI har i denne perioden opparbeidet kunnskap om seleksjonsinnretninger, og de gjennomførte forsøkene viser til at det ikke er mulig å drive et selektivt fiske med ruse etter berggylt på Skagerrak-kysten i mai¹⁴. Fiskeridirektoratet har ut i fra en samlet vurdering besluttet å ikke

¹² Brev av 30.3.2012 fra Fiskeridirektoratet til HI (12/1807).

¹³ Søknad om deltakelse ble sendt til Fiskeridirektoratet, som satt forholdsvis strenge vilkår for de som deltok i fisket. Resultatene fra forsøksfisket er inkludert i Havforskningsinstituttets rapport av 12.12.2014.

¹⁴ Havforskningsinstituttets rapport av 12.12.2014 om *Forsøk med seleksjonsinnretninger i leppefiskredskap*. (14/11090).

åpne for et tidlig fiske etter berggylte, samtidig som fisket etter de andre leppefiskartene er stengt.

I 2016 ble det etter søknad fra Havforskningsinstituttet åpnet for et forsøksfiske etter berggylte¹⁵. Målsettingen med forsøksfisket var å studere muligheten for et artsspesifikt fiske etter berggylte ved å benytte redskap med nye spesialutviklede seleksjonsinnretninger. I tillegg til at kunnskap om overlevingen til fisken som sorteres ut er viktig, er det viktig at seleksjonsinnretningen sorterer ut andre leppefiskarter enn berggylte og at det ikke fiskes på gytemoden berggylte. Rapport fra forsøket vil bli utarbeidet i god tid før evalueringsmøtet¹⁶, og innholdet og resultatene fra forsøket vil bli presentert i evalueringsmøtet.

2.3 Sluttdato

Når det blir kaldere i sjøen går leppefisken dypere. Det ble i arbeidsgruppen vist til at noen fiskere følger med fisken når den går dypere og det er usikkert hvordan overlevelsen til denne fisken er. Det ble ikke fastsatt en sluttdato i 2011, men besluttet at sluttdato bør vurderes når en har opparbeidet kunnskap om denne problemstillingen.

2.4 Minstemål

Oppdretterne stiller krav til størrelsen på villfanget leppefisk, og de enkelte oppdretterne har ulike vurderinger av hva som er minste kommersiell størrelse. I 2011 hadde vi informasjon om at oppdretterne tok imot fisk ned til rundt 9 – 10 cm.

Minstemålet er et virkemiddel som sikrer at lokaliteten ikke blir tømt for leppefisk, og gir mulighet for rekruttering slik at der også blir tilgjengelig fisk til neste sesong. I 2011 hadde vi ikke kunnskap om ved hvilken lengde leppefiskartene blir kjønnsmoden, og Havforskningsinstituttet anbefalte at minstemålet ble satt slik at fisk ikke klarer å rømme gjennom noten i oppdrettsanlegget. Det generelle minstemålet ble på bakgrunn av dette satt til 11 cm i 2011. Ved å fastsette et minstemål fra starten av, ga vi også utstyrsprodusentene et mål de kunne tilpasse utviklingen av seleksjonsinnretninger til.

Flere av høringsinstansene viste i 2011 til at en mindre andel lokalfanget leppefisk i Trøndelag er 11 cm og større, samtidig som det er behov for leppefisk under 11 cm i anlegg med smolt. På bakgrunn av innspill i høringen ble minstemålet for leppefisk fisket fra og med Trøndelag og nordover i 2011 satt til 9 cm.

I høring av forslag til endring av reguleringstiltak for leppefisk som ble gjennomført i 2012 var det ingen av høringsinstansene som kommenterte det generelle minstemålet på 11 cm. Tilbakemeldinger fra næringen viser til at en mindre andel av lokalfanget leppefisk i Trøndelag er 11 cm og større, samtidig som det er lavere tetthet i disse områdene. Kunnskapen om leppefiskens biologi var begrenset, dette gjaldt også kunnskapen knyttet til lokale variasjoner mht. tetthet og størrelse på fisken. Minstemålet i 2012 ble fastsatt til 11 cm,

¹⁵ Søknad av 10. juni 2016 (saksnr. 16/4111). Denne søknaden er en revidert utgave av søknaden Fjordservice Flekkefjord AS, Leppefisk.com, NOFIMA, Lerøy Vest Sjøtroll Havbruk og Marine Harvest sendte til Fiskeridirektoratet 29. april 2016).

¹⁶ Evalueringsmøtet avholdes 12. og 13. desember 2016.

med unntak for leppefisk fisket fra og med Trøndelag og nordover der minstemålet ble satt til 10 cm. Videre ba Fiskeridirektoratet HI om å undersøke om det er geografiske forskjeller ved leppefiskens lengde ved alder.

Resultatene fra Havforskningsinstituttets¹⁷ undersøkelser av alder og vekst hos vill leppefisk gir ingen indikasjon på at leppefisk vokser seinere i den nordlige delen av utbredelsesområdet. Basert på ny kunnskap ble minstemålet endret til 11 cm for hele landet i 2014.

I forkant av reguleringene for 2015 mottok vi innspill fra HI¹⁸ om å endre minstemålet på grønnfylt og bergfylt til hhv. 12 cm og 20 cm. Bergfylt (hunner) blir kjønnsmoden når de er 17-20 cm. HI viser til at minstemålet på 11 cm for bergnebb og grasfylt er greit. Basert på disse innspillene og tilbakemeldinger fra høringsinstansene ble minstemålet endret fra 2015 til 12 cm for grønnfylt og 14 cm for bergfylt. Det generelle minstemålet er fremdeles 11 cm.

2.5 Røkting

Fiskedødeligheten vil antakelig i stor grad avhenge av hvordan fisker behandler fangsten. Tilbakemeldinger fra næringen viser at noen fiskere røkter flere ganger om dagen for å sikre at fisken har god kvalitet, mens noen fiskere lar redskapen stå lengre før den dras opp. For å kunne ta redskapen opp en eller flere ganger om dagen, er det begrenset hvor mye redskap en kan ha stående ute. Krav om daglig røkting bygger opp under forutsetningen om at en ikke skal ha mer redskap ute enn hva en kan røkte hver dag.

Av hensyn til fiskens velferd og for å sikre høy kvalitet og overlevelse, ble det i 2011 innført krav til daglig røkting med unntak for søn- og helligdager. Denne reguleringen har blitt opprettholdt.

2.6 Redskapsmengde

Redskapsmengde avhenger blant annet av hvor hyppig redskapen skal røktes. Hyppig røkting øker sannsynligheten for god kvalitet og høy overleving. Tilbakemeldinger fra næringen indikerte at redskapsmengden som ble benyttet i fisket etter leppefisk varierte avhengig av hvor i landet en fisket. Redskapsmengden på Vestlandet var høyere enn mengden redskap som ble benyttet på Sørlandet.

I 2011 ble det innført redskapsbegrensning i fisket etter leppefisk i den perioden fisken gyter. Formålet var å bidra til en noe forsiktigere start i fisket, mens det fremdeles kunne være leppefisk som ikke var ferdig gytt. I 2011 kunne manntallsførte fiskere kun benytte inntil 100 teiner eller ruser til sammen i tidsrommet 30. mai til og med 3. juli. Redskapsbegrensningen gjelder også når samme person eller de samme personene benytter flere fartøy. Fra 4. juli, da fisket var åpnet i hele landet, var det ingen begrensning i redskapsmengden manntallsførte fiskere kunne benytte i fisket etter leppefisk.

¹⁷ Rapport fra Havforskningen Nr. 3-2013 «Alder og vekst hos de ulike artene av leppefisk i utbredelsesområdet» og Rapport fra Havforskningen Nr. 3-2014 «Bestander og fangstkvalitet av leppefisk».

¹⁸ Saksnummer 14/17540-1 og journalpost 14/80894. (14/11090-5(14/73563)).

Reguleringen med redskapsbegrensning i gyteperioden ble videreført i årene 2012 - 2014. Fra og med 2014 gjelder redskapsbegrensningen på 100 teiner og ruser til sammen hele året på Sørlandet. I resten av landet ble redskapsbegrensningen i gyteperioden tatt bort i 2015 ved innføring av påbud om seleksjonsinnretninger i teiner og ruser.

2.7 Seleksjonsinnretninger

Reguleringsmessig har leppefisk blitt behandlet som en art fordi fisket med teiner og ruser fanger alle leppefiskartene som er på fangstområdet, og en har ikke kunne gjennomføre et målrettet fiske etter en (flere) leppefiskart(er).

Arbeidsgruppen anbefalte i 2011 at det ble arbeidet videre med seleksjonsinnretninger og tiltak som sikrer at ikke andre arter enn målarten blir fanget i redskapen, samt at fiskerne gjør nødvendige vurderinger for å hindre uønsket bifangst. Fiskeridirektøren støttet vurderingen om at det på sikt er ønskelig med innretninger som reduserer fangst under minstemål og fangst av andre arter enn målarten, og bestilte i 2012 kunnskapsstøtte av HI knyttet til seleksjonsinnretninger, og spesielt med vekt på seleksjonsinnretninger som selekterer ut fisk under minstemålet på 11 cm.

Resultatet fra delprosjektet *Fangst, mellomlagring og transport*¹⁹ viser at bifangstandelen fra andre arter enn målarten var relativt lav, mellom 4 og 10 % for teiner og mellom 5 og 12 % for ruser. Det er tydelige variasjoner i bifangst av andre arter enn leppefisk fra område til område. I tillegg til at vi ønsker å begrense bifangst av annen fisk og skalldyr i redskapen, kan disse også beite på eller stresse og skade leppefisken. Resultatene viser at innblanding av leppefisk under minstemålet imidlertid var stort. I teiner var 1 av 2 leppefisk (54 %) under minstemål, mens for ruser var forholdet 1 av 3 (33 %).

Data fra referansefiskerne tyder imidlertid på at bifangst varierer mye mellom områder og tid på året, og kan være betydelig for enkelte arter. Også for referansefiskerne var innblanding av leppefisk under minstemål stor og avhengig av leppefiskart. Resultatene kan derfor ikke generaliseres.

Fiskeridirektoratet åpnet i mars 2014 for et forsøksfiske som hadde som formål å fremskaffe kunnskap, slik at krav til seleksjon i redskapen kunne innføres fra 2015. Frem til 2015 hadde redskapen som ble benyttet holdt tilbake all fangst, også den minste leppefisken, og det var et stort forbedringspotensial mht bifangst. På Sørlandet er det en redskapsbegrensning, men i resten av landet benyttes et stort antall redskap.

Resultater fra forsøk med seleksjonsinnretninger i leppefiskredskap²⁰ viser at fastsetting av fluktåpning for å unngå fisk under minstemål i hovedsak bør baseres på forsøk utført utenfor gytesesongen. Dette fordi det er bredden på fisken som er bestemmende for hvorvidt leppefisken kan passere gjennom en spalte med en gitt bredde, og i tiden før gyting spiles buken ut når eggene modnes.

Havforskningsinstituttet anbefalte ved et minstemål på 11 cm at det brukes en fluktåpning med 13 mm fluktåpning. En fluktåpning på 13 mm vil ha en middelseleksjon på 11-12 cm stor

¹⁹ Rapport fra Havforskningen Nr. 3-2014. Sluttrapport FHF-prosjekt 900609.

²⁰ Rapport fra Havforskningsinstituttet «Forsøk med seleksjonsinnretninger i leppefiskredskap» av 12.12.2014 (sak 14/11090).

leppefisk. Det vil si at selv ved en fluktåpning på 13 mm vil det bli holdt tilbake fisk under minstemål som må sorteres ut manuelt. Med en fluktåpning på 10 mm er middelseleksjonen beregnet til 10 cm. Det er stor usikkerhet knyttet til de estimerte seleksjonsparametrene, men fluktåpning vil gi den minste fisken anledning til å gå ut av redskapen nede på fiskedypet. Det ble i 2015 påbud om fluktåpning i teiner og ruser som minst er 12 mm x 70 mm.

Fluktåpninger som lar den minste fisken svømme ut på dypet er en viktig del av reguleringen av fisket etter leppefisk. I praksis er det ikke mulig å sette en størrelse på fluktåpningen som sikrer at hundre prosent av fisk over en bestemt størrelse holdes tilbake i redskapen, samtidig som all fisk under denne størrelsen unnslipper. Fastsetting av størrelse på fluktåpning må derfor settes på bakgrunn av flere hensyn, og i fisket etter leppefisk er formålet at den minste fisken skal få anledning til å gå ut av redskapen nede på dypet. Ved fastsetting av størrelsen på fluktåpningen er det spesielt tatt hensyn til bergnebb som er den minste av leppefiskartene.

Med en fluktåpning på 12 mm vil noe bergnebb under minstemål bli holdt tilbake i redskapen, slik at det fremdeles blir behov for sortering. Også grønnngylt og berggylte som er under minstemål (på hhv. 12 cm og 14 cm) må sorteres ut. Noe leppefisk av kommersiell størrelse vil også gå ut av redskapen. Resultatene fra undersøkelsene HI gjennomførte i 2015 viser at størrelsen på fluktåpningene har medført et fangsttap av leppefisk av lovlig størrelse. Det er også indikasjoner på at tapet er størst tidlig i sesongen, noe som kan ha sammenheng med at leppefisken får bedre kondisjon utover sesongen. Forsøkene viser også at leppefisken i varierende grad er motivert til å gå ut gjennom fluktåpningene. HI gjennomfører i 2016 forsøk knyttet til størrelse og plassering av fluktåpninger. Resultatene fra disse forsøkene vil bli brukt til å vurdere eventuelle endringer i 2017.

Fluktåpningene skal plasseres slik at leppefisken enkelt kan ta seg ut av redskapen. Det er regler knyttet til et minste antall fluktåpninger i redskapen, samt at fluktåpningen skal ha en fast ramme. I 2015 ga enkelte fiskere tilbakemelding om skadet fisk som de mente hadde sammenheng med fluktåpningene i redskapen. Det er fiskers eget ansvar å sørge for at fluktåpningene er konstruert slik at de ikke kan skade fisken. I forbindelse med evalueringen av fisket i 2015, ble det for å beregne seleksjonen til bergnebb gjennomført et kontrollert forsøk på Austevoll. I dette forsøket ble det også registrert om fisken hadde skader, og den ble overført til en merd hvor den gikk i en uke for å sjekke evt. dødelighet. Resultatene viser at ingen fisk hadde synlige skader etter forsøket.

Fluktåpning løser ikke problemet med bifangst av andre arter enn leppefisk, som for eksempel større torsk og hummer. Resultat fra prøvefisket i mai 2014 viser at «kryss» i åpningen på leppefisk rusene ikke påvirker fangsten av leppefisk for noen av leppefiskartene, og reduserer innblanding av skalldyr, som for eksempel krabbe. Havforskningsinstituttet anbefalte at det ble stilt krav om notrist/kryss i alle ruser som benyttes i fisket etter leppefisk.

Fiskeridirektoratet innførte derfor krav om inngangssperre (kryss) i teiner og ruser fra 2015. Inngangssperre (kryss) skal monteres slik at en sylinder med diameter 70 mm ikke kan trekkes gjennom inngangen (kalven).

2.7.1 Deltakelse

Det ble i 2011 innført forbud mot å fiske leppefisk for personer som fisker med teiner eller ruser fra ikke-merkeregistrerte fartøy (fritidsfiskere). Disse kunne likevel søke om å delta i fisket dersom de hadde en leveringsavtale. Denne ordningen er videreført.

I 2011 anbefalte arbeidsgruppen at ordningen med dispensasjon til å bruke ruse i leppefisket skulle videreføres for yrkesfiskerne, men at det kunne bli stilt vilkår til tillatelsen.

Diskusjonen om ruser skulle deretter tas opp igjen i det langsiktige arbeidet. Gjennomførte studier i 2011/2012²¹ fant ingen klar effekt av redskap eller ståtid på leppefiskens overlevelse.

Det ble heller ikke funnet noen effekt av fisketetthet på dødeligheten. Ordningen med dispensasjon til å bruke ruse i fisket etter leppefisk er dermed videreført.

2.8 Fangstrapportering

Havforskningsinstituttet²² fikk i 2011 i oppgave å utarbeide et forslag til fangstrapporteringsopplegg som skulle være klart til fisket startet opp 30. mai 2011. Havforskningsinstituttet foreslo å etablere et system med 12 referansefiskere²³, som skulle fylle ut et utvidet skjema for rapportering.

«Referansefiskere for leppefisk» som ble etablert i 2011 er videreført. Dataene fra «Referanseflåten» er etter hvert blitt svært viktig for kunnskapsinnhenting til reguleringene av fisket etter leppefisk, da disse dataene vil være en av indikatorene på et eventuelt for høyt fiskepresset.

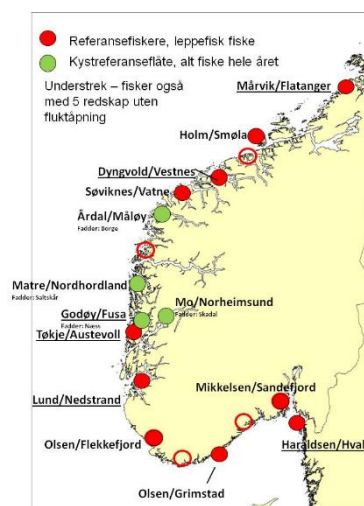
2.9 Totalkvoter

Det har vært viktig for Fiskeridirektoratet å følge med på utviklingen i bestandssituasjonen, spesielt med den store økningen i fangstene vi har sett de senere årene.

Havforskningsinstituttet har basert på data fra

«Referansefiskerne» og andre gjennomførte studier fulgt med på utviklingen i bestandene. Før 2016 har tilgjengelige data ikke gitt indikasjoner på at beskatningstrykket har vært for høyt.

Ved fastsetting av reguleringsopplegget for 2016 anbefalte HI²⁴ at det straks etableres en god metode og prosedyre for å kunne justere fiskeinnsatsen i forhold til bestandssituasjonen. Basert på en helhetsvurdering anbefalte HI at det ikke bør tillates en ytterligere økning i fiskeinnsats og beskatning på Sørlandet og Midt-Norge i 2016. På Vestlandet sør for Stad burde innsatsen reduseres med 15-20% i 2016.

²¹ Rapport fra Havforskningen Nr. 7-2013 «Overlevelse hos leppefisk (Labridae) effekt av redskap og ståtid» og Havforskningsnytt Nr. 1-2012 «Ruse gir like god overlevelse som teine».

²² I brev av 1. april 2011 fra Fiskeridirektoratet til Havforskningsinstituttet om fangstrapportering i fisket etter leppefisk.

²³ Brev fra Havforskningsinstituttet til Fiskeridirektoratet av 19.05.2011.

²⁴ Brev av 19. januar 2016 fra HI til Fiskeridirektoratet om «Bestilling av kunnskapsstøtte til evaluering av regulering av fisket etter leppefisk i 2015».

Effekten av en redskapsbegrensning ble vurdert til å være usikker mht. det totale uttaket av leppefisk. En totalkvote vil sikre at vi har større kontroll med det maksimale uttaket. For å følge anbefalingen om å ikke øke fisket ytterligere eller redusere i enkelte områder i 2016 besluttet fiskeridirektøren å fastsette totalkvoter i hvert av de tre områdene Sørlandet, Vestlandet sør for 62°N og Midt-Norge. En totalkvote ville også signalisere til næringen hvilken fangstmengde vi styrer etter. Kvoten ble satt i antall leppefisk, og gjelder alle leppefiskarter. For 2016 ble totalkvoten på Sørlandet og Midt-Norge satt til 4 millioner leppefisk og på Vestlandet 10 millioner leppefisk.

2.10 Hjelpesfartøy

I fisket etter leppefisk har det i tidligere sesonger vært brukt en del hjelpesfartøy. Fiskeridirektoratet har erfart at det ofte har vært hjelpesfartøyet som driver fisket og at hovedfartøyet ble nytt til transport av teiner, transport til mottak og overnatting. Et hjelpesfartøy i fisket etter leppefisk til omsetning har derfor vært noe annet enn det vi tradisjonelt har lagt i begrepet hjelpesfartøy. I fisket etter leppefisk vil et hjelpesfartøy i praksis være et tilleggsfartøy som selvstendig kan fiske etter leppefisk. Et tilleggsfartøy vil øke fangstkapasiteten til hovedfartøyet ved at flere redskap kan settes og røktes hver dag. Dette kan også bidra til å øke geografiske redskapskonflikter. Fiskeridirektoratet har også fått informasjon om at hjelpesfartøyet i noen tilfelle har drevet fangst av leppefisk et sted mens hovedfartøyet driver annen type fiskeri et annet sted.

Fiskeridirektoratet vurderer det slik at det ikke er behov for å nytte hjelpesfartøy i fisket etter leppefisk. På bakgrunn av dette ble det 26. mai 2016 utarbeidet instruks til Fiskeridirektoratets regionkontor om at søknader om å registrering av nye hjelpesfartøy i fisket etter leppefisk etter denne dato skal avslås. Vi vil før sesongen 2017 vurdere om det er rettslig adgang til å slette hjelpesfartøy som er registrert før 26. mai 2016.

Sak 20/2016

Orientering om forsøksfisket etter makrellstørje

SAK 20/2016

ORIENTERING OM FORSØKSFISKET ETTER MAKRELLSTØRJE I 2016

1 SAMMENDRAG

Den norske makrellstørjekvoten for 2016 er på 43,71 tonn. Ett ringnotfartøy fikk tillatelse til å drive forsøksfiske med størjenot i 2016 med en kvote på 32 tonn. De resterende 11,71 tonnene ble satt av til bifangst. Fartøyet tok 39,64 tonn størje i ett kast. I tillegg er det til nå i år tatt 4,21 tonn som bifangst i fiske etter andre arter. Norges kvote er dermed oppfisket.

I henhold til gjeldende forvaltningsplan i Den internasjonale kommisjonen for bevaring av atlantisk tunfisk (ICCAT – the International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas) vil Norge få en kvote på 52,48 tonn i 2017. Med forbehold om eventuelle endringer etter årsmøtet i ICCAT, anbefaler Fiskeridirektøren at store deler av reguleringen fra 2016 videreføres i 2017, men at det kun åpnes for fiske med ett ringnotfartøy. Utkast til forskrift om forsøksfiske etter makrellstørje i 2017 vil bli sendt på høring i desember, etter at årsmøtet i ICCAT er avholdt.

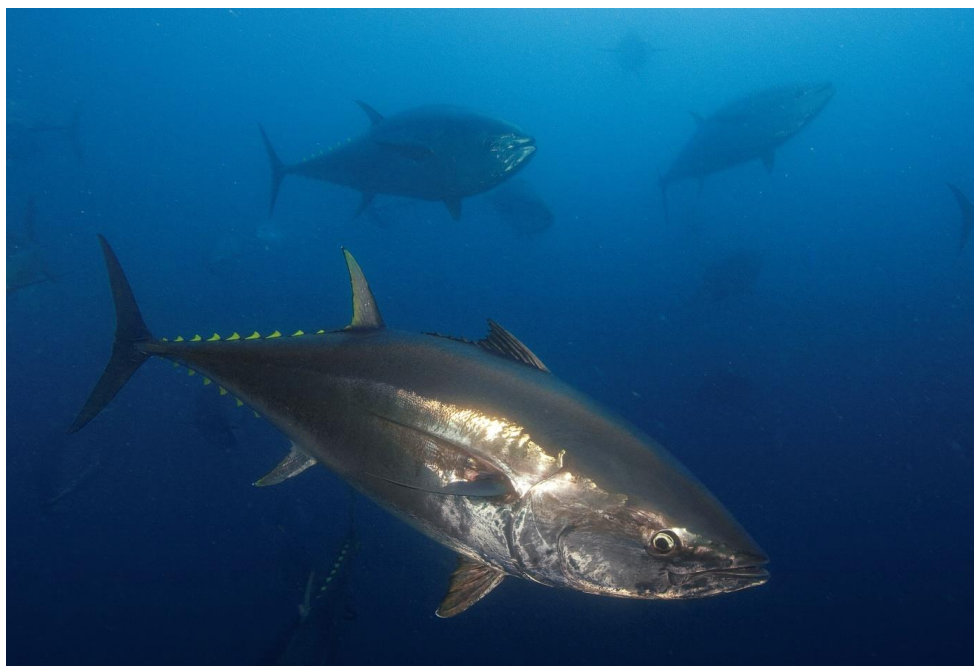

Foto: © Brian J. Skerry /National Geographic Stock / WWF

2 BAKGRUNN

Norske fartøy tok store fangster av makrellstørje på 1950-tallet, men utover på 60- og 70-tallet falt fangstmengdene, og fra slutten av 80-tallet ble det kun tatt sporadiske bifangster. På grunn av artens forfatning ble alt fiske etter makrellstørje i norske farvann forbudt i 2007. Sporadiske bifangster ble registrert i kolmulefisket vest av Irland i 2008, 2013 og 2014. I 2013 ble det også registrert størjebifangst i fisket etter hestmakrell i våre farvann. Da en så klare tegn til bedring i bestandssituasjonen ble det i 2014 tildelt kvote og åpnet for forsøksfiske etter størje i norske farvann. Hverken forsøksfisket i 2014 eller 2015 resulterte i

fangst, men i 2015 ble det tatt 8,4 tonn bifangst. Av dette ble i overkant av 1,6 tonn tatt i kolmulefiske i EU-sonen, mens resten ble tatt i norske farvann. Det meste ble tatt som bifangst i fisket etter makrell.

3 INTERNASJONALE KRAV

Makrellstørje er en langtmigrerende art som forvaltes av den regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonen ICCAT. Norge ble medlem i ICCAT i 2004, etter å ha hatt observatørstatus i organisasjonen i mange år.

Bestanden av makrellstørje har som følge av overbeskatning lenge vært i svært dårlig forfatning. For å begrense fangstene og få en effektiv gjenoppbygning på plass, har ICCAT de siste 10-15 årene gjennomført en rekke tiltak, blant annet lave fangstkvote og krav om å tilpasse fangstkapasitet til kvotene. Videre er det gitt regler om vern av gyteområder, tiltak for å unngå fangst av ungfisk, krav til registrering av all fangst og kontroll med at den årlige totalkvoten ikke overstiges.

De siste årene har en imidlertid sett en positiv utvikling i bestandssituasjonen, noe som har ført til at totalkvoten har økt. I 2016 var den på 18 911 tonn, og i 2017 legger ICCATs forvaltningsplan opp til en økning til 22 705 tonn. Norge har en andel på 0,23 % av totalkvoten, noe som tilsvarer en kvote på 52,48 tonn i 2017.

ICCATs forvaltningsplan inneholdt frem til og med 2013 et forbud mot fiske etter makrellstørje i våre farvann på det tidspunktet den befinner seg her. Under årsmøtet i 2013 fikk vi imidlertid gjennomslag for, innenfor strenge rammer, å åpne for fiske i norske farvann med line i perioden fra og med 1. august til og med 31. januar og med ringnot fra og med 25. juni til og med 31. oktober.

4 REGULERING I 2016

4.1 FORSØKSFISKE

Fisket etter makrellstørje har også i 2016 vært regulert som et forsøksfiske, der 32 tonn ble satt av til direktefiske i norske farvann, mens 11,71 tonn ble avsatt til dekning av uunngåelig bifangst i fiske etter andre arter.

Fritidsfiske etter makrellstørje er forbudt i 2016.

4.2 DELTAKELSE

ICCAT stiller en rekke krav til rapportering av fangst i størjefiske, blant annet krav til posisjonsrapportering og elektronisk fangstdagbok. Ettersom fartøy over 15 meter allerede er pålagt elektronisk rapportering og posisjonsrapportering, ble forsøksfisket i 2016 beholdt disse.

I utgangspunktet ble det åpnet for fiske med ett ringnotfartøy og ett linefartøy, men ettersom ingen linefartøy over 15 meter meldte sin interesse, var det bare ringnotfartøyet som fikk tillatelse til å drive forsøksfiske i år.

Påmeldingsordningen for fartøy som ønsket å delta i fisket etter makrellstørje ble videreført i 2016. I utlysningsteksten ble det fremhevet at det ved utvelgelsen av ringnotfartøy ville bli lagt vekt på om fartøyet planla å fiske med størjenot, fordi dette gir et renere fiske med mindre bifangst. Dersom fartøyet ikke hadde størjenot tilgjengelig, ble det signalisert at det ville bli stilt som vilkår at fartøyet hadde satt av deler av kvotene av makrell og sild for å dekke bifangst ved fiske etter makrellstørje.

Ved utvelgelsen ble det også lagt vekt på erfaring med fiske etter størje, at fartøyet var egnet og utrustet til å delta i dette fisket og planer for å opprettholde høy kvalitet på makrellstørjen.

4.3 OBSERVATØRORDNING OG HAVFORSKER/PRØVETAKING

Ringnotfartøy som fisker størje må ha observatør fra ICCATs regionale observatørprogram om bord 100 % av tiden. Fartøyet må selv bære disse kostnadene, og før observatør tildeles må alle kostnader være betalt. I 2016 omfattet kostnadene et fast beløp på € 7 500 + € 4 400, og i tillegg et døgnhonorar på € 230. For fartøy som tidligere hadde deltatt i fisket og hatt observatør fra ICCAT om bord, var inngangsbeløpet redusert. Videre måtte fartøyet ha egen lugar disponibel til observatøren.

Fartøy som fisker størje kan også pålegges å ha forsker fra Havforskningsinstituttet om bord for prøvetaking av fangst og burde derfor ha lugarkapasitet for dette. Alternativt kunne fartøyet pålegges å ta prøver på vegne av Havforskningsinstituttet.

4.4 HAVNEANLØP OG LANDING

Alle fartøy som får fangst av makrellstørje skal straks varsle Fiskeridirektoratets FMC om fangsten. Fartøyet må senest fire timer før landing varsle om i hvilken havn størjefangsten skal landes. Disse kravene gjelder også bifangster. Det følger videre av ICCATs forvaltningsplan at all fangst av makrellstørje skal landes i utpekte havner. Per i dag er følgende havner utpekt for landing av makrellstørje:

Atløy, Austevoll, Bodø, Borg, Breivika, Bukta, Bulandet, Båtsfjord, Bøvågen, Egersund, Ellingsøy, Florø, Fosnavåg, Glesvær, Harøysund, Honningsvåg, Kalvåg, Karmsund, Karmøy, Kirkenes, Kristiansund, Kristiansand, Larvik, Leirvik, Liavågen, Melbu, Måløy, Oslo, Raudeberg, Rypefjord, Selje, Sirevåg, Skudeneshavn, Skutvik, Smøla, Solstrand, Sortland, Stavanger, Trollebø, Uthaug, Vadsø og Ålesund.

Kravet om landing i utpekt havn gjelder både fangst og bifangst. Direktoratet kan peke ut flere havner i Norge dersom det er behov for dette. For at en norsk havn skal pekes ut, er det imidlertid nødvendig at havnen er lett tilgjengelig for inspektører fra Fiskeridirektoratet, og at disse kan gjennomføre kontroll av landinger der.

I 2016 ble det lagt opp til fullkontroll ved direktefangst av størje, mens det ved bifangst ble foretatt en konkret vurdering av hvilke landinger som skulle kontrolleres.

4.5 ICCAT FANGSTDOKUMENTER

Ved fangst av makrellstørje skal ICCAT fangstdokument fylles ut, og det er utviklet en egen elektronisk portal for utstedelse av slike fangstdokumenter. De ulike handelsledd fra fisker til eventuell eksportør vil kunne få tilgang til portalen, slik at de kan logge seg inn og registrere opplysningene elektronisk. Fiskeridirektoratet kan også bistå med dette. Videre må dokumentet godkjennes av direktoratet for å være gyldig. Omsetning uten gyldig fangstdokument er ikke tillatt, jf. forskrift 20. mars 2009 nr. 332 om fangstdokumentasjon for makrellstørje, storøyet tunfisk og sverdfisk. Kravet om fangstsertifikat gjelder også for bifangst.

4.6 FORBUD MOT OMLASTING

I henhold til forvaltningsplanen i ICCAT er det forbudt å drive omlasting av makrellstørje til havs. For å sikre god kontroll med fisket av makrellstørje i oppstartsfasen, er også omlasting i havn forbudt etter forskrift om regulering av forsøksfisket etter makrellstørje i 2016.

5 GJENNOMFØRING AV FORSØKSFISKE I 2016

Fartøyet som fikk tillatelse til å delta i forsøksfisket med størjenot ble innmeldt til ICCATs fartøyregister for perioden 8. august til 30. oktober 2016. Det hadde observatør fra ICCAT om bord hele tiden det var i fisket, og i tillegg var observatør fra Havforskningsinstituttet med under det meste av fisket. Forsøksfisket ble stoppet 19. september etter at det var tatt en enkelt fangst som oversteg kvoten. Det aktuelle kastet var på 39,64 tonn.

Fangsten ble landet i utpekt ICCAT-havn med inspektør fra Fiskeridirektoratet til stede under hele landingen. Videre ble det utstedt ICCAT fangstsertifikat for fangsten.

I tillegg er det til nå registrert 4,21 tonn som bifangst i fiske etter andre arter. Av disse ble litt over ett tonn tatt i fisket etter kolmule, i overkant av 2 tonn tatt i fisket etter makrell, mens resten ble tatt i fisket etter nordsjøsild og reker.

Havforskningsinstituttet informerer om at antall observasjoner av makrellstørje i norske farvann i 2016 har økt kraftig både i antall stimer, geografisk utbredelse og tidsperiode sammenlignet med 2014 og 2015. Samtidig er det vanskelig å kvantifisere tilstedeværelsen av makrellstørje (antall stimer, antall individer og størrelsesfordeling) basert på de ulike observasjonene.

En god del av stimene har trolig beitet på 0-gruppe makrell i 2016, altså makrell i størrelsen 10-15 cm. Når størjene jakter trenger de makrellen godt sammen. De blir da ofte viltre og bryter overflaten. Mageprøver av enkeltkastet på 191 individ bekrefter beiting på 0 gruppe makrell.

6 REGULERING I 2017

Fiskeridirektøren ser i utgangspunktet for seg at reguleringen fra 2016 langt på vei kan videreføres i 2017, med enkelte unntak. Det må imidlertid tas forbehold om eventuelle

endringer som kan komme som følge av vedtak på årsmøtet i ICCAT, som vil finne sted fra 14. til 21. november. Etter årsmøtet vil direktoratet derfor sende utkast til forskrift om forsøksfiske etter makrellstørje i 2017 på høring.

Norge vil etter gjeldende forvaltningsplan i ICCAT få en kvote på 52,48 i 2017. Ettersom kvoten fortsatt er lav og det har vist seg vanskeligere enn forventet å fiske størje i norske farvann, kan det fremdeles være hensiktsmessig å gjennomføre fisket som et forsøksfiske. Da kan det legges til rette for høyest mulig verdiskapning, samtidig som vi vil kunne erverve kunnskap som kan være nyttig i en eventuell regulering av dette fisket.

På grunn av de store bifangstene i 2015 ble det satt av 11,71 tonn til bifangst i 2016. Bifangstene hittil i år er ikke av samme omfang som i fjor, men det har også i år kommet en rekke meldinger om størjeobservasjoner. Den store direktefangsten i år, sett sammen med bifangstene i 2015 og 2016, viser at makrellstørjen er i ferd med å vende tilbake til våre farvann. Det foreligger imidlertid fortsatt usikkerhet rundt vandringsmønster og fare for bifangster i norske farvann. Av den grunn, og ut fra en føre-var tilnærming, kan det være hensiktsmessig at andelen som settes av til bifangst i 2017 er i samme størrelsesorden som den var i 2016. Samtidig vil direktoratet minne om at det følger av forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 (utøvelsesforskriften) § 48 at levedyktig bifangst skal slippes ut, mens død eller døende størje skal føres i land.

ICCAT har i flere år vært opptatt av å redusere overkapasitet for å bekjempe ulovlig fiske etter makrellstørje. Forvaltningsplanen krever derfor at det er balanse mellom medlemslandets kvote og antall fartøy som får tillatelse til å fiske. Den norske kvoten for 2016 tilsa at kun ett norsk fartøy kunne delta i forsøksfisket. På grunn av vår langstrakte kyst og erfaringene fra fisket i 2014 og 2015, fikk vi imidlertid gjennomslag i ICCAT for å drive forsøksfiske med ett ringnot- og ett linefartøy i både 2015 og 2016. Til tross for at Havforskningsinstituttet i 2015 gikk til innkjøp av komplett lineutstyr for fiske etter makrellstørje som kunne lånes ut, var det kun ett fartøy (skolefartøy) som viste interesse i 2015. I 2016 var det ingen linefartøy over 15 meter som meldte seg på forsøksfisket.

Erfaringen fra i år, der det ble tatt 39, 64 tonn i ett kast, var at det var tilstrekkelig med ett ringnotfartøy for å ta hele den norske kvoten som var avsatt til direktefiske. Med en fartøykvote i 2017 på ca. 40 tonn legger direktoratet til grunn at fisket bør begrenses til ett fartøy. Det antas også at det på bakgrunn av årets fangst, vil bli vanskeligere å få godkjent en fiskeplan i ICCAT som legger opp til å fiske den norske kvoten med mer enn ett ringnotfartøy.

6.1 FRITIDSFISKE

Etter gjeldende forskrift er fritidsfiske etter makrellstørje forbudt. Flere aktører har nå vist interesse for et slikt fiske. I en del land utøves fritidsfiske som en viktig del av det kommersielle fisket etter makrellstørje. Her må det imidlertid understrekes at ICCATs forvaltningsplan for makrellstørje¹ stiller strenge krav til slikt fiske. Blant annet kreves at hvert fartøy som skal delta må ha særskilt tillatelse fra nasjonale myndigheter, at fartøyene i størst mulig utstrekning skal slippe ut igjen levedyktig størje, at fartøy i utgangspunktet ikke kan lande mer enn en størje per dag, og at størje tatt i disse fiskeriene ikke kan omsettes, men

¹ <http://www.iccat.int/Documents/Recs/compendiopdf-e/2014-04-e.pdf> - om sports- og rekreasjonsfiske i punktene 30 til 34

skal trekkes fra kvoten. Videre må det tas i betraktning at den norske kvoten er liten og at en relativt stor andel også neste år må settes av til bifangst, noe som taler mot at det er rom for å åpne for fritidsfiske etter størje i 2017.

6.2 OMSETNING AV BIFANGST

Det er forbudt å fiske makrellstørje for andre fartøy enn det ene som ble gitt adgang til å delta i forsøksfisket i 2016. En relativt stor andel av den norske kvoten må imidlertid avsettes for å dekke uunngåelig bifangst. Avsetningen åpner ikke for et lovlig bifangstfiske. Dette innebærer at levedyktig bifangst skal sette ut igjen, mens død eller døende makrellstørje skal ilandføres, jf. utøvelsesforskriften § 48. Konsekvensen av at uunngåelig bifangst er ulovlig er at verdien skal inndras. Ved pålagt ilandføring åpnes det for vederlag for omkostninger etter inndragingsforskriften § 3. Slikt vederlag er satt til 20 % av verdien av den ulovlige fangsten. Det foreligger ikke hjemmel til å fravike denne bestemmelsen.

6.3 HØRING ETTER ÅRSMØTET I ICCAT

Fiskeridirektoratet tar sikte på å sende utkast til forskrift om regulering av forsøksfiske etter makrellstørje i 2017 på høring i desember, etter at årsmøtet i ICCAT er avholdt. Reguleringsmøtet inviteres imidlertid til å komme med eventuelle synspunkt som måtte foreligge på det nåværende tidspunkt.

